

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

**CAMERA
DEPUTAȚILOR**

SENATUL

Lege privind Codul Electoral al României

Parlamentul României adoptă prezenta Lege:

CODUL ELECTORAL AL ROMÂNIEI

TITLUL I PARTEA GENERALĂ

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1 Obiectul și conținutul Codului Electoral

Prezentul cod stabilește cadrul juridic general al organizării și desfășurării alegerilor și referendumului, precum și modul de organizare și funcționare al partidelor politice.

Art. 2 În sensul prezentului cod, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

a) Act de identitate

Document de identitate emis de statul român, respectiv cartea de identitate, cartea electronică de identitate, cartea de identitate provizorie, buletinul de identitate, pașaportul, pașaportul diplomatic, pașaportul diplomatic electronic, pașaportul de serviciu, pașaportul de serviciu electronic, iar, în cazul elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar, după caz, aflate în termen de valabilitate.

b) Afiș electoral

Material tipărit utilizat în perioada electorală, care îndeamnă alegătorii să voteze un partid politic, un competitor electoral sau un candidat independent, respectiv să voteze pentru aprobarea sau respingerea problemei care face obiectul referendumului.

c) Alegător

Alegătorul este cetățeanul român cu drept de vot.

d) Alegător comunitar

Prin alegător comunitar se înțelege orice cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, care are dreptul de a alege în România pentru Parlamentul European, având domiciliul sau reședința în România, în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

e) Alegător resortisant

Prin alegător resortisant se înțelege orice cetățean al României, cu domiciliul sau reședința în țară ori în străinătate, care are dreptul de a alege membrii din România în Parlamentul European în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

f) Alegeri

Modalitate de desemnare prin vot universal, liber, egal, secret și direct a Președintelui României, deputaților, senatorilor, membrilor din România în Parlamentul European, președinților consiliilor județene, primarilor, consilierilor locali și județeni.

g) Alegeri generale

Alegeri organizate ca urmare a ajungerii la termen a mandatului Parlamentului României, al Președintelui României, al Parlamentului European sau al autorităților administrației publice locale alese.

h) Alegeri parțiale

Alegeri pentru primari, consilii locale, consilii județeni sau președinți ai consiliilor județene, care au loc în timpul mandatului autorităților administrației publice locale alese.

i) Alegeri anticipate

Alegeri organizate în cazul dizolvării Parlamentului sau al încetării înainte de termen a mandatului Președintelui României.

j) Alianță politică

Asociere între două sau mai multe partide politice sau alți competitori electorali, având obiective, mod de organizare și factori de decizie proprii;

k) Alianță electorală

Asociere între doi sau mai mulți competitori electorali cu scopul de a participa la un singur scrutin;

l) Buletin de vot

Imprimat cu ajutorul căruia alegătorii își exercită dreptul de vot.

m) Campanie electorală

Perioadă în care competitorii electorali desfășoară activități de informare, promovare și publicitate electorală privind programele și soluțiile propuse la alegeri sau tema supusă referendumului

n) Candidat

Persoană care își depune candidatura sau este desemnată de către un competitor electoral să participe la alegeri.

o) Centru de votare din țară

Imobilul din țară unde funcționează cel puțin două secții de votare.

p) Circumscripție electorală

Delimitare teritorială, la nivelul căreia se atribuie mandate.

q) Contenciosul electoral

Activitatea de soluționare de către birourile electorale sau instanțele de judecată a cererilor, plângerilor, contestațiilor și căilor de atac privind procesul electoral, prevăzute de prezentul cod;

r) Competitor electoral

Prin competitori electorali se înțelege partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile legal constituite ale cetățenilor aparținând unei minorități naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale, care participă la alegeri, precum și candidații independenți;

s) Document de identitate valabil al alegătorului comunitar sau al persoanei eligibile comunitar

Orice document eliberat de statul membru al cărui cetățean este titularul, altul decât România, și care este considerat act de identitate în statul emitent.

ș) Jurist

Persoana licențiată în științe juridice.

t) Listă electorală

Listă care cuprinde toți alegătorii care își exercită dreptul de vot în cadrul unei secții de votare. Acestea sunt permanente, speciale și suplimentare.

ț) Listă de susținători

Listă cuprinzând unele date personale și semnăturile alegătorilor care susțin un candidat sau o listă de candidați;

u) Majoritatea de voturi ale alegătorilor

Se determină ca parte întreagă, nerotunjită, a raportului dintre numărul alegătorilor înscrși în listele electorale permanente și cifra 2, la care se adaugă o unitate;

v) Minoritate națională

Prin minoritate națională se înțelege acea etnie care este reprezentată în Consiliul Minorităților Naționale;

w) Observatori

Reprezentant al unei organizații interne sau instituții internaționale acreditat de către Autoritatea Electorală Permanentă pentru a observa procesul electoral;

x) Partid politic parlamentar

Partidele și alte formațiuni politice care au obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși pe listele acestora ori pe listele unei alianțe politice sau electorale din care au făcut parte partidele ori formațiunile politice respective;

y) Perioadă electorală

Intervalul de timp care începe la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului privind stabilirea datei alegerilor și se încheie odată cu publicarea rezultatului scrutinului conform dispozițiilor prezentului cod.

z) Persoană eligibilă comunitar

Prin persoană eligibilă comunitar se înțelege orice cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene care are dreptul de a fi ales pentru Parlamentul European, având domiciliul sau reședința în România, în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

aa) Prag electoral

Procent minim din totalul voturilor valabil exprimate, necesar pentru a obține mandate.

bb) Reședință

Adresa la care alegătorul român sau alegătorul comunitar are locuința secundară, alta decât cea de domiciliu, dovedită în condițiile prezentului cod.

cc) Registrul Electoral

Sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare, gestionat de Autoritatea Electorală Permanentă.

dd) Stat membru de origine

Statul a cărui cetățenie o are cetățeanul statului membru al Uniunii Europene, altul decât România.

ee) Stat membru de reședință

Statul în care cetățeanul român sau cetățeanul altui stat membru al Uniunii Europene are domiciliul sau reședința.

ff) Ștampile electorală

Ștampile utilizate de birourile electorale pentru atestarea caracterului oficial al actelor adoptate și ștampila cu mențiunea „VOTAT” utilizată de votanți pentru exprimarea opțiunii politice

gg) Vot

Alegerea unui competitor politic la alegeri sau alegerea răspunsului DA sau NU la referendum.

hh) Exercițarea dreptului de vot prin corespondență

Alternativă echivalentă la exercitarea dreptului de vot prin prezența la secția de votare, în care se utilizează serviciile poștale.

ii) Zi de referință

Prin zi de referință se înțelege ziua desfășurării alegerilor sau a referendumului, care este întotdeauna duminică, cu excepția situațiilor expres prevăzute în prezentul cod.

jj) Zonă de protecție a secției de votare

Aria imaginară cu o rază de 100 de metri în jurul clădirii în care se află secția de vot.

CAPITOLUL II

PRINCIPII GENERALE ALE LEGISLAȚIEI ELECTORALE

Art. 3 Principiul suveranității

În România suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative și prin referendum.

Art. 4 Pluralismul politic și electoral

(1) *Pluralismul politic reprezintă unul dintre pilonii democrației și niciun tip de alegere nu se poate organiza în absența a minimum doi reprezentanți aparținând unor competitori electorali diferiți.*

(2) *Nu se pot organiza alegeri sau referendum dacă membrii administrației electorale sunt numiți de un singur competitor în alegeri sau un singur partid politic.*

Art. 5 Neutralitatea autorității publice față de competitorii electorali și problemele supuse referendumului

(1) *Autoritățile publice au obligația de a fi neutre față de alegeri și competitorii electorali, respectiv față de problemele supuse referendumului.*

(2) *Folosirea resurselor publice pentru a influența rezultatul final al alegerilor contravine principiului neutralității și este interzisă.*

Art. 6 Corectitudinea alegerilor și a referendumului

(1) *Rezultatul final al alegerilor sau al referendumului exprimă voința alegătorilor.*

(2) *Corectitudinea și integritatea procesului electoral sunt asigurate de administrația electorală, competitorii politici, partidele politice și organizațiile neguvernamentale prin intermediul observatorilor interni acreditați și misiunile de observare a alegerilor din Uniunea Europeană sau sub egida altor organizații internaționale și inter-guvernamentale.*

Art. 7 Periodicitatea alegerilor

(1) *Alegerile în România se desfășoară la termenele menționate în partea specială a prezentului cod.*

(2) *În circumstanțe excepționale, mandatul poate fi prelungit prin lege organică cu condiția respectării dispozițiilor constituționale.*

Art. 8 Dreptul de vot

(1) *Dreptul de vot și dreptul de a participa la referendum se exercită începând cu vârsta de 18 ani, împliniți inclusiv în ziua de referință.*

(2) *Drepturile electorale se exercită de cetățenii români indiferent de rasă, religie, sex, naționalitate, origine etnică, limbă vorbită, opinii politice, avere, origine socială sau orientare sexuală, conform Constituției României și prezentului cod.*

(3) *Nu au drept de vot debilizii sau alienații mintali, puși sub interdicție și persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege și a fi ales, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.*

(4) Persoanele lipsite de drepturile electorale prin hotărâre judecătorească definitivă nu sunt avute în vedere la stabilirea numărului total al alegătorilor, pe întreaga durată stabilită prin hotărâre.

Art. 9 Dreptul de a fi ales

(1) Dreptul de a fi ales este universal, cu respectarea vârstei minime specificate pentru fiecare tip de alegere, respectiv 35 de ani pentru funcția de președinte al României, 33 de ani pentru demnitatea de senator, 23 de ani pentru demnitatea de deputat în Parlamentul României și reprezentant al României în Parlamentul European, precum și pentru funcțiile de autoritate publică locală.

(2) Nu pot fi alese persoanele aparținând categoriilor specificate la art.8 alin. (3) din prezentul cod și persoanele care sunt membri ai Curții Constituționale, Avocatul Poporului, magistrații, membri activi ai armatei, polițiști și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică, potrivit art. 40 din Constituția României.

(3) Persoanele eligibile comunitar, respectiv cetățeni ai Uniunii Europene, care fac parte din categorii similare celor specificate la alin. (2) din prezentul cod în alt stat decât România, nu pot fi alese ca membri din România ai Parlamentului European, membri ai Parlamentului României, în funcția de președinte al României și în funcțiile de autoritate publică locală.

Art. 10 Caracterele drepturilor electorale

(1) Dreptul de a vota și dreptul de a fi ales aparține cetățenilor români, precum și cetățenilor Uniunii Europene, după caz.

(2) Cetățenii români exercită în mod egal drepturile electorale.

(3) Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea funcțiilor și demnităților publice, conform art.16 din Constituția României.

(4) Drepturile electorale se exercită fără privilegii și fără discriminări. *Statul român va asigura măsuri speciale în vederea facilitării accesului la vot al persoanelor cu dizabilități și a altor categorii dezavantajate.*

(5) Drepturile electorale se exercită liber, pe baza consimțământului individual și a formării libere a opiniilor și preferințelor politice.

(6) Votul și exprimarea unei preferințe în cadrul referendumului sunt secrete. *Nicio autoritate publică sau individ nu poate obliga un alegător să dezvăluie secretul votului.*

(7) În cadrul alegerilor reglementate prin prezentul cod votul este direct.

(8) Fiecare alegător are dreptul la un singur vot pentru fiecare scrutin sau referendum.

(9) *Alegătorul care își exercita dreptul de vot prin corespondență are dreptul la un singur buletin de vot, la fiecare scrutin, sub sancțiunea legii penale.*

Art. 11 Stabilitatea dreptului electoral

Pentru a asigura stabilitatea și predictibilitatea procesului electoral, prezentul Cod Electoral nu poate fi modificat cu mai puțin de 12 luni înainte de organizarea alegerilor.

CAPITOLUL III PARTIDELE POLITICE

Art. 12 Funcționarea partidelor politice

(1) Partidele politice sunt asociații cu caracter politic ale cetățenilor români cu drept de vot, care participă în mod liber la formarea și exercitarea voinței lor politice, îndeplinind o misiune publică garantată de Constituție. Ele sunt persoane juridice de drept public.

(2) În cadrul oricărei societăți democratice partidele politice exercită un rol major în organizarea și conducerea vieții social-politice. Pot funcționa ca partide politice numai asociațiile cu caracter politic, constituite potrivit legii, și care militează pentru respectarea suveranității naționale, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale, a ordinii de drept și a principiilor democrației constituționale

(3) Partidele politice se pot organiza și funcționa la nivel național, la nivel local sau atât la nivel național, cât și local, conform statutului propriu.

(4) Sunt interzise partidele politice care, prin statutul, programele, propaganda de idei ori prin alte activități pe care le organizează, încalcă prevederile art. 30 alin. (7), art. 40 alin. (2) sau (4) din Constituția României, republicată. Este interzisă afilierea partidelor politice la organizații din străinătate, dacă această afiliere încalcă valorile prevăzute la alin. (2). Partidele politice nu pot organiza activități militare sau paramilitare și nici alte activități interzise de lege.

(5) Fiecare partid politic trebuie să aibă denumire integrală, denumire prescurtată și semn permanent proprii. Denumirea integrală, denumirea prescurtată și semnul permanent trebuie să se deosebească clar de cele ale partidelor anterior înregistrate, fiind interzisă utilizarea acelorași simboluri grafice, oricare ar fi figura geometrică în care sunt încadrate.

(6) Prevederile alin. (1) se aplică și alianțelor politice, în mod corespunzător.

(7) Denumirea integrală și denumirea prescurtată, precum și semnul permanent nu pot reproduce sau combina simbolurile naționale ale statului român, ale altor state, ale organismelor internaționale ori ale cultelor religioase. Fac excepție partidele politice care sunt membre ale unor organizații politice internaționale, acestea putând utiliza însemnul organizației respective ca atare sau într-o combinație specifică.

(8) Sunt interzise constituirea de structuri ale partidelor politice după criteriul locului de muncă, precum și desfășurarea de activități politice la nivelul operatorilor economici sau al instituțiilor publice.

(9) Desfășurarea de activități politice la nivelul operatorilor economici sau al instituțiilor publice este permisă, cu acordul acestora, numai în campania electorală, în condițiile legii.

(10) Partidele politice își pot organiza structuri interne potrivit statutului propriu. Structurile interne pot reprezenta partidul politic față de terți la nivelul corespunzător, pot deschide conturi la bancă și răspund de gestionarea acestora.

Art. 13 Organizarea partidelor politice

(1) Fiecare partid politic trebuie să aibă statut și program politic proprii.

(2) Statutul partidului politic cuprinde în mod obligatoriu:

a) denumirea integrală și denumirea prescurtată;

b) descrierea semnului permanent;

c) semnul permanent sub formă grafică alb-negru și color, în anexă;

- d) sediul central;
 - e) mențiunea expresă că urmărește numai obiective politice;
 - f) drepturile și îndatoririle membrilor;
 - g) sancțiunile disciplinare și procedurile prin care acestea pot fi aplicate membrilor;
 - h) procedura de alegere a organelor executive și competențele acestora;
 - i) competența adunării generale a membrilor sau a delegaților acestora;
 - j) organele împuternicite să prezinte candidaturi în alegerile locale, parlamentare, europarlamentare și prezidențiale;
 - k) organul competent să propună reorganizarea partidului sau să decidă asocierea într-o alianță politică ori în alte forme de asociere;
 - l) condițiile în care își încetează activitatea;
 - m) modul de administrare a patrimoniului și sursele de finanțare, stabilite în condițiile legii;
 - n) organul care reprezintă partidul în relațiile cu autoritățile publice și terți;
 - o) alte mențiuni prevăzute ca fiind obligatorii în prezentul cod.
- (3) Statutul și programul politic ale partidului trebuie să fie prezentate în formă scrisă și aprobate de organele împuternicite prin statut.
- (4) Partidele politice pot avea ca subdiviziuni organizații teritoriale, care au numărul minim de membri prevăzut de statut.
- (5) Organele locale pot reprezenta partidul politic față de terți la nivelul local corespunzător, pot deschide conturi la bancă și răspund de gestionarea acestora.

Art.14 Adunarea generală și organul executiv al partidelor politice

- (1) Adunarea generală a membrilor și organul executiv, indiferent de denumirea pe care o au în statutul fiecărui partid, sunt foruri obligatorii de conducere ale partidului politic și ale eventualelor organizații teritoriale ale sale. Conducerile organizațiilor teritoriale se aleg pentru o perioadă determinată, prevăzută de statut.
- (2) Statutul poate prevedea și alte organe, cu atribuții formulate explicit.
- (3) Adunarea generală a membrilor partidului politic sau a delegaților acestora, la nivel național, este organul suprem de decizie al partidului. Întrunirea acestuia are loc cel puțin o dată la 4 ani.
- (4) Pentru partidele care optează pentru organizații atât la nivel național, cât și la nivel local, delegații la adunare sunt aleși de organizațiile teritoriale, prin vot secret.
- (5) În statutul partidelor se pot prevedea și alte modalități de reprezentare a membrilor organizațiilor locale.

Art. 15 Comisia de arbitraj

- (1) Pentru soluționarea diferendelor dintre membrii unui partid politic sau dintre aceștia și conducerile organizațiilor partidului se constituie comisii de arbitraj la nivelul partidului și al organizațiilor sale teritoriale.
- (2) Membrii comisiei de arbitraj sunt aleși pe o durată de cel mult 4 ani.
- (3) Comisia de arbitraj este organizată și funcționează conform unui regulament aprobat de organul statutar, care trebuie să asigure părților dreptul la opinie și dreptul de a se apăra, precum și proceduri echitabile de decizie.

Art. 16 Hotărârile partidului politic

(1) Hotărârile partidului politic și ale organizațiilor sale teritoriale se adoptă cu votul majorității prevăzute în statut.

(2) Alegerea membrilor conducerii partidului politic și ai conducerilor organizațiilor sale teritoriale se face prin vot secret.

(3) Statutul trebuie să prevadă dreptul fiecărui membru la inițiativă politică și posibilitatea examinării acesteia într-un cadru organizat.

Art. 17 Membrii partidelor politice

(1) Pot fi membri ai partidelor politice cetățenii care, potrivit Constituției, au drept de vot, cu excepția persoanelor care sunt membri ai Curții Constituționale, Avocatul Poporului, magistraților, membrilor activi ai armatei, polițiștilor precum și a altor categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică.

(2) Un cetățean român nu poate face parte în același timp din două sau mai multe partide politice.

(3) Înscrierea unei persoane într-un alt partid politic constituie de drept demisie din partidul al cărui membru a fost anterior.

(4) La înscrierea într-un partid politic orice persoană trebuie să declare în scris, pe propria răspundere, dacă are sau nu calitatea de membru al unui alt partid politic.

(5) Membrii organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care înscriu candidați în alegeri pot face parte și dintr-un partid politic, având dreptul de a candida în condițiile legii.

(5) Nicio persoană nu poate fi constrânsă să facă parte sau să nu facă parte dintr-un partid politic.

(6) Organele împuternicite ale partidului politic hotărăsc primirea de membri, în condițiile stabilite prin statut, ca urmare a cererilor scrise depuse de solicitanți.

(7) Membrii au dreptul de a demisiona din partid în orice moment, cu efect imediat.

Art. 18 Înregistrarea partidelor politice

(1) Pentru înregistrarea unui partid politic se depun la tribunalul în circumscripția căruia se află sediul central al partidului, care este tribunalul competent, următoarele documente:

a) cererea de înregistrare, semnată de conducătorul organului executiv al partidului politic și de cel puțin 2 membri fondatori;

b) statutul partidului,

c) programul partidului;

d) actul de constituire, semnat de cel puțin 3 membri fondatori;

e) semnul permanent și semnul electoral ale partidului;

f) o declarație privitoare la sediu și la patrimoniul partidului;

g) dovada deschiderii contului bancar.

(2) Cererea de înregistrare se afișează la sediul Tribunalului competent timp de 15 zile.

(3) În termen de 3 zile de la data depunerii cererii de înregistrare, anunțul cu privire la aceasta se publică de către Autoritatea Electorală Permanentă pe site-ul oficial.

Art.19 Lista de semnături

(1) Lista semnăturilor membrilor fondatori trebuie să conțină numele și prenumele, data nașterii, adresa, felul actului de identitate, seria și numărul acestuia, precum și semnătura. Membrii fondatori ai unui partid politic pot fi numai cetățeni cu drept de vot.

(2) Lista va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere a persoanei care a întocmit-o, care să ateste autenticitatea semnăturilor, sub sancțiunea prevăzută la art. 326 din Codul penal.

(3) Lista trebuie să cuprindă cel puțin 3 membri fondatori.

(4) Modelul listei semnăturilor membrilor fondatori și al declarației pe propria răspundere prevăzute la alin. (2) sunt cuprinse în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul cod.

Art.20 Procedura de soluționare a cererii de înregistrare și cererea de intervenție principală

(1) Tribunalul competent examinează cererea de înregistrare a partidului politic în ședință publică, cu participarea reprezentantului Ministerului Public.

(2) Persoanele fizice sau juridice interesate pot interveni în proces, dacă depun o cerere de intervenție în interes propriu, cel târziu la primul termen de judecată, potrivit Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată. Cererea de intervenție se comunică din oficiu, de îndată, persoanelor care au semnat cererea de înregistrare.

Art.21 Termene procedurale speciale

(1) Tribunalul competent se pronunță asupra cererii de înregistrare a partidului politic în cel mult 15 zile de la expirarea termenului prevăzut la art. 18 alin. (2).

(2) Împotriva sentinței pronunțată de tribunalul competent pot face apel la curtea de apel competentă, în termen de 5 zile de la comunicare, persoanele prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. a), Ministerul Public sau persoanele prevăzute la art. 20 alin. (2).

(3) Curtea de apel competentă va examina apelul în ședință publică în termen de cel mult 5 zile de la înregistrarea acestuia.

(4) Decizia curții de apel competente este definitivă.

(5) Hotărârea definitivă privind admiterea cererii de înregistrare se comunică de către tribunal sau curtea de apel competentă, după caz, în termen de 5 zile Autorității Electorale Permanente în vederea înscrierii în Registrul Partidelor Politice.

Art. 22 Dobândirea personalității juridice

Partidul politic dobândește personalitate juridică de la data rămânerii definitive a hotărârii instanței privind admiterea cererii de înregistrare.

Art. 23 Reorganizarea și încetarea activității partidelor politice

(1) Reorganizarea poate consta în fuziune, prin absorbție sau contopire, ori în divizare, totală sau parțială. Competența de soluționare aparține tribunalului în circumscripția căruia se găsește sediul central al partidului.

(2) Un partid politic își încetează activitatea prin:

a) dizolvare, prin hotărâre pronunțată de Curtea Constituțională, pentru încălcarea art. 30 alin. (7) și art. 40 alin. (2) și (4) din Constituția României, republicată;

b) dizolvare, prin hotărâre pronunțată de Tribunalul în circumscripția căruia se află sediul central al partidului;

c) autodizolvare, hotărâtă de către organele competente prevăzute în statut.

Art. 24 Fuziunea partidelor politice

(1) Fuziunea a două sau mai multe partide legal constituite se realizează prin aprobarea protocolului de fuziune de către organele supreme de decizie ale fiecărui partid, prevăzute la art. 18, în cadrul ședinței comune a acestora.

(2) În protocolul de fuziune se vor menționa, în mod expres, modalitățile de transfer al sumelor, bunurilor și contractelor deținute de partidele care fuzionează, precum și procedura de garantare a continuității vechimii în partid a membrilor partidelor politice care fuzionează.

(3) În protocolul de fuziune se stabilește caracterul acesteia: prin absorbție sau prin contopire.

(4) În situația fuziunii prin absorbție, unul dintre partidele politice își păstrează personalitatea juridică, subrogându-se în drepturile și obligațiile partidelor absorbite care își încetează activitatea, inclusiv prin cumularea subvențiilor acestora. În protocolul de fuziune se va preciza care partid își păstrează personalitatea juridică, având drept consecință păstrarea denumirii integrale, a denumirii prescurtate, a semnului permanent și electoral, precum și a programului politic.

(5) Protocolul de fuziune și, dacă este cazul, modificările la statutul partidului care își păstrează personalitatea juridică se comunică, în termen de 10 zile de la adoptarea acestora, tribunalului în circumscripția căruia se afla sediul central al oricărui partid politic ce fuzionează, urmându-se procedura prevăzută la art.20 și 21.

(6) Partidele politice absorbite vor fi radiate din Registrul partidelor politice.

(7) În urma fuziunii prin contopire a unor partide politice rezultă un partid politic nou, care se subrogă în drepturile și obligațiile partidelor politice care au fuzionat.

(8) Denumirea integrală, denumirea prescurtată, semnul permanent, semnul electoral și programul politic ale noului partid pot fi noi

sau pot proveni de la unul sau mai multe dintre partidele care participă la fuziune.

(9) Tribunalul competent va examina documentele depuse de partidul politic nou-format din fuziunea prin contopire, potrivit prevederilor art. 20-21.

(10) Hotărârea definitivă a instanței de înregistrare a noului partid rezultat din fuziunea prin contopire, va fi comunicată de tribunal sau curtea de apel competentă, după caz, în termen de 5 zile Autorității Electorale Permanente în vederea înscrierii în Registrul Partidelor Politice, iar partidele care au procedat la comasare vor fi radiate.

Art.25 Divizarea partidelor politice

(1) Un partid politic legal constituit se poate diviza prin hotărârea organului său suprem de decizie, prevăzut la art. 18.

(2) Divizarea poate fi totală sau parțială.

(3) Înregistrarea partidului sau a partidelor rezultate în urma divizării se face potrivit prevederilor art. 20-21.

(4) Eventualele modificări ale statutului partidului care își păstrează personalitatea juridică se comunică, în termen de 10 zile de la divizare, Autorității Electorale Permanente.

(5) Divizarea totală constă în împărțirea întregului patrimoniu al unui partid politic care își încetează existența către două sau mai multe partide existente sau care iau naștere astfel.

(6) În cazul divizării totale, prin hotărârea de admitere a cererii de înscriere a ultimului partid care ia astfel ființă se va dispune și radierea din Registrul partidelor politice a partidului divizat.

(7) Divizarea parțială constă în desprinderea unei părți din patrimoniul unui partid politic, care își păstrează personalitatea juridică și transmiterea acestei părți către unul sau mai multe partide care există sau care se înființează în acest fel.

Art. 26 Dizolvarea partidelor

(1) Un partid politic se dizolvă pe cale judecătorească în următoarele condiții:

a) când se constată încălcarea prevederilor art. 30 alin. (7) și ale art. 40 alin. (2) și (4) din Constituția României, republicată, de către Curtea Constituțională, precum și ale art. 12 alin. (4) din prezentul cod;

b) când scopul sau activitatea partidului politic a devenit ilicită ori contrară ordinii publice;

c) când realizarea scopului partidului politic este urmărită prin mijloace ilicite sau contrare ordinii publice;

d) când partidul urmărește alt scop decât cel care rezultă din statutul și programul politic ale acestuia;

e) ca urmare a inactivității constatate de tribunalul competent conform art. 27 alin. (1);

f) ca urmare a aplicării art. 28 alin. (7).

(2) Cererea de dizolvare se adresează Tribunalului în circumscripția căruia este sediul central al partidului de către Autoritatea Electorală Permanentă sau Ministerul Public și se soluționează potrivit normelor de procedură stabilite la art. 28 alin. (8)-(11).

(3) Hotărârea definitivă privind admiterea cererii de dizolvare se comunică în termen de 5 zile Autorității Electorale Permanente în vederea radierii din Registrul Partidelor Politice.

Art. 27 Inactivitatea partidelor politice

(1) Inactivitatea unui partid politic se poate constata în următoarele situații:

a) nu a ținut nicio adunare generală, timp de 5 ani;

b) nu a desemnat candidați, singur sau în alianță, în două campanii electorale succesive, cu excepția celei prezidențiale, în minimum 75 de circumscripții electorale în cazul alegerilor locale, respectiv o listă completă de candidați în cel puțin o circumscripție electorală sau candidați în cel puțin 3 circumscripții electorale, în cazul alegerilor parlamentare.

(2) Pentru partidul politic aflat în oricare dintre situațiile prevăzute la alin. (1), tribunalul competent, la cererea Autorității Electorale Permanente sau a Ministerului Public, va constata încetarea existenței sale, cu respectarea normelor de procedură prevăzute la art. 28 alin. (8)-(10).

Art. 28 Registrul partidelor politice și Registrul alianțelor politice

(1) Partidele politice ale căror cereri de înregistrare sau dizolvare au fost admise se înscriu în Registrul partidelor politice în termen de 5 zile de la primirea hotărârii definitive de la instanța de judecată.

(2) Registrul partidelor politice precum și Registrul alianțelor politice sunt întocmite și ținute de Autoritatea Electorală Permanentă.

(3) Partidele politice au obligația să depună la Autoritatea Electorală Permanentă:

a) documentele atestând desfășurarea adunărilor generale, cu caracter național, în termen de 30 de zile de la data acestora;

b) documentele provenind de la autoritățile electorale competente privind desemnarea candidaților în alegeri, în termen de 30 de zile de la data alegerilor.

(4) Depunerea documentelor prevăzute la alin. (3) se consemnează în Registrul partidelor politice.

(5) Modificarea statutului sau a programului partidului politic poate avea loc în condițiile prevăzute de statut. Semnul permanent al unui partid politic poate fi modificat cu cel puțin 6 luni înainte de alegerile generale.

(6) Orice modificare a statutului sau programului politic al unui partid politic se comunică Autorității Electorale Permanente, în termen de 30 de zile de la data adoptării, cu îndeplinirea prevederilor art. 18 alin. (2) și (3).

(7) În cazul în care modificările nu sunt comunicate conform alin. (6) sau dacă instanța a respins cererea de încuviințare a modificării statutului sau programului politic, iar partidul politic în cauză acționează în baza statutului sau programului politic modificat, Ministerul Public va solicita tribunalului competent încetarea activității partidului politic și radierea acestuia din Registrul partidelor politice.

(8) În termen de 5 zile de la înregistrarea cererii Autorității Electorale Permanente sau a Ministerului Public, Tribunalul competent se va pronunța asupra acesteia.

(9) Împotriva hotărârii Tribunalului, partea interesată poate face apel la Curtea de Apel competentă, în termen de 5 zile de la data comunicării hotărârii.

(10) Curtea de Apel se pronunță prin hotărâre definitivă în termen de 5 zile de la înregistrarea apelului.

(11) Hotărârea definitivă de admitere a modificării statutului sau programului politic se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

(12) Alianțele politice se înregistrează în Registrul alianțelor politice în baza unui protocol de asociere, cu respectarea procedurii prevăzute la art. 20-21

Art. 29 Organizații politice asimilate partidelor politice

(1) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale sunt echivalente, sub aspectul operațiunilor electorale, partidelor politice și prevederile prezentului cod li se aplică în mod egal, dacă nu se dispune altfel.

(2) Pot depune candidaturi și alte organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, de utilitate publică, care prezintă Biroului Electoral Central, în termen de 30 de zile de la stabilirea datei alegerilor, câte o listă de membri cuprinzând un număr de cel puțin 15% din numărul total al cetățenilor care, la ultimul recensământ, s-au declarat ca aparținând minorității respective, potrivit modelului prevăzut la anexa nr. 2. Dacă nu au obținut cel puțin un mandat de deputat sau de senator, au dreptul, împreună, potrivit art. 62 alin. (2) din Constituția României, republicată, la un mandat de deputat, dacă au obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 10% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat. Mandatul de deputat se acordă peste numărul total de deputați rezultat din norma de reprezentare.

Art. 30 Finanțarea partidelor politice

(1) Sursele de finanțare a activității unui partid politic sunt cotizațiile membrilor de partid, donații, legate și alte liberalități, venituri provenite din activități proprii, subvenții de la bugetul de stat, împrumuturi în bani de la persoane fizice și juridice, în condițiile Legii nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Mandatarul financiar este numit de conducerea partidelor politice, alianțelor politice, organizațiile cetățenilor români aparținând minorităților naționale sau de către candidați independenți și își exercită atribuțiile în condițiile Legii nr.334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a actelor normative de punere în aplicare a acesteia.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă și Curtea de Conturi sunt instituțiile abilitate să controleze respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile partidelor politice, în condițiile Legii nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL IV

ALIANȚELE REALIZATE DE PARTIDELE POLITICE

Art. 31 Alianțele politice

(1) Partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale se pot asocia pe baza unui protocol de asociere, constituind o alianță politică.

(2) În protocolul de asociere într-o alianță politică trebuie să se menționeze denumirea integrală și denumirea prescurtată ale alianței politice, precum și ale partidelor politice sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale componente, semnul permanent al alianței, obiectivele alianței, modul de organizare și factorii de decizie.

(3) Semnul permanent al alianței politice poate fi unul propriu acesteia sau poate fi preluat de la unul dintre partidele politice sau organizațiile componente.

(4) Semnul permanent poate fi schimbat cu cel puțin 6 luni înainte de data alegerilor generale de către factorii de decizie ai alianței politice, conform protocolului de asociere și cu respectarea prevederilor legale.

Art. 32 Înregistrarea alianțelor politice

(1) Pentru înregistrarea alianțelor politice se depun la Autoritatea Electorală Permanentă următoarele documente:

a) cererea de înregistrare a alianței politice, semnată de conducerea executivă ale partidelor politice componente;

b) protocolul de asociere;

c) denumirea integrală și denumirea prescurtată ale alianței politice;

d) descrierea semnului permanent;

e) semnul permanent sub formă grafică alb-negru și color, în anexat protocolului.

(2) Alianțele politice ale căror cereri de înregistrare au fost admise se înscriu în Registrul alianțelor politice.

(3) În cazul în care alianța politică se va prezenta în alegeri cu liste comune, candidații trebuie să facă parte dintr-un partid politic membru al alianței.

(4) Partidele politice pot realiza și alte forme de asociere cu formațiuni nepolitice, legal constituite, cu scopul promovării unor obiective comune.

(5) În protocolul de constituire a formelor de asociere prevăzute la alin. (4) se vor menționa denumirea, semnul permanent - dacă este cazul -, organizațiile aliate, obiectivele asocierii, modul de organizare și factorii de decizie și acesta va fi depus la Autoritatea Electorală Permanentă, pentru a fi înscris în registrul altor forme de asociere a partidelor.

(6) Partidele politice membre ale alianțelor politice sau ale altor forme de asociere își păstrează personalitatea juridică și patrimoniul propriu.

(7) Orice modificare în componența alianței politice sau în protocolul de asociere se comunică la Autoritatea Electorală Permanentă pentru înregistrare.

Art. 33 Alianțele electorale

(1) În situația în care mai multe partide politice, alianțe politice și organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale doresc să propună candidați comuni la alegerile parlamentare, alegerile prezidențiale, alegerile pentru Parlamentul European sau la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz, acestea se pot asocia între ele la nivel național, la nivel județean, municipal, orășenesc sau comunal, după caz, pe baza unui protocol agreat, constituind o alianță electorală.

(2) Un partid politic, o alianță politică sau o organizație legal constituită a cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale nu poate face parte decât dintr-o singură alianță electorală.

(3) Partidele politice, alianțele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au constituit o alianță electorală pot propune candidați numai din partea alianței electorale.

(4) Protocolul de constituire a alianței electorale la nivel național se depune în scris la Biroul Electoral Central în termen de cel mult 48 de ore de la data completării acestui birou electoral.

(5) Protocolul de constituire a alianței electorale la nivel județean sau la nivelul Municipiului București se depune la biroul electoral județean sau la biroul electoral al Municipiului București, după caz, în termen de cel mult 48 de ore de la data completării acestui birou electoral. Protocolul de constituire a alianței electorale la nivel municipal, orășenesc sau comunal se depune în scris la biroul electoral local, în termen de cel mult 48 de ore de la data completării acestui birou electoral.

(6) Biroul Electoral Central sau biroul electoral prevăzut la alin. (5), după caz, se pronunță prin decizie asupra înregistrării protocolului de constituire a alianței electorale, în termen de cel mult 24 de ore de la depunerea acestuia.

(7) Decizia de admitere a protocolului de constituire a alianței electorale a Biroului Electoral Central, poate fi contestată de orice persoană fizică sau juridică interesată la Înalta Curte de Casație și Justiție, în termen de 24 de ore de la afișare.

(8) Decizia de admitere a protocolului de constituire a alianței electorale a biroului electoral județean, a biroului electoral al Municipiului București sau biroului electoral local, după caz, poate fi contestată de orice persoană fizică sau juridică interesată la tribunalul în circumscripția căruia se află sediul central al oricărui partid component al alianței, în termen de 24 de ore de la afișarea acesteia.

(9) Decizia Biroului Electoral Central de respingere a protocolului de constituire a alianței electorale poate fi contestată de semnatarii protocolului la Înalta Curte de Casație și Justiție, în termen de 24 de ore de la afișare.

(10) Decizia biroului electoral județean, a biroului electoral al Municipiului București sau a Biroului electoral local, de respingere a protocolului de constituire a alianței electorale poate fi contestată de semnatarii protocolului la tribunalul în circumscripția căruia se află sediul central al oricărui partid component al alianței, în termen de 24 de ore de la afișarea acesteia.

(11) Înalta Curte de Casație și Justiție sau tribunalul competent, după caz, se pronunță asupra contestațiilor prevăzute la alin. (7)-(10) în termen de 24 de ore de la înregistrarea acestora, prin hotărâre definitivă.

CAPITOLUL IV ÎNREGISTRAREA ALEGĂTORILOR

Art. 34 Registrul Electoral

(1) Registrul Electoral este un sistem informatic național gestionat de Autoritatea Electorală Permanentă.

(2) Tipurile de date colectate în Registrul Electoral sunt:

- a) numele și prenumele;
- b) data și locul nașterii;
- c) codul numeric personal;
- d) denumirea, seria și numărul actului de identitate;
- e) adresa de domiciliu;
- f) adresa de reședință;
- g) numărul secției de votare
- h) numărul pașaportului;
- i) data eliberării pașaportului;
- j) data expirării pașaportului.
- k) seria și numărul cărții de identitate provizorii;
- l) data emiterii cărții de identitate provizorii;
- m) data expirării cărții de identitate provizorii.

(3) În plus față de datele menționate la alin. (2), pentru fiecare alegător cu domiciliul în România care și-a stabilit reședința în străinătate se pot înscrie adresa de reședință din străinătate, opțiunea pentru votul prin corespondență și codul poștal al adresei de reședință din străinătate.

(4) În Registrul Electoral se poate înscrie și adresa de e-mail furnizată de către alegători. Aceste informații vor fi vizualizate și utilizate exclusiv de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(5) Registrul Electoral funcționează în vederea asigurării următoarelor obiective:

- a) înregistrarea și actualizarea datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot;
- b) realizarea comunicărilor prevăzute de lege privind datele de identificare a alegătorilor și arondarea acestora la secțiile de votare;
- c) arondarea cetățenilor români cu drept de vot la secțiile de votare;
- d) realizarea listelor electorale permanente;
- e) realizarea comunicărilor prevăzute de lege privind actualizarea listelor electorale permanente.

(6) Registrul Electoral este structurat pe județe, municipii, orașe, comune, pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în țară, iar pentru cei cu domiciliul sau reședința în străinătate, pe state și localități.

(7) Fiecare alegător figurează în Registrul Electoral o singură dată, fiind arondat la o singură secție de votare.

(8) Persoanele autorizate să efectueze operațiuni în Registrul Electoral cuprinzând cetățenii români cu domiciliul sau reședința în țară sunt primarii sau persoanele desemnate de către primari, prin dispoziție, conform legii.

(9) Persoanele autorizate să efectueze operațiuni în Registrul Electoral cuprinzând cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate sunt persoanele desemnate de către Autoritatea Electorală Permanentă. Ministerul Afacerilor Externe poate desemna, cu avizul Autorității Electorale Permanente, persoane autorizate să efectueze interogări în Registrul Electoral cuprinzând cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate.

(10) Primarii asigură condițiile necesare consultării de către alegători a Registrului electoral la sediul primăriei.

(11) Orice alegător poate solicita primarului unității administrativ-teritoriale unde își are domiciliul sau reședința, după caz, prin cerere scrisă, datată și semnată, cuprinzând numele, prenumele, codul numeric personal și adresa de domiciliu, respectiv Ministerului Afacerilor Externe, dacă are domiciliul sau reședința în străinătate, informații cu privire la propriile date cu caracter personal înscrise în Registrul Electoral.

(12) Răspunsurile la cererile prevăzute la alin. (11) se comunică în termen de 15 zile de la data primirii cererii.

(13) Până cel mai târziu cu 10 zile înaintea datei alegerilor, dar nu mai târziu de 24 de ore de la solicitare, primarii sunt obligați să pună la dispoziția partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, la cererea și pe cheltuiuala acestora, un extras din Registrul Electoral, cuprinzând alegătorii din respectiva unitate administrativ-teritorială, respectiv numele, prenumele, data nașterii și domiciliul, precum și secția de votare la care au fost arondați, pe suport electronic sau hârtie.

Art.35 Înscrierea în Registrul Electoral

(1) Înscrierea în Registrul Electoral a cetățenilor români care au împlinit sau împlinesc vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv se face, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

(2) După dobândirea cetățeniei române, persoanele care au 18 ani împliniți sunt înscrise în Registrul Electoral, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

Art. 36 Radierea din Registrul Electoral

(1) Radierea din Registrul Electoral a unui alegător se face în caz de deces, de pierdere a cetățeniei române, de interdicere a exercitării dreptului de a alege sau de punere sub interdicție, pe baza documentelor comunicate de către autoritățile competente.

(2) Radierea din oficiu a alegătorilor decedați cu domiciliul în România se face de către persoanele autorizate din unitatea administrativ-teritorială în a cărei rază teritorială s-a întocmit actul de deces, inclusiv pentru alegătorii care nu au domiciliul în unitatea administrativ-teritorială respectivă, în termen de 48 de ore de la data emiterii actului de deces.

(3) Radierea din oficiu a alegătorilor decedați cu domiciliul în România se poate realiza și pe baza comunicării Autorității Electorale Permanente efectuate prin intermediul Registrului electoral.

(4) Orice persoană interesată poate solicita primarului unității administrativ-teritoriale în a cărei rază teritorială alegătorul decedat cu domiciliul în România a avut ultimul domiciliu radierea acestuia din Registrul Electoral, pe baza unei cereri scrise, datate și semnate, însoțite de certificatul de deces în copie, depuse personal sau prin poștă. Radierea se realizează în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

(5) Orice persoană interesată poate adresa primarului o sesizare scrisă, datată și semnată, privind cazul în care în listele electorale permanente se regăsește un alegător decedat cu ultimul domiciliu în unitatea administrativ-teritorială respectivă. Cererea va cuprinde numele, prenumele și codul numeric personal al persoanei decedate sau alte date relevante privind identitatea persoanei decedate.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5), primarul, prin aparatul de specialitate al acestuia, are obligația de a verifica informațiile existente în registrul de stare civilă, precum și în celelalte evidențe gestionate. Radierea se realizează, dacă este cazul, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării.

(7) Radierea alegătorului cu domiciliul în străinătate din Registrul Electoral în caz de deces se face, din oficiu, pe baza actelor sau comunicărilor oficiale sau la cererea persoanei interesate, pe baza certificatului de deces, în copie, de către persoanele autorizate sau Autoritatea Electorală Permanentă, după caz. Prevederile alin. (2)-(6) se aplică în mod corespunzător.

(8) La pierderea cetățeniei române, persoanele care au 18 ani împliniți sunt radiate din Registrul Electoral, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Autorității Naționale pentru Cetățenie.

Art. 37 Actualizarea Registrului Electoral

(1) Actualizarea în Registrul Electoral a datelor privind schimbarea numelui sau domiciliul se realizează de către persoanele autorizate, în termen de cel mult 24 de ore de la data comunicării prin intermediul Registrului electoral a modificărilor privind numele sau domiciliul de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(2) Modificările în Registrul Electoral referitoare la schimbarea domiciliului în România se efectuează din oficiu, potrivit actelor normative în vigoare care reglementează activitatea de evidență a persoanelor.

Art. 38 Listele electorale permanente

(1) Listele electorale permanente din țară se întocmesc și se tipăresc de către primari, pe secții de votare, pe baza datelor și informațiilor cuprinse în Registrul Electoral.

(2) Listele electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România se tipăresc de către primari, în două exemplare, până cel mai târziu cu 3 zile înaintea datei alegerilor, și cuprind: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, după caz, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului. Listele electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România se semnează de primar și de secretarul unității administrativ-teritoriale. Un exemplar se păstrează de către secretarul unității administrativ-teritoriale, iar un exemplar se predă birourilor electorale ale secțiilor de votare.

(3) Listele electorale permanente din străinătate cuprind: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința din străinătate, după caz, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului. Listele electorale permanente din străinătate se semnează de către împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente.

(4) După tipărirea listelor electorale permanente de către primari, potrivit alin.(2), orice alte exemplare ale listelor electorale permanente aflate la primării se predau spre reciclare operatorilor economici specializați.

Art.39 Listele electorale speciale

(1) Cel mai târziu cu 60 de zile înaintea zilei de referință, cetățenii cu drept de vot ai statelor membre ale Uniunii Europene, altele decât România, care au domiciliul sau reședința în România pot face cereri de înscriere în listele electorale speciale. Aceste cereri se depun în scris la primarul localității de domiciliu sau de reședință, însoțite de o copie a unui document de identitate valabil.

(2) Modelul și cuprinsul cererii se stabilesc de Guvern, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Administrației și Internelor și a Autorității Electorale Permanente. Cererea constituie un act public și se află sub incidența art.326 din Noul Codul Penal privind infracțiunea de fals în declarații.

(3) Dispozițiile art. 34 alin.(11) se aplică în mod corespunzător.

(4) Prin document care atestă adresa se înțelege unul dintre următoarele acte:

a) acte încheiate în condițiile de validitate prevăzute de legislația română în vigoare, privind titlul locativ, respectiv contractul de vânzare-cumpărare, contractul de închiriere și altele;

b) declarația scrisă a găzduitorului, persoană fizică sau juridică, de primire în spațiu, însoțită de unul dintre documentele prevăzute la lit. a);

c) declarația pe propria răspundere a solicitantului, însoțită de nota de verificare a polițistului de ordine publică, prin care se certifică existența unui imobil și faptul că solicitantul locuiește efectiv la adresa declarată, pentru persoana fizică ce nu poate prezenta documentele prevăzute la lit. a) și b);

d) documentul eliberat de primărie, din care să rezulte că solicitantul figurează înscris în Registrul agricol, pentru mediul rural.

(5) Primarul comunică solicitantului răspunsul la cerere în cel mult 10 zile de la data înregistrării acesteia.

(6) Listele electorale speciale se semnează de primar și de secretarul unității administrativ-teritoriale. Un exemplar al listelor electorale speciale se păstrează de către primar, iar celălalt se predă la judecătoria în a cărei rază teritorială se află unitatea administrativ-teritorială respectivă.

(7) Alegătorii comunitari rămân înscrși în listele electorale speciale până când solicită radierea din aceste liste sau până când sunt radiați deoarece nu mai îndeplinesc condițiile de exercitare a dreptului de a alege. Radierea alegătorilor comunitari din listele electorale speciale este efectuată de către primar.

(8) Întâmpinările privind refuzul înscrierii, omisiunile, înscrierile greșite și oricare alte erori din listele electorale speciale se fac în scris la primarul unității administrativ-teritoriale, acesta fiind obligat să le soluționeze în cel mult 3 zile de la înregistrare.

(9) Contestațiile cu privire la soluționarea întâmpinărilor se depun în scris, în termen de 5 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința cetățeanul statului membru al Uniunii Europene, altul decât România, și se soluționează de aceasta în cel mult 3 zile de la înregistrare.

(10) Cel mai târziu cu 30 de zile înaintea zilei de referință, primarii transmit Autorității Electorale Permanente, în vederea îndeplinirii atribuției prevăzute la art. 40, copii de pe cererile de înscriere în listele electorale speciale însoțite de copiile documentelor de identitate.

(11) Primarul realizează copii de pe listele electorale speciale, care cuprind alegătorii comunitari din fiecare secție de votare. Cu două zile înainte de ziua de referință, primarul predă două exemplare ale copiilor de pe listele electorale speciale, pe bază de proces-verbal, birourilor electorale ale secțiilor de votare. Un exemplar este pus la dispoziția alegătorilor pentru consultare, iar celălalt este utilizat în ziua de referință. Un exemplar al copiei se păstrează de către primar.

(12) Copiile de pe listele electorale speciale se semnează de primar și de secretarul unității administrativ-teritoriale.

(13) Copiile de pe listele electorale speciale cuprind numele și prenumele alegătorului comunitar, cetățenia, adresa la care alegătorul comunitar locuiește în România, conform cererii în baza căreia alegătorul comunitar a fost înscris în listele electorale speciale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului.

(14) Orice neconcordanță între lista electorală specială și copia de pe aceasta se soluționează de primar de îndată, prin dispoziție, pe baza datelor cuprinse în lista electorală specială.

(15) Primarul comunică, în scris, de îndată biroului electoral al secției de votare și Autorității Electorale Permanente orice modificare intervenită în lista electorală specială, după predarea copiei la biroul electoral al secției de votare.

(16) În ziua votării, președintele biroului electoral al secției de votare înscrie în lista electorală suplimentară cetățenii Uniunii Europene omiși din copia de pe lista electorală complementară care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective, cu oricare dintre documentele emise de Inspectoratul General pentru Imigrări sau cu unul dintre documentele prevăzute la alin.(4).

(17) În cazul în care alegătorul, cetățean al Uniunii Europene, își schimbă adresa la care locuiește în altă circumscripție electorală după înaintarea copiei de pe lista electorală complementară la biroul electoral al secției de votare, acesta își exercită dreptul de vot în circumscripția electorală pe a cărei rază teritorială locuiește, în baza oricărui document valabil de identitate însoțit de certificatul de înregistrare care atestă noua adresă sau, după caz, de cartea de rezidență permanentă ori de permisul de ședere permanentă care atestă adresa anterioară, însoțit de o adeverință eliberată de formațiunea teritorială competentă a Inspectoratului General pentru Imigrări, care atestă adresa actuală. Totodată, în vederea exercitării dreptului de vot, cetățeanul Uniunii Europene poate adresa primarului o cerere, însoțită de unul dintre documentele prevăzute la alin.(4); primarul comunică, de îndată, biroului electoral al secției de votare cererea cetățeanului Uniunii Europene, pentru înscrierea acestuia în lista electorală suplimentară.

(18) În situațiile prevăzute la alin. (17), alegătorul este înscris, în ziua alegerilor, pe lista electorală suplimentară, de către președintele secției de votare în a cărei rază teritorială se află noua adresă la care locuiește persoana respectivă.

Art.40 Listele electorale suplimentare

(1) În listele electorale suplimentare utilizate în secțiile de votare din țară vor fi trecute, de către președintele biroului electoral al secției de votare, următoarele persoane:

- a) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza secției de votare respective, însă au fost omise din lista electorală permanentă;
- b) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au reședința pe raza secției de votare respective, însă nu au făcut cereri de înscriere în Registrul electoral cu adresa de reședință;
- c) persoanele care în ziua votării se află în altă unitate administrativ-teritorială decât cea unde își au domiciliul sau reședința și care fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;
- d) membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;
- e) persoanele însărcinate cu menținerea ordinii sau cu verificarea dispozitivului de menținere a ordinii, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;
- f) candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală respectivă.

(2) În listele electorale suplimentare utilizate în secțiile de votare din străinătate vor fi trecute, de către președintele biroului electoral al secției de votare, următoarele persoane:

- a) persoanele care se prezintă la vot la secțiile de votare organizate în străinătate și care fac dovada că au domiciliul sau reședința în străinătate;
- b) personalul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, secțiilor consulare și institutelor culturale din străinătate;
- c) membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator din străinătate, dacă au domiciliul sau reședința în străinătate;
- d) candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală externă.

(3) Întâmpinările formulate cu privire la listele electorale suplimentare se soluționează de către biroul electoral al secției de votare, prin decizie.

(4) La secțiile de votare organizate în străinătate se utilizează numai liste electorale suplimentare care sunt generate în format electronic, în mod automat, pe baza datelor înregistrate pe terminalele informatice din cadrul Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.

(5) În situația disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, listele electorale suplimentare din străinătate se întocmesc pe suport hârtie și cuprind rubrici pentru numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința alegătorului, precum și semnătura acestuia.

CAPITOLUL V

ORGANIZAREA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ A ALEGERILOR

Art. 41 Circumscripțiile electorale

(1) Pentru organizarea alegerilor parlamentare se constituie circumscripții electorale la nivelul celor 41 de județe, o circumscripție în municipiul București și o circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării. Numărul total al circumscripțiilor electorale este de 43.

(2) Pentru alegerea Președintelui României, a membrilor din România în Parlamentul European, pentru desfășurarea și organizarea referendumului național se constituie o singură circumscripție electorală.

(3) Pentru alegerea autorităților publice locale fiecare unitate administrativ teritorială reprezintă o circumscripție electorală.

(4) Pentru organizarea și desfășurarea referendumului local, respectiv la nivel de comună, oraș, municipiu, circumscripțiile și administrația electorală se stabilesc corespunzător cu nivelul unității teritoriale administrative.

(5) Pentru organizarea și desfășurarea referendumului la nivel județean se constituie birou electoral județean.

Art. 42 Registrul secțiilor de votare

(1) Autoritatea Electorală Permanentă administrează Registrul secțiilor de votare din țară, care reprezintă o bază de date centralizată privind delimitarea, numerotarea, sediile și dotarea secțiilor de votare. Registrul secțiilor de votare este public.

(2) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod, Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștință publică Registrul secțiilor de votare din țară, pe baza evidențelor deținute de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(3) Secțiile de votare din țară trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- a) secțiile de votare nu pot depăși limitele unităților administrativ-teritoriale;
- b) aceeași adresă a unui alegător nu poate fi arondată la mai multe secții de votare;
- c) numărul de alegători arondați unei secții de votare nu poate depăși cifra de 2.000;
- d) numărul de alegători arondați unei secții de votare nu poate fi mai mic de 50;
- e) distanța dintre sediul secției de votare și domiciliul/reședința alegătorului să nu depășească, de regulă, 3 kilometri;
- f) aria teritorială a secției de votare trebuie să fie, de regulă, compactă.

(4) Delimitarea secțiilor de votare din țară și stabilirea sediilor acestora se actualizează de către primari, prin dispoziție, numai cu avizul conform al Autorității Electorale Permanente.

(5) Delimitarea secțiilor de votare se realizează utilizând următoarele niveluri:

- a) comună ,oraș, municipiu;
- b) sector, în cazul municipiului București;
- c) localitate componentă, sat aparținător sau sat component;
- d) arteră;
- e) număr administrativ;
- f) număr/denumire imobil;
- g) număr/denumire scară;
- h) număr apartament.

(6) Dispozițiile primarilor privind actualizarea delimitării secțiilor de votare trebuie să respecte următoarele cerințe:

a) să utilizeze tipul și denumirea oficiale ale unităților administrativ-teritoriale, ale localităților componente sau ale satelor aparținătoare, ale arterelor, ale numerelor administrative, ale numerelor și/sau denumirilor blocurilor, cu respectarea nomenclatoarelor și a codificărilor utilizate de către autoritățile și instituțiile publice;

b) să utilizeze, pe cât posibil, indicativul de stare al arterelor, respectiv istoricul acestora;

c) să includă toate arterele existente, conform nomenclatorului stradal aprobat prin hotărâre a consiliului local;

d) să includă toate arterele desființate care sunt menționate în actele de identitate sau în dovezile de reședință.

(7) Numerotarea secțiilor de votare din țară se actualizează de către Autoritatea Electorală Permanentă la nivelul fiecărui județ, respectiv al municipiului București, începând cu localitatea reședință de județ și continuând cu cele din municipii, orașe și comune, în ordinea alfabetică a acestora. În municipiile cu subdiviziuni administrativ-teritoriale, numerotarea se face cu respectarea ordinii acestor subdiviziuni, prevăzută de lege.

(8) Până cel mai târziu cu 30 de zile înaintea datei votării, primarii aduc la cunoștință publică, cu ajutorul prefecților, delimitarea și numerotarea fiecărei secții de votare din țară, precum și sediile acestora, în condițiile stabilite de Autoritatea Electorală Permanentă, prin hotărâre.

(9) Secțiile de votare din țară rămân fixe, cu excepția modificărilor ce necesită actualizarea. Modificările de orice natură, inclusiv cele intervenite în structura unităților administrativ-teritoriale sau în planul urbanistic al localităților, se comunică de către primari, de îndată, Autorității Electorale Permanente.

(10) Metodologia de avizare a actualizării delimitării secțiilor de votare din țară și a stabilirii sediilor acestora, din punctul de vedere al îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezentul cod, se stabilește prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(11) În delimitarea unei secții de votare din țară pot fi incluse, după caz, unități administrativ-teritoriale în integralitatea lor ori numai anumite localități componente ale acestora, artere întregi ori numai segmente ale acestora, imobile izolate ori grupate în diferite moduri.

(12) Includerea în delimitarea secțiilor de votare din țară a altor elemente decât cele prevăzute la alin. (11) poate fi făcută numai în cazul în care în localitatea respectivă nu au fost atribuite tip și/sau denumiri de arteră, numere administrative ori acestea au fost realizate necorespunzător.

CAPITOLUL VI ADMINISTRAȚIA ELECTORALĂ

Art. 43 Alcătuirea administrației electorale

Administrația electorală este alcătuită din Autoritatea Electorală Permanentă, Biroul Electoral Central, birouri electorale județene, biroul electoral al municipiului București, birouri electorale locale, birouri electorale ale secțiilor de votare, birouri electorale pentru votul prin corespondență și un birou electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

Art. 44 Organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

(1) Pentru organizarea procesului electoral funcționează în mod permanent Autoritatea Electorală Permanentă, care emite hotărâri, decizii și instrucțiuni.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă este o instituție administrativă autonomă cu personalitate juridică și cu competență generală în materie electorală, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, cu respectarea Constituției, a legii și a standardelor internaționale și europene în materie.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă își desfășoară activitatea cu respectarea principiilor independenței, imparțialității, legalității, transparenței, eficienței, profesionalismului, responsabilității, sustenabilității, predictibilității și legitimității.

(4) Pe lângă Autoritatea Electorală Permanentă se înființează Rețeaua electorală națională, organism fără personalitate juridică care funcționează sub coordonarea președintelui Autorității Electorale Permanente, ce are următoarele obiective:

a) asistarea Autorității Electorale Permanente la elaborarea, integrarea, corelarea și monitorizarea politicilor privind securitatea și reziliența sistemului electoral românesc;

b) asistarea Autorității Electorale Permanente la efectuarea activităților de implementare și operaționalizare a Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal;

c) asistarea Autorității Electorale Permanente la elaborarea, implementarea și operaționalizarea sistemelor și aplicațiilor informatice utilizate în procesele electorale.

(5) În exercitarea atribuțiilor sale, Rețeaua electorală națională emite recomandări și rapoarte.

(6) Atribuțiile, structura, organizarea și funcționarea Rețelei electorale naționale, precum și indemnizațiile ce revin membrilor acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente.

Art. 45 Funcțiile Autorității Electorale Permanente

(1) Autoritatea îndeplinește următoarele funcții principale:

a) elaborează politicile publice, strategiile și planurile de acțiune în domeniile sale de activitate;

b) reglementează cadrul normativ secundar și instituțional al alegerilor și referendumurilor, precum și al funcționării și finanțării partidelor politice;

c) asigură aplicarea unitară a legislației în domeniile sale de competență și veghează la legalitatea procedurilor electorale și la respectarea drepturilor electorale, prin mijloacele și procedurile prevăzute de lege;

d) asigură și/sau urmărește asigurarea resurselor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și pentru funcționarea partidelor politice;

e) instruește și îndrumă persoanele implicate în organizarea și desfășurarea proceselor electorale, precum și în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;

f) asigură informarea participanților la alegeri și referendumuri;

g) promovează alegerile libere și corecte și urmărește formarea și dezvoltarea atitudinilor și a comportamentelor democratice ale alegătorilor;

h) elaborează și operaționalizează mecanisme și proceduri de prevenție a încălcării legislației în domeniile sale de activitate;

i) controlează aplicarea legii în sfera sa de competență și aplică sancțiunile prevăzute de lege, unde este cazul;

j) reprezintă statul român în domeniile sale de competență, în plan intern și extern;

k) cooperează cu organizații internaționale, organizații neguvernamentale și autorități străine în domeniile sale de activitate;

l) este autoritate centrală în domeniul cooperării în materia organizării alegerilor europene, potrivit tratatelor la care România este parte și instrumentelor juridice adoptate în cadrul Uniunii Europene.

Art. 46 Atribuțiile și actele Autorității Electorale Permanente

(1) Autoritatea exercită următoarele atribuții:

a) în domeniul planificării strategice și al evaluării proceselor electorale:

(i) elaborează strategii și planuri de acțiune pentru consolidarea integrității și a rezilienței sistemului electoral românesc, pe care le supune spre aprobare Parlamentului sau Guvernului, după caz;

(ii) elaborează și avizează strategii, programe, proiecte și planuri de acțiune care privesc domeniile sale de competență;

(iii) coordonează, implementează, monitorizează și evaluează aplicarea strategiilor și a planurilor de acțiune prevăzute la pct. (i) și (ii) și asigură promovarea acestora;

(iv) elaborează studii, analize și propuneri vizând îmbunătățirea sistemului electoral, pe care le dă publicității și le prezintă autorităților publice, partidelor politice, precum și organizațiilor neguvernamentale interesate;

(v) prezintă Parlamentului, în maximum 3 luni de la încheierea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, pentru Președintele României, pentru Parlamentul European și pentru autoritățile administrației publice locale sau a unui referendum național, un raport asupra organizării și desfășurării alegerilor, respectiv a referendumului, cuprinzând referiri la participarea la scrutin, modul de desfășurare a acestuia, abaterile și neajunsurile, inclusiv de ordin legislativ, constatate și rezultatul consultării; raportul se dă publicității sub forma unei Cărți albe;

b) în domeniul normativ, al aplicării unitare a legislației și al contenciosului electoral:

(i) emite puncte de vedere privind proiectele de acte normative care au legătură cu domeniile sale de competență; participă la susținerea proiectelor de legi în cadrul comisiilor parlamentare și în plenul celor două Camere;

(ii) elaborează propuneri și proiecte de acte normative pentru îmbunătățirea și perfecționarea sistemului electoral românesc, pe care le supune Guvernului și/sau membrilor comisiilor parlamentare competente spre analiză și exercitare a dreptului de inițiativă legislative, constituind comisii de elaborare, putând folosi, în condițiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 85/1998 privind plata colaboratorilor externi folosiți de ministere pentru elaborarea proiectelor de coduri și a altor acte normative, aprobată prin Legea nr. 218/2001, și colaboratori externi - cadre didactice din învățământul superior, cercetători științifici, judecători, procurori, membri ai profesiilor juridice reglementate sau alți specialiști, procedura de selecție, modul de organizare și funcționare a comisiilor fiind stabilite prin ordin al președintelui Autorității;

(iii) elaborează și supune Guvernului spre aprobare proiectele de hotărâri specifice bunei organizări și desfășurări a alegerilor și a referendumurilor;

(iv) adoptă hotărâri și instrucțiuni cu caracter normativ pentru executarea legislației în domeniile sale de competență;

(v) evaluează legislația, în sfera sa de competență, din punctul de vedere al constituționalității, al legalității, al standardelor și principiilor internaționale și europene în materie electorală, putând emite recomandări privind modificările necesare;

(vi) asigură protecția juridică a actelor normative adoptate în domeniile sale de competență, a actelor organismelor electorale, precum și a hotărârilor și deciziilor proprii privind alegerile și referendumurile în fața instanțelor judecătorești, de toate gradele, la organele de urmărire penală și la alte organe cu atribuții jurisdicționale prin funcționarii publici cu atribuții de consilier juridic, desemnați pe baza împuternicirii de reprezentare semnate de președintele Autorității;

(vii) urmărește aplicarea unitară a legislației în domeniile sale de competență;

(viii) emite puncte de vedere privind interpretarea și aplicarea unitară a legislației din domeniile sale de competență;

(ix) urmărește evoluția jurisprudenței electorale și formulează propuneri pentru unificarea practicii birourilor electorale sau propuneri de promovare a recursului în interesul legii, după caz;

(x) participă, de la caz la caz și potrivit sferei sale de competență, la procesul de definitivare a altor proiecte de acte normative din domeniul de activitate al altor ministere sau autorități publice;

(xi) încheie parteneriate, bazate pe voluntariat sau finanțate din fondurile proprii ale partenerilor, cu instituții de învățământ superior, precum și cu alte entități de interes public, în vederea elaborării și promovării de strategii, studii, documentații sau programe privind politici publice și proiecte legislative în domeniile sale de competență;

(xii) distribuie, cu titlu gratuit, buletinele informative, culegerile de acte normative și de practică a birourilor electorale, precum și alte materiale din domeniile sale de activitate;

(xiii) atacă în fața instanței civile sau a instanței de contencios administrativ, după caz, actele autorităților publice și ale organismelor electorale prin care se încalcă legislația în domeniile sale de activitate;

(xiv) veghează la respectarea legii privind organizarea și desfășurarea referendumurilor locale;

(xv) veghează la respectarea drepturilor electorale, prin mijloacele și procedurile stabilite de lege;

(xvi) elaborează, prin personalul desemnat, proiectele hotărârilor, deciziilor și ale oricăror alte acte ale Biroului Electoral Central;

(xvii) soluționează întâmpinările împotriva omisiunilor, a înscrierilor greșite și a oricăror erori din Registrul Electoral;

(xviii) emite adeverințe privind îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot;

(xix) stabilește proceduri unitare privind exercitarea dreptului de vot de către persoanele cu dizabilități;

c) în domeniul relației cu Parlamentul și Uniunea Europeană:

(i) asigură transpunerea și/sau implementarea în legislația națională a legislației Uniunii Europene;

(ii) îndeplinește procedurile prevăzute de Legea nr. 206/2019 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE, EURATOM) nr. 1.141/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene;

(iii) îndeplinește formalitățile necesare validării parlamentarilor europeni aleși în România;

(iv) reprezintă România în Rețeaua electorală europeană și în fața instituțiilor Uniunii Europene în domeniile sale de competență;

(v) răspunde la întrebările și interpelările parlamentarilor;

(vi) formulează pozițiile României în domeniile sale de competență, în relația cu organizațiile internaționale și Uniunea Europeană;

d) în domeniul managementului electoral:

(i) asigură monitorizarea, analiza, evaluarea și planificarea strategică a operațiunilor electorale în vederea realizării unui management integrat al alegerilor și referendumurilor;

(ii) elaborează propuneri referitoare la asigurarea logisticii necesare desfășurării alegerilor, pe care le transmite spre însușire Guvernului și autorităților administrației publice locale, și urmărește modul de îndeplinire a propunerilor;

(iii) urmărește modul de delimitare a secțiilor de votare, de stabilire a localurilor secțiilor de vot și a sediilor birourilor electorale; avizează pentru conformitate delimitarea secțiilor de votare și sediile acestora;

(iv) propune înființarea secțiilor de votare noi sau schimbarea sediilor secțiilor de votare în conformitate cu dispozițiile prezentului cod;

(v) urmărește realizarea din timp de o manieră unitară a dotărilor specifice secțiilor de votare: urne și cabine tipizate, ștampile, tușiere, recipiente pentru transportul buletinelor de vot și altele asemenea;

(vi) controlează modul de păstrare a logisticii electorale între perioadele electorale și poate dispune măsuri pentru înlocuirea logisticii electorale care nu respectă standardele stabilite potrivit prezentului cod;

(vii) urmărește modul de asigurare a fondurilor necesare realizării eşalonate, din timp, a logisticii necesare desfășurării procesului electoral, pe baza informărilor furnizate de autoritățile publice competente;

(viii) monitorizează securitatea secțiilor de votare, a buletinelor de vot și a celorlalte documente și materiale specifice perioadei electorale, pe baza informărilor furnizate de autoritățile publice competente;

(ix) ia măsuri pentru constituirea arhivei care rezultă din alegeri și referendumuri, precum și pentru constituirea unui fond arhivistic constând din specimene de buletine de vot și ștampile utilizate în alegeri și referendumuri;

(x) asigură arhivarea electronică a documentelor primite de la Biroul Electoral Central, de către un furnizor de servicii de arhivare electronică, conform Legii nr.135/2007, apoi predă spre reciclare materialele și documentele primite de la Biroul Electoral Central operatorilor economici specializați,

(xi) face propuneri Guvernului pentru stabilirea datei de organizare și desfășurare a alegerilor;

(xii) ține evidența comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, precum și a județelor în care au fost dizolvate consiliile locale și județene sau în care sunt vacante posturile de primar și de președinte al consiliului județean și face propuneri Guvernului privind stabilirea datei de organizare și desfășurare a alegerilor parțiale;

(xiii) realizează monografii privind unitățile administrativ-teritoriale, constând în evidențe, situații, statistici, nomenclatoare, documentare foto, hărți și altele asemenea, necesare pentru evaluarea, monitorizarea și planificarea operațiunilor electorale;

(xiv) stabilește condițiile minimale pe care trebuie să le îndeplinească sediile secțiilor de votare și localurile de vot;

(xv) stabilește, în condițiile legii, numărul buletinelor de vot care vor fi tipărite pentru alegeri sau referendumuri, după caz;

(xvi) organizează procedurile de recrutare, selecție, examinare, evaluare, admitere și desemnare a experților electorali, a operatorilor de calculator și a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, a locțiitorilor acestora, precum și a celorlalți membri ai birourilor și oficiilor electorale, în condițiile legii;

(xvii) stabilește condițiile de desfășurare a activității operatorilor de calculator;

(xviii) asigură, în condițiile legii, personalul tehnic auxiliar necesar sprijinirii activității organismelor electorale;

(xix) eliberează adeverințe pentru membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator privind activitatea desfășurată în vederea acordării zilei libere prevăzute de lege;

(xx) coordonează activitatea reprezentanților săi în birourile electorale;

(xxi) acordă subvențiile de la bugetul de stat, convenite partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, conform legii;

e) în domeniul informatizării proceselor electorale:

(i) administrează și asigură suportul tehnic necesar funcționării Registrului electoral și Registrului secțiilor de votare;

(ii) elaborează și adoptă instrucțiuni privind măsurile de securitate în legătură cu gestionarea și utilizarea Registrului electoral;

(iii) adoptă măsuri tehnice, operative și de procedură privind Registrul Electoral;

(iv) ia măsuri pentru prevenirea pierderii informațiilor din Registrul Electoral și asigurarea recuperării acestora în cazuri fortuite sau de forță majoră;

(v) asigură actualizarea Registrului electoral, prin mijloacele și procedurile prevăzute de lege;

(vi) asigură, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, funcționarea infrastructurii informatice a Biroului Electoral Central;

(vii) asigură, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale și al Institutului Național de Statistică, implementarea și gestionarea Sistemului informatic de centralizare a datelor din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării;

(viii) coordonează Sistemul informatic de centralizare a datelor din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării;

(ix) coordonează Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal;

(x) organizează și implementează sistemele de colectare de date și de informare periodică a opiniei publice privind prezența populației la vot;

(xi) certifică aplicațiile informatice ce vor fi utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării și le pune la dispoziția partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, la cererea scrisă a acestora;

(xii) constituie baze de date și evidențe informatizate cuprinzând rezultatele alegerilor și referendumurilor, participarea la vot, Corpul experților electorali, evidența operatorilor de calculator, mandatarii financiari, precum și candidații la alegeri, precum și orice alte evidențe informatizate necesare desfășurării activității Autorității și organismelor electorale;

(xiii) asigură aplicațiile informatice necesare desemnării președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare și a locuitorilor acestora, precum și a operatorilor de calculator;

(xiv) întocmește lista cu personalul de specialitate atestat de Institutul Național de Statistică, care participă la centralizarea, prelucrarea datelor și constatarea rezultatelor alegerilor;

(xv) asigură schimbul de date privind alegătorii români și europeni cu autoritățile similare din alte state membre ale Uniunii Europene;

(xvi) constituie baza materială specifică, prin asigurarea serviciilor, aplicațiilor și a produselor informatice necesare;

f) în domeniul monitorizării și controlului aplicării legii:

(i) monitorizează și controlează actualizarea Registrului electoral;

(ii) monitorizează întocmirea și tipărirea listelor electorale permanente;

(iii) monitorizează și controlează actualizarea listelor electorale complementare și speciale;

(iv) urmărește modalitatea de arondare a alegătorilor la secțiile de votare;

(v) monitorizează și controlează, conform legii, finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale;

(vi) suspendă, unde este cazul, acordarea subvențiilor de la bugetul de stat către partidele politice;

(vii) urmărește și controlează, potrivit legii, modul de cheltuire a subvențiilor acordate partidelor politice;

(viii) controlează și monitorizează îndeplinirea sarcinilor care revin autorităților publice și altor organisme în pregătirea și organizarea proceselor electorale;

(ix) controlează și monitorizează respectarea legislației electorale, a hotărârilor și deciziilor birourilor și oficiilor electorale, precum și a hotărârilor, deciziilor și instrucțiunilor proprii;

(x) aplică sancțiuni contravenționale, în condițiile legii;

(xi) dispune măsuri pentru restabilirea legalității și/sau aplicarea corectă a legii sau pentru remedierea unei situații existente neconforme;

g) în domeniul votului în străinătate:

(i) înregistrează, în condițiile legii, în Registrul electoral cu adresa din străinătate cu opțiunea pentru votul la secția de votare sau cu opțiunea pentru votul prin corespondență, alegătorii cu domiciliul în țară și cu reședința în străinătate, precum și cei cu domiciliul în străinătate;

(ii) stabilește secțiile de votare din străinătate, în condițiile legii;

(iii) gestionează contractul încheiat cu Compania Națională "Poșta Română" privind votul prin corespondență;

(iv) întocmește listele electorale pentru votul prin corespondență;

(v) întocmește machetele electronice ale buletinelor de vot prin corespondență și asigură postarea acestora pe site-ul propriu, în condițiile legii;

(vi) propune modelele, dimensiunile și condițiile de confecționare a documentelor de vot prin corespondență;

(vii) promovează votul prin corespondență;

h) în domeniul informării, educației, formării, transparenței și al cooperării internaționale:

(i) informează și educă alegătorii cu privire la sistemul electoral românesc și asupra respectării deontologiei electorale;

(ii) îndrumă, instruieste și formează personalul autorităților și instituțiilor, cu atribuții în organizarea și desfășurarea alegerilor, persoanele care pot deveni membri ai birourilor electorale și operatori de calculator în secțiile de votare, persoanele responsabile de administrarea fondurilor partidelor politice și mandatarii financiari;

(iii) organizează conferințe, seminare și congrese naționale și internaționale în domeniul său de activitate;

(iv) asigură transparența cheltuielilor efectuate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor și referendumurilor;

(v) asigură transparența finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale;

(vi) asigură transparența activității și a sancțiunilor aplicate, în condițiile legii;

(vii) acreditează organizațiile și instituțiile mass-media care observă alegerile și referendumurile, observatorii internaționali și reprezentanții internaționali ai mass-mediei;

(viii) asigură, pe toată durata votării, publicitatea datelor privind numărul alegătorilor prezenți la vot, respectiv a informațiilor rezultate în urma verificării corelațiilor din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării, obținute prin Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal;

(ix) promovează, în plan internațional, bunele practici ale României în materia organizării alegerilor și referendumurilor, precum și în domeniul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale;

(x) încheie memorandumuri de înțelegere cu autorități străine cu atribuții similare, cu organizații internaționale și cu organizații internaționale care activează în domeniile sale de competență;

(xi) participă la activități de monitorizare/observare a proceselor electorale din alte state, precum și la misiuni de asistență electorală sub egida unor organizații internaționale sau în nume propriu;

i) în domeniul gestionării resurselor proprii:

(i) exercită atribuțiile ce îi revin privind recrutarea, numirea, promovarea și eliberarea din funcție a personalului propriu și a altor categorii de personal care, potrivit legii, este numit prin ordin al președintelui, precum și privind gestionarea carierei acestora;

(ii) asigură fondurile necesare, fundamentează și elaborează proiectul bugetului pentru activitatea proprie și a Centrului "Expert electoral";

(iii) coordonează și îndrumă activitatea economică, de investiții, de achiziții și administrativă a aparatului propriu;

(iv) organizează și conduce contabilitatea, organizează activitatea de control financiar preventiv propriu, asigură salarizarea personalului și centralizarea situațiilor financiare;

(v) coordonează activitățile de implementare a proiectelor cu finanțare externă pentru toate domeniile sale de activitate și administrează fondurile provenind din intrări de credite externe și fonduri externe nerambursabile aferente acestor proiecte;

(vi) asigură apărarea patrimoniului propriu și a intereselor sale legitime în fața instanțelor de judecată, de toate gradele, la organele de urmărire penală și la alte organe cu atribuții jurisdicționale prin funcționarii publici cu atribuții de consilier juridic, desemnați pe baza împuternicirii de reprezentare semnate de președintele Autorității;

(vii) asigură accesarea și implementarea proiectelor și a programelor cu finanțare internațională în domeniul său de competență;

j) alte atribuții:

(i) ia măsuri pentru asigurarea condițiilor de securitate și sănătate în muncă și prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale la nivelul personalului din aparatul propriu;

(ii) îndeplinește atribuțiile prevăzute de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare;

(iii) stabilește măsurile necesare pentru îndeplinirea dispozițiilor Legii nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;

(iv) elaborează strategiile de comunicare, organizează conferințele de presă ale Autorității și răspunde de asigurarea caracterului coerent și unic al mesajului public al Autorității;

(v) asigură funcționarea Rețelei electorale naționale;

(vi) îndeplinește orice alte atribuții în materie electorală, care nu sunt prevăzute de lege în competența altor autorități sau organisme, precum și orice alte atribuții stabilite prin lege, prin ordonanțe, prin hotărâri ale Guvernului sau prin prezentul cod.

Art. 47 Schimbul de informații privind alegători și candidați comunitari

(1) Autoritatea Electorală Permanentă notifică autorităților cu responsabilități similare din celelalte state membre ale Uniunii Europene următoarele:

a) informațiile cuprinse în cererile de înscriere în listele electorale speciale a alegătorilor comunitari, până cel mai târziu cu 20 de zile înaintea zilei de referință;

b) informațiile din declarațiile pe propria răspundere prevăzute la art. 67 alin.(1) lit.d, în cel mult 24 de ore de la data primirii lor de la Biroul Electoral Central, în vederea verificării eligibilității candidatului.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă răspunde la cererile de verificare a eligibilității cetățenilor români care și-au depus candidaturile în statul membru de reședință, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data primirii cererii sau într-un termen mai scurt dacă este posibil și dacă se solicită astfel de către statul de reședință.

(3) Necomunicarea răspunsului la notificarea prevăzută la alin. (1) lit. b), în termenul prevăzut la alin.(2), nu poate atrage respingerea candidaturii persoanei eligibile comunitar.

(4) În cazul în care Autoritatea Electorală Permanentă este informată, de către o autoritate cu responsabilități similare din alt stat membru al Uniunii Europene, asupra faptului că o persoană eligibilă comunitar și-a pierdut dreptul de a fi aleasă sau că aceasta candidează și în statul membru de origine, respectiv asupra faptului că un cetățean român a fost înscris în listele electorale ale statului membru de reședință, ia măsurile prevăzute de lege pentru:

a) împiedicarea exercitării dreptului de a fi ales la aceleași alegeri atât în statul membru de origine, cât și în România, împiedicarea exercitării dreptului de a fi ales de către persoanele cărora li s-a interzis exercitarea acestui drept, precum și pentru împiedicarea exercitării mandatului de către persoanele care au candidat fără a avea dreptul de a fi alese;

b) radierea din copia de pe lista electorală permanentă a alegătorilor români înscrși în listele electorale ale altui stat membru al Uniunii Europene.

(5) Autoritatea Electorală Permanentă comunică organismelor electorale sau autorităților competente, după caz, informațiile primite de la autoritățile cu responsabilități similare din celelalte state membre ale Uniunii Europene privind alegătorii resortisanți și persoanele eligibile comunitar, în vederea aplicării alin. (4), în cel mult 48 de ore de la data primirii acestora.

(6) Autoritatea Electorală Permanentă este singura autoritate publică din România care poate schimba informații privind drepturile electorale ale cetățenilor români și ai celorlalte state membre ale Uniunii Europene cu autoritățile cu responsabilități similare din celelalte state membre ale Uniunii Europene.

(7) Autoritățile publice din România au obligația de a sprijini Autoritatea Electorală Permanentă în îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la alin. (1)-(6).

Art. 48 Biroul Electoral Central

(1) Biroul Electoral Central este alcătuit din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice, ai alianțelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri, precum și reprezentantul desemnat de Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia, cu respectarea prezentului articol.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazul alegerilor europarlamentare, Biroul Electoral Central este alcătuit din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și cel mult 10 reprezentanți ai partidelor politice reprezentate în Parlamentul European, ai alianțelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri și reprezentantul desemnat de Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia, cu respectarea prezentului articol.

(3) Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), în cazul referendumului național, Biroul Electoral Central este alcătuit din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și câte un reprezentant din partea partidelor politice parlamentare și reprezentantul desemnat de Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia.

(4) Desemnarea celor 5 judecători se face de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție în ședință publică, în termen de 3 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii privind stabilirea datei alegerilor, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai Curții. Data ședinței se aduce la cunoștința publică prin mass-media de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu două zile înainte de desfășurarea acesteia.

(5) Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte și de prim magistratul-asistent al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(6) În termen de 24 de ore de la investire, cei 5 judecători aleg din rândul lor, prin vot secret, președintele Biroului Electoral Central și locțiitorul acestuia.

(7) În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui Biroului Electoral Central, în componența Biroului Electoral Central intră președintele, vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și câte un reprezentant al fiecărui partid politic parlamentar sau care este reprezentat în Parlamentul European sau a alianțelor politice sau electorale dintre acestea, care participă la alegeri, după caz, precum și reprezentantul desemnat de Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia.

(8) Constituirea Biroului Electoral Central se consemnează într-un proces-verbal care reprezintă actul de investire.

(9) Astfel constituit, Biroul Electoral Central îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentului cod până la completarea lui cu reprezentanții partidelor politice neparlamentare care au propus candidați.

(10) În termen de cel mult 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, fiecare partid politic care nu este reprezentat în Parlament, respectiv Parlamentul European, și a propus candidat comunică Biroului Electoral Central numele și prenumele reprezentantului său. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare. Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții propuși se face prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului în care se fac comunicările, de președintele Biroului Electoral Central, în prezența membrilor biroului și a candidaților sau a persoanelor delegate de către conducerea partidelor politice care au propus candidații, în limita numărului de reprezentanți prevăzut la alin. (1).

(11) Competitorii electorali care desemnează reprezentanți în Biroul Electoral Central potrivit prevederilor alin. (7) și (10) pot desemna și câte un locțiitor al acestora. Locțiitorul poate înlocui, cu aceleași drepturi și obligații, titularul respectiv, numai când acesta nu poate participa la ședințele Biroului Electoral Central.

(12) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia pot desemna câte un singur reprezentant în Biroul Electoral Central.

(13) Biroul Electoral Central are un aparat tehnic de lucru format din personal de specialitate din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, al Autorității Electorale Permanente și al Institutului Național de Statistică.

(14) Biroul Electoral Central, în componența prevăzută la alin. (1), (2) sau (3), adoptă prin hotărâre, în termen de 3 zile de la constituire, un regulament de organizare și funcționare a birourilor electorale și a aparatului de lucru al acestora, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și este obligatoriu pentru toate birourile electorale și aparatul tehnic al acestora.

Art. 49 Atribuțiile Biroului Electoral Central

(1) Biroul Electoral Central are următoarele atribuții principale:

a) urmărește aplicarea unitară a dispozițiilor legale privitoare la alegeri și asigură interpretarea unitară a prevederilor acestora;

b) asigură publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a listei cuprinzând denumirea și semnele electorale ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, candidaților care au dreptul să participe la alegeri;

c) comunică lista cuprinzând denumirea și semnele electorale ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, candidaților care au dreptul să participe la alegeri tuturor birourilor electorale, imediat după constituirea acestora;

d) centralizează, pe baza comunicărilor primite de la birourile electorale inferioare, numărul de candidaturi definitive depuse de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidați independenți;

e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale; contestațiile se soluționează prin decizii care sunt obligatorii pentru biroul electoral în cauză, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezentul cod;

f) dispune renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și a rezultatului alegerilor, în situația în care constată că au fost comise erori sau există neconcordanțe între datele consemnate în procesele-verbale;

g) anulează alegerile dintr-o secție de votare sau circumscripție electorală în cazul în care constată că votarea sau stabilirea rezultatului alegerilor a avut loc prin fraudă electorală

h) totalizează rezultatul național al alegerilor, pe baza proceselor-verbale primite de la birourile electorale constituite la niveluri inferioare;

i) trimite spre publicare rezultatele finale ale alegerilor către Regia Autonomă "Monitorul Oficial";

j) transmite Autorității Electorale Permanente, după publicarea rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, materialele necesare redactării Cărții albe a alegerilor;

k) organizează și implementează un sistem de colectare de date și de informare periodică a opiniei publice privind prezența populației la vot;

l) stabilește, prin decizie, programul de lucru conform căruia urmează să funcționeze birourile electorale

m) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de prezentul cod.

(2) În cazul în care pentru soluționarea unei întâmpinări sau contestații sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezența unui judecător din cadrul Biroului Electoral Central; asemenea verificări nu se pot face în data alegerilor.

(3) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, Biroul Electoral Central emite hotărâri și decizii care se aduc la cunoștință în ședință publică și prin orice mijloc de publicitate.

(4) Hotărârile Biroului Electoral Central se adoptă pentru interpretarea unitară a prezentului cod, sunt obligatorii pentru toate birourile electorale din țară, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală, de la data aducerii la cunoștință în ședință publică. Hotărârile Biroului Electoral Central prin care se dau interpretări unor prevederi ale

prezentului cod se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și se aduc la cunoștința publică prin afișare pe pagina proprie de internet. .

(5) Deciziile Biroului Electoral Central se adoptă pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentului cod, pentru înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor, pentru înregistrarea sau respingerea înregistrării semnelor electorale, pentru soluționarea întâmpinărilor și contestațiilor care sunt de competența sa, precum și pentru alte cazuri prevăzute de prezentul cod.

(6) Deciziile Biroului Electoral Central sunt obligatorii pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, organismele cu atribuții în materie electorală și a referendumului, precum și pentru toți participanții la alegeri de la data aducerii la cunoștință în ședință publică. Deciziile se comunică părților interesate și se aduc la cunoștința publică prin afișare pe pagina proprie de internet.

Art. 50 Birourile Electorale Județene și Biroul Electoral al Municipiului București

(1) Birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București sunt alcătuite din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din 10 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale dintre acestea, precum și reprezentantul desemnat de Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia, care participă la alegeri în unitatea administrativ teritorială respectivă.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazul referendumului național, birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București sunt alcătuite din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și câte un reprezentant din partea partidelor politice parlamentare.

(3) Desemnarea celor 3 judecători se face în ședință publică, în termen de 21 de zile de la data începerii perioadei electorale, de către președintele tribunalului, prin tragere la sorți dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului în circumscripția căruia urmează să funcționeze acel birou, respectiv ai Tribunalului București, pentru biroul electoral al municipiului București. Data ședinței se aduce la cunoștință publică, prin presă, de președintele tribunalului, cu cel puțin 48 de ore înainte.

(4) Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte, ce constituie actul de investire.

(5) În termen de 24 de ore de la desemnare, judecătorii, prin vot secret, aleg președintele biroului electoral județean respectiv biroului electoral al municipiului București și locțiitorul acestuia.

(6) Din acel moment, biroul astfel constituit îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentului cod, urmând a fi completat cu reprezentantul Autorității Electorale Permanente, reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale,

(7) În termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (3), birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București se completează cu un reprezentant al Autorității Electorale Permanente.

(8) Birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București, constituite potrivit alin. (1)-(7), îndeplinesc toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentului cod.

(9) În termen de 48 de ore de la data constituirii birourilor electorale județene respectiv biroului electoral al Municipiului București, partidele politice parlamentare, precum și Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de mai sus numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare.

(10) În termen de 5 zile de la data până la care se pot propune candidaturile, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care participă la alegeri, altele decât cele prevăzute la alin. (9), trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale județene numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare.

(11) Completarea birourilor electorale județene și biroului electoral al municipiului București cu reprezentanții partidelor politice parlamentare și cu reprezentantul Grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților, ale căror date privind identitatea au fost comunicate conform alin. (9), se face în termen de 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (9), în ordinea numărului cumulat de mandate obținute la ultimele alegeri pentru Senat și Camera Deputaților.

(12) Completarea birourilor electorale județene și biroului electoral al municipiului București cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri, ale căror date privind identitatea au fost comunicate conform alin. (10), se face în termen de 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (10), în ordinea numărului candidaturilor definitive în circumscripția electorală respectivă. În caz de egalitate a numărului de candidaturi, ordinea de completare a biroului electoral, până la concurența numărului maxim de membri, se stabilește prin tragere la sorți, în ședință publică.

(13) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia pot desemna câte un singur reprezentant într-un birou electoral județean respectiv în biroul electoral al Municipiului București.

Art.51 Atribuțiile birourilor electorale județene și ale biroul electoral al municipiului București

(1) Birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București îndeplinesc în mod corespunzător următoarele atribuții:

a) urmăresc aplicarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri în toate circumscripțiile electorale din cuprinsul județului, respectiv al municipiului București;

b) veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale, soluționând, prin decizii plângerile cu privire la campania electorală;

c) asigură aducerea la cunoștința celorlalte birouri electorale din județ, respectiv din municipiul București a hotărârilor Biroului Electoral Central și urmăresc modul de aplicare și respectare a acestora;

d) efectuează instruirea președinților birourilor electorale locale și ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din cuprinsul județului sau municipiului București;

e) realizează centralizarea numărului de complete depuse de partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, pe baza comunicării primite de la birourile electorale locale comunale, orașenești, municipale, respectiv de sector al municipiului București, și transmit Biroului Electoral Central situația centralizată, în termen de 24 de ore de la întocmire;

f) primesc de la birourile electorale locale, procesele-verbale conținând rezultatul alegerilor, centralizează rezultatele pe județ, pe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și pe candidați independenți și le dau publicității. Rezultatul centralizării datelor pe județ, respectiv pe municipiul București, se consemnează într-un proces-verbal care se transmite Biroului Electoral Central, potrivit prevederilor prezentului cod;

g) veghează la organizarea din timp a secțiilor de votare; distribuie, pe bază de proces-verbal, împreună cu primarii, buletinele de vot, ștampilele de control, ștampilele cu mențiunea "VOTAT" și celelalte materiale necesare procesului electoral birourilor electorale ale secțiilor de votare;

h) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale locale sau ale secțiilor de votare, după caz.

i) predau, după caz, pe bază de proces-verbal, secretarilor unităților administrativ-teritoriale câte un exemplar al documentelor prevăzute la art.67 și art.68 aparținând partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor români aparținând minorităților naționale cărora li s-au atribuit mandate.

(2) Contestațiile asupra modului de organizare și asupra componenței birourilor electorale județene sau biroului electoral al municipiului București se soluționează de tribunalul în circumscripția căruia funcționează aceste birouri.

Art. 52 Birourile electorale locale

(1) Birourile electorale locale din comune se constituie din 9 membri, iar birourile electorale locale din orașe, municipii și sectoarele Municipiului București se constituie din 11 membri,

(2) Biroul electoral local dintr-o comună este format din președinte, un locțiitor al acestuia și din 7 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri în unitatea administrativ teritorială respectivă.

(3) Biroul electoral local dintr-un oraș, municipiu sau sector al Municipiului București este format din președinte, un locțiitor al acestuia și din 9 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale sau *candidaților independenți* care participă la alegeri în unitatea administrativ-teritorială respectivă. *Candidații independenți au dreptul, împreună la un singur delegat în biroul electoral, care va fi tras la sorți în sedință publică de președintele biroului.*

(4) Președintele birourilor electorale locale orașenești, municipale și din sectoarele Municipiului București, precum și locțiitorul acestuia sunt magistrați desemnați de președintele tribunalului în circumscripția căruia funcționează biroul electoral, cu 20 de zile înainte de data alegerilor, prin tragere la sorți, pe funcții, dintre judecătorii în exercițiu ai judecătoriei în circumscripția căreia funcționează biroul electoral.

(5) Din acel moment, biroul astfel constituit îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentului cod, urmând a fi completat cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, conform dispozițiilor art. 50 alin (9)-(12).

(6) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia pot desemna câte un singur reprezentant în birourile electorale locale.

Art. 53 Atribuțiile birourilor electorale locale:

(1) Birourile electorale locale îndeplinesc în mod corespunzător următoarele atribuții:

a) veghează la organizarea din timp a secțiilor de votare, urmăresc și asigură aplicarea unitară și respectarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri de către toate autoritățile, instituțiile și organismele cu responsabilități în materie electorală din cadrul circumscripției;

b) veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale, soluționând prin decizii, plângerile cu privire la campania electorală;

c) înregistrează candidaturile depuse la nivelul circumscripției;

d) comunică, în termen de 24 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, Biroului Electoral Central listele de candidați, precum și candidaturile independente la nivelul circumscripției;

e) fac publicațiile și afișările prevăzute de prezentul cod cu privire la candidaturi;

f) constată rămânerea definitivă a candidaturilor;

g) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare sau, după caz, oficiilor electorale din cadrul circumscripției electorale în care funcționează; contestațiile se soluționează prin decizii care sunt obligatorii pentru biroul electoral în cauză, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezentul cod;

h) distribuie birourilor electorale ale secțiilor de votare, prin intermediul primarilor, pe bază de proces-verbal de predare-primire, buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale, precum și celelalte materiale necesare procesului electoral. Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării distribuie aceste materiale birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, cu sprijinul logistic al Ministerului Afacerilor Externe;

i) stabilesc mandatele ce revin, la nivelul circumscripției, fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice, alianțe electorale, organizații a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, fiecărui candidat independent care participă în alegeri, în condițiile prezentului cod;

j) eliberează candidaților declarați aleși certificatul doveditor al alegerii;

k) înaintează Biroului Electoral Central procesele-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor la nivelul circumscripției electorale în care funcționează, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare;

l) în exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit prevederilor prezentului cod, birourile electorale locale emit decizii, care se aduc la cunoștință în ședință publică și prin afișare pe site-ul propriu și se comunică părților interesate.

m) predau, după caz, pe bază de proces-verbal, secretarilor unităților administrativ-teritoriale câte un exemplar al documentelor prevăzute la art.66 și art.67 aparținând partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor români aparținând minorităților naționale cărora li s-au atribuit mandate.

n) îndeplinesc orice alte atribuții care le revin potrivit prezentului cod.

Art.54 Birourile electorale ale secțiilor de votare

(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia, care sunt de regulă magistrați sau juriști, și cel mult 8 reprezentanți ai partidelor politice parlamentare sau reprezentate în Parlamentul European și ai Grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia care participă la alegeri. Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri.

(2) Dacă birourile electorale ale secțiilor de votare nu ating pragul de 8 reprezentanți prevăzut la alin. (1), numărul acestora se completează cu reprezentanți ai celorlalte partide politice, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale participante la alegeri, prin tragere la sorți.

(3) Președintele biroului electoral al secției de votare și locțiitorul acestuia sunt desemnați de către Autoritatea Electorală Permanentă, în ședință publică, anunțată cu 48 de ore înainte, prin tragere la sorți computerizată, organizată la nivel județean sau al municipiului București cu 15 zile înaintea datei alegerilor, pe funcții, dintre persoanele înscrise în corpul experților electorali, cu domiciliul sau reședința în județul respectiv, pe baza criteriului apropierii domiciliului sau reședinței de sediul secției de votare, precum și pe baza criteriului studiilor absolvite. Au prioritate absolvenții de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice și apoi absolvenții de studii universitare de licență.

(4) În cazuri de forță majoră, înlocuirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare sau a locțiitorilor acestora se realizează de Autoritatea Electorală Permanentă, prin tragere la sorți computerizată, dintre persoanele înscrise în corpul experților electorali, cu domiciliul sau reședința în județul respectiv, cu aplicarea corespunzătoare a alin. (2).

(5) În cazul în care președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare, locțiitorii acestora și membrii acestora, respectiv operatorii de calculator nu își îndeplinesc atribuțiile ce le revin sau săvârșesc contravenții prevăzute de prezentul cod, sunt înlocuiți de îndată, la solicitarea biroul electoral ierarhic superior, de către organisme sau persoanele care le-au desemnat, după caz, cu alte persoane desemnate potrivit procedurilor prevăzute de prezentul cod.

(6) Rezultatul tragerii la sorți se consemnează în procese-verbale semnate de reprezentanții Autorității Electorale Permanente și președinții birourilor electorale județene sau biroului electoral al municipiului București, după caz, care se aduc la cunoștință publică prin afișare pe site-ul Autorității Electorale Permanente, respectiv la sediile birourilor electorale menționate mai sus și pe site-urile acestora, cu aplicarea corespunzătoare a art. 61 alin. (16).

(7) În cel mult două zile de la data expirării termenului prevăzut la alin. (2), partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice, alianțele electorale, precum și Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia care participă la alegeri comunică birourilor electorale județene sau biroului electoral al municipiului București, după caz, lista reprezentanților lor în birourile electorale ale secțiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde următoarele: numărul secției de votare, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința și modalitatea de contact, respectiv numărul de telefon sau adresa de e-mail.

(8) Desemnarea reprezentanților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu care se face completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face de președintele biroului electoral județean sau biroului electoral al municipiului București, după caz, în prezența reprezentanților partidelor politice în biroul electoral local, în 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (7), cu respectarea ordinii de completare prevăzute la art.50 alin. (11) și (12).

(9) Operațiunile de desemnare a membrilor cu care se completează biroul electoral al secției de votare se consemnează într-un proces-verbal, care constituie actul de investitură. Birourile electorale ale secțiilor de votare se consideră constituite la data completării acestora cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

(10) La solicitarea scrisă a delegaților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au desemnat reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral județean sau biroului electoral al municipiului București, după caz, pune la dispoziția acestora copii certificate ale proceselor-verbale de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare.

(11) În două zile de la expirarea termenului de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral județean sau biroului electoral al municipiului București, după caz, comunică primarilor, prin intermediul instituțiilor prefectului, componența birourilor electorale ale secțiilor de votare aflate în raza teritorială a localităților acestora.

(12) Dacă partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au propus candidați la funcția de primar și/sau președinte al consiliului județean care participă la al doilea tur de scrutin nu au reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare sau în biroul electoral local, județean sau al municipiului București, birourile se completează cu câte un reprezentant al acestora. Cererile se depun în scris în termen de 48 de ore de la stabilirea rezultatelor primului tur de scrutin.

(13) În cazul în care, în urma efectuării operațiunilor prevăzute la art. 50 alin. (11) și (12), mai există birouri electorale ale secțiilor de votare care nu au numărul maxim de membri prevăzut de alin. (1), acestea urmează a fi completate, prin tragere la sorți, pentru fiecare secție de votare, dintre toate partidele politice care au depus propuneri pentru cel de-al doilea reprezentant la secția de votare respectivă.

(14) În cazul în care, în urma efectuării operațiunilor prevăzute la art. 50 alin. (11) și (12) și alin.(13) al prezentului articol, mai există birouri electorale ale secțiilor de votare care nu au cel puțin 5 membri, respectiv președinte, locțiitor și 3 membri, acestea urmează a fi completate cu persoane din rezerva aflată la dispoziția președintelui biroului electoral județean sau al sectorului municipiului București, după caz, prin tragere la sorți, cu respectarea prevederilor art. 61.

Art. 55 Atribuțiile birourilor electorale ale secțiilor de votare

(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare au următoarele atribuții:

a) asigură buna organizare a votării;

b) verifică, prin mijloace electronice, îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot conform metodologiei stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente;

c) numără voturile și consemnează rezultatele votării în procesele-verbale prevăzute la art.115 alin. (1);

d) pot decide renumărarea voturilor, la solicitarea oricărui membru, înainte de consemnarea rezultatului numărătorii în procesul-verbal prevăzut la art.115 alin. (1);

e) verifică, prin mijloace electronice, corelațiile din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, conform metodologiei stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente;

f) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;

g) eliberează, la cererea atât a observatorilor organizațiilor neguvernamentale, cât și a reprezentanților presei acreditați pe lângă respectivele secții de votare, prin președintele secției de votare, câte o copie a fiecărui proces-verbal care consemnează rezultatul alegerilor în secția respectivă

h) eliberează fiecărui reprezentant al partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din componența biroului câte o copie de pe fiecare proces-verbal, certificată de președintele biroului electoral al secției de votare

i) predau prefectului, pe bază de proces-verbal, buletinele de vot anulate și neutilizate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau aceste materiale, precum și buletinele de vot întrebuițate și necontestate misiunii diplomatice sau oficiului consular;

j) furnizează, în ziua de referință, date privind prezența populației la vot, conform unui program stabilit de Biroul Electoral Central.

k) îndeplinesc orice alte atribuții care le revin potrivit legii.

Art. 56 Contestarea formării birourilor electorale

(1) Partidele politice care participă la alegeri și candidații pot contesta modul de formare și componența birourilor electorale, în cel mult 48 de ore de la expirarea termenului de constituire sau, după caz, de completare a acestor birouri.

(2) Contestațiile se depun la biroul electoral ierarhic superior sau, în cazul în care contestația se referă la Biroul Electoral Central, la Înalta Curte de Casație și Justiție și se soluționează de acestea în termen de cel mult două zile de la înregistrare. Decizia biroului electoral ierarhic superior sau, după caz, hotărârea pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție este definitivă.

(3) Contestațiile privind întocmirea de către prefect a listei din care urmează a se face tragerea la sorți pentru funcțiile de președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitori ai acestora se soluționează de către birourile electorale județene sau de către biroul electoral al municipiului București, după caz.

(4) Hotărârea pronunțată este definitivă și se comunică, în cazul președintelui biroului electoral și al locțiitorului acestuia, în termen de 24 de ore, președintelui tribunalului care, în cazul admiterii contestației, procedează la o nouă desemnare.

Art. 57 Încetarea activității birourilor electorale

Birourile electorale județene, biroul electoral al Municipiului București, birourile electorale locale, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate și birourile electorale ale secțiilor de votare își încetează activitatea la data validării rezultatului alegerilor, respectiv referendumului.

Art. 58 Statutul membrilor birourilor electorale

(1) Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot. Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare, locțiitorii acestora și reprezentanții Autorității Electorale Permanente în birourile electorale nu pot avea apartenență politică. Candidații în alegeri, soțul, soția, rudele și afinii acestora până la gradul al doilea inclusiv nu pot fi membri ai birourilor electorale.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercițarea corectă și imparțială a funcției de membru al biroului electoral este obligatorie. Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea juridică, civilă sau penală, după caz.

(3) Nimeni nu poate fi în același timp membru a două sau mai multe birouri electorale.

(4) Procesele-verbale întocmite cu prilejul constituirii și completării birourilor electorale atestă calitatea de membru al biroului electoral.

(5) Birourile electorale lucrează legal în prezența majorității membrilor care le compun.

(6) Ședințele birourilor electorale sunt conduse de președinți.

(7) În lipsa președintelui biroului electoral, atribuțiile acestuia sunt îndeplinite de locțiitorul său.

(8) Prezența la ședințe a membrilor birourilor electorale este obligatorie. În cazuri justificate, președinții birourilor electorale pot aproba ca unii membri ai acestora să lipsească de la ședință.

(9) Birourile electorale adoptă acte și iau măsuri, potrivit competenței lor, numai cu votul majorității membrilor prezenți, în caz de egalitate de voturi, votul președintelui este hotărâtor.

(10) Reprezentanții partidelor politice în birourile electorale nu pot primi și nu pot exercita alte însărcinări în afara celor prevăzute de prezentul cod.

(11) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care ocupă funcții publice pot face parte din birourile electorale.

(12) În cazul secțiilor de votare cu mai puțin de 500 de alegători arondați, Autoritatea Electorală Permanentă poate stabili ca președintele biroului electoral al secției de votare sau locțiitorul acestuia să îndeplinească atribuțiile prevăzute de prezentul cod pentru operatorii de calculator. La secțiile de votare din străinătate, președintele secției de votare poate îndeplini și atribuțiile prevăzute de prezentul cod pentru operatorii de calculator.

(13) În relațiile cu ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare, precum și cu alegătorii și persoanele acreditate, membrul biroului electoral al secției de votare este obligat să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate, fiindu-i interzise manifestările indecente.

(14) Membrul biroului electoral al secției de votare are obligația de a face cunoscute alegătorilor numele, prenumele și funcția în biroul electoral, prin intermediul unui ecuson, purtat în mod vizibil asupra sa.

Art. 59 Cazurile de înlocuire a membrilor birourilor electorale

(1) Reprezentanții partidelor politice în birourile electorale pot fi înlocuiți, la cererea celor care i-au propus, cu aprobarea biroului electoral ierarhic superior, până în preziua votării, iar în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, chiar și în ziua votării, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 48-57

(2) Reprezentanții partidelor politice, ai alianțelor politice și ai alianțelor electorale, precum și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale în birourile electorale pot fi înlocuiți, la cererea celor care i-au propus, cu aprobarea biroului electoral ierarhic superior, până în preziua votării, iar în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, chiar și în ziua alegerilor.

(3) Membrii birourilor care nu reprezintă partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau, după caz, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale pot fi înlocuiți, în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, de către cei care i-au desemnat, cu respectarea, după caz, a condițiilor prevăzute pentru fiecare birou electoral în parte.

Art. 60 Cazurile de încetare a calității de membru a birourilor electorale

(1) Calitatea de membru al unui birou electoral încetează de drept în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute la art. 385-391 din Noul Cod Penal.

(2) Constatarea cazului încetării de drept a calității de membru al unui birou se face, în termen de 48 de ore de la intervenirea cazului, de către președintele biroului electoral ierarhic superior, iar în cazul Biroului Electoral Central, de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție. Dispozițiile de la art.58 se aplică în mod corespunzător.

Art. 61 Corpul experților electorali

(1) Autoritatea Electorală Permanentă gestionează corpul experților electorali, care cuprinde următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise: numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail .

(2) Poate fi admisă în corpul experților electorali, prin decizie a Autorității Electorale Permanente, persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are cetățenia română;
- b) cunoaște limba română, scris și vorbit;
- c) are drept de vot;
- d) are o stare de sănătate corespunzătoare îndeplinirii funcției;
- e) nu face parte dintr-un partid politic;
- f) a absolvit studii universitare de licență în domeniul științelor juridice sau în alte domenii;
- g) nu este urmărită penal, trimisă în judecată penală sau condamnată penal.

(3) În situația în care numărul absolvenților de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice sau în alte domenii dintr-o localitate este insuficient, prin excepție de la prevederile alin. (2) lit. f), în corpul experților electorali pot fi admise și persoane care au absolvit cel puțin învățământul general obligatoriu.

(4) Admiterea în corpul experților electorali se face pe baza avizului favorabil acordat de Autoritatea Electorală Permanentă pentru activitatea anterioară ca președinte al biroului electoral al secției de votare sau de locțiitor al acestuia, precum și pe bază de examen.

(5) Autoritatea Electorală Permanentă acordă aviz favorabil persoanei care a exercitat funcția de președinte al biroului electoral al secției de votare sau de locțiitor al acestuia la cel puțin un scrutin și care:

- a) îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (2);

b) a depus în scris, la primari sau prefecți, ori la Autoritatea Electorală Permanentă, în scris sau în format electronic, până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei alegerilor, o cerere scrisă, datată și semnată, conținând numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail, însoțită de o declarație privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (2);

c) nu a săvârșit contravenții în legătură cu alegerile sau cu un referendum;

d) nu a săvârșit erori în operațiunile de consemnare a rezultatelor votării în procesele-verbale;

e) nu a fost exclusă din corpul experților electorali;

f) nu s-a retras din corpul experților electorali.

(6) Primarii și prefecții redirecționează cererile depuse conform alin. (5) lit. b) către Autoritatea Electorală Permanentă în 48 de ore de la înregistrare, dar nu mai târziu de 40 de zile înaintea datei alegerilor.

(7) La examenul pentru admiterea în corpul experților electorali poate participa orice persoană care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (2) și care nu a fost exclusă din corpul experților electorali, sub condiția ca excluderea să fi avut loc cu mai mult de 6 luni înaintea examenului.

(8) Pot participa la examenul pentru admiterea în corpul experților electorali persoanele prevăzute la alin. (7) care declară în scris că îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (4) lit. a)-g) și care solicită Autorității Electorale Permanente, printr-o cerere scrisă, datată și semnată, conținând numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail, admiterea în corpul experților electorali pe bază de examen.

(9) Metodologia de aplicare a prevederilor prezentului articol este stabilită prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(10) Excluderea din corpul experților electorali se realizează de către Autoritatea Electorală Permanentă în cazul săvârșirii de contravenții privind alegerile sau referendumurile.

(11) La solicitarea Autorității Electorale Permanente, autoritățile publice cu atribuții în domeniul electoral au obligația de a pune la dispoziție, gratuit, spații pentru organizarea examenelor pentru admiterea în corpul experților electorali.

(12) Retragerea din corpul experților electorali se realizează pe bază de cerere formulată în scris în cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale.

(13) În cazul în care un expert electoral nu poate îndeplini funcția de președinte al unui birou electoral al unei secții de votare sau funcția de locțiitor al acestuia cu ocazia unor alegeri este obligat să solicite în scris Autorității Electorale Permanente suspendarea din corpul experților electorali, pe durata acestora, cel mai târziu cu 30 de zile înaintea zilei alegerilor.

(14) Autoritatea Electorală Permanentă gestionează corpul experților electorali, care cuprinde următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise: numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail.

(15) Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștință publică, prin afișare pe site-ul propriu, următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise în corpul experților electorali:

a) numele;

b) prenumele;

c) inițiala tatălui;

d) domiciliul - se înscriu numai județul și localitatea sau municipiul București și sectorul, după caz.

(16) Autoritatea Electorală Permanentă transmite prefectilor informațiile prevăzute la alin. (14) privind persoanele desemnate ca președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și locuitori ai acestora.

(17) Expertul electoral nu poate participa la campania electorală.

(18) Prezentul articol se aplică în mod corespunzător persoanelor cu domiciliul sau reședința în străinătate.

Art.62. Organizarea și funcționarea Centrului "Expert electoral"

(1) În subordinea Autorității Electorale Permanente se înființează Centrul "Expert electoral", cu personalitate juridică, care are următoarele obiective:

a) sprijinirea fundamentării și a punerii în aplicare a strategiilor Autorității Electorale Permanente;

b) creșterea nivelului de cunoștințe și abilități ale persoanelor implicate în pregătirea, organizarea și desfășurarea proceselor electorale;

c) îmbunătățirea accesului la instrumentele juridice internaționale și regionale în domeniul electoral, la legislația electorală națională, la jurisprudența și doctrina din acest domeniu;

d) informarea și educarea alegătorilor și a competitorilor electorali în spiritul principiilor și standardelor internaționale în domeniul electoral;

e) dezvoltarea integrității electorale.

(2) Centrul "Expert electoral" este condus de un director, numit în funcție de președintele Autorității Electorale Permanente, pe bază de concurs, în condițiile legii.

(3) Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului "Expert electoral" și numărul de posturi se aprobă prin hotărâre a birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului, la propunerea președintelui Autorității Electorale Permanente.

(4) Personalul Centrului "Expert electoral" este asimilat din punctul de vedere al statutului și al salarizării cu personalul Autorității Electorale Permanente.

(5) Personalul Autorității Electorale Permanente poate desfășura activități cu plată cu ora în cadrul Centrului "Expert electoral", în condițiile stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare al acestuia.

(6) Centrul "Expert electoral" îndeplinește următoarele atribuții:

a) elaborează analize, studii și rapoarte de cercetare în domeniul electoral, la solicitarea Autorității Electorale Permanente; Parlamentul, Guvernul și Președintele României pot solicita Autorității Electorale Permanente elaborarea de analize, studii și rapoarte de cercetare în domeniul electoral de către Centrul "Expert electoral";

b) prestează servicii de consultanță în domeniul electoral, pe bază de contracte încheiate cu persoane fizice sau juridice;

c) organizează și realizează programe de formare, specializare, educare sau instruire în domeniul electoral;

d) elaborează, editează, tipărește și difuzează în țară și în străinătate publicații în domeniul electoral;

e) organizează sesiuni, conferințe și manifestări științifice în domeniul electoral.

(7) În vederea efectuării atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Centrul "Expert electoral" poate încheia, în condițiile legii, parteneriate, acorduri de cooperare și contracte cu alte instituții publice ori private și/sau cu specialiști din țară și din străinătate.

(8) Finanțarea cheltuielilor de funcționare și de capital ale Centrului "Expert electoral" se asigură din alocații de la bugetul de stat și din venituri proprii.

(9) Finanțarea cheltuielilor de personal ale Centrului "Expert electoral" se asigură din alocații de la bugetul de stat.

(10) Acordarea alocațiilor bugetare prevăzute la alin. (1) și (2) se face prin bugetul Autorității Electorale Permanente.

(11) Veniturile proprii ale Centrului "Expert electoral" se constituie din:

- a) donații și sponsorizări, în condițiile legii;
- b) venituri obținute din contracte de consultanță și cercetare;
- c) taxe de participare la activitățile de instruire, formare, specializare și educare;
- d) vânzarea produselor editoriale;
- e) taxe de participare la sesiuni, conferințe și manifestări științifice;
- f) alte activități asimilate, efectuate pe bază de contracte sau în parteneriat public-privat ori cu alte instituții publice;
- g) finanțări nerambursabile.

(12) Cheltuielile privind activitățile prevăzute la alin. (6) lit. b)-e) se finanțează din veniturile proprii ale Centrului "Expert electoral".

CAPITOLUL VII CANDIDATURILE

Art. 63. Propunerile de candidaturi

(1) Candidații pot fi propuși de către partide politice, alianțe politice sau alianțe electorale, ori organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, în condițiile prezentului cod. De asemenea, persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute de Constituția României și de prezentul cod pot depune propria candidatură independentă.

(2) La alegerile pentru Președintele României și Parlamentul European, propunerile de candidați se depun la Biroul Electoral Central până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei votării.

(3) La alegerile pentru Camera Deputaților și Senat propunerile de candidați se depun la birourile electorale județene, biroul electoral al Municipiului București, respectiv biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei votării.

(4) Prin derogare de la alin. (3), la alegerile pentru Camera Deputaților și Senat, propunerile de candidați la nivel național pentru Camera Deputaților din partea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale se depun la Biroul Electoral Central. De asemenea, competitorii electorali care depun liste de candidați pentru toate circumscripțiile pot depune candidaturile la Biroul Electoral Central.

(5) La alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, propunerile de candidați se depun, până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei votării, după cum urmează:

a) la birourile electorale județene pentru președinții de consilii județene și consiliile județene;

b) la biroul electoral al municipiului București pentru primarul general și consiliul general al Capitalei;

c) la birourile electorale locale pentru primari și consiliile locale.

(6) *La alegerile parlamentare, cele pentru desemnarea reprezentanților din România în Parlamentul European și alegerile locale pentru următoarele trei cicluri electorale, listele de candidați vor fi întocmite astfel încât să existe un echilibru numeric între bărbați și femei, respectiv în orice secvență de cinci candidați, doi candidați să fie de alt sex față de restul de trei candidați din succesiune. Nerespectarea prezentei dispoziții atrage respingerea întregii liste.*

Art. 64 Limitări privind candidaturile

(1) Listele de candidați pot cuprinde doar membri ai partidelor politice, ai partidelor politice ce compun alianțele politice sau alianțele electorale, ori ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite care propun respectivele liste.

(2) O persoană poate candida, în același timp, pentru funcția de consilier local, de consilier județean și de primar. O persoană poate candida, în același timp, pentru funcția de consilier local, de consilier județean și de președinte al consiliului județean. O persoană nu poate candida, în același timp, pentru funcția de primar și pentru funcția de președinte al consiliului județean.

(3) O persoană nu poate candida, în același timp, pentru un mandat de deputat și pentru un

mandat de senator.

(4) *De asemenea, nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, au suferit condamnări penale definitive pentru care nu a intervenit reabilitarea de drept sau judecătorească.*

(5) În cazul încălcării dispozițiilor prezentului articol, toate candidaturile aceleiași persoane sunt nule de drept. Constatarea nulității se face prin decizie a Biroului Electoral Județean, sau, în cazul în care candidaturile au fost depuse la Birouri Electorale Județene distincte, prin decizie a Biroului Electoral Central, până la data rămânerii definitive a candidaturilor.

Art. 65 Renunțarea la candidatură și retragerea propunerilor de candidați

(1) Renunțarea la candidatură se face în scris de către candidat la biroul electoral care a înregistrat candidatura până la data rămânerii definitive a candidaturilor.

(2) În cazul unei renunțări la candidatură după data limită de depunere a candidaturilor, competitorii electorali nu au posibilitatea înlocuirii acestora.

(3) Competitorii electorali pot retrage propunerile de candidați și pot depune alte propuneri până la data limită de depunere a candidaturilor. Retragerea propunerilor de candidați se face în scris la biroul electoral care a înregistrat candidatura de către organele împuternicite să prezinte candidaturi, potrivit statutului partidului politic sau al organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale, respectiv potrivit protocolului de asociere, în cazul alianțelor politice și electorale.

Art. 66 Decesul candidaților

(1) În cazul decesului unui candidat la Parlamentul European, la Camera Deputaților sau Senat, la consiliul local sau la consiliul județean intervenit după data limită de depunere a candidaturilor, dar până la imprimarea buletinelor de vot, acesta poate fi înlocuit în termen de 24 de ore de la deces.

(2) În cazul decesului unui candidat la Parlamentul European, la Camera Deputaților sau Senat, la consiliul local sau la consiliul județean intervenit după data imprimării buletinelor de vot acesta rămâne înscris în buletinul de vot.

(3) În cazul decesului unui candidat la funcția de Președinte al României, de președinte al unui consiliu județean sau de primar, intervenit după data limită de depunere a candidaturilor, dar până la imprimarea buletinelor de vot, acesta poate fi înlocuit în termen de 24 de ore de la deces.

(4) În cazul decesului unui candidat la funcția de Președinte al României, de președinte al unui consiliu județean sau primar intervenit după imprimarea buletinelor de vot, acesta nu poate fi înlocuit și rămâne înscris pe buletinul de vot.

(5) În cazul în care la alegerile pentru Președintele României participă numai doi candidați dintre care unul decedează după data limită de depunere a candidaturilor sau în turul al doilea, alegerile se anulează de către Curtea Constituțională a României și se organizează noi alegeri în cel mult 45 de zile de la data anulării, cu reducerea la jumătate a termenelor prevăzute de prezentul cod. Data alegerilor și calendarul acestora sunt stabilite prin hotărâre a Biroului Electoral Central. Birourile electorale constituite la data anulării alegerilor își continuă activitatea.

(6) În cazul în care la alegerile pentru președintele unui consiliu județean sau pentru un primar participă numai doi candidați dintre care unul decedează după data limită de depunere a candidaturilor sau în turul al doilea, alegerile pentru funcția respectivă se anulează de către

Biroul Electoral Județean și se organizează alegeri parțiale pentru funcția respectivă în termen de 90 de zile de la data publicării rezultatului alegerilor generale în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 67 Condiții de formă privind candidaturile

(1) Propunerile de candidați ale partidelor politice se depun în scris, în 3 exemplare originale, sub semnătura organelor împuternicite să prezinte candidaturi, potrivit statutului partidului politic sau al organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale, respectiv potrivit protocolului de asociere, în cazul alianțelor politice și electorale.

(2) Propunerile de candidați cuprind prenumele și numele, locul și data nașterii, domiciliul, studiile, ocupația și profesia candidaților, circumscripția electorală, după caz, funcțiile pentru care aceștia candidează, precum și denumirea partidului politic.

(3) Propunerile de candidați trebuie să fie însoțite de următoarele documente:

a) copiile actelor de identitate ale candidaților;

b) declarațiile de acceptare a candidaturii al căror model este prevăzut în **anexa nr.3**;

c) declarațiile de avere și de interese ale candidaților, prevăzute de anexa la Legea nr. 115/1996, cu modificările și completările ulterioare, și de anexa la Hotărârea Guvernului nr. 506/2003, cu modificările ulterioare, completate și semnate de candidați, întocmite în câte două exemplare;

d) declarațiile pe propria răspundere ale candidaților în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrători ai Securității sau de colaboratori ai acesteia; prevăzute în **anexa nr.4**;

e) lista susținătorilor.

(4) Declarațiile prevăzute la alin. (3) se fac în câte trei exemplare, se semnează și se datează olograf de către candidați.

(5) Declarațiile de avere și de interese ale candidaților se publică pe pagina de internet a Biroului Electoral Central, în termen de 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor. Declarațiile pe propria răspundere ale candidaților în sensul că au avut sau nu calitatea de lucrători ai Securității sau de colaboratori ai acesteia sunt înaintate, în termen de 24 de ore de la înregistrare, Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

(6) Candidații propuși de un partid politic, o alianță politică sau electorală trebuie să facă parte din partidul politic respectiv sau, după caz, dintr-un partid politic, membru al alianței respective.

(7) Propunerile de candidați sunt semnate de către conducerea respectivului partid politic. În cazul alianțelor politice și al alianțelor electorale, propunerile de candidați vor fi semnate de conducerea fiecărui partid din alianță.

(8) Prin derogare de la alin. (6), apartenența politică a candidatului pentru funcția de Președinte al României la partidul politic, organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale sau la unul dintre membrii alianței politice sau alianței electorale care îl propune nu constituie o condiție pentru a candida.

(9) Un candidat poate reprezenta un singur competitor electoral.

(10) Numărul de candidați de pe fiecare listă poate fi mai mare decât numărul de mandate, cu până la un sfert din numărul mandatelor. Frațiunile se întregesc la cifra 1, indiferent de mărimea acestora.

Art. 68 Propunerile de candidați independenți

(1) Candidatul independent nu poate fi membru al unui partid politic.

(2) Propunerea de candidat independent trebuie să conțină documentele prevăzute la art.67 alin.(3) lit.a), c), d), e), precum și cererea de înregistrare a candidaturii prevăzută în anexa nr.5.

(3) Declarațiile prevăzute la alin. (3) se fac în câte trei exemplare, se semnează și se datează olograf de către candidatul independent.

(4) Nu se admit liste de candidați independenți.

(5) Nu se admit candidaturi independente pe listele de candidați depuse de partidele politice, alianțele politice sau alianțele electorale. De asemenea, un membru al unui partid politic nu poate depune o candidatură independentă.

Art. 69 Lista susținătorilor

(1) Lista susținătorilor constituie un act public prin care este atestată susținerea candidaților la momentul depunerii candidaturilor.

(2) În finalul listei, persoana care a întocmit-o este obligată să facă o declarație pe propria răspundere, prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor, sub sancțiunea prevăzută de art. 326 din Noul Cod Penal privind infracțiunea de fals în declarații.

(3) Un alegător poate susține mai mulți competitori electorali.

(4) Modelul listei susținătorilor și cel al declarației pe propria răspundere sunt prevăzute în anexa nr.6.

(5) Listele susținătorilor sunt depuse într-un singur exemplar cu ocazia depunerii candidaturilor.

(6) Numărul minim de susținători și repartizarea acestora teritorială este reglementat în cazul fiecărui tip de alegeri.

(7) *Listele de susținători la fiecare alegere și referendum vor fi verificate, după caz, de Biroul Electoral Central și birourile electorale județene, după o metodologie propusă de Autoritatea Electorală Permanentă, cu avizul Institutului Național de Statistică, ce va fi emisă prin decizie a Autorității Electorale Permanente cu cel puțin 30 de zile înainte de ziua de referință.*

Art. 70 Depunerea candidaturilor

(1) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidații independenți pot opta să întocmească și să depună pe suport hârtie sau electronic dosarele de candidatură, în condițiile prezentului cod.

(2) Listele susținătorilor pot fi semnate și depuse și prin mijloace electronice.

(3) Metodologia de aplicare a alin. (1)-(2) se stabilește prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

Art. 71 Admiterea sau respingerea candidaturilor

(1) Birourile electorale la care au fost depuse candidaturile verifică îndeplinirea condițiilor de fond și de formă, iar în termen de cel mult 48 de ore de la depunere emit o decizie privind admiterea sau, respectiv, respingerea candidaturilor.

(2) Decizia birourilor electorale privind admiterea sau respingerea candidaturilor poate fi contestată în conformitate cu dispozițiile Titlului III din prezentul cod.

(3) În termen de 24 de ore de la rămânerea definitivă a deciziilor privind admiterea sau respingerea propunerilor de candidați, birourile electorale care au atribuții privind admiterea

sau înregistrarea propunerilor de candidați constatau, prin proces-verbal, admiterea sau respingerea definitivă a acestora, după caz, și aduc la cunoștință publică candidaturile definitive prin orice mijloc de publicitate.

Art. 72 Semnele electorale

(1) Competitorii electorali își pot stabili semne electorale. Semnele electorale nu pot reproduce sau combina simbolurile naționale ale statului român, ale altor state, ale organismelor internaționale ori ale cultelor religioase și nu pot fi contrare ordinii de drept. Fac excepție partidele politice care sunt membre ale unor organizații politice internaționale, acestea putând utiliza semnul organizației respective ca atare sau într-o combinație specifică.

(2) Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și alianțele politice pot întrebuița, ca semn electoral, semnul permanent cu care s-au înregistrat juridic.

(3) Partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri și care au participat la alegerile anterioare, indiferent de tipul acestora, își pot păstra semnele electorale, având obligația să le comunice biroului electoral competent potrivit alin. (7).

(4) Semnele electorale trebuie să se deosebească clar de cele anterior înregistrate de către alți competitori electorali, fiind interzisă utilizarea acelorași simboluri grafice, oricare ar fi figura geometrică în care sunt încadrate.

(5) În cazul semnelor electorale noi, dacă același semn este solicitat de mai mulți competitori electorali, atribuirea se face în beneficiul competitorului electoral care a înregistrat primul respectivul semn electoral în Registrul Partidelor Politice sau, dacă acest lucru nu poate fi determinat, care a înregistrat primul respectivul semn la biroul electoral competent. Dacă nu se poate stabili prioritatea, se procedează la tragerea la sorți efectuată de președintele Biroului Electoral Central.

(6) În toate circumscripțiile electorale, partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri formate la nivel național, respectiv județean, trebuie să folosească același semn electoral.

(7) Semnele electorale se stabilesc și se depun la biroul electoral competent pentru înregistrarea candidaturilor, cu cel puțin 40 de zile înainte de ziua alegerilor.

(8) Biroul electoral competent aduce la cunoștință publică semnele electorale imediat după expirarea termenului prevăzut la alin. (7) și le comunică prefectilor, până la data rămânerii definitive a candidaturilor, în vederea imprimării lor pe buletinele de vot.

(9) Înregistrarea sau respingerea înregistrării semnelor electorale se face de către biroul electoral prevăzut la alin. (7), prin decizie, în cel mult 5 zile de la data depunerii acestora.

(10) Contestațiile privind înregistrarea semnelor electorale se depun în termen de 3 zile de la data expirării termenului prevăzut la alin. (9) și se soluționează conform dispozițiilor Capitolului VI din partea specială a prezentului cod.

CAPITOLUL VIII INFRASTRUCTURA ELECTORALĂ

Art. 73 Sediile birourilor electorale

(1) Sediul și dotarea Biroului Electoral Central și ale biroului electoral al circumscripției electorale pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării se asigură de către Guvern, ale birouri locale de comună, de oraș, de municipiu, de către prefecți și de președinții consiliilor județene, respectiv de către primarul general al municipiului București, sediile birourilor electorale locale de sector al municipiului București și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, de către primar, împreună cu prefecții, și al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate și sediile birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, precum și sediile birourilor pentru exercitarea votului prin corespondență de către Ministerul Afacerilor Externe.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă este o instituție administrativă autonomă cu personalitate juridică și cu competență generală în materie electorală, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

(3) Birourile electorale pentru votul prin corespondență au sediul în străinătate sau în România, după caz. Sediile birourilor electorale pentru votul prin corespondență care funcționează în străinătate sunt stabilite în sediile misiunilor diplomatice sau ale oficiilor consulare, după caz. Sediile birourilor electorale pentru votul prin corespondență care funcționează în țară sunt asigurate de Ministerul Afacerilor Externe. Birourile electorale pentru votul prin corespondență funcționează în subordinea biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

Art.74 Cabina de vot

(1) Cabina de vot este o structură având forma unui paralelipiped dreptunghic, în interiorul căreia se află o poliță care asigură suportul necesar aplicării ștampilei cu mențiunea "VOTAT" pe buletinul de vot. Forma obișnuită a cabinei formează un U a cărei deschidere permite accesul alegătorului în spațiul de votare.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă adoptă instrucțiuni privind numărul de cabine de vot într-un local de vot și caracteristicile tehnice ale acestora.

Art.75 Urna de vot

(1) Urna de vot este un recipient prevăzut cu o fantă pentru introducerea buletinelor de vot. Aceasta poate fi alcătuită dintr-un singur corp care se închide în partea superioară cu un capac sau demontabilă al cărei schelet se obține din îmbinarea unor elemente independente, ori chiar pliabilă, ale cărei construcție și materiale permit plierea.

(2) Fiecare secție de votare trebuie să dispună de urne distincte pentru fiecare tip de scrutin, precum și de o singură urnă specială, care se etichetează corespunzător.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă adoptă instrucțiuni privind numărul de urne de vot într-un local de vot și caracteristicile tehnice ale acestora.

Art. 76 Buletinele de vot

(1) Pe buletinul de vot se vor imprima patrulete, paralele între ele, în număr suficient pentru a cuprinde toate listele de candidați, *candidații* și candidaturile independente, în afară de ultima pagină, pe care se aplică ștampila de control. Patruletele se numerează de la stânga la dreapta. Paginile se numerează.

(2) *Ordinea în care se înscriu listele de candidați și candidaturile independente pe buletinul de vot este stabilită în Capitolul V.*

(3) În unghiul din partea stângă sus a patruletelor se va imprima denumirea integrală a partidului politic, alianței politice, alianței electorale, a organizației cetățenilor aparținând minorității naționale sau, după caz, sintagma "candidat independent", iar în unghiul din partea dreaptă sus se tipărește, după caz, semnul electoral.

(4) În patruletele fiecărui buletin de vot se imprimă listele de candidați sau, după caz, candidații. Candidații se identifică pe listă prin prenume, nume și, în cazul alianțelor, prin apartenența politică și se trec în ordinea stabilită de partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale care a depus lista.

(5) La referendum, cetățenii cu drept de vot care participă vor primi buletin de vot, ale cărui dimensiuni se vor stabili de Biroul Electoral Central, în cazul referendumului la nivel național, respectiv de biroul electoral local, județean sau biroul electoral al municipiului București, în cazul referendumului local. Pătratul cu mențiunea "DA" sau "NU" va avea latura de 4 cm.

(6) Buletinelor de vot prin corespondență pentru Senat și Camera Deputaților sau pentru Președintele României, după caz, *buletinele de vot pentru Parlamentul European și pentru referendumul național* sunt machetate electronic de Autoritatea Electorală Permanentă și sunt postate pe site-ul prevăzut la art. 119, până cel mai târziu cu 25 de zile de înainte de data alegerilor sau referendumului național.

(7) Pentru fiecare circumscripție electorală, buletinele de vot se vor imprima cu litere de aceeași mărime și aceleași caractere și cu aceeași cerneală în atâtea exemplare câți alegători sunt înscrși în Registrul Electoral cu un supliment de 10%. Pentru secțiile de votare organizate în străinătate, numărul de buletine de vot este stabilit de către Autoritatea Electorală Permanentă, după consultarea Ministerului Afacerilor Externe.

(8) Imprimarea buletinelor de vot pentru alegerile prezidențiale, locale, parlamentare și pentru referendum se asigură de către Regia Autonomă «Monitorul Oficial», prin grija prefectilor, cu avizul Autorității Electorale Permanente. Imprimarea buletinelor de vot pentru secțiile de votare din străinătate se realizează de către Regia Autonomă «Monitorul Oficial», prin grija prefectului municipiului București. Buletinele de vot se tipăresc cu cel puțin 15 zile înainte de data alegerilor.

(9) În cazul alegerilor europarlamentare, imprimarea buletinelor de vot se asigură de către Ministerul Administrației și Internelor, care răspunde ca toate buletinele de vot necesare să fie imprimate cu cel puțin 10 zile înainte de ziua de referință. Buletinele de vot se capsează.

(10) În termen de 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la art. 72 alin. (8), prefectul transmite Autorității Electorale Permanente macheta fiecărui tip de buletin de vot, din circumscripția electorală respectivă, în vederea avizării conforme a acestora. Dacă macheta buletinului de vot nu respectă modelul stabilit potrivit legii, Autoritatea Electorală Permanentă va solicita prefectului modificarea acesteia. Avizul de conformitate se emite în cel mult 24 de ore de la data solicitării.

(11) Prin derogare de la alin.(10), în cazul alegerilor pentru Parlamentul European, cu cel puțin 15 zile înaintea zilei de referință, macheta buletinului de vot se prezintă de Ministerul Administrației și Internelor membrilor Biroului Electoral Central. La prezentarea machetei buletinului de vot sunt invitați și delegați ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri și nu au reprezentanți în Biroul Electoral Central, precum și candidații independenți. Operațiunea de prezentare a buletinului de vot se consemnează într-un proces-verbal care se semnează de toate persoanele prezente. Eventualele obiecții se formulează pe loc, obiecțiile ulterioare nemaifiind luate în considerare. Membrii Biroului Electoral Central și delegații împuterniciți au dreptul să solicite Ministerului Administrației și Internelor modificarea machetei și tipărirea corectă a buletinelor de vot, dacă numele candidaților, semnul electoral, denumirea partidelor politice, a alianțelor politice, a alianțelor electorale sau a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale sunt incorect imprimate ori nu sunt vizibile.

(12) Președintele biroului electoral de circumscripție afișează copia machetei fiecărui tip de buletin de vot la sediul biroului electoral de circumscripție, timp de 48 de ore de la data comunicării de către prefect. Dacă numele candidaților, semnul electoral sau denumirea partidelor politice, a alianțelor politice ori a alianțelor electorale sunt incorect imprimate sau nu sunt vizibile, competitorii electorali pot solicita biroului electoral de circumscripție modificarea machetei și tipărirea corectă a buletinelor de vot de către prefect. După acest termen, nicio contestație nu va mai fi admisă.

(13) La cererea scrisă a partidului politic, alianței politice, alianței electorale, organizației cetățenilor aparținând minorității naționale care participă la alegeri conform prezentului cod sau a candidaților independenți, biroul electoral de circumscripție va elibera, pentru fiecare, câte două buletine de vot, vizate și anulate.

(14) Buletinele de vot întrebuițate, buletinele de vot neîntrebuițate, cele nule, listele electorale utilizate, ștampilele necesare votării, celelalte materiale utilizate în procesul electoral, primite de instanțele judecătorești de la birourile electorale județene, birourile sectoarelor municipiului București, de la biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, după caz, sau de la birourile electorale ale secțiilor de votare, documentele primite de Curtea Constituțională de la Biroul Electoral Central, precum și listele de susținători aflate la Curtea Constituțională și cele primite de Autoritatea Electorală Permanentă de la Biroul Electoral Central sunt păstrate în arhivă, separat de celelalte documente, timp de 6 luni de la data publicării rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(15) După expirarea termenului prevăzut la alin. (14), instanțele judecătorești, cu sprijinul instituțiilor prefectului, respectiv Curtea Constituțională și Autoritatea Electorală Permanentă vor preda pe bază de proces-verbal, pentru *reciclare*, operatorilor economici specializați buletinele de vot întrebuițate, neîntrebuițate, cele nule, listele electorale utilizate, procesele-verbale și ștampilele necesare votării, celelalte materiale utilizate în procesul electoral, precum și listele de susținători.

Art. 77 Ștampilele electorale

(1) Pe ștampilele de vot se va inscripționa cuvântul "VOTAT", scris cu majuscule.

(2) Confecționarea ștampilelor birourilor electorale județene, ale birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București, a ștampilelor de control ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, a ștampilei biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate și a ștampilelor birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate se realizează prin grija prefectilor, respectiv a Ministerului Afacerilor Externe până cel mai târziu cu 15 zile înaintea datei alegerilor.

(3) Ștampila Biroului Electoral Central se confecționează de Ministerul Administrației și Internelor, iar ștampilele cu mențiunea "VOTAT" se confecționează de Regia Autonomă "Monetăria Statului". Ștampila cu mențiunea "VOTAT" trebuie astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patruleterele de pe buletinul de vot, respectiv decât distanța dintre acestea.

(4) În cazul pierderii sau furtului unor ștampile electorale, birourile electorale ierarhic superioare celor cărora le aparțineau ștampilele electorale respective iau măsuri în vederea înlocuirii acestora, cu sprijinul Regiei Autonome "Monetăria Statului", prefectului sau Ministerului Afacerilor Externe, după caz.

Art. 78 Sistemul informatic electoral național

(1) Sistemul informatic electoral național reprezintă ansamblul activităților desfășurate cu mijloace informatice pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor și referendumului.

(2) Registrul Electoral, registrul secțiilor de votare, sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, sistemul informatic de centralizare a rezultatelor votării, repartizare și atribuire a mandatelor sunt principalele componente ale sistemului informatic electoral național.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale și al Institutului Național de Statistică, asigură implementarea și gestionarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, pe baza datelor și informațiilor din Registrul Electoral și Registrul secțiilor de votare.

Art. 79 Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal

(1) Normele metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția și desemnarea operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare se aprobă prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(2) Pentru implementarea și funcționarea pe durata alegerilor a Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal se va utiliza, de regulă, infrastructura informatică deținută de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de unitățile de învățământ, sub coordonarea Serviciului de Telecomunicații Speciale.

(3) Sistemul informatic de centralizare a datelor din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării și Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal pot fi accesate pentru vizualizarea în timp real a datelor, din sediul Biroului Electoral Central, de către reprezentanții Biroului Electoral Central și cei ai Autorității Electorale Permanente, pe baza drepturilor de acces stabilite prin decizie a Autorității Electorale Permanente.

(4) Autoritatea Electorală Permanentă asigură, pe tot parcursul zilei votării și al zilei următoare, publicitatea datelor privind numărul alegătorilor prezenți la vot, respectiv a

informațiilor rezultate în urma verificării corelațiilor din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării, obținute prin Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.

(5) Autoritățile publice centrale și locale implicate, potrivit legii, în organizarea alegerilor sprijină implementarea și buna funcționare a Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal cu personal propriu, denumit în continuare informaticieni.

(6) Disfuncționalitatea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal nu poate determina suspendarea sau întreruperea votării. În această situație, prin derogare de la prevederile art. 107 alin. (2), alegătorii prezintă actul de identitate, respectiv documentul de identitate, operatorului de calculator sau membrului biroului electoral al secției de votare desemnat de președintele acestuia, care consemnează pe suport electronic sau de hârtie, după caz, codurile numerice personale ale alegătorilor și ora la care s-au prezentat la vot. Prevederile art. 107 alin. (4)-(12) se aplică în mod corespunzător.

(7) Durata disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal se consemnează de către președintele biroului electoral al secției de votare într-un proces-verbal. Atât apariția, cât și încetarea disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal sunt notificate telefonic biroului electoral ierarhic superior de către președintele biroului electoral al secției de votare.

(8) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (6) și (7) este stabilită prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

Art.80 Funcționarea infrastructurii furnizate de Serviciul de telecomunicații Speciale

(1) Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, asigură funcționarea în sediul Biroului Electoral Central a unei infrastructuri informatice care îndeplinește următoarele obiective:

a) asigură funcționarea Sistemului informatic de centralizare a datelor din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării;

b) asigură stocarea în timp real a duplicatelor bazelor de date generate de Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, precum și a jurnalelor mașinilor pe care rulează acesta, pentru facilitarea analizei și transparenței acestora.

(2) Infrastructura informatică prevăzută la alin. (1) este unică și cuprinde servere, sisteme de stocare a datelor, echipamente de comunicații și de securitate, precum și licențe și aplicații informatice, asigurate, instalate și configurate de Serviciul de Telecomunicații Speciale, conform cerințelor operaționale ale Autorității Electorale Permanente, fiind destinată exclusiv aplicării dispozițiilor prezentei legi.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă împreună cu Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură asistența și suportul tehnic pentru funcționarea echipamentelor și aplicațiilor informatice prevăzute la alin. (2).

(4) Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, asigură aplicațiile și/sau serviciile informatice ce vor fi utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea datelor din procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării, precum și echipamentele informatice necesare centralizării rezultatelor votării de către Biroul Electoral Central. Acestea vor funcționa în cadrul infrastructurii informatice prevăzute la alin. (2), cu asigurarea redundanței în centrul de date al Serviciului de Telecomunicații Speciale.

(5) Aplicațiile informatice prevăzute la alin. (4) sunt certificate de Autoritatea Electorală Permanentă și puse de către aceasta la dispoziția partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, la cererea scrisă a acestora.

(6) Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură serviciile de telefonie specială și de comunicații de voce și date, necesare birourilor electorale, precum și funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal. Sumele necesare pentru acoperirea acestor cheltuieli se asigură din bugetul de stat.

(7) Operatorii de calculator își desfășoară activitatea în condițiile stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(8) Repartizarea operatorilor de calculator selectați la secțiile de votare din țară se realizează prin decizie a Autorității Electorale Permanente.

(9) La o secție de votare din țară pot fi repartizați cel mult 3 operatori de calculator.

(10) Pe lângă operatorii de calculator repartizați la secțiile de votare din țară, Autoritatea Electorală Permanentă repartizează, la propunerea Serviciului de Telecomunicații Speciale, cel puțin câte un operator de calculator pe lângă fiecare centru de votare din țară.

(11) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate îndeplinesc și atribuțiile ce revin, potrivit legii, operatorilor de calculator.

(12) Operatorii de calculator asigură, în condițiile stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, înregistrarea audiovideo neîntreruptă a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor.

(13) Operatorii de calculator au statut de personal tehnic auxiliar.

(14) Președintele biroului electoral al secției de votare asigură transmiterea prin mijloace electronice către Biroul Electoral Central a fotografiei procesului-verbal privind consemnarea rezultatelor votării, precum și a informațiilor provenite din verificarea corelării datelor înscrise în procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării.

(15) Înregistrările prevăzute la alin. (12) și fotografiile proceselor-verbale prevăzute la alin. (14) se realizează în localul de vot prin intermediul terminalelor informatice puse la dispoziție de Serviciul de Telecomunicații Speciale.

(16) Serviciul de Telecomunicații Speciale verifică existența înregistrărilor prevăzute la alin. (12), consemnează aspectele constatate în procesul-verbal de primire a terminalelor informatice, cu ocazia primirii acestora de la operatorii de calculator, și le transferă pe un mediu de stocare. Înregistrările video-audio se păstrează pentru o perioadă de 12 luni de la data încheierii perioadei electorale, în condițiile legii.

(17) Serviciul de Telecomunicații Speciale pune la dispoziția organelor competente să constate contravenții și fraude electorale sau să urmărească infracțiuni, la cererea acestora, copii ale înregistrărilor audio-video prevăzute la alin. (12).

Art. 81 Finanțarea proceselor și infrastructurii electorale

(1) Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea referendumului se suportă după cum urmează:

- a) din bugetul de stat, pentru referendumul național;
- b) din bugetul comunei, orașului sau județului, după caz, pentru referendumul organizat la nivel local.

c) toate cheltuielile privind organizarea referendumului local sunt suportate de la bugetul de stat, cu excepția cheltuielilor pentru confecționarea timbrelor autocolante, pentru tipărirea listelor electorale, a tipizatorilor proceselor-verbale și a buletinelor de vot care vor fi utilizate la referendumul local, pentru transportul acestora, precum și a celor aferente valorii indemnizațiilor, care se suportă de la bugetul local.

(2) Cheltuielile pentru efectuarea operațiunilor electorale, inclusiv cele pentru exercitarea votului prin corespondență, se suportă de la bugetul de stat.

(3) Cheltuielile pentru dotarea sediilor birourilor electorale prevăzute la art.43 se asigură de la bugetul de stat.

(4) Institutul Național de Statistică asigură editarea și tipărirea proceselor-verbale pentru constatarea rezultatelor alegerilor la Regia Autonomă «Monitorul Oficial», dotarea cu echipamente, tehnică de calcul și consumabile, precum și instruirea personalului implicat în efectuarea operațiunilor tehnice privind stabilirea rezultatelor alegerilor pentru Președintele României de către Biroul Electoral Central, birourile electorale județene, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate și birourile electorale ale sectoarelor municipiului București.

(5) Guvernul asigură Autorității Electorale Permanente sumele necesare pentru achiziționarea programelor de calculator care vor fi utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării, sumele necesare pentru acoperirea cheltuielilor generate de activitatea de verificare a copiilor de pe listele electorale permanente și a tabelelor utilizate la secțiile de votare, precum și de arhivarea electronică a acestora și a documentelor primite de la Biroul Electoral Central.

(6) Guvernul asigură spațiul necesar depozitării de către Autoritatea Electorală Permanentă a copiilor de pe listele electorale permanente și a tabelelor utilizate la secțiile de votare, precum și a celorlalte materiale rezultate din procesul electoral care se păstrează în arhiva acesteia.

(7) Sumele necesare pentru acoperirea cheltuielilor generate de activitățile Ministerului Afacerilor Interne din domeniul ordinii și siguranței publice pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor, respectiv sumele necesare pentru acoperirea cheltuielilor cu tipărirea proceselor-verbale pentru centralizarea rezultatului votării la nivel național, se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, respectiv prin bugetul Secretariatului General al Guvernului, pentru Institutul Național de Statistică.

(8) Sumele necesare acoperirii cheltuielilor efectuate de către instituțiile prefectului pentru confecționarea ștampilelor birourilor electorale de circumscripție și a ștampilelor de control ale secțiilor de votare, imprimarea buletinelor de vot, transportul, ambalarea și distribuirea materialelor, documentelor și a tipizatorilor prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului electoral, precum și plata indemnizațiilor membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, ale birourilor electorale, plata personalului tehnic auxiliar al acestor birouri și a operatorilor de calculator din secțiile de votare se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instituțiile prefectului.

(9) Sumele necesare acoperirii cheltuielilor efectuate de către Ministerul Afacerilor Interne pentru plata hârtiei efectiv consumate la imprimarea buletinelor de vot și confecționarea ștampilelor cu mențiunea "VOTAT" și a timbrelor autocolante se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne.

(10) Guvernul asigură, pentru sprijinirea activității birourilor electorale, statisticienii necesari, Autoritatea Electorală Permanentă, împreună cu Ministerul Afacerilor Interne, personalul tehnic auxiliar necesar, iar Autoritatea Electorală Permanentă, împreună cu

Ministerul Afacerilor Externe, asigură personalul auxiliar la biroul electoral al circumscripției pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării.

(11) Primarii pot asigura personal tehnic auxiliar necesar pentru sprijinirea activității birourilor electorale ale secțiilor de votare.

(12) Pe perioada cât funcționează birourile și oficiile electorale, membrii acestora, statisticienii, personalul tehnic auxiliar și operatorii de calculator se consideră detașați și primesc o indemnizație stabilită prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente. Președinții birourilor electorale, locuitorii acestora și membrii primesc indemnizația de la data încheierii proceselor-verbale de investire.

(13) Fondurile necesare pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare în vederea participării la procesul electoral ale președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, ale locuitorilor acestora, precum și ale membrilor birourilor electorale pentru secțiile de votare din străinătate propuși de către șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Externe. *Membrii și personalul tehnic auxiliar al birourilor electorale pentru exercitarea votului prin corepondență sunt asimilați membrilor, respectiv personalului tehnic al unui birou electoral din străinătate și primesc, corespunzător, același cuantum al indemnizației.*

(14) Pe durata funcționării birourilor electorale, autoritățile și instituțiile publice la care sunt angajate persoanele prevăzute la alin.(14)-(16) le asigură acestora plata drepturilor salariale, a indemnizațiilor de detașare, precum și a oricăror alte diurne și drepturi bănești convenite potrivit legii.

(15) Primirea indemnizației stabilite conform alin.(16) nu afectează dreptul de a primi alte diurne, indemnizații, pensii sau alte drepturi bănești convenite în baza unor legi speciale.

(16) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și operatorii de calculator ai acestora au dreptul să primească, la cerere, o zi liberă plătită de la locul de muncă, în ziua următoare zilei votării, pe baza adeverinței eliberate în acest sens de către biroul electoral județean, biroul electoral al sectorului municipiului București sau Autoritatea Electorală Permanentă, după caz.

(17) La cerere, membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate primesc adeverințe de la președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate care atestă activitatea desfășurată în secția de votare.

(18) Indemnizațiile acordate membrilor birourilor electorale, statisticienilor, informaticienilor și personalului tehnic auxiliar pentru executarea atribuțiilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor prevăzute la alin. (15)-(17) reprezintă venituri din alte surse în sensul art. 114 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, pentru acestea datorându-se și virându-se numai impozitul pe venit potrivit legii.

(19) Plata indemnizațiilor prevăzute la alin.(15)-(17) se face pe baza listelor de prezență aprobate de președinții birourilor electorale, prin zi de activitate înțelegându-se munca desfășurată pe parcursul unei zile calendaristice, indiferent de numărul de ore prestate, dar nu mai puțin de 6 ore pe zi. În cazul informaticienilor, plata indemnizațiilor se face pe baza fișelor de pontaj emise de Autoritatea Electorală Permanentă.

(20) Pentru sprijinirea activității birourilor electorale județene și a birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București, Ministerul Afacerilor Interne, împreună cu Autoritatea Electorală Permanentă, Institutul Național de Statistică și orice altă autoritate publică desemnată, asigură personalul tehnic auxiliar necesar. Ministerul Afacerilor Externe,

împreună cu Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Institutului Național de Statistică și al oricărei alte autorități publice desemnate, asigură personalul tehnic auxiliar necesar biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate.

CAPITOLUL IX CAMPANIA ELECTORALĂ

Art. 82 Afişajul electoral

(1) Primarii sunt obligaţi ca până la începerea campaniei electorale să stabilească, prin dispoziţie, locuri speciale pentru afişaj electoral şi să asigure amplasarea de panouri electorale în cadrul acestora, ţinând seama de numărul competitorilor electorali şi al candidaţilor independenţi. Aceste locuri trebuie să fie situate în zone frecventate de cetăţeni, fără stânjenirea circulaţiei pe drumurile publice şi a celorlalte activităţi din localităţile respective. În prealabil, primarii sunt obligaţi să asigure înlăturarea din spaţiul public a oricăror materiale de propagandă electorală rămase de la campaniile electorale precedente.

(2) În acelaşi termen prevăzut la alin.(1), dispoziţia primarului se aduce la cunoştinţă publică prin afişare la sediul primăriei.

(3) Utilizarea locurilor de afişaj electoral este permisă partidelor politice, alianţelor politice şi alianţelor electorale sau organizaţiilor minorităţilor naţionale care participă la alegeri şi candidaţilor independenţi.

(4) Este interzisă utilizarea de către un partid politic, o alianţă politică, alianţă electorală sau organizaţie a cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale care participă la alegeri ori de către un candidat independent a locurilor speciale de afişaj electoral, astfel încât să împiedice folosirea acestora de către un alt partid politic, o altă alianţă politică, alianţă electorală sau organizaţie a cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale care participă la alegeri ori un alt candidat independent. Pe un panou electoral fiecare partid politic, alianţă politică, alianţă electorală sau organizaţiei a cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale care participă la alegeri ori candidat independent poate aplica numai două afişe electorale.

(5) Un afiş electoral amplasat în locurile prevăzute la alin. (1) nu poate depăşi dimensiunile de 500 mm o latură şi 350 mm cealaltă latură, iar cel prin care se convoacă o reuniune electorală, 400 mm o latură şi 250 mm cealaltă latură.

(6) În alte locuri decât cele stabilite conform alin. (1), afişajul electoral reglementat la alin (1)-(5) este interzis.

(7) Sunt interzise afişele electorale care combină culorile într-o succesiune care reproduce drapelul României sau al altui stat.

(8) Primarul, cu sprijinul organelor de ordine publică, este obligat să asigure integritatea panourilor, afişelor electorale şi a altor materiale de propagandă electorală amplasate în locuri autorizate.

Art. 83 Propaganda electorală

(1) În campania electorală, candidaţii, partidele politice, alianţele politice, alianţele electorale, organizaţiile cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale, precum şi cetăţenii cu drept de vot au dreptul să îşi exprime opiniile în mod liber şi fără nicio discriminare, prin mitinguri, adunări, comunicare directă cu alegătorii, utilizare a televiziunii, a radioului, a presei scrise, a mijloacelor electronice şi a celorlalte mijloace de informare în masă.

(2) În campania electorală pot fi utilizate numai următoarele tipuri de materiale de propagandă electorală:

a) afişe electorale cu dimensiunile de cel mult 500 mm o latură şi 350 mm cealaltă latură; afişele electorale prin care se convoacă o reuniune electorală vor avea 400 mm o latură şi 250 mm cealaltă latură şi vor fi amplasate în locurile speciale pentru afişaj;

b) materiale de propagandă electorală audio sau video, difuzate de mass-media audiovizuală;

c) publicitate în presa scrisă;

d) materiale de propagandă electorală online;

e) broşuri, pliante şi alte materiale tipărite.

f) materiale de publicitate politică şi electorală stradală

(3) Partidele şi alianţele politice, precum şi candidaţii independenţi care au comandat materialele de propagandă electorală prevăzute la alin. (2) lit. a), c) şi e) *au obligaţia de a marca lizibil, atât în perioada campaniei, cât şi în afara ei, pe acestea următoarele date:*

a) numele candidatului independent, denumirea partidului politic, a alianţei electorale din care acesta face parte sau a alianţei politice, după caz;

b) denumirea operatorului economic care le-a realizat;

c) codul unic de identificare al partidului politic sau al organizaţiei cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale;

d) tirajul, pentru materialele prevăzute la alin. (2) lit. a) şi e).

(4) Înainte de difuzarea materialelor de propagandă electorală prevăzute la alin. (2) lit. b), mass-media audiovizuală are obligaţia să comunice datele prevăzute la alin. (3) lit. a), b) şi c).

(5) În termen de 30 de zile de la data încheierii campaniei electorale, competitorii electorali au obligaţia de a transmite la Autoritatea Electorală Permanentă o declaraţie cuprinzând informaţii privind descrierea materialelor de propagandă electorală online, producţia, perioada şi spaţiul de difuzare a acestora.

(6) Materialele prevăzute la alin. (2) lit. f) trebuie să respecte prevederile din Legea 334/2006 şi cele din Legea 185/2013; materialele prevăzute la alin. (2) lit. f) nu pot fi amplasate pe clădirile clasate în Lista patrimoniului naţional, în zonele construite protejate, pe clădirile aflate în clasele de risc seismic 1 şi 2, potrivit O.G. nr.20/1994 cu completările şi modificările ulterioare, pe clădirile mai vechi de 100 de ani, indiferent dacă sunt clasate sau nu ca obiective de patrimoniu local sau naţional.

(7) Cheltuielile privitoare la realizarea materialelor de propagandă electorală sunt suportate exclusiv de beneficiarii acestora - candidaţi independenţi, partide politice sau alianţe politice.

(8) Producerea şi difuzarea de materiale de propagandă electorală în alte condiţii decât cele prevăzute de prezentul cod este interzisă.

(9) Partidele şi alianţele politice, precum şi candidaţii independenţi sunt obligaţi să declare Autorităţii Electorale Permanente, prin mandatar financiar, numărul de materiale de propagandă electorală produse şi utilizate, defalcate pe categorii, în cel mult 15 zile de la data alegerilor sau a referendumului.

(10) Este considerat material de propagandă electorală orice material scris, audio sau video, care îndeplineşte următoarele condiţii:

a) se referă în mod direct la un candidat sau partid politic care participă la alegeri sau referendum, clar identificat;

b) este utilizat în perioada campaniei electorale, stabilită potrivit legilor privitoare la organizarea alegerilor;

c) are obiectiv electoral şi se adresează publicului larg;

d) depăşeşte limitele activităţii jurnalistice de informare a publicului.

(11) *Folosirea materialelor de propagandă electorală se supune dispozițiilor din Legea 334/2006, cu modificările și completările ulterioare.*

(12) Folosirea minorilor cu vârsta sub 16 ani pentru distribuirea sau amplasarea de materiale de propagandă electorală este interzisă.

(13) După încheierea campaniei electorale se interzice difuzarea de mesaje electorale în format audio, vizual sau mixt pe ecrane digitale amplasate în locuri publice ori private, precum și prin intermediul unor vehicule special amenajate.

(14) Consiliile locale pot aproba instalarea pe domeniul public de către candidați, partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale a unor amenajări provizorii în scopul distribuirii de materiale de propagandă electorală, dacă prin amplasarea lor nu se instituie restricții de circulație rutieră sau pietonală.

Art 84 Durata campaniilor electorale și a campaniei pentru referendum

(1) Campania electorală începe cu 30 de zile înainte de ziua votării și se încheie cu 24 de ore înainte de momentul începerii votării.

(2) Campania pentru referendum începe la data aducerii la cunoștință publică a datei referendumului și se încheie cu 24 de ore înainte de momentul începerii exprimării la referendum.

Art. 85 Rolul radiodifuzorilor în campania electorală

(1) Campania electorală, prin serviciile de programe audiovizuale, publice și private, trebuie să servească următoarelor interese generale:

a) ale electoratului - de a primi informații corecte, astfel încât să își poată exercita dreptul de vot în cunoștință de cauză;

b) ale candidaților și partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care îi susțin - de a se face cunoscuți și de a-și prezenta platformele, programele politice și ofertele electorale;

c) ale radiodifuzorilor - de a-și exercita drepturile și responsabilitățile care decurg din profesia de jurnalist.

(2) Radiodifuzorii publici și privați sunt obligați să asigure, în cadrul serviciilor de programe audiovizuale, desfășurarea unei campanii electorale echitabile, echilibrate și corecte pentru toți candidații și toate partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care îi susțin.

(3) Radiodifuzorii publici și privați au obligația de a asigura, prin măsuri tehnice și redacționale, reflectarea campaniei electorale în mod echitabil, echilibrat și imparțial, astfel:

a) emisiunile informative se supun obligației de obiectivitate, echitate și de informare corectă a publicului;

b) candidații care au deja funcții publice pot apărea în emisiunile informative strict în probleme legate de exercitarea funcției lor;

c) în cazul în care în emisiunile informative se prezintă fapte sau evenimente speciale de interes public, pe lângă punctul de vedere al autorităților trebuie prezentat și un punct de vedere opus.

(4) Emisiunile și dezbaterile electorale trebuie să asigure tuturor candidaților condiții egale în ceea ce privește libertatea de exprimare, pluralismul opiniilor și echidistanța.

(5) În cadrul emisiunilor electorale, candidații au următoarele obligații:

- a) să nu pună în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor;
- b) să nu facă afirmații care pot aduce atingere demnității umane sau moralei publice;
- c) să probeze eventualele acuzații cu incidență penală aduse unui alt candidat;
- d) să nu incite la ură sau discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie;
- e) să nu fie producători, realizatori sau moderatori ai emisiunilor realizate de radiodifuzorii publici și privați

Art. 86 Condițiile desfășurării campaniei electorale

(1) În campania electorală candidații, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, precum și cetățenii au dreptul să își exprime opiniile în mod liber și fără nicio discriminare, prin mitinguri, adunări, utilizarea televiziunii, radioului, presei și a celorlalte mijloace de informare în masă.

(2) În timpul campaniei electorale se asigură candidaților, în mod nediscriminatoriu, spații corespunzătoare pentru a se întâlni cu alegătorii. Spațiile pot fi amplasate la sediul primăriei, în școli, case de cultură, cămine culturale și cinematografe și se asigură pe bază de înțelegere cu privire la cheltuielile de întreținere.

(3) Mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni legii.

(4) Este interzisă organizarea acțiunilor de campanie electorală în unitățile militare, precum și în spațiile din școli în perioada de desfășurare a cursurilor.

(5) În campania electorală se interzice folosirea mesajelor sau sloganurilor cu caracter discriminatoriu ori a mesajelor de incitare la ură și intoleranță. În sensul prezentului cod, prin discurs care instigă la ură și la discriminare se înțelege atât discursul, cât și mesajele de propagandă electorală care incită, promovează ori justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul, alte forme de ură bazate pe intoleranță sau orice altă formă de discriminare prevăzută la art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

(6) În campania electorală sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de defăimare și învrăjbire religioasă ori etnică, precum și ofensa publică adusă simbolurilor religioase.

(7) Campania electorală se poate desfășura în alt stat decât România numai cu respectarea legislației în vigoare a statului respectiv.

Art. 87 Obligațiile realizatorilor și moderatorilor

(1) Realizatorii și moderatorii emisiunilor și dezbaterilor electorale au următoarele obligații:

- a) să fie imparțiali;
- b) să asigure echilibrul necesar desfășurării emisiunii, oferind fiecărui candidat participant la discuții posibilitatea de prezentare a opiniilor sale;
- c) să formuleze clar întrebările, fără a fi tendențioase sau părtinitoare;
- d) să asigure menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite;

e) să intervină atunci când, prin comportamente sau exprimări, invitații încalcă dispozițiile art. 85 alin. (5); în cazul în care invitații nu se conformează solicitărilor, moderatorul poate decide întreruperea microfonului acestuia sau oprirea emisiunii, după caz.

Art.88 Tipuri de emisiuni

(1) În timpul campaniei electorale, informațiile privind sistemul electoral, tehnica votării, calendarul campaniei electorale, programele politice, opiniile și mesajele cu conținut electoral trebuie să fie prezentate exclusiv în următoarele tipuri de emisiuni:

a) emisiuni informative - în care pot fi difuzate informații privind sistemul electoral, tehnica votării și activitățile de campanie ale candidaților; în acest scop durata programată a emisiunii informative poate fi mărită cu cel mult 15 minute;

b) emisiuni electorale - în care candidații își pot prezenta programele politice și activitățile de campanie electorală;

c) dezbateri electorale - în care candidații, jurnaliștii, analiștii și alți invitați pun în discuție programele electorale și temele de interes public.

(2) În cadrul emisiunilor informative prevăzute la alin. (1) lit. a) este interzisă difuzarea unor informații privind sistemul electoral și tehnica votării care nu corespund realității.

(3) *Cel puțin una din emisiunile informative prevăzute la alin. (1) lit. a) difuzate de către posturile de televiziune va fi interpretată în limbajul mimico-gestual, potrivit prevederilor legii audiovizualului nr. 504/2002.*

(4) Posturile private de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, care organizează, în cadrul propriei grile de programe, emisiuni de tipul celor prevăzute la alin. (1), trebuie să asigure o reprezentare cât mai largă a competitorilor politici, cu respectarea timpilor de antenă specifici fiecărui scrutin

(5) Emisiunile prevăzute la alin. (1) nu pot fi considerate publicitate electorală.

(6) Spoturile publicitare de maximum 30 de secunde care îndeamnă electoratul să voteze un candidat sau o listă de candidați pot fi difuzate numai în interiorul emisiunilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).

(7) *Cumpărarea de spații de emisie, în vederea difuzării de clipuri sau de emisiuni electorale este permisă doar competitorilor electorali, cu limita maximă de minute, stabilită prin decizie comună a Consiliului Național al Audiovizualului și a Autorității Electorale Permanente.*

Art. 89 Repartizarea timpilor de antenă

(1) Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale, candidații la alegerile prezidențiale au acces gratuit la serviciiile publice de radiodifuziune și de televiziune, inclusiv la cele ale studiourilor teritoriale ale acestora.

(2) Accesul partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, precum și al candidaților independenți și al organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale la posturile private de radiodifuziune și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, se face în aceleași condiții tarifare pentru toți competitorii electorali, numai în cadrul emisiunilor care au caracter electoral, potrivit art. 88.

(3) Este interzisă contractarea de timp de antenă în scopuri publicitare, pentru și în favoarea participanților la campania electorală, sau cedarea timpilor de antenă candidaților de către societățile comerciale cu capital public sau privat, instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale sau persoanele fizice.

(4) Partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale, candidații independenți, precum și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale au obligația să solicite, cel mai târziu cu 40 de zile înainte de data alegerilor, conducerii posturilor de radiodifuziune și de televiziune publice și private sau, după caz, studiourilor teritoriale ale acestora acordarea timpilor de antenă. Solicitățile făcute după acest termen nu se iau în considerare.

(5) Timpul de antenă la radiodifuziunile și televiziunile publice și private, inclusiv la cele prin cablu, se acordă partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și *candidaților* care participă la alegeri în fiecare din zilele de luni, marți, miercuri, joi și vineri. Fiecare candidat independent are dreptul la timp de antenă, la studiourile teritoriale, de cel mult 5 minute, însumate pe întreaga durată a desfășurării campaniei electorale.

(6) Emisiunile transmise în cadrul timpului de emisie acordat fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice și alianțe electorale, candidaților independenți și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale se realizează în direct sau se înregistrează în proporțiile stabilite de aceștia.

(7) În cadrul emisiunilor care au caracter electoral este interzisă combinarea de culori, semne grafice sau sunete într-o succesiune care să evoce simbolurile naționale ale României sau ale altui stat.

(8) Până la calcularea timpilor de antenă, partidele politice parlamentare, alianțele acestora, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Parlament, candidații la alegerile prezidențiale primesc timp de antenă proporțional cu ponderea lor parlamentară, respectiv a partidului sau alianței electorale de care sunt susținuți.

Art. 90 Calcularea timpilor de antenă pentru fiecare tip de alegeri

(1) La alegerile parlamentare, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale, care depun liste complete de candidați în cel puțin 23 de circumscripții electorale au acces gratuit la serviciile publice de radiodifuziune și de televiziune, inclusiv la cele ale studiourilor teritoriale ale acestora, timp de antenă fiind calculați astfel:

a) timpul de antenă se acordă după rămânerea definitivă a candidaturilor, trebuind să fie proporționali cu numărul cumulat al candidaturilor depuse, și se calculează de Societatea Română de Televiziune și de Societatea Română de Radiodifuziune în termen de 24 de ore de la primirea datelor transmise de Biroul Electoral Central;

b) organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care depun candidaturi la Biroul Electoral Central, conform prevederilor art. 99 alin.(2), au acces la serviciile publice teritoriale și naționale de radiodifuziune și de televiziune, dacă participă la alegeri cu liste de candidați în circumscripțiile electorale din județe și în mod proporțional cu ponderea lor în totalul populației județului, respectiv a României;

c) biroul Electoral Central comunică situația centralizată, în termen de 24 de ore de la întocmire, comisiei speciale a Senatului și Camerei Deputaților pentru atribuirea timpilor de antenă, precum și Societății Române de Televiziune și Societății Române de Radiodifuziune.

(2) La alegerile prezidențiale, accesul candidaților la serviciile publice și private de radio și televiziune este gratuit, iar timpii de antenă se calculează altfel:

a) orarul pentru campania electorală și repartizarea timpilor de antenă pentru accesul egal și gratuit al candidaților la serviciile publice de radio și televiziune se fac, după încheierea perioadei de depunere a candidaturilor, de birourile permanente reunite ale celor două Camere ale Parlamentului, împreună cu reprezentanții serviciilor publice de radio și televiziune și cu participarea candidaților;

b) posturile private de radio și televiziune vor oferi candidaților timpi de antenă proporționali cu cei practicați de posturile publice. Nerespectarea prevederilor prezentului alineat de către posturile private de radio și televiziune atrage sancționarea acestora. Sancțiunile sunt stabilite prin decizii ale Consiliului Național al Audiovizualului. Condițiile timpilor de antenă fiind următoarele:

(i) partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri beneficiază de timpi de antenă la serviciile private de radio și televiziune contra cost;

(ii) în termen de 10 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului privind stabilirea datei alegerilor, Consiliul Național al Audiovizualului stabilește, prin decizie, regulile de desfășurare prin intermediul serviciilor de programe audiovizuale a campaniei electorale pentru președinte;

(iii) candidații își pot desemna coordonatori de campanie la nivelul județelor, sectoarelor municipiului București și pentru străinătate, pe care îi notifică Biroului Electoral Central și Autorității Electorale Permanente în cel mult 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor;

(iv) coordonatorii de campanie ai candidaților au rolul de a reprezenta candidații și de a conduce campania electorală a acestora, acolo unde au fost desemnați.

(v) campania electorală pentru al doilea tur de scrutin începe de la data când s-a adus la cunoștința publică ziua votării;

(vi) în termen de două zile de la deschiderea campaniei electorale se vor stabili orarul pentru desfășurarea acesteia la serviciile publice de radio și televiziune și repartizarea timpilor de antenă, potrivit art. 89 care se aplică în mod corespunzător.

c) dacă alegerile pentru Președintele României au loc concomitent cu cele pentru Camera Deputaților și Senat, se vor avea în vedere și orarul și repartizarea timpilor de antenă pentru campania electorală privind alegerea celor două Camere;

d) *în cazul în care se organizează al doilea tur de scrutin între primii doi candidați, în termen de 24 de ore de la validarea rezultatelor în primul tur, Consiliul Național al Audiovizualului emite decizia de repartizare a timpilor de antenă, după consultarea comisiei reunite a birourilor permanente a celor două Camere ale Parlamentului și a coordonatorilor de campanie a candidaților calificați în al doilea tur.*

(3) La alegerile pentru reprezentanții din România în Parlamentul European, competitorii politici sunt obligați să solicite, până la data rămânerii definitive a candidaturilor, conducerii serviciilor publice de radio și televiziune acordarea timpilor de antenă. Solicitățile peste acest termen nu se iau în considerare. Timpii de antenă fiind alocați astfel:

a) în termen de 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune stabilesc, în baza comunicării efectuate de către Biroul Electoral Central, orarul pentru campania electorală și repartizarea timpilor de antenă pentru accesul partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice, alianțelor electorale și al candidaților independenți la serviciile publice de radio și televiziune, având în vedere următoarea pondere din timpii de antenă alocați:

(i) 4/5 din timpii de antenă se repartizează în mod egal partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au membri în Parlamentul European și care participă la alegeri, precum și alianțelor politice sau electorale dintre acestea;

(ii) 1/5 din timpii de antenă se repartizează în mod egal partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care nu au membri în Parlamentul European care participă la alegeri, precum și candidaților independenți.

b) în termen de 30 de zile de la stabilirea zilei de referință, Consiliul Național al Audiovizualului stabilește, prin decizie, regulile de desfășurare prin intermediul serviciilor de programe audiovizuale a campaniei electorale pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European.

(4) La alegerea autorităților administrației publice locale accesul partidelor politice parlamentare, alianțelor politice și alianțelor electorale ale acestora, precum și al candidaților independenți la serviciile publice de radiodifuziune și de televiziune, inclusiv la cele ale studiourilor teritoriale ale acestora, este gratuit, timpii de antenă fiind calculați după cum urmează:

a) partidele politice neparlamentare, alianțele politice și alianțele electorale ale acestora au acces gratuit la serviciile publice teritoriale de radiodifuziune și de televiziune numai în măsura în care depun liste de candidați în minimum 50% din circumscripțiile electorale de pe cuprinsul unui județ ce intră în raza de acoperire a studiourilor teritoriale respective;

b) timpul de antenă acordat în aceste situații trebuie să fie proporțional cu numărul listelor complete de candidați depuse în teritoriul respectiv și se calculează de Societatea Română de Televiziune și de Societatea Română de Radiodifuziune în termen de 24 de ore de la primirea comunicării datelor transmise de Biroul Electoral Central;

c) la serviciile publice naționale de radiodifuziune și de televiziune au acces partidele politice neparlamentare, alianțele politice și alianțele electorale care depun liste complete de candidați în cel puțin 50% din circumscripțiile electorale din 15 județe. Timpul de antenă se acordă după rămânerea definitivă a candidaturilor, trebuie să fie proporțional cu numărul listelor complete de candidați depuse și se calculează de Societatea Română de Televiziune și de Societatea Română de Radiodifuziune în termen de 24 de ore de la primirea comunicării datelor transmise de Biroul Electoral Central;

d) organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale au acces la serviciile publice teritoriale și naționale de radiodifuziune și de televiziune, dacă participă la alegeri cu liste de candidați în circumscripțiile electorale din județe și în mod proporțional cu ponderea lor în totalul populației județului, respectiv a României;

e) fiecare candidat independent are dreptul la timp de antenă, la studiourile teritoriale, de cel mult 5 minute, însumate pe întreaga durată a desfășurării campaniei electorale. Candidații independenți din circumscripțiile electorale din municipiul București și cei din municipiile reședință de județ, care nu sunt pe raza de acoperire a unui studio, au acces la serviciile publice naționale de radiodifuziune și de televiziune în același interval de timp de cel mult 5 minute, însumate pe întreaga durată a desfășurării campaniei electorale;

f) *în cazul în care se organizează al doilea tur de scrutin între primii doi candidați, primari sau președinți de Consiliu Județean, în termen de 24 de ore de la validarea rezultatelor Consiliul Național al Audiovizualului emite decizia de repartizare a timpilor de antenă pentru radiodifuzorii publici, după consultarea Biroului Electoral Central.*

Art.91 Dreptul la replică

(1) Candidații și partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, ale căror drepturi ori interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program electoral a unor fapte neadevărate, beneficiază de drept la replică.

(2) Candidații și partidele politice sau organizații ale minorităților naționale care participă la alegeri, ale căror drepturi ori interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program electoral a unor informații inexacte, beneficiază de drept la rectificare.

(3) Radiodifuzorii au următoarele obligații privind dreptul la replică și rectificare:

a) *să decidă acordarea sau neacordarea dreptului solicitat în cel mult 24 de ore de la primirea unei solicitări formulate în scris sau prin e-mail; în situația în care solicitarea se referă la o emisiune difuzată în ultima zi de campanie electorală, decizia trebuie luată în cel mult 12 ore de la primirea solicitării;*

b) *să comunice solicitantului, în termenele prevăzute la lit. a), telefonic și/sau în scris, decizia luată; în cazul neacordării dreptului solicitat, motivele trebuie să fie comunicate solicitantului și Consiliului Național al Audiovizualului;*

c) *să difuzeze, în cazul în care decide acordarea dreptului solicitat, rectificarea sau replica, în cel mult 48 de ore de la primirea solicitării; în situația în care emisiunea care face obiectul sesizării a fost difuzată în ultima zi de campanie electorală, rectificarea sau replica se difuzează în preziua votării;*

d) *să difuzeze, în cazul în care Consiliul Național al Audiovizualului dă câștig de cauză solicitantului, replica sau rectificarea în termenul și în condițiile comunicate radiodifuzorului.*

(4) În preziua votării, radiodifuzorii trebuie să prevadă în program, imediat după emisiunea informativă de seară, un spațiu de emisie pentru difuzarea rectificărilor și a replicilor ca urmare a sesizărilor care se referă la emisiunile difuzate în ultima zi de campanie.

Art. 92 Sondajele de opinie cu conținut electoral

(1) În perioada electorală, în cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:

a) denumirea instituției care a realizat sondajul;

b) data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;

c) dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;

d) cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.

(2) Televotul sau anchetele făcute pe stradă în rândul electoratului nu trebuie să fie prezentate ca reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.

(3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi, difuzarea de spoturi de publicitate electorală sau anchete cu conținut electoral făcute pe stradă.

(4) Pot efectua sondaje de opinie la ieșirea de la urne institutele de sondare a opiniei publice sau societățile comerciale ori organizațiile neguvernamentale care au în obiectul de activitate realizarea de sondaje de opinie și care sunt acreditate de Biroul Electoral Central, prin decizie, în acest sens. Operatorii de sondaj ai acestora au acces, în baza acreditării instituției pentru care lucrează, în zona de protecție a secției de votare prevăzută la art. 106 alin.(13), fără a avea acces în interiorul localului secției de votare.

(5) În ziua votării este interzisă prezentarea sondajelor realizate la ieșirea de la urne, înainte de încheierea votării.

Art. 93 Sancțiuni și prevederi specifice pentru campaniile electorale și pentru referendum

(1) Nerespectarea de către radiodifuzori a dispozițiilor art. 86 alin. (5) și (6), art.82-90, art. 91 și art. 92 alin. (5) atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Faptele se constată și sancțiunile se aplică de către Consiliul Național al Audiovizualului, potrivit Legii nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare. *Termenele pentru constatarea încălcării și aplicării sancțiunii nu pot depăși 48 de ore de la constatarea faptei.*

Art. 94 Înregistrarea emisiunilor

(1) Radiodifuzorii trebuie să asigure înregistrarea emisiunilor destinate campaniei electorale în condițiile stabilite de Consiliul Național al Audiovizualului.

(2) Înregistrările emisiunilor destinate campaniei electorale trebuie să fie ținute la dispoziția Consiliului Național al Audiovizualului, pe durata campaniei electorale și timp de 30 de zile după comunicarea oficială a rezultatelor.

CAPITOLUL X

ORGANIZAREA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ A ALEGERILOR DIN DIASPORA

Art. 95 Înființarea secțiilor de votare din străinătate

(1) În statele unde își au sediile misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României se organizează, de regulă, în sediile misiunilor diplomatice, oficiilor consulare, secțiilor consulare, dacă acestea funcționează în sedii diferite și institutelor culturale, una sau mai multe secții de votare pentru alegătorii care votează în străinătate.

(2) Cu acordul autorităților din țara respectivă pot fi organizate secții de votare și în alte locuri decât cele prevăzute de alin. (1).

(3) În afara secțiilor de votare prevăzute la alin. (1) și (2) pot fi organizate, cu acordul autorităților din țara respectivă, secții de votare pentru localitățile sau grupurile de localități în care au optat să voteze cel puțin 100 de alegători, conform art. 119 alin. (1).

(4) În termen de cel mult 5 zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 119 alin. (1), Autoritatea Electorală Permanentă comunică Ministerului Afacerilor Externe localitățile din străinătate în care trebuie să fie înființate secții de votare potrivit alin. (3), precum și numărul acestora.

(5) În termen de cel mult 15 zile de la data expirării termenului prevăzut la alin. (4), Ministerul Afacerilor Externe transmite Autorității Electorale Permanente proiectul listei sediilor secțiilor de votare din străinătate prevăzute la alin. (1)-(4).

(6) Începând cu a cincisprezecea zi din perioada electorală până cel mai târziu cu 20 de zile înaintea datei votării, Ministerul Afacerilor Externe comunică Autorității Electorale Permanente, în mod eșalonat, propunerile misiunilor diplomatice și oficiilor consulare privind sediile secțiilor de votare din străinătate prevăzute la alin. (1)-(4), de îndată ce acestea sunt finalizate.

(7) Lista prevăzută la alin. (5) va fi însoțită de următoarele documente:

- a) sinteza consultărilor cu misiunile diplomatice și oficiile consulare;
- b) sinteza consultărilor cu persoane care reprezintă cetățeni români aflați în străinătate și criteriile utilizate pentru selecția acestora;
- c) notă justificativă privind cazurile în care nu vor mai fi organizate secții de votare organizate la alegeri anterioare, dacă este cazul;
- d) notă logistică privind fiecare local de vot, conform modelului stabilit de Autoritatea Electorală Permanentă;
- e) informațiile furnizate de autoritățile străine competente privind numărul cetățenilor români cu domiciliul, reședința sau alte forme de înregistrare în străinătate, defalcat pe state.

(8) În termen de cel mult 5 zile de la data comunicării prevăzute la alin. (5), Autoritatea Electorală Permanentă stabilește, prin hotărâre, sediile secțiilor de votare din străinătate.

(9) În termen de cel mult 3 zile de la data fiecărei comunicări prevăzute la alin. (5), Autoritatea Electorală Permanentă aprobă, prin hotărâre, propunerile misiunilor diplomatice și oficiilor consulare privind sediile secțiilor de votare din străinătate. În cel mult 3 zile de la data ultimei comunicări, Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștință publică lista finală a sediilor secțiilor de votare din străinătate.

(10) Activitățile de coordonare a pregătirii și organizării procesului de votare în străinătate sunt asigurate de către biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, cu sprijinul logistic al Ministerului Afacerilor Externe.

(11) Autoritatea Electorală Permanentă dispune înființarea secțiilor prevăzute la alin. (1)-(4) cu cel puțin 45 zile înaintea datei votării.

(12) Numerotarea secțiilor de votare din străinătate se stabilește de către ministrul afacerilor externe, prin ordin. În termenul prevăzut la alin. (4), ministrul afacerilor externe aduce la cunoștință publică numerotarea fiecărei secții de votare din străinătate, precum și locurile de desfășurare a votării.

(13) Sediile secțiilor de votare prevăzute la alin. (1) și (3) se organizează și se dotează prin grija Ministerului Afacerilor Externe. În acest scop, Ministerul Finanțelor Publice alocă fondurile necesare.

Art. 96 Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate

(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia și cel mult 8 reprezentanți ai partidelor politice parlamentare și ai Grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia care participă la alegeri. Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate nu pot funcționa cu mai puțin de 3 membri, dintre care unul este președinte.

(2) Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate și locțiitorii acestora sunt desemnați de către Autoritatea Electorală Permanentă la propunerea șefilor misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare. Desemnarea se realizează în baza cererilor cetățenilor cu drept de vot, semnate și datate, prin care se declară și îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 54 alin. (3), transmise prin poștă sau e-mail sau depuse la misiunile diplomatice și oficiile consulare. Deciziile privind desemnarea președinților birourilor secțiilor de votare din străinătate și a locțiitorilor acestora se comunică biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării. Operațiunile de desemnare a președinților birourilor secțiilor de votare din străinătate și a locțiitorilor acestora încep cu 30 de zile înaintea datei votării, pe măsură ce sunt stabilite sediile secțiilor de votare din străinătate, și se finalizează până cel mai târziu cu 15 zile înaintea datei votării, fiind aduse la cunoștință publică prin afișare pe site-ul biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

(3) În cel mult 5 zile de la data finalizării operațiunilor de desemnare a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate și a locțiitorilor acestora, partidele politice prevăzute la alin. (1) care au propus candidaturi ce au rămas definitive transmit biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, prin mijloace electronice, listele reprezentanților lor în biroul electoral al secției de votare din străinătate respective, cuprinzând numele, prenumele, telefoanele, e-mailurile și codurile numerice personale ale titularului și ale supleanților, însoțite de declarațiile lor de acceptare. Un partid politic poate avea un titular și 2 supleanți ai acestuia pentru fiecare secție de votare. Supleanții pot înlocui temporar titularii când aceștia nu pot participa la activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate.

(4) În cel mult 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (3), președintele biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării completează birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate, ai căror președinți și locțiitori au fost desemnați. În această componență, birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate îndeplinesc toate atribuțiile prevăzute de prezentul cod. Operațiunile de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate se consemnează în procese-verbale care reprezintă actele de investire, fiind aduse la cunoștință publică prin afișare pe site-ul biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării și comunicate Ministerului Afacerilor Externe și Autorității Electorale Permanente.

(5) Operațiunile de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate trebuie să se finalizeze până cel mai târziu cu 7 zile înaintea datei votării.

(6) În urma investirii într-un birou electoral al secției de votare din străinătate, președintele, locțiitorul și ceilalți membri sunt obligați să îndeplinească atribuțiile ce le revin conform legii, aceștia răspunzând pentru buna gestiune a materialelor ce le sunt predate pentru desfășurarea procesului electoral.

(7) În cazul în care numărul persoanelor propuse de partidele politice este insuficient pentru completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, acestea sunt completate cu cetățeni români cu drept de vot propuși de către șefii misiunilor diplomatice sau ai oficiilor consulare, după caz.

(8) În situația în care birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot fi completate conform alin. (3) și (7), acestea se completează de către președintele biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării cu personal asigurat de către Ministerul Afacerilor Externe, precum și de alte autorități publice, la solicitarea Ministerului Afacerilor Externe. Costurile deplasării și cazării personalului trimis în străinătate pentru a face parte din birourile electorale ale secțiilor de votare sunt suportate de către Ministerul Afacerilor Externe.

(9) Prin excepție de la prevederile alin. (1), dacă președintele biroului electoral al unei secții de votare din străinătate constată, în preziua sau ziua votării, că numărul membrilor biroului electoral este insuficient pentru buna desfășurare a votării, acesta poate suplimenta numărul membrilor biroului electoral respectiv, până la cel mult 15 membri, cu aprobarea biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării. Completarea se poate face cu supleanții propuși de către partidele politice prevăzute la alin. (1) sau, dacă numărul acestora nu este suficient, cu orice cetățean român cu drept de vot, fiind consemnată într-un proces-verbal.

(10) Toate cheltuielile privind transportul, cazarea, masa și alte cheltuieli curente ale reprezentanților partidelor politice în birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate se suportă de către cei care îi desemnează.

(11) Atunci când numărul persoanelor propuse potrivit alin. (3) este insuficient sau când acestea nu au confirmat până cu 3 zile înaintea datei votării, în scris, prin e-mail sau mesaj text, că se vor prezenta la activitatea biroului electoral al secției de votare din străinătate, acesta este completat cu supleanții propuși de același partid politic, până cel mai târziu cu două zile înaintea zilei votării, iar dacă aceștia nu confirmă prezența, se completează, inclusiv în ziua votării, de către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, după informarea biroului electoral ierarhic superior, cu cetățeni români cu drept de vot propuși de către șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare.

(12) În cazul în care președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate nu își îndeplinesc atribuțiile ce le revin sau săvârșesc contravenții prevăzute de prezentul cod, sunt înlocuiți, de îndată, la solicitarea biroului electoral ierarhic superior, cu locțiitorii acestora. În cazul în care ceilalți membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare nu își îndeplinesc atribuțiile ce le revin sau săvârșesc contravenții prevăzute de prezentul cod, sunt înlocuiți, de îndată, de către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, după informarea biroului electoral ierarhic superior, cu cetățeni români cu drept de vot propuși de către șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare.

(13) Cetățenii români cu drept de vot prevăzuți la alin. (8), (9) și (11) trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 61 alin. (2), dovedite prin declarație pe propria răspundere.

Art. 97 Biroul Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării

(1) Biroul Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării este alcătuit din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din 10 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale dintre acestea, precum și reprezentantul desemnat de Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în cazul referendumului național, Biroul Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării este alcătuit din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și câte un reprezentant din partea partidelor politice parlamentare.

(3) Desemnarea celor 3 judecători se face în ședință publică, în termen de 21 de zile de la data începerii perioadei electorale, de către președintele tribunalului București, prin tragere la sorți dintre judecătorii în exercițiu ai Tribunalului București. Data ședinței se aduce la cunoștință publică, prin presă, de președintele tribunalului București, cu cel puțin 48 de ore înainte.

(4) Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte, ce constituie actul de învestire.

(5) În termen de 24 de ore de la desemnare, judecătorii, prin vot secret, aleg președintele biroului electoral de circumscripție și locțiitorul acestuia.

(6) Din acel moment, biroul astfel constituit îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentului cod, urmând a fi completat cu reprezentantul Autorității Electorale Permanente, reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, conform dispozițiilor art. 48 alin (7) și (10).

(7) În termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (3), Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării se completează cu un reprezentant al Autorității Electorale Permanente.

(8) Biroul Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării constituit potrivit alin. (1)-(7), îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentului cod.

(9) În termen de 48 de ore de la data constituirii biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, partidele politice parlamentare, precum și Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de mai sus numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare.

(10) În termen de 5 zile de la data până la care se pot propune candidaturile, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care participă la alegeri, altele decât cele prevăzute la alin. (9), trebuie să comunice, în scris, Biroului Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare.

(11) Completarea Biroului Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării cu reprezentanții partidelor politice parlamentare și cu reprezentantul Grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților, ale căror date privind identitatea au fost comunicate conform alin. (9), se face în termen de 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (9), în ordinea numărului cumulat de mandate obținute la ultimele alegeri pentru Senat și Camera Deputaților.

(12) Completarea Biroului Electoral de Circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri, ale căror date privind identitatea au fost comunicate conform alin. (10), se face în termen de 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (10), în ordinea numărului candidaturilor definitive în circumscripția electorală respectivă. În caz de egalitate a numărului de candidaturi, ordinea de completare a biroului electoral, până la concurența numărului maxim de membri, se stabilește prin tragere la sorți, în ședință publică.

(13) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale acestuia pot desemna câte un singur reprezentant în biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

(14) Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării are sediul în municipiul București.

Art. 98 Atribuțiile Biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării

(1) Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării are următoarele atribuții principale:

a) veghează la organizarea din timp a secțiilor de votare, urmăresc și asigură aplicarea unitară și respectarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri de către toate autoritățile, instituțiile și organisme cu responsabilități în materie electorală din cadrul circumscripției;

b) înregistrează candidaturile depuse la nivelul circumscripției;

c) comunică, în termen de 24 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, Biroului Electoral Central listele de candidați, precum și candidaturile independente la nivelul circumscripției;

d) fac publicațiile și afișările prevăzute de prezentul cod cu privire la candidaturi;

e) constată rămânerea definitivă a candidaturilor;

f) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare sau, după caz, oficiilor electorale din cadrul circumscripției electorale în care funcționează; contestațiile se soluționează prin decizii care sunt obligatorii pentru biroul electoral în cauză, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezentul cod;

g) distribuie birourilor electorale ale secțiilor de votare, cu sprijinul logistic al Ministerului Afacerilor Externe, pe bază de proces-verbal de predare-primire, buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale, precum și celelalte materiale necesare procesului electoral;

h) stabilește mandatele ce revin, la nivelul circumscripției, fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice, alianțe electorale, organizații a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, fiecărui candidat independent care participă în alegeri în condițiile prezentului cod;

i) eliberează candidaților declarații aleși certificatul doveditor al alegerii;

j) înaintează Biroului Electoral Central procesele-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor la nivelul circumscripției electorale în care funcționează, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare;

k) îndeplinesc orice alte atribuții ce le revin potrivit prezentei legi.

(2) Deciziile birou electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării se aduc la cunoștință în ședință publică și prin afișare pe site-ul propriu și se comunică părților interesate.

CAPITOLUL XI

REPREZENTAREA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Art. 99 Organizațiile cetățenilor aparținând unei minorități naționale

(1) În sensul prezentului cod, prin minoritate națională se înțelege acea etnie care este reprezentată în Consiliul Minorităților Naționale.

(2) Pot depune candidaturi organizațiile cetățenilor români aparținând minorităților naționale reprezentate în Parlament. Pot depune candidaturi și alte organizații ale cetățenilor români aparținând minorităților naționale legal constituite, care prezintă la Biroul Electoral Central o listă de membri. Numărul membrilor nu poate fi mai mic de 15% din numărul total al cetățenilor care la ultimul recensământ s-au declarat ca aparținând minorității respective.

(3) Dacă numărul membrilor necesari pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (2) este mai mare de 25.000 de persoane, lista membrilor trebuie să cuprindă cel puțin 25.000 de persoane domiciliate în cel puțin 15 din județele țării și în municipiul București, dar nu mai puțin de 300 de persoane pentru fiecare dintre aceste județe și pentru municipiul București.

(4) Organizațiile cetățenilor români aparținând minorităților naționale pot participa la alegeri și pot depune liste de candidați numai sub denumirea și cu semnul electoral ale respectivei organizații.

(5) Lista membrilor se întocmește pe localități și pe județe și trebuie să cuprindă: denumirea organizației, numele și prenumele membrilor, codul numeric personal, data nașterii, domiciliul, denumirea, seria și numărul actului de identitate, semnăturile acestora, precum și numele și prenumele persoanei care a întocmit-o. Persoana care a întocmit lista este obligată să depună și o declarație pe propria răspundere prin care să ateste veridicitatea semnăturii membrilor, precum și faptul că lista a fost întocmită în vederea participării la alegerile parlamentare din anul respectiv.

(6) În sensul prezentului cod, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, prevăzute la alin. (2)-(6), le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice doar în perioada electorală.

Art. 100 Lista de susținere pentru candidați aparținând unei minorități naționale

(1) Pentru alegerile parlamentare, prin derogare de la art. 69 organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale depun aceeași listă de candidați, în toate circumscripțiile electorale, cu aplicarea corespunzătoare a condițiilor de înregistrare a candidaturilor, fără necesitatea altei susțineri.

(2) Pentru alegerile prezidențiale și alegerile locale, lista de susținători pentru un candidat propus de una sau mai multe organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale respectă același număr minim de susținători prevăzut pentru partidele sau alianțele electorale în Capitolul VII.

Art. 101 Alocarea locurilor în Camera Deputaților pentru reprezentarea cetățenilor aparținând unei minorități naționale

(1) Organizațiile cetățenilor aparținând unei minorități naționale, legal constituite, care nu au obținut în alegeri cel puțin un mandat de deputat sau de senator au dreptul, potrivit art. 62 alin. (2) din Constituția României, republicată, la un mandat de deputat, dacă au obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 5% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat.

(2) Numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat reprezintă partea întreagă, nerotunjită, a raportului dintre numărul de voturi valabil exprimate obținute la nivel național de toate partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit condiția de prag electoral, voturile valabil exprimate obținute de candidații independenți care au primit mandate și numărul total de mandate pentru Camera Deputaților.

(3) Prevederile alin. (1) nu se aplică organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a participat la alegeri într-o alianță electorală.

(4) Mandatul de deputat atribuit potrivit alin. (1) se acordă peste numărul total de deputați rezultat din norma de reprezentare.

Art.102 Rolul Consiliului Minorităților Naționale

(1) Consiliul Minorităților Naționale este un organ consultativ al Guvernului, fără personalitate juridică, având ca scop asigurarea relațiilor cu organizațiile legal constituite ale cetățenilor aparținând minorităților naționale.

(2) Consiliul Minorităților Naționale este format din câte 3 reprezentanți ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, reprezentate în Parlamentul României.

(3) Activitatea și funcțiile Consiliului Minorităților Naționale sunt reglementate prin hotărâre de guvern.

(4) Fiecare organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentată în Consiliu are dreptul la un singur vot.

CAPITOLUL XII

VOTAREA

Art. 103 Ziua alegerilor

(1) Votarea în țară și exprimarea la referendum se desfășoară într-o singură zi, care poate fi numai duminică. În străinătate, votarea se desfășoară și pe parcursul zilelor de vineri și sâmbătă, imediat anterioare datei votării.

(2) În ziua de duminică, votarea începe la ora locală 7,00 și se încheie la ora locală 21,00.

(3) Scrutinul la referendum se va deschide la ora 7,00 și se va încheia la ora 23,00.

(4) În străinătate, votarea se deschide la ora locală 12,00 în ziua de vineri respectiv ora locală 07,00 în ziua de sâmbătă și se încheie la ora locală 21,00. Aducerea la cunoștință publică a datei alegerilor prezidențiale, parlamentare sau ale autorităților administrației publice locale se face cu cel puțin 90 de zile înainte de ziua votării, prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului privind data alegerilor, la propunerea Ministerului Administrației și Internelor și a Autorității Electorale Permanente.

(5) Pentru alegerea reprezentanților din România în Parlamentul European, ziua de referință este stabilită în cadrul perioadei hotărâte în acest scop de Consiliul Uniunii Europene.

(6) Obiectul și data referendumului național se stabilesc și se aduc la cunoștință publică cu cel puțin 30 de zile înainte de ziua desfășurării acestuia.

(7) În situațiile prevăzute la art. 97 alin. (1) din Constituția României, republicată, respectiv vacantarea funcției de președinte al României, data alegerilor va fi stabilită prin hotărâre și adusă la cunoștință publică de Guvern în cel mult 30 de zile de la data la care a intervenit vacanța funcției.

Art. 104 Predarea materialelor electorale către birourile electorale ale secțiilor de votare

(1) În ziua premergătoare zilei votării, birourile electorale ale secțiilor de votare din țară primesc, pe bază de proces-verbal, următoarele:

- a) un exemplar al listei electorale permanente;
- b) buletinele de vot;
- c) ștampila de control;
- d) ștampilele cu mențiunea «VOTAT»;
- e) formularele pentru încheierea proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatelor votării;
- f) formularele listei electorale suplimentare și ale extrasului din listele electorale;
- g) formularele necesare pentru consemnarea situațiilor semnalate de Sistemul informatic pentru monitorizarea prezenței la vot și prevenirea votului ilegal;
- h) alte materiale stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente;
- i) un buletin de vot anulat de către președintele biroului electoral județean, al sectorului municipiului București sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, după caz, pe care îl vor afișa la sediul secției de votare.

(2) Predarea materialelor prevăzute la alin. (1) se asigură de către primari.

(3) În ziua premergătoare primei zile a votării, birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate primesc materialele prevăzute la alin. (1), cu excepția celor de la lit. a) și f), care se transmit prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe.

(4) Prefecții iau măsurile necesare pentru a asigura transportul materialelor prevăzute la alin. (1) până în interiorul localului de vot, precum și transportul materialelor prevăzute la art.114 alin. (19) și (20) din interiorul localului de vot până în sediul biroului electoral județean sau al biroului electoral al sectorului municipiului București, după caz.

(5) În cazul secțiilor de votare din străinătate, după primire, materialele prevăzute la alin. (3) se sigilează de către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și se păstrează, până la transportul lor în localurile de vot, într-un singur spațiu pus la dispoziție de șeful reprezentanței diplomatice din statul respectiv.

(6) Birourile electorale județene și birourile electorale ale sectoarelor municipiului București au obligația de a stabili, cu consultarea prefecților, calendarul operațiunilor prevăzute la alin. (1), art. 114 alin (19) și (20), astfel încât să asigure realizarea optimă a acestora. În cazul secțiilor de votare din străinătate, calendarul operațiunilor prevăzute la alin. (1), art. 114 alin. (19) și (20) este stabilit de biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate cu consultarea Ministerului Afacerilor Externe.

Art. 105 Pregătirea votării

(1) Fiecare secție de votare trebuie să posede un număr suficient de cabine, urne și ștampile de votare, care se asigură de către primari.

(2) Cabinele și urnele trebuie așezate în aceeași încăpere în care își desfășoară activitatea președintele biroului electoral al secției de votare și membrii acestuia.

(3) În preziua votării primarii predau președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare materialele necesare votării. După preluarea buletinelor de vot, a ștampilelor, a listelor electorale permanente și a celorlalte tipizate necesare votării, președintele biroului electoral al secției de votare, împreună cu locțiitorul acestuia asigură, cu sprijinul logistic al primarului, transportul acestora, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, în localul de vot.

(4) În preziua alegerilor, la sediul fiecărei secții de votare se afișează un buletin de vot, vizat și anulat, după caz, de președintele biroului electoral județean, al sectorului municipiului București sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate.

(5) Materialele prevăzute la alin. (3) se predau președintelui biroului electoral al secției de votare pe bază de borderou de predare-primire, cuprinzând felul și numărul de exemplare.

(6) Președintele biroului electoral al secției de votare și ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare trebuie să fie prezenți la sediul secției de votare, în ajunul zilei alegerilor, la ora 18,00, fiind obligați să verifice materialele prevăzute la alin. (3). Președintele biroului electoral al secției de votare dispune măsurile necesare pentru asigurarea ordinii și corectitudinii operațiunilor de votare, precum și îndepărtarea materialelor de propagandă electorală de orice tip din și de pe clădirea sediului secției de votare.

(7) Președintele dispune fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot.

(8) La plecare, președintele biroului electoral al secției de votare sigilează toate căile de intrare în localul de vot cu benzi de hârtie, pe care le semnează după ce aplică în prealabil ștampila de control. Este interzisă părăsirea localului de vot cu ștampila de control, ștampile cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot sau liste electorale.

Art. 106 Procesul votării

(1) În ziua alegerilor, activitatea biroului electoral al secției de votare începe la ora 6,00. Președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri și, după caz, a persoanelor acreditate, verifică urnele, listele electorale, buletinele de vot și ștampilele, consemnând, în procesul-verbal prevăzut la art.115, numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente, numărul pachetelor de buletine de vot și numărul ștampilelor cu mențiunea "VOTAT".

(2) Pe măsură ce deschide pachetele sigilate, președintele este obligat să asigure aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot din acestea.

(3) După încheierea acestor operațiuni, președintele închide și sigilează urnele prin aplicarea ștampilei de control pe toate deschizăturile acestora, cu excepția fantei prin care se introduc buletinele de vot. Lipsa unor buletine de vot se consemnează la pct. j) al procesului-verbal prevăzut la art. 115 alin. (1).

(4) La sediile secțiilor de votare se afișează la loc vizibil ora la care începe, respectiv se încheie votarea.

(5) Alegătorii votează la secțiile de votare specificate în partea specială a prezentului cod. Pentru exercitarea dreptului de vot prin corespondență se aplică prevederile capitolului XIII.

(6) Accesul alegătorilor în localul de vot are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor.

(7) Alegătorii votează separat, în cabine închise, aplicând ștampila cu mențiunea "VOTAT" în patruleterul care cuprinde lista de candidați sau numele candidatului pe care îl votează.

(8) Ștampila cu mențiunea "VOTAT" trebuie să fie rotundă și astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patruleterul în care se aplică.

(9) După ce au votat, alegătorii îndoaie buletinele de vot astfel ca pagina albă care poartă ștampila de control să rămână în afară și le introduc în urnă, având grijă să nu se deschidă, îndoirea greșită a buletinului de vot nu atrage nulitatea votului, dacă secretul votului este asigurat.

(10) În cazul în care buletinul de vot se deschide în așa fel încât secretul votului nu mai este asigurat, acesta se anulează și se dă alegătorului, numai o singură dată, un nou buletin de vot, făcându-se mențiune despre aceasta în procesul-verbal al operațiunilor de votare.

(11) Ștampila cu mențiunea "VOTAT", încredințată pentru votare, se restituie președintelui, care o aplică pe actul de identitate, menționând și data scrutinului. În cazul alegătorilor care votează pe baza cărții de identitate, pe versoul acesteia se aplică un timbru autocolant cu mențiunea "VOTAT" și data scrutinului.

(12) Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

(13) Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții. Atribuțiile acestuia, în această privință, se întind și în afara localului de vot, în sediul secției de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul sediului secției de votare, precum și pe străzi și în piețe publice până la o distanță de 500 m.

(14) Măsurile dispuse de președintele biroului electoral al secției de votare se aduc la cunoștință publică prin afișare la loc vizibil.

(15) Măsurile administrative dispuse de birourile electorale referitoare la afișajul electoral se duc la îndeplinire de către primarul unității administrativ-teritoriale, de îndată ce i-au fost comunicate.

(16) Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, persoanelor însărcinate cu menținerea ordinii, persoanelor acreditate și operatorilor de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice sau ai societăților comerciale ori organizațiilor neguvernamentale să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.

(17) Pentru menținerea ordinii, președintele biroului electoral al secției de votare va avea la dispoziție mijloacele de ordine necesare, asigurate de primar și de prefect, împreună cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne.

(18) În afară de membrii biroului electoral al secției de votare, de candidați și de delegații și de observatorii acreditați, nicio altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.

(19) În ziua votării, între orele 7,00-21,00 sunt interzise comercializarea și consumul băuturilor alcoolice în spațiul de protecție al secției de votare prevăzut la alin. (11).

(20) Pentru secțiile de votare din străinătate, dispozițiile prezentului articol se aplică, după caz, cu luarea în considerare a condițiilor specifice privind organizarea acestora.

Art. 107 Procedura de verificare a alegătorului

(1) *Alegătorii își prezintă actele de identitate la toate tipurile de alegeri și exprimarea la referendumuri naționale* operatorilor de calculator, care preiau și introduc datele personale ale alegătorilor în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, conform hotărârii Autorității Electorale Permanente.

(2) În baza semnăturii în copia de pe lista electorală permanentă sau de pe lista electorală specială, președintele sau membrul biroului electoral al secției de votare desemnat de acesta îi încredințează alegătorului buletinul de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT" pe care acesta o va aplica pe buletinul de vot.

(3) În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constatate de către președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate semna în lista electorală permanentă, președintele face o mențiune în lista electorală, confirmată prin semnătura sa și a unui alt membru al biroului electoral.

(4) În cazul în care alegătorul nu figurează în lista electorală permanentă existentă în secția de votare respectivă, Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal semnalează dacă:

a) persoana care s-a prezentat la vot a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării inclusiv;

b) persoana care s-a prezentat la vot și-a pierdut drepturile electorale;

c) persoana care s-a prezentat la vot este arondată la altă secție de votare;

d) persoana care s-a prezentat la vot este omisă din lista electorală permanentă, are domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective și dacă a formulat o solicitare de a fi înscrisă în Registrul Electoral cu adresa de reședință;

e) persoana care s-a prezentat la vot și-a mai exercitat dreptul de vot la același scrutin.

(5) În baza rezultatelor generate de Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, a comunicărilor efectuate prin intermediul acestuia și a verificării actului de identitate, președintele biroului electoral al secției de votare:

a) oprește de la votare persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării, persoana care și-a pierdut drepturile electorale și persoana care a optat să voteze prin corespondență;

b) îndrumă alegătorul să voteze la secția de votare la care este arondat, în cazul în care este arondat la altă secție de votare;

c) îndrumă alegătorul să voteze la secția de votare unde a fost arondat conform reședinței, în cazul în care acesta a fost înscris în Registrul Electoral cu adresa de reședință;

d) înscrie în lista electorală suplimentară persoana care s-a prezentat la vot, este omisă din lista electorală permanentă, are domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective; în cazul în care persoana omisă este înscrisă în lista electorală permanentă existentă la altă secție de votare, președintele biroului electoral al acelei secții de votare va fi notificat de către sistemul informatic în acest sens și va radia persoana respectivă din lista electorală permanentă; după ce alegătorul semnează în lista electorală suplimentară îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT";

e) înscrie în lista electorală suplimentară persoana care s-a prezentat la vot, are domiciliul sau reședința în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripții electorale; în cazul în care persoana este înscrisă în lista electorală permanentă existentă la altă secție de votare, președintele biroului electoral al acelei secții de votare va fi notificat de către sistemul informatic în acest sens și va radia persoana respectivă din lista electorală permanentă; după ce alegătorul semnează în lista electorală suplimentară îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT";

f) permite alegătorului care îndeplinește condițiile prevăzute de lege și este înscris în lista electorală permanentă să voteze; în acest sens, după ce alegătorul semnează în lista electorală permanentă îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT".

Art. 108 Actul de identitate necesar pentru exercitarea drepturilor electorale

(1) Cetățenii români își pot exercita dreptul de vot în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării:

- a) cartea de identitate;
- b) cartea electronică de identitate;
- c) cartea de identitate provizorie;
- d) buletinul de identitate;
- e) pașaportul diplomatic;
- f) pașaportul diplomatic electronic;
- g) pașaportul de serviciu;
- h) pașaportul de serviciu electronic;
- i) pașaportul simplu;
- j) pașaportul simplu electronic;
- k) pașaportul simplu temporar.

(2) Militarii, poliștii și personalul civil român din instituțiile sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională trimiși în misiune în teatre de operațiuni din străinătate își exercită dreptul de vot la orice secție de votare constituită în țara în care își desfășoară misiunea. Aceștia vor fi înscrși în lista electorală suplimentară de către președintele biroului electoral al secției de votare și vor vota în baza pașaportului de serviciu.

(3) Cetățenii români cu domiciliul în străinătate își pot exercita dreptul de vot în baza unuia dintre actele de identitate enumerate la alin (1). Documentele care atestă reședința în străinătate se stabilesc de către Ministrul Afacerilor Externe, prin ordin.

Art.109 Contestarea identității unei persoane

(1) Candidații și membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace legale.

(2) În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului electoral al secției de votare va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților competente.

Art. 110 Suspendarea votării

(1) Președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice.

(2) Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră. Suspendarea este anunțată prin afișare la ușa localului secției de votare imediat ce s-a produs evenimentul care a declanșat suspendarea.

(3) În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte documente și materiale ale biroului electoral al secției de votare vor rămâne sub pază permanentă; în timpul suspendării nu pot părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului electoral al secției de votare în același timp.

(4) Candidații și persoanele acreditate care asistă la votare în condițiile prezentului cod nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.

(5) Președintele biroului electoral al secției de votare sau, în lipsa acestuia, locțiitorul este obligat să primească și să înregistreze orice sesizare scrisă cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare, înaintată de membri ai biroului electoral al secției de votare, candidați, observatori ori alegători prezenți în secția de votare pentru exercitarea dreptului de vot. În cazul în care i se înaintează sesizarea în dublu exemplar, președintele biroului electoral al secției de votare, respectiv locțiitorul acestuia va menționa pe copia ce rămâne la persoana care înaintează sesizarea faptul că a luat cunoștință de sesizarea respectivă și numărul sub care aceasta este înregistrată.

Art.111 Proceduri speciale de vot

(1) Alegătorul care, din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul observatorilor sau membrilor biroului electoral al secției de votare.

(2) Neștiința de carte nu constituie motiv temeinic pentru aplicarea prevederilor alin. (1).

(3) *Autoritatea Electorală Permanentă elaborează programe și stabilește proceduri unitare privind exercitarea dreptului de vot de către persoanele cu dizabilități și asigură popularizarea acestora.*

(4) *Președintele secției de votare ia toate măsurile necesare pentru a facilita votul autonom al persoanelor cu dizabilități.*

Art.112 Accesul la vot al persoanelor cu dizabilități

(1) *Pentru accesul persoanelor cu dizabilități locomotorii, în localul secției de votare se amenajează rampe speciale și se asigură accesibilizarea în conformitate cu prevederile legale aplicabile în materie.*

(2) *Dacă secția la care sunt arondați nu este accesibilizată, alegătorii cu dizabilități au posibilitatea de a vota, prin excepție, la orice altă secție de votare din localitatea de domiciliu pentru alegerile locale și orice altă secție de secție din țară pentru celelalte tipuri de scrutin.*

(3) *Pentru persoanele nevăzătoare se recomandă utilizarea sistemului Braille care va permite identificarea buletinului de vot și a plicului de vot fără a necesita colaborarea unei terțe persoane, apoi procedând la exprimarea votului în cabina de votare corespunzătoare.*

(4) *Persoanele menționate la articolul precedent vor fi informate de către membrii biroului secției de votare despre posibilitatea votării cu ajutorul plicului-șablon.*

(5) *Autoritatea Electorală Permanentă stabilește prin hotărâre, în cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale, proceduri speciale de votare pentru persoanele nevăzătoare și modelele buletinelor de vot speciale destinate acestora.*

(6) *Cu cel puțin 20 de zile înaintea votării, persoanele nevăzătoare pot formula solicitări în scris sau în format electronic, prin intermediul aparținătorilor, privind exercitarea dreptului de vot potrivit procedurii speciale stabilite de Autoritatea Electorală Permanentă către birourile electorale locale în a căror rază teritorială domiciliază.*

Art.113 Urna specială

(1) *Pentru alegătorii netransportabili din motive de boală sau invaliditate, din țară, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, depusă cel mai târziu în preziua votării sau transmisă electronic, până la orele 18,00 în preziua votării, pe adresa biroului electoral județean sau al municipiului București, după caz, însoțită de copii ale unor acte medicale sau alte acte oficiale din care să rezulte că persoanele respective sunt netransportabile, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot și timbre autocolante necesare pentru a se efectua votarea. În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială. Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare. Urna specială se poate deplasa numai în raza teritorială arondată la respectiva secție de votare.*

(2) *Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător persoanelor care în ziua votării se află în țară și care din cauza specificului activității pe care o desfășoară nu se pot prezenta la secția de votare.*

(3) *În cazurile prevăzute la alin. (1) votarea se face pe baza unui extras din listele electorale.*

(4) *Procedura de exercitare a dreptului de vot de către persoanele reținute, deținute în baza unui mandat de arestare preventivă ori asupra cărora s-a dispus măsura preventivă a arestului la domiciliu sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale este stabilită prin decizie a Biroului Electoral Central. Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător.*

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (1), *la alegerile parlamentare, alegerile pentru reprezentanții din România în Parlamentul European și alegerile prezidențiale*, în cazul în care într-un penitenciar se solicită exercitarea dreptului de vot prin intermediul urnei speciale de mai mult de 400 de persoane aflate în detenție, cererile de votare prin intermediul urnei speciale pot fi depuse, cel mai târziu în preziua votării, la mai multe secții de votare din localitatea în care se află penitenciarul, stabilite prin decizie a biroului electoral județean sau a biroului electoral al sectorului municipiului București, după caz.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (1), cererile de votare prin intermediul urnei speciale formulate de persoanele cu drept de vot internate în spitale pot fi depuse, cel mai târziu în preziua votării, la mai multe secții de votare din localitatea în care se află spitalul, stabilite prin decizie a biroului electoral județean sau a biroului electoral al sectorului municipiului București, după caz.

(7) În modalitatea prevăzută la alin. (1)-(5) se poate vota numai la secțiile de votare din țară.

(8) Datele personale ale alegătorilor care au formulat cereri potrivit alin. (1)-(5) sunt preînregistrate în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, urmând a fi înregistrate definitiv în acesta la întoarcerea în localul de vot a echipei prevăzute la alin. (1), pe baza semnăturilor din extrasul din listele electorale.

(9) Înainte ca echipa de membri ai biroului electoral al secției de votare să se deplaseze cu o urnă de vot specială la persoanele care nu pot vota la secția de votare potrivit legii, președintele biroului electoral al secției de votare solicită operatorului să verifice dacă persoanele respective și-au mai exercitat dreptul de vot în aceeași zi.

Art. 114 Încheierea votării

(1) La ora 21,00, președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului de vot.

(2) *Alegătorii care la ora 21,00 se află la sediul secției de votare, precum și cei care se află la rând în afara sediului secției de vot pentru a intra în localul de vot pot să își exercite dreptul de vot, prin decizie a președintelui biroului secției de vot.*

(3) La ora 21,00, urna specială trebuie să se afle în localul secției de vot.

(4) Alegătorii aflați în situațiile prevăzute la alin. (2) pot vota până cel mult la ora 23,59.

(5) 2 membri desemnați de biroul electoral al secției de vot, din cadrul acestuia, verifică la ora 21,00 dacă în afara sediului secției de votare se află alegători care așteaptă să își exercite dreptul de vot și constată și monitorizează ordinea în care aceștia au acces în localul de vot.

(6) După închiderea localului secției de vot, președintele, în prezența membrilor biroului electoral și a persoanelor acreditate, verifică starea sigiliilor de pe urnele de votare, sigilează fanta urnelor de votare și introduce ștampilele cu mențiunea "VOTAT" într-un plic care se sigilează prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare. Dispariția uneia sau a mai multor ștampile se consemnează în procesul-verbal prevăzut la art. 115.

(7) După efectuarea operațiunii prevăzute la alin. (6) președintele biroului electoral al secției de votare anulează buletinele de vot rămase neîntrebuițate și consemnează distinct, în procesele-verbale pentru fiecare tip de alegere, numărul buletinelor de vot anulate. În cazul în care există pachete intacte cu buletine de vot, mențiunea "ANULAT" se înscrie o singură dată pe pachetul respectiv și se aplică o singură dată ștampila de control. Numărul acestor buletine se înscrie la pct. f) al procesului-verbal prevăzut la art. 115.

(8) Se numără toți alegătorii din listele electorale permanente și suplimentare care au participat la vot și se consemnează numărul lor în rubricile corespunzătoare din procesele-verbale. Este interzis, sub sancțiunea legii, ca pe aceste documente să existe ștersături, modificări sau completări; rezultatul numărării se va înscrie la pct. a) din procesul-verbal prevăzut la art. 115 alin. (1); Se îndosariază listele electorale suplimentare în ordinea întocmirii lor.

(9) Pentru fiecare tip de alegere se adună buletinele de vot utilizate așa cum rezultă din listele de alegător cu buletinele de vot neutilizate și anulate. Suma acestora, care trebuie să corespundă cu numărul de buletine primite în cadrul secției de votare, se consemnează în procesul-verbal. În cazul în care suma lor este alta decât numărul de buletine de vot primite, se precizează în procesul-verbal motivul pentru care apare eroarea, luându-se în considerare și întâmpinările și contestațiile adresate biroului electoral al secției de votare.

(10) În cazul în care suma nu se verifică, membrii biroului electoral al secției de votare pot avea opinii separate. Acestea se consemnează în procesul-verbal.

(11) După aceste operațiuni se procedează la deschiderea urnelor. Deschiderea urnelor se face în mod succesiv. Următoarea urnă se deschide numai după ce se efectuează numărătoarea buletinelor de vot și se consemnează rezultatele în procesul-verbal de la urna anterioară. Buletinul de vot introdus în altă urnă decât cea corespunzătoare tipului de alegere este luat în calcul dacă votul este valabil exprimat.

(12) Președintele va citi, cu voce tare, la deschiderea fiecărui buletin, denumirea competitorului electoral votat și va arăta buletinul de vot celor prezenți.

(13) Pe formularul tipizat elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă, unul dintre membrii biroului electoral, asistat de cel puțin încă un membru al acestuia, consemnează opțiunea ce rezultă prin citirea fiecărui buletin de vot.

(14) Fiecare buletin de vot citit și consemnat în formular este așezat de către președinte, ajutat de ceilalți membri ai biroului electoral, într-un pachet separat pentru fiecare competitor electoral.

(15) Pentru buletinele de vot nule, voturi albe, precum și pentru cele contestate se fac pachete separate.

(16) Sunt nule buletinele de vot care nu poartă ștampila de control a biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot având alt model decât cel legal aprobat sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patrulete ori în afara acestora. Aceste buletine de vot nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

(17) În cazul în care există buletine de vot pentru care există opinii diferite privind valabilitatea votului, acesta va fi atribuit unui candidat sau va fi considerat nul, în funcție de părerea majorității membrilor biroului electoral al secției de votare.

(18) Sunt voturi albe buletinele care nu au aplicată ștampila "VOTAT". Aceste buletine nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

(19) Birourile electorale ale secțiilor de votare predau, pe bază de proces-verbal, birourilor electorale județene sau, după caz, birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, buletinele de vot nule și cele contestate, împreună cu întâmpinările, contestațiile și materialele la care acestea se referă, precum și dosarele cuprinzând listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, buletinele de vot nule și cele contestate, împreună cu întâmpinările, contestațiile și materialele la care acestea se referă, Ministerului Afacerilor Externe.

(20) Birourile electorale ale secțiilor de votare predau separat, pe bază de proces-verbal, birourilor electorale județene sau, după caz, birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București buletinele de vot întrebuințate și necontestate, buletinele de vot anulate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării. Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau aceste materiale reprezentanțelor diplomatice, care, în termen de 3 luni de la publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, le predau în vederea topirii de către operatorii economici specializați.

Art. 115 Consemnarea rezultatului votării

(1) Rezultatul numărării voturilor se consemnează de către biroul secției de vot în câte un tabel separat și se încheie, în două exemplare originale, câte un proces-verbal.

(2) Procesul-verbal cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzut în listele electorale existente în secția de votare, cu respectarea formulei: $\text{pct. a} = \text{pct. a1} + \text{pct. a2} + \text{pct. a3}$, unde

1.a1) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale permanente, cu respectarea formulei:

$\text{pct. a1} \geq \text{pct. b1}$;

2.a2) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale suplimentare, cu respectarea formulei:

$\text{pct. a2} \geq \text{pct. b2}$;

3.a3) numărul total al alegătorilor potrivit extrasului de pe listele electorale permanente și suplimentare, cu respectarea formulei:

$\text{pct. a3} \geq \text{pct. B3}$;

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale existente în secția de votare, cu respectarea formulei: $\text{pct. b} = \text{pct. b1} + \text{pct. b2} + \text{pct. b3}$, unde:

1.b1) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală permanentă;

2.b2) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală suplimentară;

3.b3) numărul total al alegătorilor care au votat prin intermediul urnei speciale;

c) numărul buletinelor de vot primite, cu respectarea formulei:

$\text{pct. c} \geq \text{pct. d} + \text{pct. e} + \text{pct. f} + \text{pct. G}$;

d) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;

e) numărul total al voturilor valabil exprimate, cu respectarea formulei:

$\text{pct. e} \leq [\text{pct. b} - (\text{pct. f} + \text{pct. g})]$; $\text{pct. e} = \text{suma voturilor valabil exprimate la pct. h}$;

f) numărul voturilor nule;

g) numărul voturilor albe;

- h) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare competitor electoral;
 - i) numărul voturilor contestate;
 - j) expunerea pe scurt a întâmpinărilor, contestațiilor și a modului de soluționare a lor, precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral superior;
 - k) starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării.
- (3) Procesele-verbale se semnează de președinte, de locțiitorul acestuia, precum și de membrii biroului electoral al secției de votare și vor purta ștampila de control a acesteia.
- (4) Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral al secției de votare nu influențează asupra valabilității procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.
- (5) Fiecare membru al biroului electoral al secției de votare are dreptul de a obține o copie a procesului-verbal, semnată de către președintele secției de votare sau de către locțiitorul acestuia, după caz, și de către ceilalți membri ai biroului.
- (6) În timpul operațiunilor de votare și de deschidere a urnelor se pot face întâmpinări și contestații cu privire la aceste operațiuni. Acestea se soluționează pe loc de către președintele biroului electoral al secției de votare.
- (7) Contestațiile se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare. Ele se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat și ștampilat de președinte, rămâne la contestator.
- (8) Președintele biroului electoral al secției de votare hotărăște, de îndată, asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.
- (9) Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare vor preda dosarele întocmite la:
- a) sediile birourilor electorale județene, respectiv al Municipiului București, în cazul alegerilor prezidențiale, pentru Parlamentul European, pentru Senat și Camera Deputaților, respectiv în cazul referendumului;
 - b) sediul biroului electoral local pe raza căruia și-au desfășurat activitatea, în cazul alegerilor pentru autoritățile locale;
 - c) sediul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare ale României din țara în care au fost organizate.
- (10) Procesele-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate, semnate de către președinte și de către membrii prezenți, însoțite de contestații, vor fi transmise prin mijloace electronice la biroul electoral al circumscripției electorale pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, de către președintele biroului electoral. Exactitatea datelor din aceste procese-verbale va fi confirmată telefonic președintelui sau locțiitorului biroului electoral de circumscripție, care va contrasemna și va ștampila documentele primite, de către președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate. Procesele-verbale contrasemnate vor intra în centralizarea rezultatelor votării.

(11) Biroul electoral al fiecărei secții de votare câte un dosar care cuprinde: procesul-verbal sau procesele-verbale, în câte două exemplare originale, contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot nule și cele contestate, buletinele de vot întrebuintate și necontestate, formularele tipizate care au fost folosite la calculul rezultatelor, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste. Dosarele, sigilate și ștampilate, însoțite de listele electorale utilizate la secția de votare respectivă, se înaintează biroului electoral superior, în cel mult 24 de ore de la încheierea votării, de către președintele biroului electoral al secției de votare, cu pază militară și însoțit, la cerere, de reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din biroul electoral al secției de votare, candidații sau persoanele acreditate conform prezentului cod.

(12) Președintele biroului electoral al secției de votare și ceilalți membri semnează procesul-verbal pe care se aplică ștampila de control a biroului electoral. Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului secției de votare nu influențează valabilitatea procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

(13) Un exemplar al procesului-verbal se afișează la loc vizibil, la sediul biroului electoral al secției de votare.

(14) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare li se eliberează, la cerere, o copie de pe procesul-verbal, certificată de către toți cei care au semnat originalul.

Art. 116 Îmbunătățirea proceselor electorale

În cel mult 45 de zile de la publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, autoritățile publice implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumului au obligația de a informa Autoritatea Electorală Permanentă asupra modalității de realizare a atribuțiilor în domeniul electoral, precum și asupra abaterilor și neajunsurilor, inclusiv de ordin legislativ, constatate în organizarea și desfășurarea scrutinului.

CAPITOLUL XIII VOTUL PRIN CORESPONDENȚĂ

Art.117 Dispoziții generale

(1) În cazul alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, pentru Președintele României, *pentru reprezentanții din România în Parlamentul Uniunii Europene, precum și la referendumul național, alegătorii cu domiciliul sau reședința în străinătate își pot exercita dreptul de vot prin corespondență, în condițiile prezentului capitol.*

(2) Dreptul de vot poate fi exercitat prin corespondență numai cu respectarea prevederilor art.10.

Art. 118 Condițiile de exercitare ale dreptului de vot prin corespondență

(1) Alegătorul pentru care biroul electoral pentru votul prin corespondență a înregistrat primirea plicului exterior conform art.126, alin. (9) nu își poate exercita dreptul de vot la acel scrutin în cadrul secției de votare.

(2) Dacă alegătorul care a solicitat dreptul de vot prin corespondență constată că cererea nu fost înregistrată în Registrul Electoral, poate transmite o altă cerere cel mai târziu cu 45 de zile înainte de ziua votării sau a exprimării la referendum. .

(3) Alegătorul are obligația, sub sancțiunea legii penale, de a respecta caracterul secret al votului, divulgarea opțiunii de vot exprimate prin corespondență către alte persoane fiind interzisă.

(4) Exercițarea dreptului de vot prin corespondență este personală. Exercițarea dreptului de vot prin corespondență în numele sau în locul altui alegător este interzisă, sub sancțiunea legii penale.

(5) Exercițarea dreptului de vot prin corespondență este gratuită, în condițiile legii.

Art.119 Înregistrarea alegătorilor care votează prin corespondență

(1) Înregistrarea alegătorilor se realizează prin înscrierea într-un formular on-line, aflat pe site-ul gestionat de Autoritatea Electorală Permanentă, a numelui, prenumelui, codului numeric personal, a adresei de domiciliu sau reședință și a adresei de e-mail, precum și a opțiunii de transmitere în țară sau la reprezentanța diplomatică a votului exprimat prin corespondență, la care alegătorul anexează copia scanată sau fotografia actului de identitate și a documentului care dovedește dreptul de ședere, eliberat de autoritățile străine.

(2) *Termenul de înregistrare ca alegător prin corespondență începe la 1 ianuarie* a anului în care au loc alegerile și expiră cu 25 de zile înainte de data votării pentru alegerile parlamentare, europarlamentare și prezidențiale din România, și 25 de zile pentru referendumul național.

(3) Înscrierea în Registrul Electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență nu este condiționată de înscrierea anterioară în Registrul Electoral.

(4) În cel mult 5 zile de la data înregistrării alegătorului prin corespondență conform art 119 alin. (1) și art.117, Autoritatea Electorală Permanentă asigură verificarea datelor furnizate de către acesta prin compararea datelor furnizate cu datele înscrise în Registrul Electoral.

(5) Verificarea datelor furnizate de către alegător conform alin. (1) se realizează prin compararea acestora cu datele existente deja în Registrul Electoral.

(6) După expirarea termenului prevăzut la alin. (2), alegătorul are dreptul să verifice on-line înscrierea sa în Registrul Electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență.

(7) Înscrierea în Registrul Electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență este valabilă pentru scrutinurile desfășurate în anul respectiv.

(8) În cazul în care datele furnizate conform art. 119 alin. (1) sunt eronate sau incomplete, alegătorul nu este înscris în Registrul Electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență.

Art.120 Listele electorale

(1) În termen de 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la art.195 alin (4) Autoritatea Electorală Permanentă întocmește listele electorale permanente pentru votul prin corespondență, în format electronic, pe baza datelor și informațiilor furnizate prin formularele on-line prevăzute la art. 119 alin.(1). Acestea cuprind alegătorii, ordonați alfabetic pe state, care au solicitat transmiterea documentelor necesare votării la adresa de domiciliu sau reședință din străinătate.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă pune listele electorale din străinătate pentru votul prin corespondență la dispoziția biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, în termen de 48 ore de la data constituirii acestuia.

(3) În termen de 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (1), Autoritatea Electorală Permanentă transmite în format electronic listele electorale pentru votul prin corespondență la Companiei Naționale "Poșta Română" - S.A.

(4) Lista electorală pentru votul prin corespondență cuprinde tipul scrutinului, numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, după caz, seria și numărul actului de identitate, codul poștal al domiciliului sau al reședinței, precum și rubrici pentru data înregistrării plicului exterior și data introducerii plicului interior în urna de vot care vor fi completate de către biroul electoral pentru votul prin corespondență competent, conform prezentului cod.

Art. 121 Birourile electorale pentru votul prin corespondență

(1) Constituirea și completarea birourilor electorale pentru votul prin corespondență se realizează cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 54.

(2) Birourile electorale pentru votul prin corespondență au sediul în străinătate sau în România, după caz. Sediile birourilor electorale pentru votul prin corespondență care funcționează în străinătate sunt stabilite în sediile misiunilor diplomatice sau ale oficiilor consulare, după caz. Sediile birourilor electorale pentru votul prin corespondență care funcționează în țară sunt asigurate de Ministerul Afacerilor Externe. Birourile electorale pentru votul prin corespondență funcționează în subordinea biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

(3) Programul și sediul birourilor electorale pentru votul prin corespondență sunt aduse la cunoștința publică, prin orice mijloc de publicitate, prin grija Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Afacerilor Externe.

(4) În ziua de joi, din săptămâna în care este stabilită ziua votării, biroul electoral pentru votul prin corespondență își desfășoară activitatea între ora 7,00 și ora 24,00.

(5) În fiecare stat în care mai mult de 5.000 de alegători cu domiciliul sau reședința în statul respectiv au optat pentru transmiterea sau depunerea voturilor la misiunea diplomatică

sau la oficiul consular, după caz, se înființează, prin decizie a biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, câte un birou electoral pentru votul prin corespondență.

(6) Se înființează, prin decizie a biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, câte un birou electoral pentru votul prin corespondență pentru fiecare 5.000 de alegători care au optat pentru transmiterea voturilor prin corespondență în țară.

(7) Se înființează câte un birou electoral pentru votul prin corespondență pentru fiecare 5.000 de alegători. În situația în care în străinătate au optat să voteze prin corespondență mai puțin de 5.000 de alegători se înființează un singur birou electoral pentru votul prin corespondență.

(8) În situația în care într-un stat au optat să voteze prin corespondență mai puțin de 5.000 de alegători cu domiciliul sau reședința în statul respectiv, nu se înființează birou electoral pentru votul prin corespondență, atribuțiile prevăzute de prezentul cod pentru birourile electorale pentru votul prin corespondență fiind îndeplinite de biroul electoral al secției de votare din străinătate desemnat în acest sens prin decizie a biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

(9) Birourile electorale pentru votul prin corespondență sunt constituite, în cazul îndeplinirii criteriilor prevăzute de prezentul cod, cu cel puțin 15 zile înaintea datei votării.

(10) Arondarea alegătorilor la birourile electorale pentru votul prin corespondență se face în ordine alfabetică, cu asigurarea unei repartiții proporționale, de către biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

(11) Contestarea modului de formare și a componenței birourilor electorale pentru votul prin corespondență se supune prevederilor art. 56.

Art. 122 Atribuțiile biroului electoral pentru votul prin corespondență

(1) Biroul electoral pentru votul prin corespondență are următoarele atribuții principale:

a) asigură înregistrarea plicurilor exterioare transmise de către alegători, în registrul special pentru înregistrarea plicurilor exterioare conținând documentele de vot prin corespondență.

b) asigură desigilarea plicurilor exterioare transmise sau depuse de către alegători și verificarea existenței documentelor prevăzute la art. 123 alin. (1) pct.1 lit. b) și c);

c) asigură introducerea în urna de vot a plicurilor interioare, până la sfârșitul zilei anterioare alegerilor;

d) asigură, în ziua votării, după închiderea urnelor, respectiv după ora 21,00, desigilarea plicurilor interioare, numărarea voturilor și consemnarea rezultatelor votului prin corespondență în procesele-verbale prevăzute de prezentul cod;

e) înaintează procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votului prin corespondență biroului electoral ierarhic superior;

f) soluționează, prin decizie, întâmpinările referitoare la propria activitate;

g) îndeplinește orice alte atribuții ce îi revin potrivit prezentului cod.

Art.123 Confecționarea și transmiterea plicurilor exterioare către alegători

(1) Documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență care sunt transmise alegătorului sunt următoarele:

a) un plic exterior prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia, în care vor fi introduse plicul interior și certificatul de alegător; în cazul alegerilor prezidențiale, alegătorului i se transmit două plicuri exterioare, marcate distinct pentru fiecare tur de scrutin;

b) un plic interior prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia, în care vor fi introduse opțiunea sau opțiunile de vot, după caz; plicul interior va conține un autocolant cu mențiunea «VOTAT», prevăzut cu elemente de siguranță stabilite prin hotărâre a Guvernului; alegătorul lipește autocolantul pe opțiunea acestuia din buletinul de vot prin corespondență; în cazul alegerilor prezidențiale, alegătorului i se transmit două plicuri interioare și două autocolante, marcate distinct pentru fiecare tur de scrutin;

c) certificatul de alegător; în cazul alegerilor prezidențiale, alegătorului i se transmit două certificate de alegător, marcate distinct pentru fiecare tur de scrutin;

d) instrucțiuni privind exercitarea dreptului de vot, în care se indică datele de utilizator pentru accesarea site-ului de unde alegătorul își poate descărca buletinele de vot și termenul în care alegătorul trebuie să depună în cutia poștală sau la oficiul poștal documentele prevăzute la art. 126 alin. (6), astfel încât acestea să fie livrate biroului electoral competent în termenul prevăzut de lege.

e) un autocolant cu adresa biroului electoral pentru votul prin corespondență din țară pe care alegătorul care a optat pentru transmiterea votului prin corespondență în țară îl va aplica pe plicul exterior.

(2) Plicul exterior este autoadresat și este prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia.

(3) Pe plicul exterior sunt imprimate numele și prenumele alegătorului, adresa de corespondență a alegătorului, precum și un cod de bare care asigură identificarea unică a alegătorului.

(4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, confecționarea documentelor prevăzute la alin.(1) lit.a) și b), precum și transmiterea tuturor documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență către alegători sunt asigurate de către Compania Națională «Poșta Română» - S.A.

(5) Documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență sunt introduse într-un alt plic și transmise la adresa de domiciliu sau reședință a alegătorului indicată în lista electorală pentru votul prin corespondență, pusă la dispoziție de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(6) Transmiterea documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență către alegători se poate realiza în sistem de viteză prioritar sau expres, pentru care se va solicita dovada primirii.

(7) Confecționarea tuturor documentelor prevăzute la alin.(1) lit.a), precum și transmiterea acestora se desfășoară sub supravegherea biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

Art.124 Certificatul de alegător

(1) Certificatul de alegător este un document prevăzut cu elemente de siguranță, care atestă faptul că persoana care îl deține este cea care și-a exercitat dreptul de vot prin corespondență.

(2) Certificatul de alegător cuprinde numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința din străinătate, după caz, seria și numărul actului de identitate, precum și declarația pe propria răspundere a alegătorului privind exercitarea în mod

liber, direct și secret a dreptului de vot, datată și semnată olograf. În conținutul declarației se vor menționa tipul și data scrutinului.

(3) Certificatul de alegător se semnează olograf de către alegător și poate fi utilizat o singură dată, la scrutinul pentru care a fost emis.

(4) Alegătorul este obligat să comunice de îndată Autorității Electorale Permanente pierderea, furtul, deteriorarea sau distrugerea documentelor prevăzute la art.123 alin. (1) lit. a)-c) și e), din motive neimputabile acestuia, precum și situațiile în care aceste documente nu i-au parvenit până cel mai târziu cu 20 de zile înaintea datei votării, respectiv 12 zile în cazul referendumului național.

(5) Alegătorul aflat în situația de la alin.(4) și va putea exercita dreptul de vot la secția de votare, conform legii.

Art.125 Transmiterea documentelor necesare votării

(1) Compania Națională «Poșta Română» - S.A. asigură trimiterea documentelor prevăzute la art.123 alin. (1) către alegători *până cel mai târziu cu 25 de zile înaintea datei alegerilor, respectiv 17 zile în cazul referendumului național.*

Art.126 Votarea

(1) Autoritatea Electorală Permanentă asigură postarea machetelor electronice ale buletinelor de vot prin corespondență pe site-ul propriu, până cel mai târziu cu 25 de zile înaintea datei alegerilor.

(2) Alegătorul descarcă buletinele de vot pentru Senat și Camera Deputaților, pentru Președintele României, după caz, pentru referendumul național de pe site-ul prevăzut la art.123 alin.(1) lit. d), le imprimă, aplică pe opțiunile sale din cadrul acestora timbrele autocolante prevăzute la alin. (1) lit. b) și introduce ambele buletine de vot în plicul interior prevăzut la alin. (1) lit. b).

(3) Alegătorul completează, datează și semnează olograf certificatul de alegător.

(4) Alegătorul introduce plicul interior sigilat conform alin. (2) și certificatul de alegător completat conform alin. (3) în plicul exterior, pe care îl sigilează.

(5) Plicul exterior sigilat conform alin. (4) poate fi depus la orice oficiu poștal ori în orice cutie poștală. Plicul exterior sigilat conform alin. (4) poate fi depus de către alegător la orice operator de curierat sau poate fi transmis la sediul misiunii diplomatice sau al oficiului consular, după caz, pe cheltuiala sa. Plicul exterior sigilat conform alin. (4) poate fi depus și personal de către alegător la sediul misiunii diplomatice sau al oficiului consular, după caz. Alegătorilor care depun personal plicurile exterioare conținând documentele de vot prin corespondență la sediile misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, li se înmânează o dovadă scrisă a recepționării plicurilor exterioare.

(6) Plicurile exterioare sigilate conform alin. (4) trebuie expediate cu suficient timp înaintea datei votării, pentru a asigura livrarea acestora până cu 3 zile înaintea datei votării, inclusiv, la sediul biroului electoral pentru votul prin corespondență.

(7) Compania Națională "Poșta Română" - S.A. asigură predarea plicurilor exterioare sigilate conform alin. (4), pe bază de borderou de predare-primire, biroului electoral pentru votul prin corespondență.

(8) Plicurile exterioare sigilate livrate după expirarea termenului prevăzut la alin. (6) sunt anulate fără a mai fi desigilate.

(9) Birourile electorale pentru votul prin corespondență asigură verificarea codurilor de bare imprimate pe plicurile exterioare și înregistrarea primirii acestora.

(10) După înregistrarea plicurilor exterioare, președintele biroului electoral pentru votul prin corespondență, locțiitorul sau membrul desemnat de către președintele biroului electoral pentru votul prin corespondență verifică starea sigiliului plicului exterior.

(11) În cazul în care plicul exterior este desigilat sau deteriorat în asemenea măsură încât este de natură să afecteze integritatea votului prin corespondență, biroul electoral pentru votul prin corespondență anulează prin decizie plicul exterior, acesta nemaifăcând obiectul procedurii de desigilare, verificare a certificatului de alegător și extragere a plicului interior și introducerea acestuia în urna de vot.

(12) Plicurile exterioare sigilate, înregistrate conform alin. (9), sunt desigilate de către biroul electoral pentru votul prin corespondență, care va proceda la verificarea certificatelor de alegător și la verificarea integrității plicurilor interioare și a sigiliilor acestora.

(13) Plicurile exterioare care nu conțin certificatul de alegător sunt anulate prin decizie a biroului electoral pentru votul prin corespondență.

(14) Prevederile alin. (11) se aplică în mod corespunzător în cazul în care plicul interior este desigilat sau deteriorat în asemenea măsură încât este de natură să afecteze integritatea votului prin corespondență.

(15) Certificatele de alegător se grupează pe pachete, separat de celelalte materiale.

(16) Plicurile interioare sigilate sunt introduse în urne de vot, care sunt sigilate la sfârșitul fiecărei zile de activitate și desigilate, dacă este cazul, la începutul fiecărei zile de activitate.

(17) Urnele de vot sunt păstrate de către biroul electoral pentru votul prin corespondență în condiții de siguranță și sub pază asigurată de către personalul structurilor Ministerului Afacerilor Interne.

Art.127 Numărarea voturilor

(1) În ziua votării după ora 21,00, biroul electoral pentru votul prin corespondență desigilează urnele de vot una câte una și desigilează plicurile interioare.

(2) Situațiile în care în plicul interior nu se găsește niciun buletin de vot sunt consemnate în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării.

(3) Opțiunile de vot sunt grupate pe tipuri de buletine de vot, pe candidați și liste de candidați, după caz.

(4) În cazul în care în același plic interior au fost introduse două sau mai multe buletine de vot, acestea sunt declarate nule de către biroul electoral pentru votul prin corespondență.

Art.128 Prevederi speciale privind consemnarea rezultatelor votării în cazul votului prin corespondență

(1) La încheierea operațiunilor prevăzute la art. 127, biroul electoral pentru votul prin corespondență consemnează rezultatul votului prin corespondență într-un proces-verbal, pentru fiecare tip de scrutin, încheiat în două exemplare originale, care va cuprinde:

- a) numărul total al alegătorilor arondați;
- b) numărul total al plicurilor exterioare primite de la alegători, din care:
 - 1.b1) numărul total al plicurilor exterioare valabile;
 - 2.b2) numărul total al plicurilor exterioare nule;
- c) numărul total al plicurilor interioare, din care:
 - 1.c1) numărul plicurilor interioare valabile;

2.c2) numărul plicurilor interioare nule;
d) numărul total al voturilor, din care:
1.d1) numărul voturilor valabil exprimate;
2.d2) numărul voturilor nule;
e) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare candidat sau listă de candidați;
f) numărul voturilor contestate;
g) expunerea pe scurt a întâmpinărilor, contestațiilor și a modului de soluționare a lor, precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral ierarhic superior.

(2) Procesul-verbal semnat de președinte, de locțiitorul acestuia, precum și de membrii biroului electoral pentru votul prin corespondență, purtând ștampila de control a acestuia, se va înainta biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, în cel mult 24 de ore de la data votării.

(3) Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării asigură centralizarea datelor prevăzute la alin. (1) și includerea acestora în procesele-verbale privind consemnarea și centralizarea rezultatelor votării, pe care le întocmesc conform prevederilor legale aplicabile.

(4) Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării predă Biroului Electoral Central un exemplar original al proceselor-verbale prevăzute la alin. (2) în cel mult 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (2).

(5) Procesele-verbale prevăzute la alin. (1) sunt publicate pe site-ul Biroului Electoral Central, în cel mult 24 de ore de la data primirii acestora conform alin. (4).

(6) În timpul operațiunilor de deschidere a plicurilor exterioare și a plicurilor interioare, precum și în ceea ce privește numărarea voturilor se pot face întâmpinări de către persoanele care asistă la aceste operațiuni, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea, precum și de către candidații independenți.

(7) Întâmpinările se soluționează pe loc, prin decizie, de către biroul electoral pentru votul prin corespondență.

(8) Întâmpinările se depun la președintele biroului electoral pentru votul prin corespondență. Acestea se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat și ștampilat de președinte, rămâne la contestator.

(9) Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau electorale dintre acestea, precum și candidații independenți pot formula contestații privind deciziile prevăzute la alin. (7), precum și alte operațiuni efectuate de biroul electoral pentru votul prin corespondență.

(10) Contestațiile prevăzute la alin. (9) se depun la biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării și se soluționează de acesta, prin decizie definitivă, în termen de cel mult două zile de la data înregistrării.

(11) Plicurile exterioare, certificatele de alegător, plicurile interioare și buletinele de vot valabile, nule și contestate sunt predate, pe bază de proces-verbal, președintelui biroului ierarhic superior de către președintele biroului electoral pentru votul prin corespondență, urmând a fi arhivate conform prevederilor legale.

(12) Cererile de înregistrare a alegătorilor în Registrul electoral cu opțiunea pentru votul prin corespondență sunt păstrate conform Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art.129 Dispoziții speciale privind votul prin corespondență

(1) Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Externe organizează și derulează campanii de informare a cetățenilor români cu drept de vot cu domiciliul sau reședința în străinătate privind modalitatea de exercitare a dreptului de vot prin corespondență.

(2) În cazul alegerilor pentru Președintele României și în cazul referendumului național, atribuțiile prevăzute de prezentul cod pentru biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării sunt îndeplinite de biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate.

(3) Modelele, dimensiunile și condițiile de confecționare a documentelor prevăzute la art. 119 alin. (1) sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod.

(4) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod, Guvernul va stabili, prin hotărâre, următoarele:

a) ordonatorul de credite cu care Compania Națională "Poșta Română" - S.A. va încheia contractul privind confecționarea documentelor necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență și a serviciilor poștale aferente procesului electoral;

b) tipurile de servicii și produse poștale utilizate pentru exercitarea dreptului de vot prin corespondență;

c) tipurile de cheltuieli aferente votului prin corespondență;

d) modalitatea de plată a serviciilor ce vor face obiectul contractului prevăzut la lit. a), conform tarifelor poștale în vigoare aferente fiecărui tip de serviciu și produs.

(5) Compania Națională "Poșta Română" - S.A. va proceda la achiziționarea serviciilor și produselor necesare îndeplinirii obligațiilor care îi revin potrivit prezentului cod, prin derogare de la prevederile legislației privind achizițiile publice.

(6) Termenul de elaborare și adoptare a actelor normative prevăzute la art. 119 alin. (2) și alin. (4) al prezentului articol este de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod.

CAPITOLUL XIV

OBSERVAREA ALEGERILOR ȘI A REFERENDUMULUI

Art. 130 Persoanele acreditate

(1) La toate operațiunile efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora, a operatorilor de calculator și a persoanelor însărcinate cu menținerea ordinii, candidații, persoanele acreditate, reprezentanții Autorității Electorale Permanente și membrii birourilor electorale ierarhic superioare.

(2) În sensul prezentului cod, pot îndeplini calitatea de persoane acreditate:

a) observatori interni, desemnați de către asociații sau fundații, care desfășoară activități de apărare a democrației și a drepturilor omului, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;

b) reprezentanți ai instituțiilor mass-media românești și străine, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;

c) observatori internaționali, desemnați de către organizații străine sau internaționale pentru observarea alegerilor ori invitați de către autoritățile române, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;

d) delegați ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, acreditați de către birourile electorale județene, conform legii.

Art. 131 Acreditarea reprezentanților asociațiilor, fundațiilor și instituțiilor mass-media

(1) *Începând cu ziua publicării datei alegerilor și cel mai târziu cu 15 zile înaintea datei alegerilor, asociația sau fundația care dorește să își desemneze observatori interni trebuie să depună o cerere la Autoritatea Electorală Permanentă prin care solicită acreditarea la scrutinul respectiv. Cererea trebuie să fie însoțită de documente din care rezultă că asociația sau fundația au ca obiect principal de activitate apărarea democrației și a drepturilor omului peși este legal constituită cu cel puțin 6 luni înaintea datei alegerilor.*

(2) *Începând cu ziua publicării datei alegerilor și cel mai târziu cu 15 zile înaintea datei alegerilor, instituția mass-media care dorește să își desemneze reprezentanți trebuie să depună o cerere la Autoritatea Electorală Permanentă prin care solicită acreditarea la scrutinul respectiv. Cererea trebuie să fie însoțită de documente din care rezultă că instituția desfășoară activități în domeniul mass-media.*

(3) *Acreditarea emisă de Autoritatea Electorală Permanentă asociațiilor, fundațiilor și instituțiilor mass-media românești și străine dă dreptul acestora de a desemna observatori interni și reprezentanți interni pe lângă toate birourile electorale ale secțiilor de votare.*

(4) Acreditarea observatorilor internaționali și a reprezentanților instituțiilor mass-media străine care solicită acest lucru se face de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(5) *Birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București pot acredita observatorii interni și reprezentanți ai mass media locale. Procedura este stabilită prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.*

(6) Procedura de acreditare, modelele documentelor de acreditare și ale ecusoanelor sunt stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(7) Persoanele acreditate să asiste la efectuarea operațiunilor electorale la primul tur de scrutin sunt de drept acreditate să asiste la efectuarea acestor operațiuni și la al doilea tur, dacă este cazul.

(8) Contestațiile cu privire la acreditarea sau refuzul acreditării de către biroul electoral județean sau a municipiului București a observatorilor interni sau reprezentanților mass media se soluționează de Biroul Electoral Central.

(9) Contestațiile privind respingerea de către Autoritatea Electorală Permanentă a solicitării de acreditare se depun în cel mult două zile de la comunicarea răspunsului la Curtea de Apel București și se soluționează de aceasta în termen de două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.

(10) Contestațiile privind acreditarea ori respingerea solicitării de acreditare de către biroul electoral județean, biroul electoral al sectorului municipiului București sau de către biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate se depun, în cel mult două zile de la afișarea deciziei, la tribunalul în a cărui rază teritorială funcționează biroul electoral și se soluționează de acesta în cel mult două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.

Art.132 Acreditarea observatorilor și a reprezentanților mass-media

(1) Pe baza documentului de acreditare emis de către Autoritatea Electorală Permanentă, asociația, fundația sau instituția mass-media poate desemna ca observatori interni sau reprezentanți ai mass media, după caz, numai persoane care nu au apartenență politică.

(2) *Persoanele acreditate ca observatori interni vor depune, la organizația sau instituția care îi acreditează, o declarație pe proprie răspundere, sub sancțiunea prevăzută la art. 326 Cod penal privind falsul în declarații, că nu au apartenență politică.*

(3) *Asociația, fundația sau instituția mass-media acreditată emite o legitimație conținând numele ale observatorului ori reprezentantului, denumirea entității care acreditează și semnătura reprezentantului legal al acesteia. Legitimația este valabilă și în copie.*

(4) *Acreditarea permite accesul titularului acesteia și în spațiul special amenajat în acest sens la biroul electoral județean, al sectorului municipiului București sau la biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate care a emis acreditarea.*

(5) Acreditarea delegaților partidelor parlamentare și neparlamentare, și ai candidaților independenți se face de către birourile electorale județene, conform procedurii stabilite prin decizie a Biroului Electoral Central, la cererea scrisă a conducătorilor organizațiilor județene ale partidelor politice, ale alianțelor politice și ale alianțelor electorale, ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, sau a candidaților independenți, care nu au reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, făcută cu cel puțin 5 zile înaintea datei alegerilor.

(6) Delegații acreditați potrivit alin (5) pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza documentului de acreditare emis de către biroul electoral județean sau de circumscripție, după caz, care este valabil și în copie, însoțit de actul de identitate.

Art. 133 Rolul observatorilor electorali

(1) Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, *atât la alegeri, cât și la referendum*, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă.

(2) Persoanele acreditate nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza în scris *sau verbal* președintele biroului electoral *sau, în scris, președintele biroului electoral superior* în cazul constatării unei neregularități.

(3) Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a prevederilor prezentului cod atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.

(4) *Reprezentanții acreditați ai mass-media au dreptul de a realiza fotografii sau de a înregistra video, doar cu acordul președintelui secției de votare și doar pentru a ilustra materiale de presă, cu respectarea dispozițiilor prezentului cod.*

(5) La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în localul de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare.

TITLUL II PARTEA SPECIALĂ

CAPITOLUL I ALEGEREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI

Art. 134 Tipul de scrutin

(1) Președintele României este ales prin scrutin uninominal, majoritar, în două tururi.

Art. 135 Durata mandatului președintelui

(1) Mandatul Președintelui României este de 5 ani și se exercită de la data depunerii jurământului.

(2) Președintele României își exercită mandatul până la depunerea jurământului de Președintele nou ales.

(3) Mandatul Președintelui României poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă.

(4) Nicio persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive.

Art. 136 Rolul Curții Constituționale

(1) Curtea Constituțională, potrivit art. 146 lit. f) din Constituția României, republicată, veghează la respectarea în întreaga țară a prevederilor privind alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului.

(2) Curtea Constituțională validează rezultatul fiecărui tur de scrutin, asigură publicarea rezultatului alegerilor în mass-media și în Monitorul Oficial al României, Partea I, pentru fiecare tur de scrutin și validează rezultatul alegerilor pentru președintele ales.

(3) Actul de validare se întocmește în 3 exemplare, dintre care unul rămâne la Curtea Constituțională, unul se prezintă Parlamentului pentru depunerea jurământului prevăzut la art. 82 alin. (2) din Constituția României, republicată, iar al treilea se înmânează candidatului ales.

Art. 137 Atribuțiile speciale ale Biroului Electoral Central

(1) În completarea atribuțiilor prevăzute la art. 49, Biroul Electoral Central exercită și următoarele atribuții cu ocazia alegerilor prezidențiale:

a) constată îndeplinirea condițiilor de fond și de formă prevăzute de prezentul cod pentru candidaturi; comunică birourilor electorale județene, biroului electoral ale municipiului București și biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate candidaturile înregistrate, le face cunoscute prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;

b) în 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor stabilește ordinea de înscriere în buletinul de vot, prin tragere la sorți, în prima etapă din rândul candidaților propuși de partidele politice parlamentare, iar în a doua etapă din rândul celorlalți candidați; comunică ordinea înscrierii candidaților și a semnelor electorale ale acestora în buletinul de vot Curții Constituționale și Regiei Autonome "Monitorul Oficial" și o aduce la cunoștința publică prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;

- c) centralizează rezultatele alegerilor, constată candidatul ales și prezintă Curții Constituționale documentația necesară validării mandatului de Președinte al României;
- d) organizează și implementează un sistem de colectare de date și de informare periodică a opiniei publice privind prezența populației la vot;
- e) transmite Autorității Electorale Permanente, după publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, toate materialele și documentele deținute;
- f) dispune renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și a rezultatului alegerilor, în situația în care constată că au fost comise erori sau există neconcordanțe între datele consemnate în procesele-verbale;

Art. 138 Candidaturi

(1) Propunerile de candidați pentru alegerea Președintelui României se depun la Biroul Electoral Central, cel mai târziu cu 45 de zile înainte de data alegerilor, conform dispozițiilor capitolului VII din partea generală a prezentului cod.

(2) Nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 37 din Constituția României, republicată, condițiile art. 9 din partea generală a prezentului cod, precum și persoanele sau care au fost alese anterior, de două ori, ca Președinte al României. .

(3) Candidaturile vor fi însoțite *de o listă de 100.000 susținători*, în cazul candidaților susținuți de partide politice, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice sau alianțe electorale, *respectiv de 50.000 de susținători*, în cazul candidaților independenți.

Art. 139 Contestarea candidaturilor

(1) Prin derogare de la dispozițiile capitolului VII din partea generală, în cel mult 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut pentru înregistrarea candidaturilor, candidații, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice, alianțele electorale și alegătorii pot contesta înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor. Contestațiile se fac în scris și se depun la Curtea Constituțională.

(2) Curtea Constituțională soluționează contestațiile în termen de cel mult 48 de ore de la înregistrare. Hotărârile sunt definitive, se comunică de îndată Biroului Electoral Central și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) În cel mult 24 de ore de la expirarea termenului de soluționare a contestațiilor prevăzut la alin. (2), Biroul Electoral Central aduce la cunoștința publică, prin afișare pe pagina proprie de internet și prin intermediul mass-mediei, candidaturile, în ordinea în care au fost depuse.

Art. 140 Participarea președintelui în funcție la campania electorală

Președintele în funcție poate participa la campania electorală a partidului politic sau a alianței politice sau electorale care l-a propus sau îi susține candidatura.

Art. 141 Stabilirea ordinii pe buletinele de vot

(1) Pentru stabilirea numărului de ordine de pe buletinele de vot a candidaților se procedează astfel:

a) în prima etapă, candidații propuși de către partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale, care au membri în Parlamentul României, se înscriu în patrulele buletinului de vot în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de președintele Biroului Electoral Central;

b) în etapa a doua, candidații propuși de către partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale, care nu au membri în Parlamentul României, se înscriu în patrulele buletinului de vot în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de președintele Biroului Electoral Central;

c) în etapa a treia, candidații independenți se vor înscrie pe buletinul de vot, în partea finală a acestuia, în ordinea înregistrării candidaturilor.

Art. 142 Exercițarea dreptului de vot la alegerile prezidențiale

(1) Alegătorii votează la una dintre următoarele secții de votare:

a) în cazul în care se află în unitatea administrativ-teritorială unde își are domiciliul sau reședința, poate vota numai la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își are domiciliul ori reședința, conform legii;

b) în cazul în care se află în altă unitate administrativ-teritorială decât cea unde își are domiciliul sau reședința, poate vota la orice secție de votare din cadrul acesteia;

c) în cazul în care se află în străinătate, poate vota la orice secție de votare organizată în străinătate;

d) în cazul în care îndeplinește funcția de membru al biroului electoral al secției de votare sau de operator de calculator al biroului electoral al secției de votare ori asigură menținerea ordinii, votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea.

Art. 143 Centralizarea rezultatului votului

(1) După deschiderea urnelor și numărarea voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare întocmește procesul-verbal de consemnarea a rezultatului votului și îndeplinește celelalte atribuții, în conformitate cu art. 115 din prezentul cod.

(2) Birourile electorale județene, biroul electoral al Municipiului București, respectiv biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate centralizează rezultatele numărării voturilor pentru județul respectiv municipiul București în care funcționează și înaintează Biroului Electoral Central procesele-verbale privind centralizarea rezultatelor votării la nivelul unităților administrativ-teritoriale în care funcționează, procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, dosarele cuprinzând listele electorale permanente și tabelele utilizate în cadrul secțiilor de votare, după caz, precum și toate contestațiile și întâmpinările primite.

(3) Pe baza proceselor-verbale colectate de la secțiile de vot, birourile electorale menționate la alin. (1) întocmesc câte un proces-verbal privind voturile exprimate la nivelul județului, Municipiului București, respectiv al secțiilor de votare din străinătate.

(4) Procesul-verbal întocmit în baza alin. (3) cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzut în listele electorale existente în județ, Municipiul București, respectiv în străinătate, cu respectarea formulei: $pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3$, unde

a1) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale permanente, cu respectarea formulei:

$pct. a1 > = pct. b1$;

a2) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale suplimentare, cu respectarea formulei:

pct. a2 $\geq$ pct. b2;

a3) numărul total al alegătorilor potrivit extrasului de pe listele electorale permanente și suplimentare, cu respectarea formulei:

pct. a3 $\geq$ pct. B3;

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale existente, cu respectarea formulei: pct. b = pct. b1 + pct. b2 + pct. b3, unde:

b1) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală permanentă;

b2) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală suplimentară;

b3) numărul total al alegătorilor care au votat prin intermediul urnei speciale;

c) numărul buletinelor de vot primite, cu respectarea formulei:

pct. c $\geq$ pct. d + pct. e + pct. f + pct. g;

d) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;

e) numărul total al voturilor valabil exprimate, cu respectarea formulei:

pct. e $\leq$ [pct. b - (pct. f + pct. g)]; pct. e = suma voturilor valabil exprimate la pct. h;

f) numărul voturilor nule;

g) numărul voturilor albe;

h) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare competitor electoral;

i) numărul voturilor contestate;

j) expunerea pe scurt a întâmpinărilor, contestațiilor și a modului de soluționare a lor, precum și a contestațiilor înaintate Biroului Electoral Central;

(5) Procesul-verbal prevăzut la alin. (4), împreună cu procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, precum și cu toate contestațiile și întâmpinările primite de competența Biroului Electoral Central, formând un dosar sigilat, ștampilat și semnat de membrii biroului electoral județean, ai biroului electoral al municipiului București sau ai biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, însoțite de ștampila biroului electoral respectiv se înaintează cu pază înarmată la Biroul Electoral Central, în cel mult 48 de ore de la primirea ultimului proces-verbal de la birourile electorale ale secțiilor de votare.

(6) Biroul Electoral Central rezolvă contestațiile primite de la birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, după care încheie un proces-verbal care cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente [pct. a) $\geq$ pct. b1];

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne [pct. b) = pct. b1 + pct. b2 + pct. b3], din care:

b1 - numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale permanente;

b2 - numărul total al alegătorilor care au votat în altă secție de votare decât cea în care au fost arondați conform domiciliului, înscriși în lista electorală suplimentară;

b3 - numărul total al alegătorilor care au votat utilizând urna specială, înscriși în extrasul din listele electorale;

c) numărul total al voturilor valabil exprimate;

d) numărul total al voturilor nule;

e) numărul buletinelor de vot primite;

- f) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;
- g) numărul de voturi necesare pentru a fi ales Președinte al României;
- h) numărul total al voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare candidat;
- i) prenumele și numele candidatului care a îndeplinit condițiile art. 81 din Constituția României, republicată;
- j) prenumele și numele candidaților care vor participa la al doilea tur de scrutin, dacă este cazul.

(7) Procesul-verbal, pentru fiecare tur de scrutin, împreună cu procesele-verbale de constatare și centralizare a rezultatelor votării întocmite de birourile electorale județene, birourile electorale al municipiului București, biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate și birourile electorale ale secțiilor de votare, se înaintează cu paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne la Curtea Constituțională, în termen de 24 de ore de la înregistrarea ultimului dosar.

(4) La al doilea tur de scrutin, dispozițiile alin. (6) se aplică în mod corespunzător, urmând ca în procesul-verbal să fie trecute prenumele și numele candidatului a cărui alegere a fost constatată, în conformitate cu prevederile art. 81 alin. (3) din Constituția României, republicată.

Art.144 Rezultatele scrutinului prezidențial

(1) Este declarat ales candidatul care a întrunit, în primul tur de scrutin, majoritatea de voturi ale alegătorilor înscrși în listele electorale permanente.

(2) În cazul în care niciunul dintre candidați nu a întrunit majoritatea prevăzută la alin. (1), se organizează al doilea tur de scrutin, la care participă numai primii 2 candidați stabiliți în ordinea numărului de voturi obținute în primul tur. Este declarat ales candidatul care a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.

Art. 145 Organizarea celui de-al doilea tur de scrutin

(1) Al doilea tur de scrutin are loc la două săptămâni de la primul tur de scrutin, în aceleași secții de votare și circumscripții electorale, sub conducerea operațiunilor electorale de către aceleași birouri electorale și pe baza aceluiași liste de alegători de la primul tur.

(2) În al doilea tur de scrutin participă primii 2 candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi, valabil exprimate pe întreaga țară la primul tur. Confirmarea acestui număr se face de Curtea Constituțională în termen de 24 de ore de la primirea proceselor-verbale întocmite de către Biroul Electoral Central, prin aducerea la cunoștința publică a prenumelui și numelui celor 2 candidați care vor participa la cel de-al doilea tur de scrutin și a zilei votării stabilite potrivit alin. (1).

(3) Campania electorală pentru al doilea tur de scrutin începe de la data când s-a adus la cunoștința publică ziua votării.

Art. 146 Anularea alegerilor prezidențiale

(1) Prin derogare de la dispozițiile art. 231, alegerile prezidențiale pot fi anulate doar de către Curtea Constituțională.

(2) Anularea alegerilor prezidențiale se dispune în cazul în care votarea și stabilirea rezultatelor au avut loc prin fraudă de natură să modifice atribuirea mandatului sau, după caz, ordinea candidaților care pot participa la al doilea tur de scrutin. În această situație Curtea

Constituțională va dispune repetarea turului de scrutin în a doua duminică de la data anulării alegerilor.

(3) Cererea de anulare a alegerilor se poate face de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale și de candidații care au participat la alegeri, în termen de cel mult 3 zile de la închiderea votării. Cererea trebuie motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază.

(4) Soluționarea cererii de către Curtea Constituțională se face până la data prevăzută de lege pentru aducerea la cunoștința publică a rezultatului alegerilor.

CAPITOLUL II

ALEGEREA MEMBRILOR DIN ROMÂNIA ÎN PARLAMENTUL EUROPEAN

Art. 147 Reprezentarea României în Parlamentul European

Reprezentarea României în Parlamentul European se face potrivit prevederilor art. 9 și 24 din Actul privind condițiile de aderare și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană din Tratatul dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005, ratificat prin Legea nr. 157/2005.

Art. 148 Tipul de scrutin

Membrii Parlamentului European se aleg prin scrutin de tip listă, potrivit principiului reprezentării proporționale.

Art. 149 Durata mandatului membrilor Parlamentului European

Mandatul membrilor din România în Parlamentul European este de 5 ani.

Art. 150 Candidaturile

(1) Listele de candidați și candidaturile independente pentru Parlamentul European se depun la Biroul Electoral Central, cel mai târziu cu 45 de zile înainte de data alegerilor, conform dispozițiilor capitolului VII din partea generală a prezentului cod.

(2) Pot propune liste de candidați numai partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, alianțele politice și alianțele electorale constituite în condițiile prezentului cod. De asemenea, persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute de Constituția României și de prezentul cod pot depune propria candidatură independentă.

(3) Pentru a fi înregistrate la Biroul Electoral Central, listele de candidați propuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau alianțele electorale trebuie să fie însoțite *de o listă cuprinzând cel puțin 100.000 de susținători*, iar candidaturile independente trebuie să fie însoțite de o listă cuprinzând cel puțin *50.000 de susținători*.

Art. 151 Dreptul de a fi ales al cetățenilor Uniunii Europene

(1) În completarea condițiilor generale privind candidatura, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, în sensul art. 20 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare, care au reședința sau domiciliul pe teritoriul României, au drept de vot și de a fi aleși ca membri din România în Parlamentul European, în aceleași condiții ca și cetățenii români, sub rezerva îndeplinirii cerințelor prezentului cod.

(2) Propunerea de candidatură sau cererea de admitere a candidaturii independente a cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, trebuie să fie însoțită, pe lângă documentele prevăzute la art. 67, după caz, de o declarație pe propria răspundere care să precizeze următoarele:

a) cetățenia, data și locul nașterii, ultima adresă în statul membru de origine, adresa de domiciliu sau de reședință din România;

b) faptul că nu mai candidează la alegerile pentru Parlamentul European într-un alt stat membru al Uniunii Europene;

c) faptul că nu a fost decăzut din dreptul de a fi ales în statul membru de origine în baza unei hotărâri judecătorești individuale sau a unei decizii administrative, sub condiția ca aceasta din urmă să facă obiectul unor căi de atac;

d) colectivitatea locală ori circumscripția din statul al cărui cetățean este unde a fost înscris ultima dată în lista electorală.

(3) Declarația prevăzută la alin. (2) se află sub incidența art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Modelul declarației prevăzute la alin. (2) se stabilește de Guvern, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Administrației și Internelor și a Autorității Electorale Permanente.

(5) În termen de 24 de ore de la admiterea candidaturii persoanei eligibile comunitar, Biroul Electoral Central transmite Autorității Electorale Permanente un exemplar al dosarului de candidatură al acesteia.

(6) Autoritatea Electorală Permanentă îndeplinește formalitățile necesare acceptării candidaților declarați aleși în Parlamentul European.

Art. 152 Stabilirea ordinii listelor de candidați și a candidaturilor independente pe buletinele de vot

(1) Pentru stabilirea numărului de ordine de pe buletinele de vot a listelor de candidați depuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale, precum și a candidaților independenți, se procedează astfel:

a) în prima etapă, listele de candidați ale partidelor politice, ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, ale alianțelor politice și alianțelor electorale, care au membri în Parlamentul European, se înscriu în patrulele buletinului de vot în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de președintele Biroului Electoral Central; lista primului partid, primei alianțe politice, primei alianțe electorale, primei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale extras/extrase din urnă se imprimă în patrulele cu numărul de ordine 1; lista celui de-al doilea partid politic, celei de-a doua alianțe politice, celei de-a doua alianțe electorale, celei de-a doua organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale extras/extrase se imprimă în patrulele cu numărul de ordine 2. Imprimarea continuă până la epuizarea listelor de candidați ale tuturor partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, precum și ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au membri în Parlamentul European;

b) în etapa a doua, listele de candidați ale partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, precum și ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite care nu au membri în Parlamentul European se imprimă în următoarele patrulele ale buletinului de vot, în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de președintele Biroului Electoral Central;

c) în etapa a treia, candidații independenți se vor înscrie pe buletinul de vot, în partea finală a acestuia, în ordinea înregistrării candidaturilor.

(2) Tragerea la sorți se face de către președintele Biroului Electoral Central, în termen de 3 zile de la data rămânării definitive a candidaturilor, în prezența câte unui reprezentant al tuturor competitorilor electorali. Data, locul și ora tragerii la sorți vor fi afișate la sediul Biroului Electoral Central, cu 24 de ore înainte. Absența unui reprezentant al unui competitor electoral nu determină nulitatea tragerii la sorți.

Art. 153 Exercițarea dreptului de vot la alegerile pentru Parlamentul European

(1) Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în altă localitate decât cea de domiciliu își pot exercita dreptul de vot la orice secție de votare, fiind înscriși de către președintele biroului electoral al secției de votare în listele electorale suplimentare.

(2) Membrii biroului electoral al secției de votare și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea și sunt înscriși în listele electorale suplimentare.

(3) Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în străinătate votează la orice secție de votare organizată în străinătate și sunt înscriși în listele electorale suplimentare.

(4) Alegătorii resortisanți care își exercită dreptul de vot prin intermediul urnei speciale sunt înscriși în listele electorale suplimentare.

(5) În listele electorale suplimentare sunt trecuți și alegătorii care se prezintă la vot și fac dovada cu actul de identitate că domiciliază în raza teritorială a secției de votare respective, însă au fost omiși din lista electorală permanentă sau din copia de pe aceasta existentă la secția de votare.

(6) Dispozițiile alin. (1)-(4) se aplică în mod corespunzător în cazul alegătorilor comunitari.

Art. 154 Centralizarea rezultatului votului

(1) Birourile electorale județene, biroul electoral al Municipiului București, respectiv biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate centralizează procesele-verbale primite din partea birourilor electorale ale secțiilor de vot.

(2) Pe baza proceselor-verbale colectate de la secțiile de vot, birourile electorale menționate la alin. (1) întocmesc câte un proces-verbal privind voturile exprimate la nivelul județului, Municipiului București, respectiv al secțiilor de votare din străinătate.

(3) Procesul-verbal întocmit în baza alin. (2) cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzut în listele electorale existente în județ, Municipiul București, respectiv în străinătate, cu respectarea formulei: $pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3$, unde

a1) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale permanente, cu respectarea formulei:

$pct. a1 \geq pct. b1$;

a2) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale suplimentare, cu respectarea formulei:

$pct. a2 \geq pct. b2$;

a3) numărul total al alegătorilor potrivit extrasului de pe listele electorale permanente și suplimentare, cu respectarea formulei:

$pct. a3 \geq pct. B3$;

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale existente, cu respectarea formulei: $\text{pct. b} = \text{pct. b1} + \text{pct. b2} + \text{pct. b3}$, unde:

b1) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală permanentă;

b2) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală suplimentară;

b3) numărul total al alegătorilor care au votat prin intermediul urnei speciale;

c) numărul buletinelor de vot primite, cu respectarea formulei:

$\text{pct. c} \geq \text{pct. d} + \text{pct. e} + \text{pct. f} + \text{pct. g}$;

d) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;

e) numărul total al voturilor valabil exprimate, cu respectarea formulei:

$\text{pct. e} \leq [\text{pct. b} - (\text{pct. f} + \text{pct. g})]$; pct. e = suma voturilor valabil exprimate la pct. h;

f) numărul voturilor nule;

g) numărul voturilor albe;

h) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare competitor electoral;

i) numărul voturilor contestate;

j) expunerea pe scurt a întâmpinărilor, contestațiilor și a modului de soluționare a lor, precum și a contestațiilor înaintate Biroului Electoral Central;

(4) Procesele-verbale menționate la alin. (3) sunt transmise Biroului Electoral Central.

(5) Birourile electorale județene, respectiv cel al Municipiului București, predau, pe bază de proces-verbal, tribunalelor județene, respectiv Tribunalului București buletinele de vot nule și cele contestate, precum și celelalte documente și materiale deținute, care nu sunt predate Biroului Electoral Central.

(6) Biroul Electoral Central rezolvă contestațiile primite de la birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, după care încheie un proces-verbal care cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente $[\text{pct. a}] \geq \text{pct. b1}$;

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne $[\text{pct. b}] = \text{pct. b1} + \text{pct. b2} + \text{pct. b3}$, din care:

b1 - numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale permanente;

b2 - numărul total al alegătorilor care au votat în altă secție de votare decât cea în care au fost arondați conform domiciliului, înscriși în lista electorală suplimentară;

b3 - numărul total al alegătorilor care au votat utilizând urna specială, înscriși în extrasul din listele electorale;

c) numărul total al voturilor valabil exprimate;

d) numărul total al voturilor nule;

e) numărul buletinelor de vot primite;

f) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;

g) numărul total al voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare listă de candidați, respectiv de fiecare candidat independent;

(7) Biroul Electoral Central predă Autorității Electorale Permanente dosarele cuprinzând listele electorale utilizate în cadrul secțiilor de votare, îndosariate pe secții de votare și pe tipuri de liste. La sesizarea partidelor politice, a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice, alianțelor electorale și a candidaților independenți care participă la alegeri, făcută în cel mult 15 zile de la data validării rezultatului alegerilor și însoțită de probele pe care se întemeiază, Autoritatea Electorală Permanentă verifică listele electorale utilizate în cadrul secțiilor de votare la care se referă sesizarea, în vederea descoperirii cazurilor în care o persoană a votat fără a avea drept de vot sau a votat de mai multe ori în aceeași zi de referință. Termenul de verificare a listelor electorale utilizate în cadrul secțiilor de votare este de 6 luni de la primirea acestora. În situația în care Autoritatea Electorală Permanentă descoperă indicii privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 387 din Codul penal, aceasta sesizează organele de urmărire penală competente.

(8) La expirarea termenului prevăzut la alin. (7) pentru verificarea listelor electorale utilizate în cadrul secțiilor de votare, Autoritatea Electorală Permanentă asigură arhivarea lor electronică de către un furnizor de servicii de arhivare electronică, conform Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică.

Art. 155 Atribuirea mandatelor de membru în Parlamentul European

(1) Pentru partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale, pragul electoral de atribuire a mandatelor reprezintă 5% din totalul voturilor valabil exprimate, la nivel național.

(2) Coeficientul electoral național reprezintă partea întreagă a raportului dintre numărul total de voturi valabil exprimate și numărul de mandate de parlamentari europeni ce revin României. Candidaților independenți li se pot atribui mandate dacă au obținut, fiecare în parte, un număr de voturi valabil exprimate cel puțin egal cu coeficientul electoral național.

(3) Atribuirea mandatelor de parlamentar european se face, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1) și (2), de către Biroul Electoral Central, după cum urmează:

a) în prima etapă, Biroul Electoral Central calculează pragul electoral și coeficientul electoral național și stabilește, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi valabil exprimate, lista partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice, alianțelor electorale și candidaților independenți cărora li se pot repartiza mandate;

b) în etapa a doua, se repartizează mandatele la nivelul circumscripției naționale pentru listele selectate în condițiile prevăzute la lit. a) prin metoda d'Hondt. Metoda d'Hondt de repartizare a mandatelor constă în împărțirea voturilor valabil exprimate pentru fiecare listă și candidat independent, selectate în condițiile prevăzute la lit. a), la 1, 2, 3, 4... până la numărul total de mandate de repartizat, și ierarhizarea acestor cături în ordine descrescătoare. Numărul de mandate repartizate fiecărei liste în parte corespunde cu numărul total de caturi aferente fiecărei liste cuprinse în șirul ordonat, până la repartizarea tuturor mandatelor;

c) candidatului independent căruia i-ar reveni cel puțin un mandat i se repartizează un singur mandat, indiferent de câte mandate au rezultat din calcul. În acest caz, repartizarea celorlalte mandate se face în continuare, pentru liste sau candidați independenți, cu respectarea condițiilor prevăzute la lit. a) și b).

(4) Procesul-verbal, întocmit potrivit legii, se semnează de către președinte sau de locuitorul acestuia și de ceilalți membri ai Biroului Electoral Central, în prezența cărora a fost întocmit. Lipsa semnăturii unor membri ai birourilor nu afectează valabilitatea procesului-verbal și a alegerilor. Președintele menționează motivele care au împiedicat semnarea.

(5) Biroul Electoral Central înmânează candidaților aleși un certificat constatator al alegerii.

(6) Candidații înscrși în liste, care nu au fost aleși, rămân pe listele respective în ordinea în care au fost înscrși.

(7) În caz de vacanță a mandatelor membrilor din România în Parlamentul European, survenită ca urmare a demisiei, a pierderii drepturilor electorale, a incompatibilității cu calitatea de parlamentar european sau a decesului, mandatele pentru locurile vacante sunt atribuite următorilor pe listele de candidați, în ordinea în care au fost înscrși pe aceste liste, dacă până la data validării pentru ocuparea locurilor vacante partidele sau formațiunile politice pe listele cărora au candidat confirmă, în scris, că aparțin acestora.

(8) Vacantarea mandatelor membrilor din România în Parlamentul European, survenită ca urmare a unei înțelegeri prealabile privind demisia sau renunțarea la această funcție, este considerată nulă. Înțelegerea prealabilă privind renunțarea la funcția de membru din România în Parlamentul European nu poate constitui motiv de vacanță a funcției.

Art. 156 Validarea și publicarea rezultatului alegerilor

(1) După atribuirea mandatelor, Biroul Electoral Central validează rezultatul alegerilor și dispune publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În cel mult 15 zile de la validarea mandatelor, membrii din România în Parlamentul European sunt obligați să își declare averea și interesele la Agenția Națională de Integritate, folosind formularele prevăzute de anexa la Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare. Declarațiile de avere și de interese se afișează pe pagina de internet a Agenției Naționale de Integritate și se actualizează anual.

Art. 157 Incompatibilități

(1) Fără a aduce atingere incompatibilităților prevăzute de Actul din 1976 privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, cu modificările ulterioare, calitatea de membru al Parlamentului European este incompatibilă cu calitatea de deputat sau senator în Parlamentul României, de membru al Guvernului României, cu funcțiile prevăzute la art. 81 și 82 din cartea I titlul IV cap. III secțiunea a 2-a din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, sau cu funcții echivalente din statele membre ale Uniunii Europene.

(2) În termen de 30 de zile de la data validării rezultatului alegerilor pentru Parlamentul European, persoanele aflate în situația de incompatibilitate trebuie să opteze între mandatul de parlamentar european și funcția care generează incompatibilitatea, demisionând din una dintre aceste funcții.

(3) După expirarea termenului prevăzut la alin. (2), dacă apare sau continuă să existe un caz de incompatibilitate cu funcțiile prevăzute la art. 81 și 82 din cartea I titlul IV cap. III secțiunea a 2-a din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare, persoanele aflate în incompatibilitate sunt considerate demisionate din funcția de parlamentar european. Demisia se constată prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se comunică Parlamentului European.

(4) Agenția Națională de Integritate constată cazurile de incompatibilitate între mandatul de parlamentar european și funcțiile prevăzute la alin. (1) și le comunică Autorității Electorale Permanente în termen de 15 zile de la constatare.

(5) După caz, Autoritatea Electorală Permanentă notifică Parlamentului European cazurile de incompatibilitate prevăzute de art. 7 alin. (1) și (2) din Actul din 1976, în care se regăsesc membrii din România în Parlamentul European, sau constată, potrivit alin. (3), demisia persoanelor aflate în incompatibilitate.

(6) Cu excepția cazurilor prevăzute de alin. (3), constatarea încetării mandatului de parlamentar european se face conform Actului din 1976 și Regulamentului de procedură al Parlamentului European.

CAPITOLUL III

ALEGEREA MEMBRILOR SENATULUI ȘI AI CAMEREI DEPUTAȚILOR

Art. 158 Tipul de scrutin

Senatorii și deputații se aleg prin scrutin de tip listă, potrivit principiului reprezentării proporționale.

Art. 159 Mandatul

Mandatul senatorilor și deputaților începe odată cu depunerea jurământului și durează până la întrunirea Camerei Deputaților, respectiv a Senatului, alese cu ocazia următoarelor alegeri parlamentare, în condițiile art. 63 din Constituția României, sau până la încetarea mandatului ca urmare a demisiei, decesului sau a altor cauze prevăzute de legislația în vigoare.

Art. 160 Circumscripțiile electorale

(1) Reprezintă circumscripții electorale județele României, municipiul București și circumscripția specială Diaspora, conform Anexei nr. 7 la prezentul cod.

(2) Senatorii și deputații de la nivelul fiecărei circumscripții sunt desemnați potrivit normei de reprezentare prevăzute la art. 156.

Art. 161 Norma de reprezentare

(1) Norma de reprezentare pentru alegerea Camerei Deputaților *este de un deputat la 100.000 de locuitori* ai fiecărei circumscripții electorale.

(2) Norma de reprezentare pentru alegerea Senatului *este de un senator la 200.000 de locuitori ai fiecărei circumscripții electorale*.

(3) Numărul locuitorilor care se iau în calcul este conform populației după domiciliu, raportat de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului precedent anului în care au loc alegeri la termen.

(4) Numărul de mandate pentru Senat, respectiv pentru Camera Deputaților se determină prin raportarea numărului de locuitori al fiecărei circumscripții electorale la normele de reprezentare prevăzute la alin. (1)-(2), la care se adaugă un mandat de senator, respectiv de deputat, pentru ceea ce depășește jumătatea normei de reprezentare, fără ca numărul mandatelor de senator dintr-o circumscripție electorală să fie mai mic de 1, iar cel de deputat, mai mic de 3.

(5) Numărul de mandate pentru Senat, respectiv pentru Camera Deputaților, pe fiecare circumscripție în parte, este stabilit pe baza datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, emisă până la data de 31 iulie a anului precedent anului organizării alegerilor parlamentare la termen. În cazul organizării alegerilor parlamentare anticipate, va fi luat în calcul numărul de mandate stabilit prin ultima hotărâre a Autorității Electorale Permanente cu acest obiect.

(6) Cu titlu de excepție, în Circumscripția nr. 43 din Anexa nr. 7 la prezentul Cod, pentru cetățenii români din afara granițelor țării, va avea un număr de senatori și deputați proporțional cu numărul de cetățeni români cu domiciliul sau reședința în străinătate, stabilit la 1 ianuarie a anului precedent anului cu alegeri parlamentare, număr comunicat de Ministerul Afacerilor Interne. Numărul de mandate alocat Circumscripției nr. 43 va fi actualizat la fiecare alegere de Autoritatea Electorală Permanentă.

Art. 162 Atribuții speciale ale Biroului Electoral Central în cazul alegerilor parlamentare

(1) În completarea atribuțiilor prevăzute la art.49, Biroul Electoral Central exercită și următoarele atribuții cu ocazia alegerilor parlamentare:

a) stabilește, pe baza proceselor-verbale transmise de birourile electorale județene sau de către biroul electoral al municipiului București, lista partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit pragul electoral, precum și lista celor care nu au întrunit pragul electoral și comunică birourilor electorale județene sau către biroul electoral al municipiului București și da publicității, în termen de 24 de ore de la constatare, aceste liste;

b) stabilește, la nivel național, numărul de mandate ce revin în fiecare circumscripție electorală fiecărui competitor politic care participă în alegeri în condițiile prezentului cod;

c) atestă atribuirea unui mandat de deputat organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a întrunit condițiile prevăzute la art. 96 și eliberează certificatul doveditor deputatului desemnat pe această bază;

d) îndeplinește orice alte atribuții speciale prevăzute în prezentul cod.

Art. 163 Candidaturile

(1) Listele de candidați și candidaturile independente pentru Senat și Camera Deputaților se depun cel mai târziu cu 45 de zile înainte de data alegerilor, conform dispozițiilor capitolului VII din partea generală a prezentului cod.

(2) În aceeași circumscripție electorală, un partid politic, o alianță politică sau o alianță electorală poate propune, pentru fiecare dintre Camerele Parlamentului, numai o singură listă de candidați. Partidele politice membre ale unei alianțe politice sau alianțe electorale pot participa la alegeri la nivelul tuturor circumscripțiilor electorale numai pe listele alianței. Un partid nu poate face parte decât dintr-o singură alianță politică sau alianță electorală.

(3) O persoană poate candida fie pentru un mandat de deputat, fie pentru un mandat de senator și numai într-o singură circumscripție electorală.

(4) Candidaturile depuse cu încălcarea dispozițiilor prezentului articol sunt nule de drept. Nulitatea se constată prin hotărâre a biroului electoral județean sau, după caz, a Biroului Electoral Central.

(5) Pentru a fi înregistrate la biroul electoral județean, listele de candidați propuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau alianțele electorale trebuie să fie însoțite de o listă cuprinzând un număr de susținători egal cu cel puțin 0,5% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul Electoral cu adresa de domiciliu sau reședință în circumscripția respectivă, fără ca numărul acestora să fie mai mic de 1.000 de alegători, pot depune liste de candidați în respectiva circumscripție.

(6) Pentru a fi înregistrate la biroul electoral județean, candidaturile independente trebuie să fie însoțite de o listă cuprinzând un număr de susținători egal cu cel puțin 0,25% din numărul total al alegătorilor înscrși în Registrul Electoral cu adresa de domiciliu sau reședință în circumscripția respectivă, fără ca numărul acestora să fie mai mic de 500 de alegători.

(7) Pentru a fi înregistrate la Biroul Electoral Central, listele de candidați propuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau alianțele electorale trebuie să fie însoțite de o listă cuprinzând cel puțin 100.000 de susținători, iar candidaturile independente trebuie să fie însoțite de o listă cuprinzând cel puțin 50.000 de susținători.

(8) Prin excepție de la prevederile alin.(3) a art. 66 și art.67 alin.(2), dosarul de candidatură poate conține copii ale actului de identitate sau ale pașapoartelor candidaților, sub condiția anulării de drept a candidaturii în cazul în care candidații nu depun la Biroul Electoral Central, până în preziua alegerilor, dovada domiciliului în țară, potrivit art. 16 (3) din legea fundamentală și prevederilor prezentului cod.

Art. 164 Stabilirea ordinii listelor de candidați și a candidaturilor independente pe buletinele de vot

(1) Ordinea în care se înscriu listele de candidați și candidaturile independente pe buletinul de vot se stabilește de biroul electoral județean, după cum urmează:

a) în prima etapă se trag la sorți partidele politice parlamentare, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Parlament, precum și alianțele politice sau alianțele electorale ce cuprind partide politice parlamentare, care au depus liste de candidați;

b) în a doua etapă se trag la sorți partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale, altele decât cele prevăzute la lit. a), care au depus liste de candidați;

c) în a treia etapă se trag la sorți organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, altele decât cele prevăzute la lit. a), care au depus lista de candidați la Biroul Electoral Central;

d) candidații independenți se vor înscrie pe buletinul de vot, în partea finală a acestuia, în ordinea înregistrării candidaturilor.

(2) Tragerea la sorți se face de către președintele biroului electoral județean sau al biroului electoral al municipiului București, după caz, în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a candidaturilor, în prezența câte unui reprezentant al tuturor competitorilor electorali din respectiva circumscripție. Data, locul și ora tragerii la sorți vor fi afișate la sediul biroului electoral județean sau al biroului electoral al municipiului București, cu 24 de ore înainte. Absența unui reprezentant al unui competitor electoral nu determină nulitatea tragerii la sorți.

Art. 165 Exercițarea dreptului de vot la alegerile parlamentare

(1) Alegătorii votează numai la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își au domiciliul ori reședința, conform prezentului cod.

(2) În cazul în care, în ziua votării, alegătorii se află în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripții electorale, aceștia pot vota la orice secție de votare din cadrul circumscripției electorale unde își au domiciliul sau reședința.

Art. 166 Procesele verbale pe circumscripție

(1) Biroul electoral județean, de la nivelul fiecărei circumscripții încheie, separat, câte un proces-verbal pentru Senat și pentru Camera Deputaților privind toate operațiunile electorale, centralizarea voturilor, constatarea rezultatului alegerilor și atribuirea mandatelor.

(2) Procesul-verbal cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzuți în listele electorale din circumscripția electorală, cu respectarea formulei: $\text{pct. a} = \text{pct. a1} + \text{pct. a2} + \text{pct. a3}$;

a1) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale permanente, cu respectarea formulei:

$\text{pct. a1} \geq \text{pct. b1}$;

a2) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale suplimentare, cu respectarea formulei:

$\text{pct. a2} \geq \text{pct. b2}$;

a3) numărul total al alegătorilor potrivit extrasului de pe listele electorale permanente și suplimentare, cu respectarea formulei:

$\text{pct. a3} \geq \text{pct. b3}$;

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale din circumscripția electorală, cu respectarea formulei:

$\text{pct. b} = \text{pct. b1} + \text{pct. b2}$

b1) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale permanente;

b2) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale suplimentare;

b3) numărul total al alegătorilor care au votat prin intermediul urnei speciale;

c) numărul buletinelor de vot primite, cu respectarea formulei:

$\text{pct. c} \geq \text{pct. d} + \text{pct. e} + \text{pct. f} + \text{pct. g}$;

d) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;

e) numărul total al voturilor valabil exprimate, cu respectarea formulei:

$\text{pct. e} \leq [\text{pct. b} - (\text{pct. f} + \text{pct. g})]$; pct. e = suma voturilor valabil exprimate la pct. h;

f) numărul voturilor nule;

g) numărul voturilor albe;

h) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare listă de candidați și candidat independent;

i) modul de atribuire a mandatelor, potrivit art. 167, prenumele și numele candidaților aleși, precum și, după caz, partidul politic, alianța politică sau alianța electorală care i-a propus;

j) mandatele ce nu au putut fi atribuite la nivelul circumscripției electorale, precum și voturile valabil exprimate ce urmează a fi însumate, potrivit art. 167, pe întreaga țară;

k) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor, contestațiilor și hotărârilor luate de biroul electoral.

(3) Procesele-verbale întocmite de biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării cuprind, pe lângă elementele prevăzute la alin. (2), următoarele date:

a) numărul total al alegătorilor, potrivit listelor electorale pentru votul prin corespondență;

b) numărul total al alegătorilor care au votat prin corespondență, înscriși în listele electorale pentru votul prin corespondență;

c) numărul plicurilor exterioare expediate;

d) numărul plicurilor exterioare sau interioare anulate.

(4) Procesul-verbal, împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare și de la oficiile electorale, după caz, formând un dosar, încheiat, sigilat, stampilat și semnat de membrii biroului electoral, se înaintează, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, la Biroul Electoral Central, în termen de cel mult 48 de ore de la primirea comunicării Biroului Electoral Central referitoare la desfășurarea, pe circumscripții electorale, a mandatelor repartizate centralizat la nivel național.

(5) Buletinele de vot întrebuițate trebuie păstrate în deplină siguranță, ambalate, sigilate și etichetate, pe fiecare secție de votare, la birourile electorale de circumscripție și la sediile misiunilor diplomatice, respectiv ale oficiilor consulare, până la data publicării rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 167 Praguri și atribuirea mandatelor

(1) După primirea dosarelor prevăzute la art. 166, biroul electoral din fiecare circumscripție încheie, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, câte un proces-verbal cuprinzând totalizarea voturilor valabil exprimate pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală și candidat independent, pe care îl înaintează în termen de 24 de ore la Biroul Electoral Central.

(2) După primirea proceselor-verbale încheiate de către birourile electorale ale circumscripțiilor, potrivit alin. (1), Biroul Electoral Central stabilește partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care îndeplinesc și nu îndeplinesc pragul electoral, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților. Pragul electoral reprezintă numărul minim necesar de voturi valabil exprimate pentru reprezentarea parlamentară, calculat după cum urmează:

a) 5% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național sau 20% din totalul voturilor valabil exprimate în cel puțin 4 circumscripții electorale pentru toți competitorii electorali;

b) în cazul alianțelor politice și alianțelor electorale, la pragul de 5% prevăzut la lit. a) se adaugă, pentru al doilea membru al alianței, 3% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară și, pentru fiecare membru al alianței, începând cu al treilea, câte un singur procent din voturile valabil exprimate în toate circumscripțiile electorale, fără a se putea depăși 10% din aceste voturi.

(3) Pragul electoral este egal cu numărul întreg, fără zecimale, nerotunjit, rezultat din înmulțirea punctelor procentuale stabilite conform alin. (2) lit. a).

(4) După primirea de la Biroul Electoral Central a constatării cu privire la partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care întrunesc și care nu întrunesc pragul electoral, biroul electoral județean sau biroul electoral al municipiului București, procedează la atribuirea mandatelor de deputat, respectiv de senator. La lucrările efectuate de biroul electoral au dreptul să asiste candidații și persoanele acreditate.

(5) Atribuirea de mandate se face avându-se în vedere numai partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit pragul electoral prevăzut la alin. (2), în mod distinct pentru Senat și pentru Camera Deputaților, precum și candidații independenți care au obținut un număr de voturi cel puțin egal cu coeficientul electoral al circumscripției în care au candidat.

(6) Repartizarea și atribuirea mandatelor de deputat și de senator se fac în două etape: la nivelul fiecărei circumscripții electorale și la nivel național:

a) la nivelul circumscripției electorale, biroul electoral stabilește, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, coeficientul electoral al circumscripției, prin împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru toate listele de candidați ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale ce întrunesc condiția prevăzută la alin. (2) și pentru candidații independenți la numărul de deputați, respectiv de senatori, ce urmează să fie aleși în acea circumscripție; coeficientul electoral este numărul întreg, fără zecimale, nerotunjit, rezultat din această împărțire;

b) fiecărei liste i se repartizează atâtea mandate de câte ori coeficientul electoral al circumscripției electorale se include în voturile valabil exprimate pentru acea listă;

c) atribuirea mandatelor se face de biroul electoral județean sau de către biroul electoral al municipiului București, după caz, în ordinea înscrierii candidaților pe listă;

d) pentru candidații independenți se atribuie fiecăruia câte un mandat, dacă a obținut un număr de voturi valabil exprimate cel puțin egal cu coeficientul electoral pentru deputați sau pentru senatori, după caz; candidații independenți participă la repartizarea mandatelor numai în prima etapă, cea de la nivelul circumscripției; un candidat independent nu poate primi decât un singur mandat;

e) voturile rămase, adică cele neutilizate sau inferioare coeficientului electoral, obținute de listele de candidați ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale ce întrunesc condiția prevăzută la alin. (2), precum și mandatele ce nu au putut fi atribuite de biroul electoral județean sau de către biroul electoral al municipiului București, se comunică de acesta Biroului Electoral Central, pentru a fi repartizate centralizat.

(7) Biroul Electoral Central însumează, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, voturile neutilizate și pe cele inferioare coeficientului electoral de circumscripție din toate circumscripțiile electorale, pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care întrunește condiția prevăzută la alin. (2); numărul voturilor astfel obținute de fiecare partid politic, alianță politică și alianță electorală se împarte la 1, 2, 3, 4 etc., făcându-se atâtea operații de împărțire câte mandate nu au putut fi atribuite la nivelul circumscripțiilor electorale; valoarea zecimală a câtului obținut din aceste împărțiri se va trunchia după a 15-a zecimală, fără rotunjire; câturile rezultate din împărțire, indiferent de lista din care provin, se clasifică în ordine descrescătoare, până la concurența numărului de mandate neatribuite; cel mai mic dintre aceste câturi constituie coeficientul electoral național, pentru senatori și, separat, pentru deputați; fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice sau alianțe electorale i se repartizează atâtea mandate de deputați sau, după caz, de senatori, de câte ori coeficientul electoral național se cuprinde în numărul total al voturilor valabil exprimate pentru partidul politic, alianța politică sau alianța electorală respectivă, rezultat din însumarea națională a voturilor neutilizate și a celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție.

(8) Desfășurarea mandatelor repartizate pe circumscripții electorale se face de Biroul Electoral Central, după cum urmează:

a) pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, cărora le-au revenit mandate potrivit alin. (7), se împarte numărul voturilor neutilizate și al celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție, din fiecare circumscripție electorală, la numărul total al voturilor valabil exprimate pentru acel partid politic, acea alianță politică sau alianță electorală avut în vedere la repartizarea mandatelor naționale; rezultatul astfel obținut pentru fiecare circumscripție se înmulțește cu numărul de mandate convenite partidului, alianței politice, alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale; datele obținute se ordonează descrescător la nivelul țării și, separat, descrescător în cadrul fiecărei circumscripții; în circumscripțiile în care două sau mai multe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în urma calculelor făcute, nu pot fi departajate în vederea determinării repartitorului circumscripției respective, departajarea pentru ordonarea descrescătoare se va face având în vedere întâi numărul voturilor rămase neutilizate în respectiva circumscripție, apoi numărul de voturi valabil exprimate în cadrul circumscripției, apoi numărul voturilor valabil exprimate la nivel național, iar, în final, dacă niciunul din criteriile anterioare nu duce la departajare, prin tragere la sorți, organizată de Biroul Electoral Central; pentru fiecare circumscripție se iau în calcul primele partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în limita mandatelor ce au rămas de repartizat în circumscripția respectivă; ultimul număr din această operațiune reprezintă repartitorul acelei circumscripții; în continuare, se procedează la repartizarea mandatelor pe circumscripții în ordinea partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, precum și a circumscripțiilor din lista ordonată pe țară, astfel: primul număr din lista ordonată la nivel național se împarte la repartitorul circumscripției de la care provine, rezultând numărul de mandate ce îi revin în circumscripția respectivă; în continuare se procedează identic cu numerele următoare din lista ordonată la nivel național; în situația în care s-a epuizat numărul de mandate convenite unui partid politic, unei alianțe politice, unei alianțe electorale sau unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale ori dintr-o circumscripție electorală, operațiunea se continuă fără acestea; dacă numărul din lista ordonată la nivel național este mai mic decât repartitorul de circumscripție, se acordă un mandat;

b) în cazul în care nu este posibilă acordarea mandatelor în ordinea ce rezultă din aplicarea prevederilor lit. a), Biroul Electoral Central are în vedere circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cel mai mare număr de candidați sau un candidat, cărora nu li s-au atribuit mandate, iar dacă și astfel au rămas mandate neindividualizate pe circumscripții, circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cele mai multe voturi neutilizate ori cele mai multe voturi inferioare coeficientului electoral de circumscripție;

c) dacă după aplicarea prevederilor lit. a) și b) au mai rămas mandate nedesfășurate pe circumscripții, Biroul Electoral Central le stabilește pe baza acordului partidelor politice, alianțelor politice sau alianțelor electorale cărora li se cuvin aceste mandate, potrivit alin. (4), iar în lipsa unui acord, prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la încheierea operațiunilor anterioare.

(9) Mandatele desfășurate pe listele de candidați, potrivit alin. (8), se atribuie candidaților de către biroul electoral județean sau de către biroul electoral al municipiului București, în ordinea înscrierii acestora pe listă.

(10) Biroul electoral biroul electoral județean sau biroul electoral al municipiului București, eliberează certificatul doveditor al alegerii senatorilor și deputaților cărora li s-au atribuit mandate, în termen de 24 de ore de la încheierea fiecărei operațiuni de atribuire.

(11) În cazul în care organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale optează pentru depunerea aceleiași liste de candidați în toate circumscripțiile electorale, mandatul de deputat revine, în ordinea înscrierii, candidatului aflat pe lista organizației minorității naționale respective.

(12) Mandatul prevăzut la alin. (11) este atribuit la nivel național de către Biroul Electoral Central pentru fiecare minoritate națională în parte, conform art. 101, organizației minorității respective care a câștigat cele mai multe voturi valabil exprimate la nivel național.

(13) Candidații înscriși în liste care nu au fost aleși sunt declarați supleanți ai listelor respective. În caz de vacanță a mandatelor de senatori sau de deputați aleși pe liste de candidați, supleanții ocupă locurile devenite vacante, în ordinea în care sunt înscriși în liste, dacă, până la data validării mandatului pentru ocuparea locului vacant, partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale din partea cărora au candidat supleanții confirmă în scris, sub semnătura conducerii partidelor politice sau a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, că supleanții fac parte din partidul politic respectiv ori din organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Art. 168 Procesul-verbal al Biroului Electoral Central

(1) În cel mult 15 zile de la validarea mandatelor, membrii Senatului și Camerei Deputaților sunt obligați să își declare averea și interesele la Agenția Națională de Integritate, folosind formularele prevăzute de anexa la Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare. Declarațiile de avere și de interese se afișează pe pagina de internet a Agenției Naționale de Integritate și se actualizează anual.

Art. 169 Publicarea rezultatului alegerilor

Biroul Electoral Central publică rezultatele alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen util, pentru respectarea prevederilor art. 63 alin. (3) din Constituția României, republicată.

CAPITOLUL IV AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

SECȚIUNEA I ALEGEREA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Art. 170 Tipuri de scrutin pentru autoritățile administrației publice locale

(1) Prin autoritate publică locală se înțelege demnitatea publică exercitată de reprezentanți în consilii locale, consilii județene, primari și președinți ai consiliilor județene

(2) Consiliile locale și consiliile județene se aleg pe circumscripții electorale, pe baza scrutinului de listă, potrivit principiului reprezentării proporționale.

(3) Primarii comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și primarul general al municipiului București, precum și președinții consiliilor județene se aleg pe circumscripții electorale, prin scrutin uninominal.

(4) Viceprimarii, precum și vicepreședinții consiliilor județene se aleg prin vot indirect de către consiliile locale, respectiv consiliile județene, conform O.U.G. nr. 57/2019, privind Codul Administrativ

(5) Prevederile prezentului cod privitoare la consiliile locale și la primari, precum și cele privitoare la circumscripțiile electorale comunale, orașenești, municipale și de sector al municipiului București se aplică în mod corespunzător și Consiliului General al Municipiului București și primarului general al municipiului București, precum și circumscripției electorale a municipiului București, dacă nu se dispune altfel.

Art. 171 Exercițarea dreptului de vot la alegerile locale

Dreptul de vot se exercită numai în comuna, orașul, municipiul sau subdiviziunea administrativ-teritorială a municipiului în care alegătorul își are domiciliul sau reședința, după caz.

Art. 172 Dreptul de a fi ales la alegerile locale pentru cetățenii Uniunii Europene

(1) Cetățenii Uniunii Europene care au domiciliul sau reședința în România au dreptul de a alege și de a fi aleși în aceleași condiții ca și cetățenii români, cu îndeplinirea prevederilor prezentului cod.

(2) Cetățenii Uniunii Europene au dreptul de a fi aleși în funcția de consilier local și consilier județean, primar sau președinte al consiliului județean.

Art. 173 Limitări privitoare la domiciliul candidaților

(1) Pot candida numai persoanele care au domiciliul pe teritoriul unității administrativ-teritoriale în care urmează să fie alese.

(2) La sectoarele municipiului București pot candida și pot fi alese persoanele care au domiciliul în municipiul București, indiferent de sector.

Art. 174 Candidaturile la alegerile locale

(1) Candidaturile pentru consiliile locale și consiliile județene, precum și cele pentru primari și președinți ai consiliilor județene se propun de partidele politice sau alianțele politice constituite potrivit prezentului cod. Se pot depune candidaturi și de către alianțele electorale constituite în condițiile prezentului cod, de către organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale definite la art. 99, precum și candidaturi independente.

(2) În cazul în care listele de candidați cuprind cetățeni ai Uniunii Europene, în dreptul acestora se înscriu următoarele mențiuni: numele, prenumele, statul membru de origine, locul și data nașterii, adresa la care locuiesc în România, ocupația, profesia și apartenența politică, iar în cazul alianțelor, și alianța politică sau electorală care i-a propus.

(3) În cazul candidaturii unui cetățean al Uniunii Europene, declarația de acceptare a candidaturii cuprinde numele, prenumele, statul membru de origine, adresa din România, ocupația, profesia și apartenența politică, consimțământul expres al acestuia de a candida pentru funcția respectivă, precum și precizarea că întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a candida. Declarația de acceptare a candidaturii este însoțită de un document care atestă adresa din România, potrivit art. 39 alin. (4), sau de un document emis de Inspectoratul General pentru Imigrări.

(4) Odată cu depunerea candidaturii, pe lângă documentele necesare cetățenilor români, cetățenii Uniunii Europene prezintă un document care le atestă identitatea și o declarație pe propria răspundere, care cuprinde următoarele mențiuni:

a) că nu sunt lipsiți de dreptul de a candida în statul membru de origine, în urma unei hotărâri judecătorești penale sau civile definitive;

b) că nu dețin funcții în alt stat membru al Uniunii Europene, echivalente funcțiilor incompatibile în România cu statutul de ales local.

(5) În termen de 24 de ore de la depunerea candidaturii, biroul electoral de circumscripție respinge prin hotărâre toate propunerile de candidaturi care nu conțin în declarația pe propria răspundere mențiunea prevăzută la alin. (4) lit. a).

(6) O persoană poate candida pentru un singur consiliu local și un singur consiliu județean și numai pentru o singură funcție de primar sau de președinte al consiliului județean.

(7) O persoană poate candida în același timp pentru funcția de consilier local, de consilier județean, de primar sau de președinte al consiliului județean. O persoană poate candida în același timp pentru funcția de consilier local și de consilier județean.

(8) Numărul de candidați de pe fiecare listă poate fi mai mare decât numărul de consilieri stabilit potrivit O.U.G. nr. 57/2019, privind Codul administrativ, cu până la un sfert din numărul mandatelor; fracțiunile se întregesc la cifra 1, indiferent de mărimea acestora.

(9) Nu se admit liste de candidați independenți pentru funcția de consilier.

(10) Listele de candidați pentru consiliile locale sau județene în care există persoane care nu îndeplinesc condițiile legale pentru a putea candida se admit în parte, doar pentru acei candidați care îndeplinesc condițiile legale. În această situație, pozițiile ocupate de candidații admiși în lista de candidaturi se vor renumera corespunzător, candidații admiși ocupând locurile eliminate imediat superioare poziției din lista în care se află.

(11) În situația în care listele de candidați sunt admise numai parțial, partidele politice, alianțele electorale pot retrage lista în vederea completării până la data-limită de depunere.

(12) Listele care conțin un număr de candidați care îndeplinesc condițiile legale pentru a candida mai mare decât numărul legal, potrivit alin. (8), vor fi admise în parte, urmând a fi respinse ultimele propuneri de candidatură de pe listă și să se admită celelalte, în limita numărului legal de candidați.

Art.175 Atribuții suplimentare ale administrației electorale în cazul alegerilor locale

(1) Birourile electorale locale îndeplinesc, în completarea atribuțiilor prevăzute la art.53, și următoarele atribuții :

a) stabilesc, pe baza numărului de alegători înscrși în Registrul electoral și în listele electorale speciale, comunicat conform dispozițiilor art. 39, numărul de susținători necesar pentru depunerea candidaturilor partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidaturilor independente;

b) biroul electoral local totalizează voturile exprimate și stabilește rezultatul alegerilor pentru circumscripția electorală în care funcționează; eliberează consilierilor și primarului aleși certificatul doveditor al alegerii;

c) organizează, dacă este cazul, desfășurarea celui de-al doilea tur de scrutin pentru primari;

d) comunică date cu privire la alegeri și rezultatul acestora, prin biroul electoral județean, respectiv a municipiului București, Biroului Electoral Central și Guvernului și aduc la cunoștința populației din cuprinsul circumscripției electorale, prin orice mijloc de publicitate, rezultatul alegerilor;

(2) Birourile electorale județene precum respectiv biroul electoral al municipiului București îndeplinesc, după caz, în completarea atribuțiilor prevăzute la art. 51, și următoarele atribuții:

a) înregistrează listele de candidați și candidaturile independente pentru consiliile locale, precum și candidaturile pentru primar și constată rămânerea definitivă a acestora;

b) fac publicațiile și afișările necesare cu privire la listele de candidați și candidaturile independente pentru consilieri și la candidaturile pentru funcția de președinte al consiliului județean;

c) totalizează voturile exprimate pentru consiliul județean, pentru președintele consiliului județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București și pentru primarul general al municipiului București și stabilește rezultatul alegerilor;

d) organizează, dacă este cazul, desfășurarea celui de-al doilea tur de scrutin pentru președinții consiliului județean;

e) eliberează consilierilor județeni, respectiv președintelui consiliului județean și primarului general al municipiului București certificatul doveditor al alegerii, după care transmite judecătoriei ori tribunalului, după caz, în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri procesele-verbale și celelalte documente privind rezultatul alegerilor pentru consilieri, prevăzute la art. 185 alin. (5), în vederea validării mandatelor;

f) primesc de la birourile electorale locale de comună, de oraș, de municipiu, respectiv de sector al municipiului București, procesele-verbale conținând rezultatul alegerilor, centralizează rezultatele pe județ, pe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și pe candidați independenți și le dau publicității. Rezultatul centralizării datelor pe județ, respectiv pe municipiul București, se consemnează într-un proces-verbal care se transmite Biroului Electoral Central, potrivit prevederilor prezentului cod;

g) biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București totalizează voturile exprimate pentru consiliul județean, pentru președintele consiliului județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București și pentru primarul general al municipiului București și stabilește rezultatul alegerilor; eliberează consilierilor, respectiv președintelui consiliului județean și primarului general al municipiului București certificatul doveditor al alegerii, după care transmite tribunalului, în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri procesele-verbale și celelalte documente privind rezultatul alegerilor pentru consilieri, în vederea validării mandatelor;

h) realizează centralizarea numărului de liste complete depuse de partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, pe baza comunicării primite de la birourile electorale locale de comună, de oraș, de municipiu, respectiv de sector al municipiului București, și transmit Biroului Electoral Central situația centralizată, în termen de 24 de ore de la întocmire;

(3) Birourile electorale ale secțiilor de votare, îndeplinesc, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.55, următoarele atribuții :

a) numără voturile și consemnează rezultatul votării pentru circumscripțiile electorale pentru care s-a votat la secția respectivă, în mod distinct pentru consiliul local, pentru primar, respectiv primarul general al municipiului București, pentru consiliul județean și pentru președintele consiliului județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București;

(4) Biroul Electoral Central îndeplinește, pe lângă atribuțiile prevăzute la art. 49, și următoarele atribuții:

a) primește și soluționează orice contestație cu privire la organizarea și desfășurarea alegerii autorităților administrației publice locale, altele decât cele care, prin prezentul cod, sunt date în competența birourilor electorale de circumscripție sau a instanțelor judecătorești;

b) primește procesele-verbale întocmite de birourile electorale județene respectiv de biroul electoral al municipiului București, împreună cu procesele-verbale conținând rezultatul alegerilor, întocmite de birourile electorale locale comunale, orașenești, municipale și de sector al municipiului București; totalizează rezultatele la nivel național, pe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri și pe candidați independenți, separat pentru consiliile locale, consiliile județene, primari, precum și pentru președinții consiliilor județene și asigură publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, și în presă;

Art. 176 Numărul consilierilor locali

(1) Numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de numărul locuitorilor comunei, ai orașului sau ai municipiului, conform populației raportate, în funcție de domiciliu, de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului în care se organizează alegerile, după cum urmează:

Nr. crt.	Numărul locuitorilor comunei, ai orașului sau ai municipiului	Numărul consilierilor locali
0	1	2
1.	până la 1.500, inclusiv	9
2.	între 1.501 și 3.000, inclusiv	11
3.	între 3.001 și 5.000, inclusiv	13

4.	între 5.001 și 10.000, inclusiv	15
5.	între 10.001 și 20.000, inclusiv	17
6.	între 20.001 și 50.000, inclusiv	19
7.	între 50.001 și 100.000, inclusiv	21
8.	între 100.001 și 200.000, inclusiv	23
9.	între 200.001 și 400.000, inclusiv	27
10.	peste 400.000 cu excepția municipiului București	31

(2) Consiliul General al Municipiului București este compus din 55 de consilieri generali.

(3) Numărul membrilor consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București se stabilește în funcție de numărul locuitorilor sectoarelor respective, potrivit alin. (1).

Art.177 Numărul consilierilor județeni

(1) Numărul membrilor fiecărui consiliu județean se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de numărul locuitorilor județului, conform populației după domiciliu raportate de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului în care se organizează alegerile, după cum urmează:

Nr. crt.	Numărul locuitorilor județului	Numărul consilierilor județeni
0	1	2
1.	până la 350.000, inclusiv	30
2.	între 350.001 și 500.000	32
3.	între 500.001 și 650.000	34
4.	peste 650.000	36

Art.178 Dosarele electronice de candidatură

La alegerile pentru autoritățile administrației publice locale partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidații independenți vor putea opta să întocmească și să depună electronic, în condițiile legii, dosare de candidatură, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 67-70

Art. 179 Candidatura în aceeași circumscripție

O persoană nu poate accepta candidatura decât pentru o singură circumscripție electorală, cu excepția cazului în care candidatura se depune atât pentru un consiliu local, cât și pentru consiliul județean.

Art. 180 Lista susținătorilor

(1) Pentru fiecare candidat la funcția de primar și de președinte al consiliului județean și listă de candidați pentru consiliul local și pentru consiliul județean, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale trebuie să prezinte o listă de susținători, care trebuie să cuprindă minimum 0,5% din numărul total al alegătorilor înscrși în Registrul Electoral din localitatea, respectiv județul, pentru care candidează, dar nu mai puțin de 50 în cazul comunelor, de 250 în cazul localităților urbane de rangul II și III și de 1.000 în cazul județelor, municipiului București, sectoarelor municipiului București și localităților urbane de rangul I.

(2) Candidații independenți pentru funcția de primar, președinte al consiliului județean, consilier local sau consilier județean, trebuie să prezinte o listă de susținători, care trebuie să cuprindă minimum 0,25% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul Electoral din localitatea, respectiv județul, pentru care candidează, dar nu mai puțin de 50 în cazul comunelor, de 250 în cazul localităților urbane de rangul II și III și de 1.000 în cazul județelor, municipiului București, sectoarelor municipiului București și localităților urbane de rangul I.

Art. 181 Stabilirea ordinii pe buletinele de vot

(1) Pentru stabilirea numărului de ordine de pe toate buletinele de vot utilizate într-o circumscripție electorală pentru alegerea primarului și a consiliului local, pentru alegerea consiliului județean și a președintelui consiliului județean sau pentru alegerea Consiliului General al Municipiului București și a primarului general, după caz, se procedează astfel:

a) în prima etapă, candidaturile depuse de partidele politice care au ca membri cel puțin 7 senatori sau 10 deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și alianțele politice și alianțele electorale dintre acestea se înscriu în patruleterele buletinelor de vot în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de președintele biroului electoral de circumscripție, în prezența majorității membrilor acestuia;

b) în etapa a doua, candidaturile depuse de partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale, altele decât cele prevăzute la lit. a), se imprimă în următoarele patruletere ale buletinelor de vot, în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de președintele biroului electoral de circumscripție.

(2) Ordinea stabilită potrivit alin. (1) este valabilă în cazul tuturor buletinelor de vot utilizate pentru autoritățile administrației publice locale ce urmează a fi alese la nivelul circumscripției electorale respective.

(3) Pentru fiecare candidat independent, inclusiv pentru candidații independenți la funcția de primar și cea de președinte al consiliului județean, se imprimă un patruleter distinct în partea finală a buletinului de vot, în care aceștia sunt înscriși în ordinea înregistrării candidaturilor.

(4) Ordinea stabilită potrivit alin. (1)-(2) se comunică prefectului de către președintele biroului electoral județean, respectiv de către președinții birourilor electorale de comună, de oraș, de municipiu și de sector al municipiului București, în termen de 24 de ore de la efectuarea tragerii la sorți.

(5) Tragerea la sorți prevăzută la alin. (1) se face în prezența reprezentanților partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri care depun liste de candidați.

Art. 182 Numărarea voturilor și consemnarea rezultatelor

(1) După numărarea voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare încheie, separat pentru consiliul local, pentru consiliul județean, pentru primar, precum și pentru președintele consiliului județean, câte un proces-verbal, în două exemplare.

(2) În municipiul București, președintele biroului electoral al secției de votare încheie, după același model, și câte un proces-verbal pentru Consiliul General al Municipiului București și câte unul pentru primarul general al municipiului București.

(3) Procesul-verbal cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzut în listele electorale existente în secția de votare (pct. a = pct. a₁ + pct. a₂ + pct. a₃ + pct. a₄),

din care:

- 1.a₁) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale permanente (pct. a₁ ≥ pct. b₁);
 - 2.a₂) numărul total al alegătorilor potrivit copiei de pe lista electorală complementară (pct. a₂ ≥ pct. b₂);
 - 3.a₃) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale suplimentare (pct. a₃ ≥ pct. b₃);
 - 4.a₄) numărul total al alegătorilor în cazul cărora s-a folosit urna specială (pct. a₄ ≥ pct. b₄);
- b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale existente la secție (pct. b = pct. b₁ + pct. b₂ + pct. b₃ + pct. b₄),

din care:

- 1.b₁) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală permanentă;
 - 2.b₂) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în copia de pe lista electorală complementară;
 - 3.b₃) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale suplimentare;
 - 4.b₄) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, în cazul cărora s-a folosit urna specială;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate (pct. c ≤ pct. b - pct. d) (pct. c = suma voturilor valabil exprimate la pct. g);
- d) numărul voturilor nule;
- e) numărul buletinelor de vot primite (pct. e ≥ pct. c + pct. d + pct. f);
- f) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;
- g) numărul voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent pentru funcția de consilier, ori, după caz, numărul voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare candidat pentru funcția de primar, respectiv pentru funcția de președinte al consiliului județean;
- h) expunerea pe scurt a întâmpinărilor formulate și a modului de soluționare a acestora, precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral de circumscripție;
- i) numărul ștampilelor cu mențiunea "VOTAT"; se menționează dispariția uneia sau mai multor ștampile, dacă este cazul, precum și starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării.

(4) Procesele-verbale se semnează de președinte și de membrii biroului electoral al secției de votare și poartă ștampila de control. Semnăturile se pun în dreptul numelui și prenumelui și, după caz, al apartenenței politice, respectiv după indicarea denumirii abreviate a partidului politic pe care îl reprezintă.

(5) Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral nu are nicio influență asupra valabilității procesului-verbal și a alegerilor. Președintele menționează motivele care au împiedicat semnarea.

(6) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare li se eliberează, la cerere, de către președintele biroului electoral o copie de pe fiecare proces-verbal. Cererea trebuie formulată în scris înainte de întocmirea procesului-verbal.

Art.183 Constatarea rezultatelor

(1) După primirea dosarelor de la birourile electorale ale secțiilor de votare, biroul electoral local procedează la ordonarea acestora pe categorii de autorități ale administrației publice locale pentru care au avut loc alegeri.

(2) Dosarele conținând procesul-verbal cu rezultatul numărării voturilor pentru consiliul județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București, și celelalte documente prevăzute la art. 114 se predau locțiitorului președintelui biroului electoral local pe bază de proces-verbal care, împreună cu un alt membru al biroului, desemnat prin tragere la sorți efectuată de președintele biroului, le transportă sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne și le predă biroului electoral județean, respectiv biroului electoral al municipiului București.

(3) Predarea dosarelor către biroul electoral județean sau al municipiului București, după caz, se face pe bază de proces-verbal în care se consemnează, în mod obligatoriu, numărul de dosare prevăzute în procesul-verbal menționat la alin. (2) și numărul de dosare predate efectiv.

Art. 184 Totalizarea rezultatelor

(1) După primirea dosarelor conținând procesele-verbale cu rezultatul numărării voturilor de la toate birourile electorale ale secțiilor de votare și după soluționarea contestațiilor formulate, biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, procedează la totalizarea voturilor exprimate și la atribuirea mandatelor, în condițiile prezentului cod.

(2) În acest scop biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, consemnează, pe întreaga circumscripție, separat pentru fiecare listă de candidați sau candidați independenți, numărul de voturi obținute.

(3) Biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, însumează numărul de voturi obținute de fiecare candidat la funcția de primar, la funcția de primar general al municipiului București, respectiv la funcția de președinte al consiliului județean, după caz.

Art. 185 Procesele-verbale aferente alegerilor locale

(1) Biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, încheie separat câte un proces-verbal pentru consiliul local, pentru Consiliul General al Municipiului București ori pentru consiliul județean, după caz, respectiv pentru primar, pentru primarul general al municipiului București ori pentru președintele consiliului județean, după caz, privind toate operațiunile electorale, centralizarea voturilor, constatarea rezultatului alegerilor și atribuirea mandatelor.

(2) Procesul-verbal cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzuți în listele electorale din circumscripția electorală (pct. a = pct. a₁ + pct. a₂ + pct. a₃ + pct. a₄),

din care:

1.a₁) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale permanente (pct. a₁ ≥ pct. b₁);

2.a₂) numărul total al alegătorilor potrivit copiilor de pe listele electorale complementare (pct. a₂ ≥ pct. b₂);

3.a₃) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale suplimentare (pct. a₃ ≥ pct. b₃);

4.a₄) numărul total al alegătorilor în cazul cărora s-a folosit urna specială (pct. a₄ ≥ pct. b₄);

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale din circumscripția electorală (pct. b = pct. b₁ + pct. b₂ + pct. b₃ + pct. b₄),

din care:

1.b₁) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale permanente;

2.b₂) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în copiile de pe listele electorale complementare;

3.b₃) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale suplimentare;

4.b₄) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, în cazul cărora s-a folosit urna specială;

c) numărul total al voturilor valabil exprimate (pct. c ≤ pct. b - pct. d), (pct. c = suma voturilor valabil exprimate la pct. g);

d) numărul total al voturilor nule;

e) numărul buletinelor de vot primite (pct. e ≥ pct. c + pct. d + pct. f);

f) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;

g) numărul total al voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent pentru funcția de consilier, după caz, numărul total al voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare candidat pentru funcția de primar, de primar general al municipiului București, respectiv de președinte al consiliului județean;

h) numele și prenumele candidaților aleși pentru consiliul local, respectiv consiliul județean și Consiliul General al Municipiului București, partidul politic, alianța politică sau alianța electorală care i-a propus, respectiv mențiunea de candidat independent;

i) numele și prenumele primarului, ale primarului general al municipiului București, respectiv ale președintelui consiliului județean ales și partidul politic, alianța politică sau alianța electorală care l-a propus ori mențiunea de candidat independent;

j) expunerea pe scurt a întâmpinărilor și contestațiilor formulate și a hotărârilor pronunțate de biroul electoral. Hotărârile pronunțate de birourile electorale sunt definitive.

(3) Procesele-verbale se întocmesc în două exemplare și se semnează de către președinte și ceilalți membri ai biroului electoral și poartă ștampila acestuia.

(4) Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral nu are nicio influență asupra valabilității procesului-verbal. Președintele menționează motivele care au împiedicat semnarea.

(5) Un exemplar al procesului-verbal pentru consiliul local, pentru Consiliul General al Municipiului București și pentru primar, după caz, împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, formând câte un dosar, sigilat și semnat de președinte și de membrii biroului electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroului electoral județean, respectiv biroului electoral al municipiului București e, se înaintează sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, în cel mult 48 de ore, la judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, iar, pentru consiliul județean, pentru președintele consiliului județean, respectiv pentru primarul general al municipiului București, la tribunalul în a cărui rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, respectiv la Tribunalul București, după caz, în vederea validării mandatelor.

(6) Al doilea exemplar al procesului-verbal întocmit de biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu sau de sector al municipiului București se trimite, în termen de 24 de ore, la biroul electoral județean, respectiv la biroul electoral al municipiului București, după caz.

(7) La cerere, membrilor birourilor electorale biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu sau de sector al municipiului București ori reprezentanților partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care au depus listele de candidați, precum și candidaților independenți li se eliberează, în mod obligatoriu, de către președintele sau vicepreședintele biroului electoral o copie certificată de pe procesul-verbal respectiv. Cererea trebuie formulată în scris, înainte de întocmirea procesului-verbal.

(8) Biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu sau biroul electoral județean, după caz, eliberează certificatul doveditor al alegerilor consilierilor locali și primarului, respectiv consilierilor județeni.

(9) Pentru primarul general al municipiului București, precum și pentru membrii Consiliului General al Municipiului București, certificatele doveditoare ale alegerilor se eliberează de biroul electoral al municipiului București, iar pentru consilieri și pentru primarul de sector, de către biroul electoral local de sector.

(10) În cel mult 15 zile de la validarea mandatelor, consilierii locali, primarii, consilieri județeni, președinții consiliilor județene, primarul general al municipiului București, precum și membrii Consiliului General al municipiului București, sunt obligați să își declare averea și interesele la Agenția Națională de Integritate, folosind formularele prevăzute de anexa la Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare. Declarațiile de avere și de interese se afișează pe pagina de internet a Agenției Naționale de Integritate și se actualizează anual.

Art. 186 Repartizarea mandatelor

(1) Pentru repartizarea mandatelor de consilier, biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, stabilește pragul electoral al circumscripției, reprezentând 5% din numărul total al voturilor valabil exprimate în circumscripția respectivă. În cazul alianțelor politice sau alianțelor electorale, la pragul de 5% se adaugă pentru al doilea membru al alianței 2%. Pentru alianțele cu cel puțin 3 membri, pragul electoral este de 8%.

..

(2) Pragul electoral este egal cu numărul întreg, fără zecimale, nerotunjit, rezultat din înmulțirea punctelor procentuale stabilite conform alin. (1) cu numărul total al voturilor valabil exprimate într-o circumscripție electorală.

(3) Repartizarea mandatelor se face avându-se în vedere numai partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care au întrunit pragul electoral prevăzut la alin. (1) și candidații independenți care au întrunit coeficientul electoral prevăzut la alin. (4) lit. a).

(4) Repartizarea mandatelor de consilier se face astfel:

a) în prima etapă, biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, stabilește numărul de mandate ce revine fiecărei liste de candidați, precum și candidaților independenți, pe baza coeficientului electoral, care este egal cu numărul întreg, fără zecimale, nerotunjit, rezultat din împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru toate listele de candidați și pentru candidații independenți care au întrunit pragul electoral la numărul total de consilieri din circumscripția electorală respectivă; biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, repartizează fiecărei liste atâtea mandate de câte ori coeficientul electoral se include în numărul total al voturilor valabil exprimate pentru lista respectivă; de asemenea, este declarat ales candidatul independent care a obținut un număr de voturi cel puțin egal cu coeficientul electoral. Se consideră voturi neutilizate pentru fiecare listă de candidați a partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale voturile care au rămas după atribuirea mandatelor, precum și cele inferioare coeficientului electoral;

b) dacă unui partid politic, alianțe politice sau electorale ori unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri i-au revenit, pe baza coeficientului electoral, mai multe mandate decât candidații înscrși în listă, mandatele suplimentare primite vor fi disponibilizate și vor fi repartizate în etapa a II-a, conform prevederilor alin. (13)-(18);

c) în a doua etapă, biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, repartizează mandatele neatribuite, pe baza unui tabel cuprinzând partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit pragul electoral, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi neutilizate; mandatele neatribuite se repartizează partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, în ordinea înscrierii acestora în tabel, câte unul pentru fiecare partid politic, alianță politică și alianță electorală. Dacă nu se reușește repartizarea tuturor mandatelor, operațiunea se repetă până la epuizarea acestora. În situația în care una sau mai multe organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, alta decât cea maghiară, au întrunit pragul electoral, dar nu și coeficientul electoral, neobținând astfel în etapa I niciun mandat de consilier, la repartizarea mandatelor se aplică prevederile alin. (8).

(5) În situația în care una sau mai multe organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale întrunesc atât pragul electoral, cât și condiția privind coeficientul electoral, vor participa la repartizarea mandatelor atât în etapa I, cât și în cea de-a doua etapă, în limita voturilor rămase neutilizate, ca orice partid politic. Candidații independenți care au primit un număr de voturi valabil exprimate mai mic decât coeficientul electoral stabilit nu participă în etapa a II-a de repartizare a mandatelor de consilieri. Dacă unui partid politic, alianțe politice sau electorale i-au fost atribuite din prima etapă un număr de mandate egal cu numărul de candidaturi înscrise în listă, nu va mai participa la etapa a doua de repartizare a mandatelor chiar dacă are voturi neutilizate.

(6) Se consideră voturi neutilizate pentru fiecare listă de candidați a partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale voturile care au rămas după atribuirea mandatelor din prima etapă, precum și voturile valabil exprimate pentru partidele politice, alianțele politice sau electorale care, deși au întrunit pragul electoral, nu au participat la prima etapă de distribuire a mandatelor, deoarece numărul voturilor primite este inferior coeficientului electoral.

(7) În cazul în care niciuna dintre organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alta decât cea maghiară, nu a obținut cel puțin un mandat, se atribuie un mandat de consilier, din cele rămase din prima etapă, organizației care a întrunit pragul electoral și a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate dintre toate aceste organizații.

(8) În etapa a II-a, biroul electoral repartizează, în primul rând, acolo unde este cazul, un mandat unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alta decât cea maghiară, în cazul în care în prima etapă nicio organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale nu a obținut cel puțin un mandat.

(9) În cazul în care nicio organizație a minorității maghiare nu a obținut un mandat, prevederile alin. (8) se aplică în mod corespunzător și acesteia.

(10) În cazul în care există două sau mai multe organizații care au același număr de voturi valabil exprimate, selecția se va face prin tragere la sorți.

(11) Organizarea tragerii la sorți se va face de către președintele biroului electoral local, imediat ce se constată imposibilitatea aplicării criteriilor de departajare formulate la alin. (1) pentru înscrierea partidelor, alianțelor politice sau alianțelor electorale în listă, în prezența majorității membrilor acestuia.

(12) Procedura va fi menționată ca atare, în procesul-verbal întocmit de către membrii biroului electoral Biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, la poziția "Expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor formulate și a hotărârilor pronunțate de către biroul electoral care sunt definitive", cu indicarea în clar a partidului care a fost ales prin tragere la sorți.

(13) După repartizarea mandatului acolo unde sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (8), de către organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale, alta decât cea maghiară, biroul electoral repartizează câte un mandat partidelor, alianțelor politice și alianțelor electorale care au întrunit pragul electoral, în ordinea înscrierii acestora într-un tabel ordonat descrescător, în funcție de numărul voturilor neutilizate; dacă nu se reușește repartizarea tuturor mandatelor, operațiunea se repetă până la epuizarea acestora.

(14) În situația în care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (8) și în care cel puțin o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alta decât cea maghiară, din organizațiile care au întrunit pragul electoral, îndeplinește și condiția de coeficient electoral, respectiv i-au fost atribuite mandate în prima etapă, participă și la repartizarea mandatelor în etapa a II-a, în limita voturilor rămase neutilizate. Celelalte organizații aparținând cetățenilor minorităților naționale, care nu au întrunit condiția de coeficient electoral, și deci nu au primit în etapa I mandate, nu participă la redistribuirea din etapa a II-a.

(15) Dacă un partid politic, alianță politică sau electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale în timpul repartizării mandatelor din etapa a II-a își completează numărul de mandate conform "listei de candidaturi" depuse, înaintea epuizării tuturor mandatelor disponibile, acelui partid nu i se vor mai repartiza mandate; repartizarea mandatelor rămase disponibile se va face continuând cu celelalte partide înscrise în liste, până la completa lor repartizare.

(16) Dacă în cursul operațiunilor prevăzute la alin. (13) și (14) se constată că două sau mai multe partide politice, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice ori alianțe electorale au același număr de voturi neutilizate, înainte de atribuirea ultimului mandat rămas de repartizat, acesta este repartizat partidului, alianței politice, organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale sau alianței electorale care a obținut numărul cel mai mare de voturi valabil exprimate.

(17) Dacă numărul de voturi valabil exprimate este egal, repartizarea mandatului se face prin tragere la sorți; organizarea tragerii la sorți se va face de către președintele biroului electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroului electoral județean, respectiv biroului electoral al municipiului București, după caz, imediat ce se constată imposibilitatea aplicării criteriilor de departajare formulate la alin. (7) pentru înscrierea partidelor, alianțelor politice sau electorale în listă, în prezența majorității membrilor acestuia.

(18) Procedura va fi menționată ca atare în procesul-verbal întocmit de către membrii biroului electoral local, la poziția "Expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor formulate și a hotărârilor pronunțate de către biroul electoral, care sunt definitive", cu indicarea în clar a partidului care a fost ales prin tragere la sorți.

(19) Dacă în cursul operațiunilor prevăzute la alin. (4) se constată că două sau mai multe partide politice, alianțe politice sau alianțe electorale au același număr de voturi neutilizate, înainte de atribuirea ultimului mandat rămas de repartizat, acesta este repartizat partidului politic, alianței politice sau alianței electorale care a obținut numărul cel mai mare de voturi valabil exprimate; dacă numărul de voturi valabil exprimate este egal, repartizarea mandatului se face prin tragere la sorți.

(20) Organizarea tragerii la sorți se va face de către președintele biroului electoral local, imediat ce se constată imposibilitatea aplicării criteriilor de departajare pentru înscrierea partidelor, alianțelor politice sau electorale în listă, în prezența majorității membrilor acestuia.

(21) Procedura va fi menționată ca atare în procesul-verbal întocmit de către membrii biroului electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroului electoral județean, respectiv biroului electoral al municipiului București, la poziția "Expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor formulate și a hotărârilor pronunțate de către biroul electoral care sunt definitive", cu indicarea în clar a partidului care a fost ales prin tragere la sorți.

(22) Atribuirea mandatelor se face de către biroul electoral local în ordinea înscrierii candidaților în listă și începe cu lista de candidați pentru care au fost exprimate cele mai multe voturi.

(23) Dacă unui partid politic, alianțe politice sau alianțe electorale i se cuvin mai multe mandate decât candidații înscriși în listă, mandatele rămase se atribuie celorlalte liste de candidați sau candidaților independenți, potrivit prevederilor alin. (4).

(24) În cazul în care în urma etapei I de repartizare nu au fost repartizate toate mandatele, iar pentru etapa a II-a există partide, alianțe politice ori alianțe electorale care au primit cel puțin un mandat în prima etapă și nu au voturi neutilizate, aceștia vor fi înscriși în lista partidelor politice ce intră în etapa a doua de repartizare, cu 0 voturi neutilizate.

(25) Dacă două sau mai multe partide, alianțe politice ori electorale au număr de voturi neutilizate 0, înscrierea lor în listă se va face în funcție de numărul voturilor valabil exprimate obținute.

(26) Dacă departajarea partidelor, alianțelor politice sau electorale nu este posibilă nici după criteriul enunțat la alin. (3), înscrierea lor în liste se va face prin tragere la sorți.

(27) Organizarea tragerii la sorți se va face de către președintele biroului electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroulului electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, în prezența majorității membrilor acestuia, imediat ce se constată imposibilitatea aplicării criteriilor de departajare formulate la alin. (25) pentru înscrierea partidelor, alianțelor politice sau electorale în listă.

(28) Procedura va fi menționată ca atare în procesul-verbal întocmit de către membrii biroului electoral, la poziția "Expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor formulate și a hotărârilor pronunțate de către biroul electoral local, care sunt definitive", cu indicarea în clar a partidului care a fost ales prin tragere la sorți.

(29) În situația în care niciun partid politic, nicio alianță politică sau alianță electorală nu realizează pragul electoral, iar numărul candidaților independenți care au realizat coeficientul electoral este mai mic decât numărul mandatelor de consilier din circumscripția respectivă, diferența de mandate este repartizată primelor 3 partide politice, alianțe politice sau alianțe electorale, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi valabil exprimate pentru fiecare. Fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice sau alianțe electorale i se repartizează câte un mandat. Operațiunea se repetă până la epuizarea tuturor mandatelor. Dacă două sau mai multe partide, alianțe politice ori alianțe electorale astfel selectate au același număr de voturi valabil exprimate, neputându-se astfel departaja primele 3, departajarea se va face prin tragere la sorți.

(30) Organizarea tragerii la sorți se va face de către președintele biroului electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroului electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, imediat ce se constată imposibilitatea aplicării criteriilor de departajare formulate la alin. (29) pentru înscrierea partidelor, alianțelor politice ori electorale în listă, în prezența majorității membrilor acestuia.

(31) Procedura va fi menționată ca atare în procesul-verbal întocmit de către membrii biroului electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroului electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, la poziția "Expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor și contestațiilor formulate și a hotărârilor pronunțate de către biroul electoral, care sunt definitive", cu indicarea în clar a partidului care a fost ales prin tragere la sorți.

(32) Se vor aplica prevederile alin. (29) și în condițiile în care niciunul dintre partidele politice sau niciunul dintre candidații independenți din buletinul de vot nu întrunește coeficientul electoral.

(33) Candidații înscriși în liste, care nu au fost aleși, sunt declarați supleanți în listele respective. În caz de vacanță a mandatelor de consilieri aleși pe liste de candidați, supleanții vor ocupa locurile devenite vacante, în ordinea în care sunt înscriși în liste dacă, până la data validării mandatului pentru ocuparea locului vacant, partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale din partea cărora au candidat supleanții confirmă în scris, sub semnătura conducătorilor județene ale partidelor politice sau ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, că supleanții fac parte din partidul politic respectiv sau din organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Art. 187 Procesele-verbale elaborate de birourile electorale județene sau de biroul electoral al municipiului București

- (1) Pe baza proceselor-verbale prevăzute la art. 185 alin. (5) și (6) și a propriului proces-verbal, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București centralizează voturile și rezultatul alegerilor pe județ, pe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și candidați independenți și încheie câte un proces-verbal pentru consilierii locali, pentru consilierii municipiului București și pentru consilierii județeni, respectiv pentru primar, pentru primarul general al municipiului București și pentru președintele consiliului județean.
- (2) Procesul-verbal se încheie în două exemplare, în termen de 24 de ore de la primirea tuturor proceselor-verbale de la birourile electorale locale de comună, de oraș, de municipiu, sau de sector și cuprinde:
 - a) numărul total al alegătorilor prevăzuți în listele electorale din circumscripțiile electorale din județ ($\text{pct. } a = \text{pct. } a_1 + \text{pct. } a_2 + \text{pct. } a_3 + \text{pct. } a_4$),
din care:
 - 1.a₁) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale permanente ($\text{pct. } a_1 \geq \text{pct. } b_1$);
 - 2.a₂) numărul total al alegătorilor potrivit copiei de pe lista electorală complementară ($\text{pct. } a_2 \geq \text{pct. } b_2$);
 - 3.a₃) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale suplimentare ($\text{pct. } a_3 \geq \text{pct. } b_3$);
 - 4.a₄) numărul total al alegătorilor în cazul cărora s-a folosit urna specială ($\text{pct. } a_4 \geq \text{pct. } b_4$);
 - b) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale din județ, care s-au prezentat la urne ($\text{pct. } b = \text{pct. } b_1 + \text{pct. } b_2 + \text{pct. } b_3 + \text{pct. } b_4$),
din care:
 - 1.b₁) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale permanente;
 - 2.b₂) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în copiile de pe listele electorale complementare;
 - 3.b₃) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale suplimentare;
 - 4.b₄) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, în cazul cărora s-a folosit urna specială;

c) numărul total al voturilor valabil exprimate (pct. c $\leq$ pct. b - pct. d), (pct. c = suma voturilor valabil exprimate la pct. g);

d) numărul total al voturilor nule;

e) numărul buletinelor de vot primite (pct. e $\geq$ pct. c + pct. d + pct. f);

f) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate;

g) numărul total al voturilor valabil exprimate, obținute de listele de candidați la funcția de consilier, grupate în funcție de partide politice, alianțe politice sau alianțe electorale, precum și în funcție de candidații independenți, sau, după caz, numărul total al voturilor valabil exprimate, obținute de candidații pentru funcția de primar și de cei pentru funcția de președinte al consiliului județean, grupate în funcție de partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și în funcție de candidații independenți;

h) numărul total al mandatelor de consilieri, grupate în funcție de partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și în funcție de candidații independenți;

i) numărul total al mandatelor pentru funcția de primar sau pentru funcția de președinte al consiliului județean, după caz, grupate în funcție de partide politice, alianțe politice, alianțe electorale și în funcție de candidații independenți.

(3) Procesul-verbal se semnează de președinte și de membrii biroului electoral județean, sau de președintele biroului electoral al municipiului București, după caz și poartă ștampila acestuia.

(4) Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului nu are nicio influență asupra valabilității procesului-verbal. Președintele menționează motivele care au împiedicat semnarea.

(5) Un exemplar al procesului-verbal se înaintează, în termen de 24 de ore de la întocmire, împreună cu procesele-verbale primite de la birourile electorale locale de comună, de oraș, de municipiu sau de sector al municipiului București, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, la Biroul Electoral Central, pentru a întocmi un proces-verbal privind centralizarea pe țară a voturilor.

(6) Biroul electoral județean, respectiv al municipiului București dă publicității, prin monitorul oficial al județului, rezultatul alegerilor pentru județul în cauză, respectiv pentru municipiul București.

Art.188 Validarea mandatelor de consilier local și județean

(1) Mandatele consilierilor locali declarați aleși sunt validate în cel mult 25 de zile de la data desfășurării alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale de Judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, în procedură necontencioasă, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii.

(2) Mandatul unui consilier local este validat dacă, la data pronunțării încheierii, consilierul local declarat ales îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) are domiciliul pe teritoriul unității administrativ-teritoriale în care a fost ales, dovedit prin actul de identitate în copie;

b) nu și-a pierdut drepturile electorale, fapt dovedit prin cazierul judiciar;

c) nu și-a pierdut calitatea de membru al partidului politic pe lista căruia a fost ales, urmare a demisiei sau urmare a excluderii prin hotărârea definitivă a forului competent al partidului politic ori prin hotărâre definitivă a unei instanței judecătorești, fapt dovedit prin confirmările prevăzute la art. 121 alin. (1) din Codul Administrativ sau prin hotărâre definitivă a instanței judecătorești, după caz;

d) mandatarul financiar coordonator a depus raportul detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale în conformitate cu prevederile legii privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, fapt dovedit prin depunerea raportului, în condițiile legii;

e) nu a renunțat la mandat, în condițiile art. 189;

f) nu a fost ales prin fraudă electorală constatată în condițiile legii privind alegerea autorităților administrației publice locale, dovedită prin documentele privind rezultatele alegerilor înaintate de către biroul electoral de circumscripție judecătoreiei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au fost desfășurate alegeri.

(3) Consilierii locali declarați aleși au obligația transmiterii către secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale a documentelor doveditoare pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (2) lit. a)-e) în cel mult 15 zile de la data desfășurării alegerilor, pentru care li se eliberează o confirmare de primire. Termenul de 15 zile este termen de decădere, caz în care secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale transmite Judecătoreiei documentele care i-au fost puse la dispoziție înăuntrul acestui termen, precum și o adresă prin care propune validarea consilierilor care au depus documentele prevăzute la alin. (2) sau, după caz, invalidarea consilierilor care nu au depus aceste documente.

(4) Secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale are obligația de a transmite judecătoreiei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri documentele doveditoare pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (2) lit. a)-e) în termen de 2 zile de la împlinirea termenului prevăzut la alin. (3), în vederea validării mandatelor consilierilor locali declarați aleși.

(5) Încheierea Judecătoreiei privind validarea sau, după caz, invalidarea mandatelor consilierilor locali cuprinde numele consilierilor locali ale căror mandate au fost validate și se comunică de îndată prefectului și secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale. În prima zi lucrătoare ulterioară comunicării încheierii, secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale informează consilierii locali declarați aleși cu privire la validarea mandatelor lor, supleanții acestora cu privire la invalidarea mandatelor consilierilor locali declarați aleși și partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale. Încheierea judecătoreiei prin care sunt invalidate mandatele este comunicată și respectivilor consilieri locali declarați aleși.

(6) În termen de 3 zile de la comunicare, cei interesați pot formula apel împotriva încheierii Judecătoreiei de validare sau invalidare a mandatelor. Apelul se soluționează de Tribunalul în a cărui circumscripție se află judecătoria care a pronunțat încheierea în termen de 5 zile de la depunerea apelului, în procedură necontencioasă, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii, hotărârea fiind definitivă. Hotărârea se comunică de îndată de la pronunțare prefectului, secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și consilierului local declarat ales.

(7) Pronunțarea încheierii Judecătoreiei, respectiv pronunțarea hotărârii Tribunalului se poate amâna, o singură dată, cel mult 24 de ore, iar termenul pentru motivarea încheierii, respectiv a hotărârii este de cel mult 48 de ore de la pronunțare.

(8) Prin derogare de la dispozițiile alin.(1)-(7), validarea mandatelor de consilier județean este realizată de Tribunalul în a cărui circumscripție se află unitatea administrativ-teritorială. Încheierea de validare sau invalidare poate fi atacată de cei interesați la Curtea de Apel în a cărei circumscripție se află Tribunalul.

Art.189 Renunțarea la mandat înainte de validare

(1) Consilierul local sau județean declarat ales poate renunța la mandat în cel mult 10 zile de la data desfășurării alegerilor, situație în care comunică, în același termen, sub semnătură, decizia sa secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(2) Secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale transmite Judecătoria, respectiv Tribunalului în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri și prefectului declarațiile semnate de consilierii locali sau județeni declarați aleși, prevăzuți la alin. (1), în termenul prevăzut la art. 188 alin. (4).

Art. 190 Alegerea primarului și a președintelui Consiliului Județean

(1) Pentru funcția de primar, centralizarea voturilor se face de biroul electoral local.

(2) Pentru funcția de primar general al municipiului București, centralizarea voturilor se face de biroul electoral al Municipiului București.

(3) *Este declarat ales primar sau primar general, după caz, candidatul care a întrunit majoritatea voturilor valabil exprimate.*

(4) *În cazul în care nici unul nu a întrunit majoritatea prevăzută la alin. (3), se va organiza un nou tur de scrutin, la două săptămâni de la primul tur, la care vor participa doar primii doi candidați, în ordinea voturilor primite.*

(5) *Pentru funcția de Președinte al Consiliului Județean, centralizarea voturilor se face de biroul electoral județean.*

(6) *Este declarat ales Președinte al Consiliului Județean candidatul care a întrunit majoritatea voturilor valabil exprimate.*

(7) *În cazul în care nici unul nu a întrunit majoritatea prevăzută la alin. (6), se va organiza un nou tur de scrutin, la două săptămâni de la primul tur, la care vor participa doar primii doi candidați, în ordinea voturilor primite.*

(8) *În cazurile în care se organizează al doilea tur potrivit prevederilor prezentului articol, mandatul de primar sau președinte al Consiliului Județean este câștigat de candidatul cu cele mai multe voturi.*

Art. 191 Circumstanțe speciale privitoare la balotaj

În cazul în care situația de balotaj intervine între 2 candidați la funcția de primar sau de președinte al consiliului județean, între care urmează să se desfășoare turul al doilea de scrutin, iar unul dintre aceștia decedează, renunță sau nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a fi ales, nu vor mai avea loc alegeri, biroul electoral local de comună, de oraș, de municipiu, de sector al municipiului București, biroul electoral județean, respectiv biroul electoral al municipiului București, după caz, declarându-l primar sau, după caz, președinte al consiliului județean pe celălalt candidat.

Art.192 Validarea alegerii primarului

(1) Mandatul primarului declarat ales este validat în termen de 20 de zile de la data desfășurării alegerilor de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, în procedură necontencioasă. Validarea se realizează la judecătoria, după depunerea raportului detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale, potrivit legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), mandatul primarului general al municipiului București se face de către președintele Tribunalului București

(3) Invalidarea alegerii primarului se poate pronunța în cazul în care se constată, potrivit O.U.G. nr. 57/2019, privind Codul Administrativ, încălcarea condițiilor de eligibilitate sau dacă alegerea acestuia s-a făcut prin fraudă electorală.

(4) Încheierea judecătoreiei sau după caz a Tribunalului București, privind validarea sau, după caz, invalidarea alegerii primarului se comunică de îndată prefectului și secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, care are obligația aducerii la cunoștință publică prin afișarea acesteia la sediul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în termen de cel mult 24 de ore de la comunicare.

(5) În termen de 2 zile de la aducerea la cunoștință publică, cei interesați pot formula apel împotriva încheierii judecătoreiei de validare sau invalidare a alegerii primarului la tribunal.

(6) Apelul se soluționează de tribunalul sau de Curtea de Apel București, după caz, în termen de 5 zile de la sesizare, hotărârea fiind definitivă. Hotărârea se comunică de îndată prefectului, secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, primarului declarat ales și se aduce la cunoștință publică.

(7) Pronunțarea se poate amâna, o singură dată, cel mult 24 de ore, iar termenul pentru motivarea încheierii, respectiv a hotărârii este de cel mult 48 de ore de la pronunțare.

(8) Rezultatul validării sau invalidării alegerii primarului se prezintă în prima ședință privind ceremonia de constituire sau, după caz, într-o ședință extraordinară a consiliului local.

(9) În caz de invalidare a alegerii primarului, Guvernul, la propunerea autorităților cu atribuții în organizarea alegerilor locale, pe baza solicitării prefectului, stabilește data alegerilor. Acestea se organizează în termen de maximum 90 de zile de la data invalidării sau, după caz, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, în condițiile legii.

Art.193 Validarea alegerii Președintelui Consiliului Județean

Dispozițiile art. 192 se aplică în mod corespunzător pentru validarea mandatului de Președinte al Consiliului județean, validarea mandatului fiind realizată de către Tribunalul în a cărui circumscripție se află unitatea administrativ-teritorială. Încheierea de validare sau invalidare poate fi atacată de cei interesați la Curtea de Apel în a cărei circumscripție se află Tribunalul.

Art. 194 Incompatibilități

(1) Candidații aleși atât în funcția de consilier local, cât și în funcția de consilier județean sunt obligați să opteze pentru una dintre cele două calități. Candidații aleși atât în funcția de consilier local, cât și în funcția de consilier județean au obligația să renunțe la una dintre cele două calități care atrag starea de incompatibilitate în cel mult 15 zile de la data începerii exercitării, în condițiile legii, a primului dintre cele două mandate de consilier local, respectiv consilier județean.

(2) Locurile devenite astfel vacante se completează potrivit art. 186 alin. (33).

(3) Prevederile prezentului articol se aplică și în cazul membrilor Consiliului General al Municipiului București, care nu pot fi în același timp și membri ai consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 195 Interdicții

Prefecții și subprefecții nu pot candida și nu pot participa la acțiunile din campania electorală, sub sancțiunea demiterii din funcție, decât în situația în care demisionează cu cel puțin 50 de zile înaintea datei alegerilor.

Art. 196 Dispoziții tranzitorii

Cu un an înainte de expirarea duratei normale a mandatului nu se mai organizează alegeri pentru consiliile locale, Consiliul General al Municipiului București, consiliile județene, primari, primarul general al municipiului București și pentru președinți ai consiliilor județene.

SECȚIUNEA II ALEGERILE PARȚIALE

Art.197 Cazuri de alegeri parțiale pentru autoritățile administrației publice locale

(1) În situația în care consiliul local sau consiliul județean, după caz, nu a fost constituit conform prevederilor Codului Administrativ, sunt organizate alegeri parțiale de completare, pentru locurile consilierilor locali sau județeni, declarate vacante, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

(2) În situația în care consiliul local sau consiliul județean, după caz, a fost dizolvat de drept sau a fost validat rezultatul referendumului privind dizolvarea acestuia, sunt organizate alegeri anticipate pentru un nou consiliu local sau județean.

(3) În cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de Primar sau Președinte de Consiliu Județean ce sunt prevăzute în Codul Administrativ, sunt organizate alegeri anticipate în vederea alegerii unui nou Primar sau Președinte de Consiliu Județean.

Art.198 Data alegerilor parțiale pentru autoritățile publice locale

(1) În cazul unor alegeri parțiale, organizate în situațiile prevăzute de art. 197, alin.(1) data desfășurării acestora se stabilește cu cel puțin 35 de zile înainte de votării. În acest caz, termenele prevăzute de prezentul cod, cu excepția celor de 24 de ore, se reduc la jumătate. Dacă din operațiunea de reducere la jumătate a termenelor rezultă fracțiuni de zile egale sau mai mari de 12 ore, rotunjirile se fac în plus; fracțiunile mai mici de 12 ore nu se iau în calcul.

(2) În cazurile prevăzute la art. 197, alin. (2) și (3) se organizează alegeri parțiale în termen de 90 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești prin care s-a constatat dizolvarea consiliului local sau județean, încetarea mandatului primarului sau a președintelui consiliului județean sau de la data validării referendumului după caz, sau în termen de 90 de zile de la validarea rezultatului referendumului local privind demiterea primarului, a președintelui consiliului județean, dizolvarea consiliului local sau a consiliului județean.

(3) Stabilirea datei pentru organizarea alegerilor pentru un nou Primar, Președinte de Consiliu Județean, Consiliu Local sau Consiliu Județean, după caz, se face de către Guvern, la propunerea autorităților cu atribuții în organizarea alegerilor locale, pe baza solicitării prefectului.

Art.199 Procedura desfășurării alegerilor parțiale pentru autoritățile administrației publice locale

(1) În județele în care se organizează alegeri locale parțiale în cel puțin două localități se constituie un birou electoral județean format din 2 dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului, stabiliți prin tragere la sorți efectuată de președintele tribunalului. Tragerea la sorți se face pe funcții: președinte și locțiitor. *Celelalte prevederi ale art. 50 se aplică în mod corespunzător.*

(2) În termen de 24 de ore de la constituirea biroului electoral județean potrivit alin. (1), acesta se completează cu un reprezentant al Autorității Electorale Permanente, desemnat prin hotărâre a acesteia, și cu câte un reprezentant al partidelor politice ori al organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au grup parlamentar propriu în cel puțin una dintre Camerele Parlamentului.

(3) Birourile electorale județene constituite potrivit alin. (1) și (2) îndeplinesc în mod corespunzător atribuțiile prevăzute în prezentul cod pentru Biroul Electoral Central. Contestațiile asupra modului de organizare și asupra componenței biroului electoral județean se soluționează de tribunal.

(4) În județele în care se organizează alegeri parțiale într-o singură localitate nu se mai constituie un birou electoral județean, soluționarea sesizărilor făcându-se de judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală respectivă. Judecătoria se pronunță în termen de cel mult 3 zile de la înregistrarea sesizărilor și contestațiilor. Hotărârea este definitivă.

(5) Prevederile alin. (1)-(4) se aplică în mod corespunzător și în cazul municipiului București.

(6) În situațiile prevăzute la alin. (4), atribuțiile prevăzute la art. 99 alin. (2), art. 131, art. 71 alin. (1) și la art. 132 sunt îndeplinite de biroul electoral local, iar competența de soluționare a contestațiilor asupra modului de organizare și a componenței biroului electoral local aparține tribunalului.

(7) În cazul în care în aceeași circumscripție electorală se organizează alegeri locale parțiale atât pentru consiliul local, cât și pentru primar, se constituie birourile electorale locale, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 52.

(8) În cazul în care se organizează atât alegeri parțiale pentru consiliul județean, sau pentru președintele consiliului județean, Consiliul General al Municipiului București și/sau primarul general al municipiului București se constituie, după caz, birouri electorale județene sau biroul electoral al municipiului București, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art.50.

SECȚIUNEA III ALEGERILE ANTICIPATE

Art.200 Cazurile de alegeri anticipate pentru Președintele României

(1) Vacanța funcției de Președinte al României intervine în caz de demisie, de demitere din funcție, de imposibilitate definitivă a exercitării atribuțiilor sau de deces.

(2) În termen de 3 luni de la data la care a intervenit vacanța funcției de Președinte al României, Guvernul va organiza alegeri pentru un nou Președinte.

Art.201 Cazurile de alegeri anticipate pentru Parlamentul României

(1) În cazul în care Parlamentul României a fost dizolvat de către președintele României în condițiile art. 89 din Constituție se organizează alegeri anticipate pentru Camera Deputaților și Senat.

(2) Aducerea la cunoștință publică a datei alegerilor parlamentare se face cu cel puțin 90 de zile înainte de ziua votării, prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului privind data alegerilor, la propunerea Ministerului Administrației și Internelor și a Autorității Electorale Permanente.

1

CAPITOLUL V

INIȚIEREA ȘI VALIDAREA TIPURILOR DE REFERENDUM

SECȚIUNEA I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 202 Tipuri de referendum

(1) Referendumul național constituie forma și mijlocul de consultare directă și de exprimare a voinței suverane a poporului român cu privire la:

- a) revizuirea Constituției;
- b) demiterea Președintelui României;
- c) probleme de interes național.

(2) În condițiile prezentului cod se poate organiza și desfășura și referendum local cu privire la:

- a) probleme de interes deosebit pentru unitățile administrativ-teritoriale.
- b) dizolvarea consiliului local
- c) încetarea mandatului primarului;
- d) dizolvarea consiliului județean;
- e) încetarea mandatului Președintelui Consiliului Județean

(3) În cadrul referendumului, populația poate fi consultată cu privire la una sau la mai multe probleme de interes național sau local, după caz, precum și cu privire la revizuirea Constituției sau la o problemă de interes național și o problemă de interes local, pe buletine de vot separate.

Art. 203 Obiectul referendumului național:

(1) Pot face obiectul referendumului consultativ următoarele probleme de interes național:

a) adoptarea unor măsuri privind reforma și strategia economică a țării

b) adoptarea unor decizii politice deosebite cu privire la:

(i) regimul general al proprietății publice și private;

(ii) organizarea administrației publice locale, a teritoriului, precum și regimul general privind autonomia locală;

(iii) organizarea generală a învățământului;

(iv) structura sistemului național de apărare, organizarea armatei, participarea forțelor armate la unele operațiuni internaționale;

(v) încheierea, semnarea sau ratificarea unor acte internaționale pe durată nedeterminată sau pe o perioadă mai mare de 10 ani;

(vi) integrarea României în structurile europene și euroatlantice;

(vii) regimul general al cultelor.

c) alte probleme de interes național;

(2) Problemele care, potrivit art. 152 din Constituție, nu pot fi supuse revizuirii nu pot face obiectul referendumului.

Art. 204 Exercițarea dreptului de vot în cadrul referendumului

(1) La referendumul național, precum și la cel pentru revizuirea Constituției, sau la cel pentru demiterea Președintelui României, își pot exercita dreptul de vot cetățenii României, cu respectarea dispozițiilor art. 8 din prezentul cod.

(2) La referendumul local își pot exercita dreptul de vot cetățenii care au domiciliul sau reședința în unitățile administrativ-teritoriale în cadrul cărora este organizat referendumul, cu respectarea dispozițiilor art. 8 din prezentul cod.

Art. 205 Valabilitate și validare

(1) Referendumul național și referendumul local se organizează și se desfășoară potrivit prevederilor prezentului cod.

(2) Referendumul este valabil dacă la acesta participă cel puțin 30% din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente.

(3) Rezultatul referendumului este validat dacă opțiunile valabil exprimate reprezintă cel puțin 25% din cei înscrși pe listele electorale permanente.

SECȚIUNEA II REFERENDUMUL PENTRU REVIZUIREA CONSTITUȚIEI

Art. 206 Referendumul pentru revizuirea Constituției

(1) Inițiativa și procedura revizuirii Constituției sunt supuse dispozițiilor prevăzute la art. 150 și 151 din Constituția României, republicată, și prezentului cod.

(2) Organizarea și desfășurarea referendumului cu privire la revizuirea Constituției, precum și rezultatul acestuia sunt obligatorii.

(3) Proiectul legii constituționale, adoptat de către fiecare Cameră a Parlamentului sau de către Camerele reunite în caz de divergență conform art. 151 alin. (2) din Constituția României, republicată, se trimite de îndată Curții Constituționale, care procedează potrivit legii. Dacă se constată că inițiativa legislativă de revizuire depășește limitele revizuirii, aceasta se consideră nefinalizată și se transmite Parlamentului, procedura urmând a fi reluată.

(4) Dacă Curtea Constituțională constată că inițiativa legislativă de revizuire nu depășește limitele revizuirii, proiectul legii constituționale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, împreună cu decizia Curții Constituționale.

(5) Cetățenii României sunt chemați să își exprime voința prin vot în cadrul referendumului național cu privire la revizuirea Constituției în ultima duminică a perioadei de 30 de zile prevăzută la art. 151 alin. (3) din Constituția României, republicată, calculată de la data adoptării de către Parlament a proiectului legii constituționale.

(6) Guvernul are obligația de a aduce la cunoștința publică, de îndată, prin mijloace de comunicare în masă, textul acestuia și data referendumului național.

(7) Persoanele care au dreptul să participe la referendumul național privind revizuirea Constituției, modul de desfășurare a campaniei pentru referendum, organizarea și desfășurarea acestuia, organizarea și atribuțiile birourilor electorale, faptele care constituie contravenții, precum și modul de constatare și sancționare a acestora sunt cele stabilite la art.8, art.207, Secțiunea VI, precum și în capitolele VII și VIII . Rezultatul referendumului național se stabilește în conformitate cu prevederile art.205 alin. (2) și (3).

Art. 207 Procedura de vot în cazul referendumului privind revizuirea Constituției

Cetățenii care participă la referendum au dreptul să se pronunțe prin "DA" sau "NU" la următoarea întrebare înscrisă pe buletinul de vot: "Sunteți de acord cu legea de revizuire a Constituției României în forma aprobată de Parlament?"

Art. 208 Aprobarea revizuirii Constituției

Revizuirea Constituției este aprobată dacă, în urma desfășurării referendumului, propunerea a întrunit majoritatea voturilor valabil exprimate.

SECȚIUNEA III

REFERENDUMUL PENTRU DEMITEREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI

Art. 209 Referendumul pentru demiterea președintelui României

Referendumul pentru demiterea Președintelui României este obligatoriu și se stabilește prin hotărâre a Parlamentului, în condițiile prevăzute la art. 95 din Constituție.

Art. 210 Procedura de vot în cazul referendumului privind demiterea Președintelui

Cetățenii care participă la referendum au dreptul să se pronunțe prin "DA" sau "NU" la următoarea întrebare înscrisă pe buletinul de vot: "Sunteți de acord cu demiterea Președintelui României?"

Art. 211 Aprobarea demiterii Președintelui

Demiterea Președintelui României este aprobată dacă, în urma desfășurării referendumului, propunerea a întrunit majoritatea voturilor valabil exprimate.

SECȚIUNEA IV

REFERENDUMUL PRIVIND PROBLEME DE INTERES NAȚIONAL

Art. 212 Referendumul privind probleme de interes național

(1) Președintele României, după consultarea Parlamentului, poate cere poporului să își exprime voința prin referendum cu privire la probleme de interes național.

(2) Problemele care se supun referendumului și data desfășurării acestuia se stabilesc de Președintele României, prin decret.

(3) Punctul de vedere al Parlamentului asupra referendumului inițiat de Președintele României urmează să fie exprimat, printr-o hotărâre adoptată în ședința comună a celor două Camere, cu votul majorității deputaților și senatorilor prezenți, în termen de cel mult 20 de zile calendaristice de la solicitarea Președintelui.

(4) Dacă Parlamentul nu își transmite punctul de vedere în termenul stabilit la alin. (3), Președintele României emite decretul privind organizarea referendumului după expirarea acestui termen, procedura constituțională de consultare a Parlamentului considerându-se îndeplinită.

Art. 213 Procedura de vot în cazul referendumului privind probleme de interes național

Cetățenii sunt chemați să se pronunțe prin «DA» sau «NU» asupra problemei supuse referendumului, decidând cu majoritatea voturilor valabil exprimate.

SECȚIUNEA V

REFERENDUMUL PRIVIND PROBLEME DE INTERES LOCAL

Art. 214 Referendumul privind probleme de interes local

(1) Problemele de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor pot fi supuse, în condițiile prezentului cod, aprobării locuitorilor, prin referendum local.

(2) Referendumul local se poate organiza în toate satele și localitățile componente ale comunei sau orașului ori numai în unele dintre acestea. În cazul referendumului la nivel județean, acesta se poate desfășura în toate comunele și orașele din județ ori numai în unele dintre acestea, care sunt direct interesate.

(3) Proiectele de lege sau propunerile legislative privind modificarea limitelor teritoriale ale comunelor, orașelor și județelor se înaintează Parlamentului spre adoptare numai după consultarea prealabilă a cetățenilor din unitățile administrativ-teritoriale respective, prin referendum. În acest caz organizarea referendumului este obligatorie.

Art. 215 Procedura de vot în cazul referendumului privind probleme de interes local

(1) Problemele supuse referendumului local se stabilesc de consiliile locale sau județene, după caz, la propunerea primarului, respectiv a președintelui consiliului județean sau a unei treimi din numărul consilierilor locali, respectiv al consilierilor județeni.

(2) Cetățenii sunt chemați să se pronunțe prin "DA" sau "NU" asupra problemei supuse referendumului, decizând cu majoritatea voturilor valabil exprimate la nivelul unității administrativ-teritoriale respective.

SECȚIUNEA VI

REFERENDUMUL PRIVIND DIZOLVAREA CONSILIULUI LOCAL SAU JUDEȚEAN

Art.216 Referendumul local

(1) Consiliul local sau consiliul județean, după caz, poate fi dizolvat prin referendum local, organizat în condițiile prezentului cod. Referendumul se organizează ca urmare a cererii adresate în acest sens prefectului de cel puțin 25% din numărul cetățenilor cu drept de vot înscrși în Registrul electoral cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială.

(2) Cererea cuprinde motivele ce au stat la baza acesteia, numele și prenumele, data și locul nașterii, seria și numărul buletinului sau ale cărții de identitate și semnătura olografă ale cetățenilor care au solicitat organizarea referendumului.

Art.217 Organizarea referendumului local

(1) Referendumul local este organizat de către o comisie numită prin ordin al prefectului, compusă dintr-un reprezentant al prefectului, câte un reprezentant al primarului, al consiliului local și al consiliului județean și un judecător de la judecătoria în a cărei rază teritorială se află unitatea administrativ-teritorială în cauză. Secretariatul comisiei este asigurat de instituția prefectului.

(2) Referendumul local la nivel județean este organizat de către o comisie numită prin ordin al prefectului, compusă din prefectului, un reprezentant consiliului județean, desemnat prin hotărârea consiliului județean și un judecător de la tribunalul în a cărei rază teritorială se află unitatea administrativ-teritorială în cauză. Secretariatul comisiei este asigurat de instituția prefectului.

(3) Referendumul local este valabil dacă s-au prezentat la urne cel puțin 30% din numărul total al locuitorilor cu drept de vot înscriși în Registrul electoral cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială. Activitatea consiliului local sau a consiliului județean, după caz, încetează înainte de termen dacă s-au pronunțat în acest sens cel puțin jumătate plus unu din numărul total al voturilor valabil exprimate, iar rezultatul referendumului a fost validat în condițiile legii.

SECȚIUNEA VII

REFERENDUMUL PRIVIND ÎNCETAREA MANDATULUI PRIMARULUI SAU PREȘEDINTELUI CONSILIULUI JUDEȚEAN

Art.218 Încetarea mandatului în urma referendumului

(1) Mandatul primarului încetează ca urmare a rezultatului unui referendum local având ca obiect demiterea acestuia, conform procedurii prevăzute la art. 214 și 215, care se aplică în mod corespunzător.

(2) Referendumul pentru încetarea mandatului primarului se organizează ca urmare a cererii adresate în acest sens prefectului de locuitorii comunei, orașului sau municipiului, ca urmare a nesocotirii de către acesta a intereselor generale ale colectivității locale sau a neexercitării atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii, inclusiv a celor pe care le exercită ca reprezentant al statului.

(3) Cererea cuprinde motivele ce au stat la baza acesteia, numele și prenumele, data și locul nașterii, seria și numărul buletinului sau ale cărții de identitate și semnătură olografă ale cetățenilor care au solicitat organizarea referendumului.

(4) Organizarea referendumului trebuie să fie solicitată, în scris, de cel puțin 25% dintre locuitorii cu drept de vot înscriși în Registrul electoral cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială. Acest procent trebuie să fie realizat în fiecare dintre localitățile componente ale comunei, orașului sau municipiului.

(5) Președintelui Consiliului Județean i se aplică în mod corespunzător prevederile alin. (1) - (4) ale prezentului articol.

SECȚIUNEA VIII

DISPOZIȚII COMUNE CU PRIVIRE LA DESFĂȘURAREA REFERENDUMULUI

Art. 219 Stabilirea datei referendumului

- (1) Obiectul și data referendumului național se stabilesc după cum urmează:
- a) potrivit prezentului cod, în cazul referendumului privind revizuirea Constituției, cu respectarea art. 151 alin. (3) din Constituția României, republicată;
 - b) prin hotărâre a Parlamentului, în cazul referendumului privind demiterea Președintelui României, cu respectarea art. 95 alin. (3) din Constituție;

c) prin decret al Președintelui României, în cazul referendumului cu privire la probleme de interes național.

Art. 220 Suprapunerea referendumului cu alegerile

(1) În situația în care referendumul național sau local are loc la aceeași dată cu alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, alegerile pentru Președintele României, alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz, alegătorii votează în aceleași secții de votare, în același interval de timp, cu aceleași ștampile cu mențiunea «VOTAT», pe buletine de vot separate, prezența la vot fiind consemnată pe liste electorale distincte pentru cele două tipuri de scrutin.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), alegătorii pot opta să își exercite dreptul de vot numai pentru un singur tip de scrutin sau pentru ambele scrutine.

(3) În cazul în care alegătorul care se prezintă la vot la o secție de votare din țară optează pentru participarea la un singur tip de scrutin, președintele biroului electoral al secției de votare sau membrul desemnat de către acesta va bara, în prezența alegătorului, cu o linie orizontală, rubrica destinată semnăturii din lista electorală permanentă aferentă tipului de scrutin pentru care nu a optat.

(4) În situația prevăzută la alin. (1), pe actul de identitate al alegătorului se aplică o singură dată ștampila cu mențiunea «VOTAT» și data scrutinului sau, după caz, un singur timbru autocolant cu mențiunea «VOTAT» și data scrutinului, conform modelului aprobat pentru alegerile care se organizează la aceeași dată cu referendumul național.

(5) În situația prevăzută la alin. (1), organizarea și desfășurarea referendumului național, atribuțiile care revin autorităților publice, precum și procedura de votare se realizează cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale privind alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, alegerile pentru Președintele României, alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz.

(6) În situația prevăzută la alin. (1), operațiunile necesare organizării și desfășurării referendumului național sunt îndeplinite de organismele electorale constituite pentru alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, alegerile pentru Președintele României, alegerile pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerile pentru autoritățile administrației publice locale, după caz.

(7) În situația prevăzută la alin. (1), hârtia necesară pentru tipărirea buletinelor de vot și tipărirea buletinelor de vot pentru referendumul național se asigură potrivit prevederilor legale aplicabile alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, alegerilor pentru Președintele României, alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European sau alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale, după caz.

(8) În situația prevăzută la alin. (1), primarii vor asigura urne de vot distincte pentru fiecare scrutin.

(9) În situația prevăzută la alin. (1), Guvernul stabilește prin hotărâre măsuri pentru organizarea și desfășurarea referendumului național, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale aplicabile alegerilor care se organizează la aceeași dată cu referendumul național.

Art. 221 Suprapunerea referendumului național cu cel local

(1) În situația în care în aceeași zi sau aceleași zile cu un referendum național prevăzut la art. 202 alin. (1) lit. a) și c) este stabilit și un referendum local, alegătorii votează în aceleași secții de votare, cu aceleași ștampile cu mențiunea «Votat», prezența la vot fiind consemnată pe liste electorale separate.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), operațiunile necesare desfășurării referendumului local sunt îndeplinite de birourile electorale ale secțiilor de votare și de biroul electoral județean sau al municipiului București constituite pentru referendumul național care funcționează în aria teritorială în care se află unitatea administrativ-teritorială în care are loc și referendumul local. Biroul electoral local îndeplinește pentru referendumul local atribuțiile prevăzute la art.53.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), toate cheltuielile privind organizarea referendumului local sunt suportate de la bugetul de stat, cu excepția cheltuielilor pentru confecționarea timbrelor autocolante, pentru tipărirea listelor electorale, a tipizatelor proceselor-verbale și a buletinelor de vot care vor fi utilizate la referendumul local, pentru transportul acestora, precum și a celor aferente valorii indemnizațiilor prevăzute la alin. (4), care se suportă de la bugetul local.

(4) În termen de cel mult 60 de zile de la publicarea rezultatului referendumului național în Monitorul Oficial al României, Partea I, autoritatea administrației publice locale care a organizat referendumul local la aceeași dată cu referendumul național restituie Ministerului Afacerilor Interne, prin instituția prefectului, din bugetul propriu, 50% din valoarea totală a indemnizațiilor achitate membrilor birourilor electorale locale, județene sau biroului local al municipiului București și ai birourilor electorale ale secțiilor de votare care și-au desfășurat activitatea în circumscripția electorală în care a avut loc referendumul local.

Art. 222 Comunicarea datei referendumului

(1) Aducerea la cunoștință publică a datei referendumului, precum și explicarea pe înțelesul cetățenilor a obiectului referendumului, se face prin orice mijloace de informare în masă, de către Guvern pentru referendumul pentru modificarea Constituției, pentru demiterea Președintelui României și pentru cel privind probleme de interes național, respectiv de către Prefect pentru referendumul privind probleme de interes local.

(2) Radiodifuzorii publici vor găzdui emisiuni informative și dezbateri doar pe perioada campaniei pentru referendum. Consiliul Național al Audiovizualului, după consultarea unei comisii alcătuite din reprezentanți ai ambelor Camere ale Parlamentului României, va emite o decizie privind desfășurarea campaniei de informare privind referendumul de modificare a Constituției și referendumul consultativ de demitere a Președintelui României. În campania pentru referendum vor fi respectate prevederile cuprinse la art. 84-88.

Art. 223 Înscrierea pe listele electorale suplimentare

(1) Cetățenii cu reședința în altă localitate decât cea în care își au domiciliul pot solicita primarului din acea localitate, în cazul organizării unor referendumuri locale, înscrierea lor pe liste suplimentare. Cu 3 zile înainte de data referendumului nu se mai fac înscrieri în aceste liste.

(2) Instituția care întocmește listele electorale prevăzute la alin. (1) este obligat să ceară primăriei localității de domiciliu radierea persoanelor în cauză de pe listele electorale ale acelei localități.

(3) La secțiile de votare organizate în străinătate se utilizează numai liste electorale suplimentare.

Art. 224 Votul la referendumul național pe lista suplimentară

Cetățeanul care, în ziua referendumului național, se află într-o altă localitate decât cea în care este înscris în lista electorală poate să își exercite dreptul de vot în localitatea respectivă, la orice secție de votare, urmând a fi înscris într-o listă suplimentară de către președintele biroului electoral al secției de votare, pe baza actului de identitate sau a adeverinței care ține loc de act de identitate.

Art. 225 Atribuții speciale ale administrației electorale în cazul referendumului național și local

(1) Biroul Electoral Central supraveghează corecta desfășurare a referendumului, centralizează la nivel național rezultatele acestuia, pe care le înaintează Curții Constituționale.

(2) În cazul organizării unui referendum național, se constituie birouri electorale doar la nivel de județ și la nivelul municipiului București precum și un birou electoral pentru secțiile de votare organizate în afara țării.

(3) Birourile electorale județene, biroul electoral al municipiului București, birou electoral pentru secțiile de votare organizate în afara țării, îndeplinesc, în afara atribuțiilor prevăzute la art.51 și art.96, următoarele atribuții:

a) totalizează rezultatele referendumului de la secțiile de votare din județ sau, după caz, din municipiul București și, în cel mult 24 de ore de la închiderea scrutinului, le înaintează Biroului Electoral Central, în cazul referendumului național, împreună cu documentele care stau la baza acestora.

b) în cazul referendumului local birourile electorale județene și biroul electoral al municipiului București, după caz, îndeplinesc, în mod corespunzător, atribuțiile Biroului Electoral Central.

Art. 226 Buletinul de vot

Cetățenii sunt chemați să se pronunțe prin "DA" sau "NU" asupra problemei supuse referendumului.

Art. 227 Consemnarea rezultatelor

(1) Procesul-verbal pentru consemnarea rezultatului referendumului, însoțit de buletinele de vot nule și cele contestate, de contestațiile formulate, de listele electorale permanente și de listele electorale suplimentare completate la secția de votare, va fi înaintat biroului electoral ierarhic superior de către președintele biroului electoral al secției de votare, însoțit de 2 membri ai biroului, stabiliți prin tragere la sorți, și de pază militară.

(2) În cazul referendumului național, procesele-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate, însoțite de toate întâmpinările și contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale biroului electoral al secției de votare, sunt transmise prin mijloace electronice la biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, prin grija reprezentanțelor diplomatice, în cel mult 24 de ore de la primirea acestora. Exactitatea datelor din aceste procese-verbale este confirmată de către președintele biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, care consemnează și ștampilează documentele primite. Procesele-verbale contrasemnate sunt utilizate în centralizarea rezultatului votării.

(3) Procesele-verbale întocmite de toate birourile electorale, însoțite de toate procesele-verbale ale secțiilor de votare din subordine, împreună cu listele electorale permanente și listele electorale suplimentare utilizate, precum și de contestațiile nerezolvate, vor fi înaintate Biroului Electoral Central.

(4) Biroul Electoral Central va transmite listele electorale permanente, respectiv listele electorale suplimentare utilizate în cadrul secțiilor de votare Autorității Electorale Permanente.

(5) La sesizarea persoanelor interesate, făcută în cel mult 15 zile de la data constatării valabilității referendumului național și însoțită de probele pe care se întemeiază, Autoritatea Electorală Permanentă verifică listele electorale permanente și listele electorale suplimentare utilizate în cadrul secțiilor de votare la care se referă sesizarea, în vederea descoperirii cazurilor în care o persoană a votat fără a avea drept de vot sau a votat de mai multe ori.

Art. 228 Centralizarea rezultatelor

Rezultatele centralizate la nivel național de către Biroul Electoral Central, cuprinzând numărul voturilor valabil exprimate pentru fiecare răspuns de pe buletinul de vot și numărul voturilor nule, se înaintează, cu pază militară, la Curtea Constituțională, în termen de 24 de ore de la încheierea centralizării.

Art. 229 Rolul Curții Constituționale a României

(1) Curtea Constituțională prezintă Parlamentului un raport cu privire la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului național și confirmă rezultatele acestuia.

(2) Legea de revizuire a Constituției sau, după caz, măsura demiterii din funcție a Președintelui României intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Curții Constituționale de confirmare a rezultatelor referendumului.

(3) Curtea Constituțională publică rezultatul referendumului în Monitorul Oficial al României, Partea I, dar și în presă.

Art. 230 Rolul Prefectului

(1) Prefectul va supraveghea organizarea și desfășurarea referendumului local, inclusiv respectarea termenelor pentru realizarea activităților prevăzute în prezenta lege.

(2) Prefectul va informa Guvernul despre rezultatul referendumului local.

TITLUL III
DISPOZIȚII PRIVITOARE LA CONTENCIOSUL ELECTORAL ȘI
CORECTITUDINEA ȘI INTEGRITATEA PROCESULUI ELECTORAL

CAPITOLUL I
CONTENCIOSUL ELECTORAL

Art. 231 Frauda electorală

(1) **Prin fraudă electorală se înțelege**, în sensul prezentului cod, orice faptă incriminată de lege care are loc înaintea, în timpul sau după încheierea votării ori în timpul numărării voturilor și încheierii proceselor-verbale și care are ca rezultat denaturarea voinței alegătorilor sau, după caz, schimbarea rezultatului referendumului, și crearea de avantaje concretizate prin mandate în plus pentru un competitor electoral.

(2) Cererea de anulare a alegerilor dintr-o secție de votare sau circumscripție electorală **pentru fraudă electorală** se poate face numai de către competitorii electorali care au participat la alegeri în circumscripția electorală respectivă.

(3) Cererea se depune la Biroul Electoral Central în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii votării, sub sancțiunea decăderii.

(4) Cererea trebuie temeinic motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază. Lipsa probelor atrage respingerea cererii.

(5) Cererea poate fi admisă numai dacă cel care a sesizat nu este implicat în producerea fraudei și numai dacă se stabilește că aceasta a fost de natură să modifice atribuirea mandatelor sau schimbarea rezultatului referendumului.

(6) Soluționarea cererii de anulare a alegerilor de către Biroul Electoral Central se face în cel mult 3 zile de la data înregistrării acesteia. Decizia Biroului Electoral Central poate fi atacată în termen de 24 de ore de la data aducerii la cunoștință publică la Înalta Curte de Casație și Justiție, care soluționează în termen de cel mult 3 zile de la data sesizării.

(7) În termen de cel mult 10 zile de la data rămânerii definitive a admiterii cererii de anulare a alegerilor prin hotărâre judecătorească definitivă se organizează un nou scrutin, în secțiile de votare sau în circumscripția electorală unde s-a constatat fraudă electorală.

(8) Biroul de circumscripție electorală împreună cu autoritățile administrației publice locale vor asigura buna desfășurare a noului scrutin, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor prezentului cod. Până la obținerea noilor rezultate se suspendă operațiunile electorale privind numărarea voturilor și constatarea rezultatelor

Art. 232 Atribuțiile secțiilor de contencios ale tribunalelor

(1) Secțiile de contencios-administrativ ale tribunalelor judecă:

- a) contestațiile privind înscrierea sau refuzul înscrierii în corpul funcționarilor electorali;
- b) contestațiile privind excluderea din corpul funcționarilor electorali;
- c) contestațiile privind modul de constituire și de completare ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, ale birourilor electorale locale, ale birourilor electorale județene, ale biroului electoral al Municipiului București, ale biroului electoral pentru secțiile de votare în străinătate, precum și componența acestora;

d) contestațiile privind deciziile birourilor electorale de admitere sau respingere a propunerilor de candidați la alegerile pentru Camera Deputaților și Senat și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale;

e) contestațiile privind deciziile birourilor electorale de admitere sau respingere a alianțelor electorale la nivel local;

f) contestațiile împotriva deciziilor birourilor electorale comunale, orășenești, municipale, de sector sau județene prin care au fost soluționate cereri de anulare a votării într-o secție de votare la referendumul local;

g) contestațiile împotriva deciziilor de admitere sau respingere a cererilor de acreditare a observatorilor interni și a reprezentanților interni ai mass-media;

h) orice alte cauze date în competența lor prin prezentul cod.

(2) Hotărârile pronunțate în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) –c), lit. e)-g) sunt definitive.

Art. 233 Atribuțiile secțiilor de contencios ale curților de apel

(1) Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București judecă:

a) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central de admitere sau respingere a propunerilor de candidați la alegerile pentru Parlamentul European;

b) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central de admitere sau respingere a candidaturilor unice la nivel național propuse de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale;

c) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central de admitere sau respingere a înregistrării semnelor electorale;

d) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central de admitere sau respingere a cererilor de acreditare pentru efectuarea de sondaje de opinie la ieșirea de la urne;

e) contestațiile împotriva înscrierii sau a refuzului înscrierii în Registrul observatorilor electorali.

f) orice alte cauze date în competența lor prin prezentul cod.

(2) Ca instanțe de recurs, secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel judecă recursurile declarate împotriva sentințelor tribunalelor privind deciziile birourilor electorale de admitere sau respingere a propunerilor de candidați la alegerile pentru Camera Deputaților și Senat și la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale.

(3) Hotărârile pronunțate în cazurile prevăzute la alin. (2) sunt definitive.

Art. 234 Atribuțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție

(1) Secția de contencios-administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă în fond contestațiile împotriva deciziilor, hotărârilor și instrucțiunilor Biroului Electoral Central, contestațiile privind modul de constituire și de completare al Biroului Electoral Central, precum și componența acestuia.

(2) Secția de contencios-administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă în recurs, recursurile declarate împotriva sentințelor pronunțate de curțile de apel.

(3) Secția de contencios-administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă în cazul alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale, alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat, alegerilor pentru Parlamentul European, următoarele categorii de contestații:

a) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central prin care au fost soluționate cererile de anulare a alegerilor într-o secție de votare;

b) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central de admitere sau respingere a protocoalelor alianțelor electorale, respectiv de constatare a încetării activității acestora.

(4) Secția de contencios-administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă și orice alte cauze date în competența ei prin prezentul cod.

(5) Hotărârile pronunțate în cazurile prevăzute la alin. (1)- (4) sunt definitive.

Art. 235 Atribuțiile Curții Constituționale

(1) La alegerile prezidențiale și la referendumul național, Curtea Constituțională veghează la respectarea în întreaga țară a prevederilor prezentului cod și confirmă rezultatele sufragiului.

(2) Curtea Constituțională soluționează următoarele categorii de plângeri, cereri și contestații:

a) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central de admitere sau respingere a propunerilor de candidați la funcția de președinte al României;

b) plângerile cu privire la împiedicarea unui competitor electoral ori a unui candidat, respectiv a unui partid politic, de a-și desfășura campania în condițiile legii la alegerile prezidențiale sau la referendumul național, după caz;

c) contestațiile împotriva deciziilor Biroului Electoral Central prin care au fost soluționate cereri de anulare a votării într-o secție de votare la alegerile pentru Președintele României sau la referendumul național;

d) contestațiile privind deciziile Biroului Electoral Central de admitere sau respingere a protocoalelor alianțelor electorale, respectiv de constatare a încetării activității acestora la alegerile pentru Președintele României sau la referendumul național.

Art. 236 Titularii dreptului de sesizare

(1) Plângerile prevăzute la art.39, art.49, art.50, art.53, art.56, art.72, art.98, art.109, art.114, art.128, art.131, art.139, art.199, art.232 - 235 pot fi introduse de partidele politice, competitorii electorali, precum și de către orice persoană care se consideră vătămată într-un drept de-al său.

(2) În cazul alegerilor, cererile de anulare a votării într-o secție de votare pot fi introduse numai de către competitorii electorali care au participat la alegeri în secția de votare respectivă.

(3) În cazul referendumului cererile de anulare a votării într-o secție de votare pot fi introduse numai de competitorii electorali.

(4) Membrii birourilor electorale nu pot introduce plângeri și contestații la biroul electoral din care fac parte.

Art.237 Probele

(1) Plângerile, cererile și contestațiile adresate birourile electorale sau instanțelor judecătorești se fac numai în scris și trebuie însoțite de probele pe care se întemeiază.

(2) Birourile electorale, instanțele judecătorești și Curtea Constituțională, pot solicita și administra orice alte probe pertinente și concludente în soluționarea cauzei.

(3) Sunt acceptate ca probe documente electorale, înscrisuri, declarații pe propria răspundere date în fața unor organe ale statului, cercetarea la fața locului, înregistrări audio-video.

Art. 238 Termenele de introducere a cererilor, plângerilor, contestațiilor și a recursurilor

(1) Cererile, plângerile, contestațiile și recursurile prevăzute la art.39, art.49, art.50, art.53, art.56, art.72, art.98, art.109, art.114, art.128, art.131, art.139, art.199, art.232 - 235 pot fi introduse după cum urmează:

a) plângerile și contestațiile prevăzute la art. 109, art. 53 și art. 50, până cel mai târziu la încheierea votării;

b) plângerile și contestațiile prevăzute la art.114 și contestațiile privind nulitatea sau validitatea voturilor, contestațiile privind procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, în cel mult 24 de ore de la încheierea votării;

c) contestațiile privind procesele-verbale de centralizare a rezultatelor votării pot fi introduse în cel mult 24 de ore de la primirea acestora de către birourile electorale ierarhic superioare;

d) contestațiile privind modul de constituire și de completare ale birourilor electorale pot fi introduse în cel mult 24 de ore de la data constituirii, respectiv a completării acestora;

e) contestațiile privind componența birourilor electorale pot fi introduse oricând în perioada electorală;

f) plângerile privind campania electorală sau campania pentru referendum, după caz, pot fi introduse oricând în perioada electorală;

g) contestațiile împotriva deciziilor birourilor electorale pot fi introduse în cel mult 48 de ore de la comunicarea acestora;

h) contestațiile împotriva deciziilor, hotărârilor și instrucțiunilor Biroului Electoral Central pot fi introduse în cel mult 48 de ore de la aducerea la cunoștință publică a acestora;

i) cererile de anulare a votării într-o secție de votare pot fi introduse în cel mult 24 de ore de la încheierea votării;

j) recursurile împotriva sentințelor pronunțate de instanțele de judecată pot fi declarate în cel mult 48 de ore de la pronunțare;

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) sunt de decădere.

Art. 239. Soluționarea cererilor, plângerilor, contestațiilor și recursurilor

(1) Soluționarea cererilor, plângerilor, contestațiilor și a recursurilor prevăzute la art.39, art.49, art.50, art.53, art.56, art.72, art.98, art.109, art.114, art.128, art.131, art.139, art.199, art.232 - 235 se face în cel mult 48 de ore de la introducerea acestora. Citarea părților nu este obligatorie.

(2) Pentru cererile, plângerile, contestațiile și recursurile prevăzute de prezentul cod nu se percep taxe judiciare de timbru.

(3) Deciziile birourilor electorale și hotărârile instanțelor judecătorești se redactează și se motivează în termenul prevăzut la alin. (1).

(4) Soluționarea de către instanțele de judecată a contestațiilor prevăzute de prezentul cod se face potrivit regulilor contenciosului administrativ.

(5) Instanțele judecătorești trebuie să asigure permanența activității în vederea exercitării de către cetățeni a drepturilor electorale. În ziua alegerilor sau referendumului, instanțele de judecată asigură permanența activității.

CAPITOLUL II

CORECTITUDINEA ȘI INTEGRITATEA PROCESULUI ELECTORAL

Art. 240 Contravenții

(1) Constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie potrivit legii penale infracțiuni, următoarele fapte:

- a) nerespectarea deciziilor și hotărârilor birourilor și oficiilor electorale; nerespectarea hotărârilor, deciziilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente
- b) refuzul de a se primi și înregistra o sesizare, întâmpinare, contestație sau plângere scrisă înaintată în conformitate cu prevederile prezentului cod
- c) întocmirea proceselor-verbale cu încălcarea dispozițiilor prezentului cod
- d) încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri
- e) refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor prezentului cod
- f) încălcarea prevederilor art. 114 și 115 privind operațiile între încheierea votului și redactarea Proceselor Verbale de secție
- g) încălcarea dispozițiilor referitoare la afișarea propunerilor de candidaturi
- h) alterarea sau modificarea neautorizată a Registrului electoral prin: efectuarea de înregistrări sau radieri în Registrul Electoral, cu încălcarea legislației în vigoare, neefectuarea înregistrărilor ori a radiierilor în Registrul Electoral la termenele stabilite potrivit prezentului cod, efectuarea de operațiuni în Registrul Electoral sau în listele electorale permanente de către persoane neautorizate
- i) refuzul de a pune la dispoziția agenților constatatori prevăzuți la art.242 documentele și actele necesare efectuării controlului; refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi
- j) refuzul de a permite accesul în secția de votare al candidaților, al persoanelor acreditate, al membrilor birourilor și oficiilor electorale și al reprezentanților Autorității Electorale Permanente să asiste la desfășurarea operațiunilor electorale
- k) înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate ori care refuză să semneze în lista electorală în care este înscris pentru primirea buletinului de vot și a ștampilei de votare
- l) neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea "VOTAT" sau a timbrului autocolant
- m) reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare
- n) purtarea, pe durata votării, de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare sau de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală; nerespectarea prevederilor art. 105 alin. (6) privind îndepărtarea materialelor de propagandă electorală din și de clădirea sediului secției de votare

o) nerespectarea dispozițiilor privind sigilarea localului de vot și predarea ștampilelor, buletinelor sau listelor electorale, respectiv art. 105 alin. (5); nerespectarea dispozițiilor art. 111 alin.1 privind prezența altor persoane în cabina de vot, precum și fotografierea sau filmarea prin orice mijloace a buletinului de vot de către alegători în timpul exercitării dreptului de vot

p) părăsirea de către membrii biroului electoral a localului secției de votare înainte de stabilirea rezultatului alegerilor și de semnarea procesului-verbal

q) nerespectarea dispozițiilor art. 114 alin. (12) privind citirea cu voce tare a opțiunii exprimate pe buletinul de vot

r) purtarea pe durata votării de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, persoanele însărcinate cu paza, persoanele acreditate sau de către operatorii de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice sau ai societăților comerciale ori ai organizațiilor neguvernamentale de ecusoane, insigne ori alte însemne de propagandă electorală

s) încălcarea prevederilor art. 61 privind corpul experților electorali

ș) nerespectarea dispozițiilor art.34 alin.(13) privitoare la obligațiilor primarilor de a pune la dispoziția competitorilor politici un extras din Registrul Electoral

t) nerespectarea dispozițiilor art.81 alin.(1) privitoare la obligațiile primarilor privind spațiile destinate afișajului electoral

f) nerespectarea dispozițiilor art.42 privind delimitarea, numerotarea și stabilirea secțiilor de votare

u) înscrierea, cu bună știință, a unui alegător în mai multe liste electorale permanente, înscrierea în listele electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot

v) păstrarea registrelor cu listele electorale permanente și listele electorale complementare în condiții necorespunzătoare.

x) necomunicarea către Autoritatea Electorală Permanentă a modificărilor operate în lista electorală permanentă

y) nerespectarea dispozițiilor privind listele electorale permanente, prevăzute la art.38 alin. (1) lit. c).

z) încălcarea prevederilor art.10 și art. 105

aa) nerespectarea dispozițiilor privind obligațiile radiodifuzorilor, prezentarea sondajelor și anchetelor pe stradă, timpilor de antenă și a prevederilor de la art 82-86.

bb) nerespectarea dispozițiilor art. 86 alin. (2)-(6), art.82-83 de către alte persoane decât radiodifuzori;

cc) nerespectarea dispozițiilor art. 92 alin. (1)-(3) și (5) privind prezentarea sondajelor de opinie cu conținut electoral, televotului, anchetelor electorale făcute pe stradă

dd) nerespectarea dispozițiilor privind organizarea secțiilor de votare în afara țării art. 95;

ee) nerespectarea dispozițiilor privind realizarea sondajelor de opinie cu conținut electoral

ff) încălcarea prevederilor privind înscrierea alegătorului cu reședința sau domiciliul în străinătate în listele suplimentare pe baza formularului online prevăzut la art.119

gg) tipărirea fără drept de buletine de vot, cu excepția specimenului anulat pus la dispoziția competitorilor electorali

hh) încălcarea de către asociații, fundații și instituții mass-media românești a condițiilor prevăzute de lege pentru desemnarea observatorilor interni și a reprezentanților instituțiilor mass-media la art.131;

ii) încălcarea de către persoanele acreditate a prevederilor privind drepturile și obligațiile stipulate la art.133;

jj) încălcarea condițiilor de acreditare de către persoanele acreditate potrivit art.126 și operatorii de sondaj ai institutelor de sondare a opiniei publice, ai societăților comerciale ori ai organizațiilor neguvernamentale care au fost acreditate de Biroul Electoral Central prin decizie

kk) acceptarea de către un cetățean a candidaturii în mai multe circumscripții electorale sau atât pentru Senat, cât și pentru Camera Deputaților, cu excepția candidaturilor propuse de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale;

ll) acceptarea de către o persoană de mai multe ori a candidaturii la aceleași alegeri pentru Parlamentul European;

mm) semnarea listei susținătorilor cu încălcarea prevederilor de la art. 69, art. 70 și art. 100

nn) folosirea de către un candidat a semnelui electoral înregistrat la Biroul Electoral Central de către un alt candidat

oo) nerespectarea *de către competitorii politici a* dispozițiilor art. 82 privind afișajul electoral

pp) nerespectarea *de către competitorii politici a* dispozițiilor art. 86 alin. (1), (2), (4) privind campania electorală

qq) distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale, a platformelor - program afișate sau a oricăror altor afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite

rr) neluarea de către organizatori a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale, precum și distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul acestor adunări;

Art. 241 Sancțiuni

(1) Contravențiile prevăzute la art. 226 alin.(1), lit. o), q), r), v), y), x), ee), ll), mm), oo), pp), rr) se sancționează *cu amendă de la 4.500 lei la 7.500 lei*

(2) Contravențiile prevăzute la art. 240 alin.(1), lit. a), b), c)-e), g), i), j), l), m), n), p), ș), t), ț), z), dd), ff), hh), ii), jj), kk), nn), qq) se sancționează *cu amendă de la 7.500 lei la 10.000 lei*

(3) Contravențiile prevăzute la art. 240 alin.(1), lit. f), h), k), s), u), cc), gg) se sancționează *cu amendă de la 10.000 lei la 22.500 lei*

Art. 242 Constatarea contravențiilor

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la articolul anterior se fac de către:

a) ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române, pentru faptele prevăzute la art. 240 alin.(1) lit. bb), ff), u), h), g), rr), qq), lit. bb), gg), j), teza a 2-a a lit i), k), l), m), s), pp), r), hh), ii) precum și pentru fapta prevăzută la art. 226 lit a), în cazul în care aceasta este săvârșită de către persoane fizice sau de către persoane juridice de drept privat;

b) biroul electoral ierarhic superior, pentru faptele prevăzute la art. 240, alin.(1) lit. a), b), c), d), e), f) săvârșite de birourile electorale;

c) Biroul Electoral Central, pentru faptele prevăzute art. 240, alin.(1) lit.g) si kk);

d) împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente, pentru faptele prevăzute la art. 240, alin.(1) lit. lit. ff), u), h), prima teza a lit i), dd), ș), ț) pentru fapta prevăzută la art. 240, alin.(1) lit. lit a) în cazul în care aceasta este săvârșită de partide politice, alianțe politice, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, autorități ale administrației publice centrale sau locale.

e) Consiliul Național al Audiovizualului care se autosesizează sau poate fi sesizat de un competitor politic pentru faptele prevăzute la lit. aa), cc).

(3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 15 zile de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin. (1), agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(4) Contravențiilor prevăzute la art. 240 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL IV
CAPITOLUL I
DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 243 Intrarea în vigoare a prezentului cod

Prezentul cod intră în vigoare în 60 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial, României, Partea I.

Art. 244 Logistica electorală și modelele publicate de Autoritatea Electorală Permanentă

(1) În cel mult 45 zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, Autoritatea Electorală Permanentă stabilește prin hotărâri, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, următoarele:

- a) modelul propunerii de candidatură și modelul cererii de renunțare la candidatură;
- b) modelul listei electorale permanente, modelul listei electorale suplimentare și modelul extrasului din listele electorale;
- c) modelele ștampilei Biroului Electoral Central, ștampilei biroului electoral județean, ștampilei biroului electoral al sectorului municipiului București, ștampilei biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, ștampilei de control a secției de votare, ștampilei cu mențiunea «VOTAT» și timbrului autocolant, precum și condițiile de confecționare, gestionare și utilizare a acestora;
- d) modelul buletinului de vot utilizat în secțiile de votare din țară, modelul buletinului de vot utilizat în secțiile de votare din străinătate și modelul buletinului de vot prin corespondență, precum și condițiile de confecționare, gestionare și utilizare a acestora;
- e) modelele proceselor-verbale de consemnare și centralizare a rezultatelor votării.

(2) Hârtia necesară pentru imprimarea materialelor prevăzute la alin. (1) se asigură și se livrează de către Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, la preț de înregistrare în contabilitate la valorile specificațiilor tehnice ale produsului aflat pe stoc, în condițiile legii.

(3) Cantitatea de hârtie aflată în ambalaje originale intacte, rămasă neutilizată, se restituie de către Regia Autonomă «Monitorul Oficial» unităților teritoriale ale Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale de unde a fost livrată, în termen de 10 zile de la data încheierii perioadei electorale, pe bază de proces-verbal de predare-preluare.

(4) Plata hârtiei efectiv consumate, după restituirea prevăzută la alin. (2), facturată la preț de înregistrare în contabilitate, se face de către Autoritatea Electorală Permanentă, în termen de 30 de zile de la data încheierii perioadei electorale.

(5) Autoritatea Electorală Permanentă stabilește, prin hotărâre, normative privind logistica electorală utilizată în localurile de vot.

(6) Autoritatea Electorală Permanentă asigură, în condițiile legii, aplicațiile și/sau serviciile informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării.

Art. 245 Curgerea termenelor

(1) Termenele pe zile, prevăzute de prezentul cod, se calculează din ziua când încep să curgă, care este luată în calcul, până inclusiv în ziua când se împlinesc, chiar dacă acestea nu sunt zile lucrătoare, până la ora 24,00 a zilei respective.

(2) Termenele pe ore prevăzute de prezentul cod încep să curgă de la ora următoare celei în care s-a emis actul sau s-a produs evenimentul.

Art. 246 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, se modifică și se completează, după cum urmează:

(1) Art. 112 se modifică și va avea următorul conținut:

”Numărul membrilor consiliilor locale, consiliului general al municipiului București precum și consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București se stabilește conform prevederilor Legii privind Codul Electoral.”

(2) Art.113 alin.(1) se modifică și va avea următorul conținut:

”(1) Consiliul local se constituie în cel mult 60 de zile de la data desfășurării alegerilor autorităților administrației publice locale. Anterior constituirii consiliului local, mandatele consilierilor locali declarați aleși sunt validate în condițiile prevăzute la art. 188 din Codul Electoral.”

(3) Art. 114 se abrogă.

(4) Art. 115 se abrogă.

(5) Art.116 alin.(1) se modifică și va avea următorul conținut:

”(1) Pentru fiecare consiliu local din județ, prefectul convoacă consilierii locali pentru ședința privind ceremonia de constituire a consiliului local în cel mult 5 zile de la comunicarea încheierii judecătorei prevăzute la art. 188 alin. (5) din Codul Electoral ori a comunicării hotărârii tribunalului în condițiile art. 188 alin. (6) și (7) din Codul Electoral, după caz, în situația în care numărul mandatelor de consilier local, validate, este mai mare decât primul număr natural strict mai mare decât jumătate din numărul membrilor consiliului local stabilit potrivit art. 112.”

(6) Art.116 alin.(7) se modifică și va avea următorul conținut:

”(7) În cadrul celei de a doua ședințe pot depune jurământul consilierii locali validați care au absentat de la prima ședință și supleanții ale căror mandate au fost validate în condițiile art. 119 și consilierii locali validați în condițiile art. 188 alin. (6) și (7) din Codul Electoral și care nu au fost convocați la prima ședință de constituire a consiliului local.”

(7) Art.119 alin.(1) și 119 alin.(1) lit.a) se modifică și va avea următorul conținut:

(1) Mandatele supleanților sunt validate de judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, în procedură necontencioasă, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii. Validarea mandatelor supleanților se realizează în condițiile art. 188 alin. (2) din Codul Electoral, cu respectarea prevederilor legii privind alegerea autorităților administrației publice locale în situația în care consilierul local declarat ales se află în una dintre următoarele situații:

a) nu este validat ca urmare a neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 188 alin. (2) din Codul Electoral;

(8) Art.199 alin.(4) se modifică și va avea următorul conținut:

„(4) Supleanții au obligația transmiterii către secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale a documentelor doveditoare pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 188 alin. (3) din Codul Electoral cu cel puțin 7 zile înainte de împlinirea termenului prevăzut la alin. (2) sau (3), după caz, pentru care li se eliberează o confirmare de primire. Termenul pentru transmiterea documentelor către secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale este termen de decădere, caz în care secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale transmite judecătoriei documentele care i-au fost puse la dispoziție înăuntrul acestui termen, precum și o adresă de informare prin care propune validarea supleanților care au depus documentele prevăzute la art. 188 alin. (2) din Codul Electoral sau, după caz, invalidarea supleanților care nu au depus aceste documente.”

(8) Art.199 alin.(5) se modifică și va avea următorul conținut:

„(5) Secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale transmite judecătoriei documentele doveditoare pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. a)-d) din Codul Electoral cu cel puțin 7 zile înainte de împlinirea termenului prevăzut la alin. (2) sau (3), după caz.”

(7) Art. 120 se abrogă.

(8) Art.121 alin.(1) lit.b) se modifică și va avea următorul conținut:

b) în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii prevăzute la art. 188 alin. (5) din Codul Electoral;

(9) Art.122 alin.(1) se modifică și va avea următorul conținut:

„(1) În caz de vacanță a mandatelor de consilieri locali, pe durata mandatului consiliului local, mandatele supleanților sunt validate în termen de 10 zile de la data încetării mandatului consilierului local, în condițiile art. 204, de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri în procedură necontencioasă, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii. Validarea mandatelor supleanților se realizează cu respectarea prevederilor art. 188 alin. (2) din Codul Electoral și art. 121 alin. (1) lit. d), alin. (2) și (3). Supleanții au obligația transmiterii către secretarul general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale a documentelor doveditoare prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. a)-d) din Codul Electoral cu cel puțin 5 zile înainte de împlinirea termenului de 10 zile. Dispozițiile art. 188 alin. (4)-(7) din Codul Electoral se aplică în mod corespunzător.”

(10) Art. 144 se abrogă.

(11) Art. 145 se abrogă.

(12) Art. 146 se abrogă.

(13) Art. 149 se abrogă.

(14) Art. 162 se abrogă.

(15) La art. 164, alin. (2) se abrogă.

(16) Art. 171, alin (1), se modifică și va avea următorul conținut:

"(1) Numărul membrilor fiecărui consiliu județean se stabilește conform prevederilor Legii privind Codului Electoral."

(17) La art. 171, alin.(2), se modifică și va avea următorul conținut:

"Consiliul județean se completează cu președintele consiliului județean, ales în condițiile legii privind Codul Electoral, care are drept de vot și conduce ședințele acestuia."

(18) Art. 172 se modifică și va avea următorul conținut:

"În vederea constituirii consiliului județean, dispozițiile art. 113, art. 119 și art. 121-122 din prezentul cod, respectiv dispozițiile art. 186, 197 și 198 din Codul Electoral, se aplică în mod corespunzător."

(19) Art. 185 se abrogă.

(20) Art. 187, alin. (1), se modifică și va avea următorul conținut

"(1) Validarea alegerii președintelui consiliului județean se face conform prevederilor din Codul Electoral."

(21) Art. 193, alin. (2) se modifică și va avea următorul conținut:

"Președintelui consiliului județean i se aplică dispozițiile art. 160-161 din prezentul cod, respectiv dispozițiile art. 218 din Codul Electoral, în mod corespunzător."

(22) Art. 635 se abrogă.

Art. 247 Legea nr. 334/2006, privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 23 iulie 2015, se modifică după cum urmează:

(1) Art. 18, alin. 2 se modifică și va avea următorul conținut:

"Suma alocată anual partidelor politice de la bugetul de stat este de cel puțin 0,0025% și de cel mult 0,01% din produsul intern brut. Pentru partidele politice care promovează femei pe listele electorale, pe locuri eligibile, suma alocată de la bugetul de stat va fi majorată dublu proporțional cu numărul mandatelor obținute în alegeri de candidații femei."

Art. 248 La data intrării în vigoare a prezentului cod, se abrogă:

a) **Legea nr. 3/2000**, privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 24 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare;

b) **Legea nr. 370/2004**, pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare;

c) **Legea nr. 33/2007**, privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 31 august 2012, cu modificările și completările ulterioare;

d) **Legea 115/2015**, pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 349 din 20 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare;

e) **Legea 208/2015**, privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 27 august 2015, cu modificările și completările ulterioare;

f) **Legea 288/2015**, privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 19 noiembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare;

g) **Legea nr. 91/2020**, privind modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 25 iunie 2020, cu modificările și completările ulterioare;

h) **Legea nr. 202/2020**, privind modificarea și completarea unor acte în materie electorală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 16 septembrie 2020.

i) **Legea nr. 148/2019**, privind modificarea și completarea unor acte în materie electorală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 25 iulie 2019.

Art. 249 Anexele nr.1-7 fac parte integrantă din prezentul cod.

ANEXA NR. 1
MODELUL LISTEI SEMNĂTURILOR MEMBRILOR FONDATORI/LISTA
SEMNĂTURILOR MEMBRILOR FONDATORI PENTRU ÎNSCRIEREA
PARTIDULUI POLITIC^{*)}

Localitatea

Județul

Nr. crt.	Semnătur a	Numele și prenumele membrului	Data nașterii	Adres a	Act de identitate		
					T ip	Ser ia	Număr ul

Întocmit de^{**)}

^{*)} Se înscrie denumirea partidului politic.

^{**)} Se înscriu numele și prenumele persoanei care a întocmit lista.

Declarație

Subsemnatul, (numele și prenumele), domiciliat în, născut la data de, în comuna/orașul/municipiul, județul, posesor al C.I. (B.I.) seria nr., declar pe propria răspundere că toate semnăturile cuprinse în prezenta listă, care are un număr de poziții, sunt autentice.

NOTĂ:

Lista este act public și se află sub incidența art. 326 din Codul penal.

ANEXA NR. 2
MODELUL LISTEI MEMBRILOR ORGANIZAȚIEI CETĂȚENILOR APARTINÂND
UNEI MINORITĂȚI NAȚIONALE

LISTA MEMBRILOR

Organizației cetățenilor aparținând minorității naționale
participantă la alegerile pentru

*),
 **)

Localitatea
 Județul.....

Nr. crt	Semnătura	Prenume	Nume	Cod numeric personal												Domiciliul str., nr., bl., comuna/orașul/muni cipiul, sectorul/județul		Act identitate	
																		Serie	Număr

Declarație

Subsemnatul(prenume și nume), domiciliat în
 născut la data de, în
 comuna/orașul/municipiul....., județul, posesor al actului de identitate, seria..... nr., declar
 pe propria răspundere că toate datele și semnăturile cuprinse în prezenta listă, care are un număr
 de. Poziții completate, corespund realității.

Data

Localitatea.....

Semnătura.....

NOTĂ

Lista este act public și se află sub incidența art. 326 din Codul penal. Este interzisă semnarea
 pe mai multe liste. Declarația se dă pe fiecare pagină de către persoana care a întocmit lista și care are
 vârsta de cel puțin 18 ani.

*) Se înscrie denumirea organizației

**) Se vor înscrie, după caz, „pentru
 autoritățile administrației publice locale din data de” sau „pentru alegerea Camerei Deputaților și
 Senatului din data de.....”

ANEXA NR.3
MODELUL DECLARAȚIEI DE ACCEPTARE A CANDIDATURII

Subsemnatul/a,*1), născut/ă în*2), la data de.....*3), domiciliat/ă în*4), absolvent de studii.....*5), membru al*6), având ocupația de*7), de profesie.....*8), declar prin prezenta că accept să candidez la alegerile pentru*9) din data de.....*10) din partea *11).

Cunoscând prevederile Codului penal cu privire la falsul în declarații, declar pe propria răspundere că întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru a candida.

Data

Semnătura candidatului

.....

.....

NOTĂ:

Declarația de acceptare a candidaturii se completează, se semnează și se datează olograf de către candidat.

*1) Se trec prenumele și numele.

*2) Se trec localitatea și județul.

*3) Se trece starea civilă.

*4) Se trece adresa înscrisă în actul de identitate.

*5) Se trece tipul ultimelor studii absolvite (medii, superioare de scurtă sau lungă durată).

*6) Se trece denumirea completă a partidului politic ori a organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale al cărui/cărei membru este cel care face declarația sau, în cazul candidaților fără apartenență politică, mențiunea "nu este cazul", conform art. 9 alin. (8) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare.

*7) Se trece activitatea desfășurată la momentul efectuării declarației.

*8) Conform studiilor absolvite.

*9) Se trece după caz „funcția de deputat”, „funcția de senator”, „funcția de președinte al României”, funcția de parlamentar european”, „funcția de consilier local”, funcția de consilier județean”, „funcția de primar”, „funcția de președinte al consiliului județean”;

*10) Se trece data scrutinului;

*11) Se trece denumirea completă a partidului politic, alianței politice, alianței electorale, organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale, după caz.

ANEXA NR.4
DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul/Subsemnata(numele și toate prenumele din actul de identitate, precum și eventualele nume anterioare), cetățean român, fiul/fiica lui(numele și prenumele tatălui) și al/a(numele și prenumele mamei), născut/născută la(ziua, luna, anul) în(locul nașterii: localitatea/județul), domiciliat/domiciliată în(domiciliul din actul de identitate), legitimat/legitimată cu(felul, seria și numărul actului de identitate), cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal cu privire la falsul în declarații, după luarea la cunoștință a conținutului Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, declar prin prezenta, pe propria răspundere, că am fost/nu am fost lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, în sensul art. 2 lit. a) -c) din ordonanța de urgență.

.....
(Data)

.....
(Semnătura)

ANEXA NR. 5
MODELUL CERERII DE ÎNREGISTRARE A CANDIDATURII INDEPENDENTE

CERERE
de înregistrare a candidaturii pentru alegerea.....¹⁾ din anul.

Subsemnatul/Subsemnata.....²⁾ fiul/fiica lui..... și al....., născut/ă la
data de..... în localitatea..... județul/sectorul.....,
posesor/posesoare al , cu seria..... nr..... CNP....., domiciliat
în....., str., nr., județul/sectorul, absolvent de studii.....³⁾, având
ocupația de.....⁴⁾, de profesie.....⁵⁾ solicit înregistrarea candidaturii independente pentru alegerea¹⁾,
precizând că îndeplinesc toate condițiile prevăzute de lege pentru a candida.

Data
.....

Semnătura
.....

¹⁾ Se înscrie tipul alegerilor (pentru alegerea Președintelui României, pentru Camera Deputaților și Senat, primarului, primarului General al municipiului București, președintelui consiliul județean, consiliul local/consiliul județean/Consiliul General al municipiului București/membrilor din România în Parlamentul European).

²⁾ Se trece prenumele și numele.

³⁾ Se trece tipul ultimelor studii absolvite (medii, superioare de scurtă sau lungă durată).

⁴⁾ Se trece activitatea desfășurată la momentul depunerii cererii.

⁵⁾ Conform studiilor absolvite.

ANEXA NR.6
MODELUL LISTEI SUSȚINĂTORILOR

LISTA ALEGĂTORILOR CE SUSȚIN CANDIDATURA* _____
PENTRU FUNCȚIA DE _____ **** LA ALEGERILE DIN DATA DE** _____

Nr. crt.	Semnătura	Prenume	Nume	Codul numeric personal	Domiciliul str., nr., bl., comuna/orașul/mun icipiul, sectorul/județul	Act de identitate	
						Serie	Număr

Declarație

Subsemnatul(prenume și nume), domiciliat în născut la data de, în comuna/orașul/municipiul....., județul, posesor al actului de identitate, seria..... nr, declar pe propria răspundere că toate datele și semnăturile cuprinse în prezenta listă, care are un număr de....poziții completate, corespund realității.

Data

Localitatea.....

Semnătura.....

NOTĂ

Lista este act public și se află sub incidența prevederilor Codului penal privind falsul în declarații. Este interzisă semnarea pe mai multe liste.

Declarația se dă pe fiecare pagină de către persoana care a întocmit lista și care are vârsta de cel puțin 18 ani.

*) Se înscrie sintagma „doamnei/domnului” după caz, urmată de prenumele și numele candidatului.

**) Se vor înscrie, după caz, deputat, senator, președinte al României, parlamentar european, primar, consilier local, președinte de consiliu județean, consilier județean.

***) La alegerile pentru autoritățile administrației publice locale se trece denumirea și numărul circumscripției electorale; La alegerile pentru Camera Deputaților și Senat se trece denumirea și numărul circumscripției electorale

ANEXA NR.7:
Denumirea și numerotarea circumscripțiilor electorale
pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului

Numărul circumscripției electorale	Delimitarea teritorială a circumscripției electorale
Circumscripția electorală nr. 1	județul Alba
Circumscripția electorală nr. 2	județul Arad
Circumscripția electorală nr. 3	județul Argeș
Circumscripția electorală nr. 4	județul Bacău
Circumscripția electorală nr. 5	județul Bihor
Circumscripția electorală nr. 6	județul Bistrița-Năsăud
Circumscripția electorală nr. 7	județul Botoșani
Circumscripția electorală nr. 8	județul Brașov
Circumscripția electorală nr. 9	județul Brăila
Circumscripția electorală nr. 10	județul Buzău
Circumscripția electorală nr. 11	județul Caraș-Severin
Circumscripția electorală nr. 12	județul Călărași
Circumscripția electorală nr. 13	județul Cluj
Circumscripția electorală nr. 14	județul Constanța
Circumscripția electorală nr. 15	județul Covasna
Circumscripția electorală nr. 16	județul Dâmbovița
Circumscripția electorală nr. 17	județul Dolj
Circumscripția electorală nr. 18	județul Galați
Circumscripția electorală nr. 19	județul Giurgiu
Circumscripția electorală nr. 20	județul Gorj
Circumscripția electorală nr. 21	județul Harghita
Circumscripția electorală nr. 22	județul Hunedoara
Circumscripția electorală nr. 23	județul Ialomița
Circumscripția electorală nr. 24	județul Iași
Circumscripția electorală nr. 25	județul Ilfov

Circumscripția electorală nr. 26	județul Maramureș
Circumscripția electorală nr. 27	județul Mehedinți
Circumscripția electorală nr. 28	județul Mureș
Circumscripția electorală nr. 29	județul Neamț
Circumscripția electorală nr. 30	județul Olt
Circumscripția electorală nr. 31	județul Prahova
Circumscripția electorală nr. 32	județul Satu Mare
Circumscripția electorală nr. 33	județul Sălaj
Circumscripția electorală nr. 34	județul Sibiu
Circumscripția electorală nr. 35	județul Suceava
Circumscripția electorală nr. 36	județul Teleorman
Circumscripția electorală nr. 37	județul Timiș
Circumscripția electorală nr. 38	județul Tulcea
Circumscripția electorală nr. 39	județul Vaslui
Circumscripția electorală nr. 40	județul Vâlcea
Circumscripția electorală nr. 41	județul Vrancea
Circumscripția electorală nr. 42	municipiul București
Circumscripția electorală nr. 43	Circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării